

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA I AKTIVNOSTI ZA 2021.
IZ ZAGREBAČKE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM U
RAZDOBLJU OD 2016. DO 2020.**

UVOD

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Zagrebačku strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020. (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/16 i 10/18, u daljnjem tekstu: Strategija).

Svrha Strategije je unapređivanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom i unapređivanje i poštivanje njihova urođenog dostojanstva.

Temeljna načela odnose se na poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije, uključujući slobodu izbora i neovisnost osoba; nediskriminaciju; puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo; poštivanje različitosti i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske različitosti i čovječnosti; jednakost mogućnosti; pristupačnost; jednakost muškaraca i žena; poštivanje sposobnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Ciljevi su osiguranje potpune integracije osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije u važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju i razvoju i drugome.

Strategija u cijelosti promovira građansku perspektivu i socijalni model djelovanja prema osobama s invaliditetom, utemeljen na sustavu primjene ljudskih prava. U potpunosti odbacuje poistovjećivanje osobe s invaliditetom s ulogom pacijenta kojemu je potrebna zdravstvena ili neka druga skrb. Naglasak je na sposobnostima osobe koja će, nakon što društvo ukloni postojeće prepreke, ostvariti svoj potpuni razvoj.

Završnim odrednicama Strategije određeno je da funkciju praćenja pojedinih područja djelovanja, koordinaciju i usklađivanje svih djelatnosti na razini Grada Zagreba, uz nadležni Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, obavlja Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba koje osniva i imenuje gradonačelnik, sukladno funkciji i djelovanju Povjerenstva za osobe s invaliditetom Vlade Republike Hrvatske.

Sukladno Strategiji, nadležna gradska upravna tijela do 28. veljače, dostavljaju Povjerenstvu izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti, a koje nakon toga nadležni Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, kao cjelovito izvješće o provedbi mjera iz Strategije za prethodnu godinu, do 30. lipnja, dostavlja gradonačelniku Grada Zagreba. Gradonačelnik o tome izvješćuje Gradsku skupštinu Grada Zagreba.

S obzirom da je u lipnju 2021. gospodin Tomislav Tomašević preuzeo dužnost gradonačelnika Grada Zagreba, time je istekao mandat prethodnom Povjerenstvu za osobe s invaliditetom Grada Zagreba u sastavu:

Predsjednica:

Marinka Bakula-Andelić

Članovi:

Branimir Šutalo,

Mario Miličević,

Ivana Portolan Pajić,

Slavko Borac,

Antun Moguš,

Petar Kraljević,

Marica Mirić,

Milan Ožegović,

Goran Denis Tomašković,

Mirjana Juriša,

Lucijan Orlić,

Nada Vorkapić,

Nela Jurić,

Tatjana Štritof.

Povjerenstvo je do lipnja 2021. održalo dvije sjednice i više online sastanaka radnih skupina. S obzirom da je u procesu donošenja novi strateški dokument za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom za naredno razdoblje, tijekom 2021. je nastavljeno provođenje svih mjera i aktivnosti sukladno Zagrebačkoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2016. do 2020., kao što su se provodile mjere i aktivnosti u Republici Hrvatskoj, sukladno Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje do 2020.

U Izvješću su navedene sve mjere i aktivnosti koje su se provele ili nastavile provoditi i u 2021.

SADRŽAJ

PODRUČJE 1. OBITELJ I ŽIVOT U ZAJEDNICI.....	1
PODRUČJE 2. ODGOJ I OBRAZOVANJE	10
PODRUČJE 3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA.....	23
PODRUČJE 4. SOCIJALNA ZAŠTITA	39
PODRUČJE 5. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST	55
PODRUČJE 6. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOSŁJAVANJE I RAD	75
PODRUČJE 7. PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD NASILJA I ZLOSTAVLJANJA	89
PODRUČJE 8. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI	106
PODRUČJE 9. SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU.....	119
PODRUČJE 10. SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU.....	130
PODRUČJE 11. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ I MEĐUNARODNA SURADNJA	135
PODRUČJE 12. REKREACIJA, RAZONODA I SPORT	139
PODRUČJE 13. CIVILNO DRUŠTVO.....	146
UTROŠENA FINANCIJSKA SREDSTVA PREMA PODRUČJIMA STRATEGIJE.....	155
EU PROJEKTI	156

PODRUČJE 1. OBITELJ I ŽIVOT U ZAJEDNICI

MJERA:

1. Kontinuirano organiziranje aktivnosti radi promicanja obiteljskih vrijednosti i značenja obitelji i obiteljskog odgoja za razvoj djece s teškoćama

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Obilježavati Međunarodni dan obitelji - 15. svibnja.	
2. Obilježavati Međunarodni dan djeteta - 20. studenoga.	
3. Provoditi edukacije, organizirati stručne skupove, predavanja, komunikacijske treninge, radionice za članove obitelji i stručnjake radi promicanja obiteljskih vrijednosti i uspostave psihosocijalne stabilnosti obitelji.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, savjetovništvo za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, Gradski ured za zdravstvo, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb - Podružnica Obiteljski centar, ustanove koje skrbe o osobama s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Obilježen Međunarodni dan obitelji - 15. svibnja. 2. Obilježen Međunarodni dan djeteta - 20. studenoga. 3. Broj organiziranih edukacija, predavanja, komunikacijskih treninga i radionica te broj sudionika.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Obilježavati Međunarodni dan obitelji - 15. svibnja. Međunarodni dan obitelji u Dnevnom centru za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom-Zagreb“ (u daljnjem tekstu: Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“), obilježen je prigodnim aktivnostima (priče, igre, izložba radova) na temu „Obitelj“, a prigodne teme obrađene su i u grupama podrške za roditelje. Centar za rehabilitaciju Silver (u daljnjem tekstu: Centar Silver) u svom djelovanju, kontinuirano promiče obiteljske vrijednosti, kao i značaj koji za dijete ima odrastanje u obiteljskom okruženju. Centar za pružanje usluga u zajednici „Savjetovništvo Luka Ritz“ (u daljnjem tekstu: Centar „Luka Ritz“) obilježio je Međunarodni dan obitelji prigodnim sadržajem na svojoj web stranici te društvenim mrežama (Facebook i Instagram), istaknuvši da je obitelj jedna od primarnih društvenih grupa koja ima najveći utjecaj na sveukupni život pojedinca. Centar za socijalnu skrb Zagreb, podružnica Obiteljski centar za Grad Zagreb i Društveni centar Borovje obilježili su Međunarodni dan obitelji organiziranjem predavanja za roditelje na temu „Važnost komunikacije u odgoju“. Roditelji su imali priliku naučiti kako kvalitetno komunicirati, kako lakše postići dogovor s djetetom, koje su to greške koje radimo dok komuniciramo i dr. Svi gradski dječji vrtići sukladno svojim godišnjim planovima i programima obavezno planiraju obilježavanje značajnih datuma kroz različite aktivnosti djece, roditelja i odgojno-obrazovnih radnika dječjih vrtića.	

2. Obilježavati Međunarodni dan djeteta - 20. studenoga.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana djeteta Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, u suradnji s Dnevnom centrom „Mali dom-Zagreb“, Centrom Silver i Centrom za pružanje usluga u zajednici „Novi Jelkovec“ (u daljnjem tekstu: Centar „Novi Jelkovec“), organizirao je okrugli stol „**Socijalne usluge za djecu s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu**“, na kojem je sudjelovalo 200 stručnjaka.

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ prigodno je obilježio Međunarodni dan djeteta u svim skupinama kroz edukaciju o dječjim pravima (47 korisnika).

Centar „Luka Ritz“ obilježio je Međunarodni dan djeteta na web stranici te društvenim mrežama prigodnim tekstom pod nazivom „Iza kulisa dječjih prava“.

3. Provoditi edukacije, organizirati stručne skupove, predavanja, komunikacijske treninge, radionice za članove obitelji i stručnjake radi promicanja obiteljskih vrijednosti i uspostave psihosocijalne stabilnosti obitelji.

U **Dnevnom centru „Mali dom-Zagreb“** kontinuirano se radi na informiranju i savjetovanju roditelja djece s teškoćama u razvoju kroz savjetovanje svih stručnjaka uključenih u rad s korisnicima, kao i kroz individualno savjetovanje i grupe podrške za roditelje djece s teškoćama u razvoju.

Terapeuti **Centra Silver** su na stranici <https://silverterapijskapomagaonica.wordpress.com/> napravili online mapu brošura, članaka, aktivnosti, slika i smjernica za rad s djecom. Pregledavajući snimke aktivnosti i igre djece s roditeljima, dodatno su savjetovali roditelje.

Centar „Luka Ritz“ organizirao je sedam grupa za roditelje, od čega dvije grupe podrške za majke te pet grupa odgojnog usmjeravanja. Ukupno je pružena podrška za 83 korisnika, dio kojih su i roditelji djece s teškoćama u razvoju.

Uz potporu Gradskog ureda za zdravstvo, Korablja je u sklopu projekta „**Psihosocijalna i savjetodavna podrška osobama s intelektualnim teškoćama i njihovim obiteljima**“ osnažila te pružila podršku razvoju osobnih kapaciteta za 31 osobu s intelektualnim teškoćama i članove njihovih obitelji. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.).

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće projekte/programe:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis događanja
Podrška obitelji osoba s poremećajem iz spektra autizma	Udruga za autizam-Zagreb	23	80.000,00 kn	Kontinuirana podrška i osnaživanje obitelji osoba s autizmom, pružanje izvaninstitucionalne skrbi.
Jačanje kompetencija i potpora djeci s teškoćama u razvoju i članovima njihovih obitelji	Ljubav na djelu - udruga roditelja djece oboljele od malignih i kroničnih bolesti	14	25.000,00 kn	Psihološka podrška djeci i članovima obitelji.
Moja obitelj, moja podrška	DEBRA, društvo oboljelih od	11	29.000,00 kn	Integrirana podrška obitelji, osnaživanje i stvaranje poticajnog obiteljskog okruženja.

	bulozne epidermolize			
POKAZATELJI PROVEDBE				
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Obilježen Međunarodni dan obitelji - 15. svibnja.			DA
	2. Obilježen Međunarodni dan djeteta - 20. studenoga.			DA
	3. Broj organiziranih edukacija, predavanja, komunikacijskih treninga i radionica te broj sudionika.			8/cca 90
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:				134.000,00 kn
Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 105.000,00 kn dodijeljen je temeljem Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz pružanje izvaninstitucionalnih usluga za razdoblje od 2020. do 2022. godine iz proračuna Grada Zagreba i Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom iz Proračuna Grada Zagreba za 2021. (u daljnjem tekstu: Natječaja) i zbirno su prikazani u Području 13. Civilno društvo.				

MJERA:

2. Osiguravanje osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji što neovisnije planiranje života

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Organizirati edukativne seminare za osobe s invaliditetom i njihove obitelji radi osnaživanja osoba s invaliditetom za preuzimanje odgovornosti i što neovisnijeg planiranja života, te osnaživanje svih članova obitelji za ostvarivanje prava na osobni integritet i stjecanje sposobnosti samozagovaranja.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za zdravstvo, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb - Podružnica Obiteljski centar, ustanove koje skrbe o osobama s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj organiziranih seminara i broj sudionika seminara.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Organizirati edukativne seminare za osobe s invaliditetom i njihove obitelji radi osnaživanja osoba s invaliditetom za preuzimanje odgovornosti i što neovisnijeg planiranja života, te osnaživanje svih članova obitelji za ostvarivanje prava na osobni integritet i stjecanje sposobnosti samozagovaranja. Društvo distrofičara Zagreb - DDZ je u sklopu projekta „ Poticanje neovisnog življenja osoba s mišićnom distrofijom “, organiziralo radionicu unaprjeđenja komunikacijskih vještina i razvoja roditeljskih kompetencija“ za 57 korisnika. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.) Jedna od aktivnosti projekta „ Osnaživanje slijepih osoba “ Udruge slijepih Zagreb bila je i radionica poboljšanja partnerskih i obiteljskih odnosa slijepih osoba za jedanaest korisnika (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4., Mjeri 6., Aktivnosti 1.) Centar Silver organizirao je interaktivnu radionicu za članove Udruge slijepih Zagreb na kojoj su prezentirani programi koji se odnose na orijentaciju i mobilitet slijepih i slabovidnih osoba, obuku za korištenje tehnike štapa te dobivanje psa vodiča (šest korisnika).	

POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih seminara i broj sudionika seminara.	3/74
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

3. Pripremanje osoba s invaliditetom za brak, partnerske odnose, roditeljstvo i obiteljski život

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Poticati i omogućiti pristup informacijama o reprodukciji i planiranju obitelji, primjerenim dobi i vrsti invaliditeta organizacijom seminara i tiskanjem informativnog materijala.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za zdravstvo, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, organizacije koje djeluju na području pripreme za brak, partnerskih odnosa, roditeljstva i obiteljskog života, Centar za socijalnu skrb Zagreb - Podružnica Obiteljski centar, ustanove koje skrbe o osobama s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih seminara, sudionika seminara i tiskanog informativnog materijala.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1.Poticati i omogućiti pristup informacijama o reprodukciji i planiranju obitelji, primjerenim dobi i vrsti invaliditeta organizacijom seminara i tiskanjem informativnog materijala.		
Aktivnost nije provedena u 2021.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih seminara, sudionika seminara i tiskanog informativnog materijala.	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

4. Osiguravanje različitih oblika izvaninstitucijske potpore osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Kontinuirano osiguravati savjetodavni rad preko savjetodavništa, uključujući savjetodavnište Dnevnog centra za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom - Zagreb".		
2. Inicirati i pratiti sustavnu psihosocijalnu potporu neformalnim njegovateljima osoba s invaliditetom.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, savjetodavnište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom - Zagreb", udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI	1. Broj korisnika savjetodavništa.	

PROVEDBE	2. Broj organiziranih edukacija, seminara, okruglih stolova i tiskanog informativnog materijala.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Kontinuirano osiguravati savjetovanišni rad preko savjetovaništa, uključujući savjetovanište Dnevnog centra za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom - Zagreb".		
Pri Dnevnom centru „Mali dom-Zagreb“ djeluje Savjetovanište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, u kojem se kroz grupni i individualni savjetovanišni rad s roditeljima, braćom, sestrama i drugim članovima obitelji pruža potpora u nošenju sa svim problemima i teškoćama koje nastaju u obiteljima djece s teškoćama u razvoju te se osnažuju osobe s invaliditetom i članovi njihovih obitelji. Tijekom 2021. usluge je koristilo 40 osoba (većina njih višekratno). Za navedenu aktivnost iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je 4.399,20 kn. (Napomena: „Savjetovanište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji“ opisano je i u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 7., Aktivnosti 1.)		
Centar Silver usluge savjetovanja pruža korisnicima i članovima njihovih obitelji u okviru djelatnosti obuke za korištenje pasa pomagača, kroz program senzorne integracije s terapijskim psom te provedbom redovnih godišnjih kontrola rada korisnika i pasa pomagača. U 2021. godini online usluge savjetovanja koristile su 23 osobe kojima je pruženo 109 usluga na daljinu.		
Centar „Luka Ritz“ pruža podršku djeci, mladima i njihovim obiteljima kroz usluge savjetovanja i pomaganja te psihosocijalne podrške. Ukupno je uslugom obuhvaćeno 565 korisnika, dio kojih su i djeca s teškoćama u razvoju.		
2. Inicirati i pratiti sustavnu psihosocijalnu potporu neformalnim njegovateljima osoba s invaliditetom.		
Neformalnim njegovateljima, korisnicima Centra Silver, pruža se podrška kroz usluge savjetovanja i/ili informiranja u pitanjima svakodnevnog funkcioniranja obitelji. Centar pruža usluge poludnevnog boravka za korisnike s višestrukim teškoćama iznad 21. godine starosti, što predstavlja rasterećenje od skrbi neformalnim njegovateljima te im omogućava ostanak na tržištu rada korištenjem prava na rad s polovicom punog radnog vremena.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj korisnika savjetovaništa.	cca 105
	2. Broj organiziranih edukacija, seminara, okruglih stolova i tiskanog informativnog materijala.	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		4.399,20 kn

MJERA:

5. Provođenje edukacija, predavanja i radionica u dječjim vrtićima za roditelje/skrbnike/udomitelje i odgajatelje za rad s djecom s teškoćama u razvoju

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>
1. Organizirati edukacije, predavanja i radionice u predškolskim ustanovama.
2. Provoditi promidžbene kampanje za senzibiliziranje javnosti za potrebe djece s teškoćama u razvoju.
3. Poticati edukacije i uključivanje volontera za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom.

<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Agencija za odgoj i obrazovanje, savjetovalište, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Volonterski centar Zagreb, vrtići i osnovne škole Grada Zagreba, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj organiziranih edukacija, predavanja i broj sudionika edukacija, predavanja, komunikacijskih treninga i radionica. 2. Broj kampanja i broj korisnika. 3. Broj volontera uključenih u rad s djecom s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Organizirati edukacije, predavanja i radionice u predškolskim ustanovama.

Godišnjim planom i programom rada svakog gradskog dječjeg vrtića predviđen je program obveznog stručnog usavršavanja, tako i stručno usvršavanje odgojitelja i stručnih suradnika dječjih vrtića u području rada s djecom s teškoćama u razvoju.

Od iznimnog su značaja svi programi i projekti gradskih dječjih vrtića koji su imenovani stručno-razvojnim centrom (njih četrnaest), posebice programi inkluzivne potpore u odgoju i obrazovanju djece s teškoćama u razvoju (i darovite djece).

Dječji vrtić Radost, koji je od 2018. godine stručno-razvojni centar za podršku roditeljstvu i provedbu programa „Rastimo zajedno“ za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika i za kvalitetnu suradnju i partnerstvo s roditeljima/skrbnicima djece s teškoćama u razvoju, proveo je stručnu edukaciju kroz sedam modula za oko dvadeset sudionika i jedanaest radionica za oko 50 roditelja.

Dječji vrtić Gajnice, koji je od 2009. godine stručno-razvojni centar za ranu stimulaciju osjetila-senzornu integraciju, proveo je stručnu edukaciju za oko 60 sudionika kroz jedanaest modula.

Dječji vrtić Sopot, koji je od 2017. godine stručno-razvojni centar za provedbu programa inkluzivnog pristupa uključivanju djece s teškoćama u razvoju rane i predškolske dobi, proveo je stručnu edukaciju za oko 30 sudionika, kroz devet modula.

U okviru projekta „**Podrška uključivanju djece s razvojnim teškoćama u redovne vrtiće**“, Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu (HURID), u partnerstvu s Dječjim vrtićem Šumska jagoda, održala je četiri edukativne radionice za 64 stručnjaka, dominantno iz sustava odgoja i obrazovanja **(15.000,00 kn)**.

2. Provoditi promidžbene kampanje za senzibiliziranje javnosti za potrebe djece s teškoćama u razvoju.

Senzibiliziranje djece u dječjim vrtićima s ciljem zajedničkog življenja, suradnje i tolerancije integrirani je dio programa predškolskog odgoja i obrazovanja kao preduvjeta stvaranja inkluzivnih uvjeta za svu djecu s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, odnosno djecu s teškoćama u razvoju. Svi gradski dječji vrtići su organizatori ili su kao sudionici uključeni u različite aktivnosti i kampanje tijekom godine koje provode drugi uredi, institucije i udruge u cilju unapređenja položaja djece s teškoćama u razvoju i njihovih obitelji.

Korisnici Dnevnog centra „Mali dom-Zagreb“ izrađivali su medalje za UNICEF-ovu virtualnu utrku Mliječna staza. Također, djelatnici, korisnici i njihove obitelji su kroz kampanju utrke sudjelovali u brojnim medijskim istupima.

Centar Silver je tijekom 2021. godine promovirao svoj rad i ulogu pasa pomagača u osiguravanju neovisnosti korisnika kroz petnaestak TV/radio sudjelovanja te članaka u medijima.

Hrvatski savez gluhooslijepeh osoba Dodir je u sklopu projekta „Vidi me i čuj me!“ proveo kampanju o gluhooslijepeći u sklopu koje su snimljena četiri video materijala za javnost na temu pristupa gluhooslijepeim osobama, načinu komunikacije, hrvatskom znakovnom jeziku i značajkama gluhooslijepeće (15.000,00 kn).

DEBRA, društvo oboljelih od bulozne epidermolize je u okviru aktivnosti **obilježavanja 25 godina rada** izradilo animirani film, čiji je cilj podizanje svijesti o problemima oboljelih od bulozne epidermolize i drugih rijetkih bolesti (10.000,00 kn).

3. Poticati edukacije i uključivanje volontera za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom.

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ zbog epidemiološke situacije nije bio u mogućnosti uključiti volontere u provođenje aktivnosti. Međutim, nastavila se suradnja s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u sklopu kolegija „Volonterski rad“ te Pravnim fakultetom, Studijskim centrom socijalnog rada kroz projekt „Izlasci u zajednicu“.

Volonteri Centra Silver koji su ranije bili uključeni u aktivnosti s korisnicima poludnevnog boravka, zbog epidemioloških razloga nisu sudjelovali u aktivnostima. U socijalizaciju pasa pomagača bilo je uključeno 206 aktivnih socijalizatora i članova njihovih obitelji.

U odgojno-obrazovnim ustanovama potiču se i unaprjeđuju aktivnosti osiguravanja i promicanja organiziranog volontiranja kao doprinosa razvoju zajednice i društva u cjelini.

Kroz projekt „Resocijalizacija ovisnika kroz pomagačke aktivnosti u rehabilitaciji djece s teškoćama u razvoju“ Udruge Jedni za druge, deset bivših ovisnika je volonterski uključeno u terapiju jahanjem za osobe s invaliditetom (12.000,00 kn).

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih edukacija, predavanja i broj sudionika edukacija, predavanja, komunikacijskih treninga i radionica.	18 edukacija, radionica/27 modula/224 korisnika
	2. Broj kampanja i broj korisnika.	18/cca 500
	3. Broj volontera uključenih u rad s djecom s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.	cca 216

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA: 52.000,00 kn

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 30.000,00 kn dodijeljen je temeljem Natječaja, a iznos od 10.000,00 kn temeljem *Javnog poziva za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* (u daljnjem tekstu: Javni poziv) i zbirno je prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

6. Edukacija djelatnika javnih službi radi kvalitetnijeg uključivanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u život zajednice, s ciljem poštivanja njihove samostalnosti i dostojanstva

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Organizirati edukacije o spolnosti osoba s invaliditetom i planiranje roditeljstva.	
2. Organizirati edukacije zdravstvenih djelatnika (liječnika primarne zdravstvene zaštite, medicinskih i patronažnih sestara, stomatologa, ginekologa) o vještinama komunikacije i odgovarajućeg pristupa prema osobama s invaliditetom.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za zdravstvo,

	Agencija za odgoj i obrazovanje, savjetovalište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Zagrebački električni holding d.o.o., Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, domovi zdravlja, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih edukacija, predavanja i broj sudionika. 2. Broj organiziranih edukacija, predavanja i broj sudionika.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Organizirati edukacije o spolnosti osoba s invaliditetom i planiranje roditeljstva.		
Aktivnost nije provedena u 2021.		
2. Organizirati edukacije zdravstvenih djelatnika (liječnika primarne zdravstvene zaštite, medicinskih i patronažnih sestara, stomatologa, ginekologa) o vještinama komunikacije i odgovarajućeg pristupa prema osobama s invaliditetom.		
Predstavnici udruga osoba s invaliditetom su u organizaciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo održali online edukaciju za studente Studija sestrinstva sa Zdravstvenog veleučilišta Zagreb o načinima ostvarivanja primjerenog kontakta i specifičnosti skrbi za osobe s invaliditetom.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1.Broj organiziranih edukacija, predavanja i broj sudionika.	-
	2.Broj organiziranih edukacija, predavanja i broj sudionika.	1/cca 30
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

7. Rana socijalna intervencija u obitelji djeteta s teškoćama u razvoju

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Organizirati edukacije, seminare i okrugle stolove za djelatnike iz područja socijalne skrbi i zdravstvene zaštite o ranoj socijalnoj intervenciji.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, savjetovalište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, Gradski ured za zdravstvo, UNICEF-ov ured Hrvatska, Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom - Zagreb", Centar za socijalnu skrb Zagreb, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, ustanove socijalne skrbi i zdravstvene ustanove u Gradu Zagrebu, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih edukacija, seminara i okruglih stolova, broj sudionika edukacija, seminara i okruglih stolova.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Organizirati edukacije, seminare i okrugle stolove za djelatnike iz područja socijalne skrbi i zdravstvene zaštite o ranoj socijalnoj intervenciji.	

Edukacijski centar Dnevnog centra „Mali dom-Zagreb“ održao je edukacijski program stručne izobrazbe u području rane intervencije kroz šest modula te četiri online radionice u sklopu projekta „EriSFAvia“. Također, održan je edukacijski program stručne podrške u ranoj razvojnoj dobi, kroz šest modula.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj organiziranih edukacija, seminara i okruglih stolova, broj sudionika edukacija, seminara i okruglih stolova.	16/258
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

PODRUČJE 2. ODGOJ I OBRAZOVANJE

MJERA:

1. Informiranje i upoznavanje odgojno-obrazovnih ustanova Grada Zagreba s programskim djelovanjem udruga i ustanova koje se bave s djecom s teškoćama u razvoju i mladima s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Održavati stručne tribine i ciljane susrete.	
2. Obilježavati datume važne za osobe s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih edukacija i susreta, broj sudionika. 2. Broj održanih skupova.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Održavati stručne tribine i ciljane susrete. Održavanje stručnih tribina i ciljanih susreta u gradskim dječjim vrtićima bilo je ograničeno zbog epidemije bolesti COVID-19 te su se i u 2021. provodili u skladu s Uputama za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2020./2021. Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. U 2021. godini Gradski ured za obrazovanje sudjelovao je kao nositelj ili partner u projektima gradskih dječjih vrtića, namijenjenih odgojno-obrazovnim radnicima dječjeg vrtića, s obzirom na kontinuiran porast broja integrirane djece s teškoćama u razvoju u programima dječjih vrtića. Djeca s teškoćama u razvoju, koja su uključena u predškolske programe dječjeg vrtića Grada Zagreba, redoviti su sudionici niza aktivnosti i manifestacija koje organiziraju udruge osoba s invaliditetom i nadležni gradski uredi, npr. obilježavanje Europskog tjedna mobilnosti, obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom i drugo. Djelatnici dječjih vrtića Grada Zagreba aktivno i redovito sudjeluju u svim aktivnostima Grada Zagreba i Republike Hrvatske, koje doprinose razvoju stručnih i profesionalnih kompetencija te omogućuju informiranje o mogućnostima i inovacijama u području programa rada za djecu s teškoćama u razvoju. U sklopu provedbe projekta „Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV“ tijekom 2021. godine održana je edukacija za pomoćnike u nastavi u sklopu koje je bilo educirano ukupno 170 polaznika-pomoćnika u nastavi kroz ukupno 24 sata teorijske nastave (166.579,60 kn).	
2. Obilježavati datume važne za osobe s invaliditetom. Svi dječji vrtići Grada Zagreba sukladno svojim godišnjim planovima i programima obavezno planiraju obilježavanje raznih prigoda, datuma pa tako i datuma važnih za osobe s invaliditetom. U tim prigodama, u sklopu redovitog programa predškolskog odgoja i obrazovanja kroz različite aktivnosti djece, roditelja/skbnika i odgojno-obrazovnih radnika dječjih vrtića, nastoji se kod djece i odraslih poticati i razvijati pozitivne stavove, znanja i ponašanja prema osobama s invaliditetom u svim segmentima života. Prigodno obilježavanje važnih datuma za osobe s invaliditetom u 2021. godini opisano je u područjima:	

- 7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja - 8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih edukacija i susreta, broj sudionika.	1/170
	2. Broj održanih skupova.	Opisano u područjima 7. i 8.
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		166.579,60 kn

MJERA:

2. Praćenje potreba i postupno povećavanje stručnih suradnika u predškolskim ustanovama Grada Zagreba

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Održavati dostignutu ekipiranost stručnih timova te razinu ekipiranosti trećim odgojiteljem u skupinama ili prevoditeljima u vrtiću u kojima su integrirana djeca s teškoćama u razvoju.	
2. Pratiti potrebe i postupno povećavati broj stručnih suradnika u predškolskim ustanovama.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj novozaposlenih stručnih suradnika u predškolskim ustanovama. 2. Broj novozaposlenih stručnih suradnika u predškolskim ustanovama.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Održavati dostignutu ekipiranost stručnih timova te razinu ekipiranosti trećim odgojiteljem u skupinama ili prevoditeljima u vrtiću u kojima su integrirana djeca s teškoćama u razvoju. Tijekom 2021. održan je postojeći standard u ekipiranosti stručnih suradnika. Svi dječji vrtići Grada Zagreba (60 gradskih dječjih vrtića), bez obzira na veličinu, imaju kompletirane multidisciplinarne timove i zdravstvenu voditeljicu. Uspostavljanjem multidisciplinarnih timova u vrtićima ostvaren je strateški cilj da se svakom djetetu omogući dostupnost stručnjaka različitih profila koji podržavaju osobni razvoj djeteta i omogućavaju dodatni tretman za vrijeme boravka u dječjem vrtiću. Posebni programi za djecu s težim teškoćama u razvoju provode se u osam gradskih dječjih vrtića na devet lokacija za oko 74 djece u trinaest odgojno-obrazovnih skupina (četiri skupine za djecu s teškoćama iz spektra autizma, dvije skupine za djecu sa sniženim intelektualnim teškoćama, pet skupina za djecu s višestrukim teškoćama i dvije skupine za djecu s motoričkim teškoćama). I nadalje su osiguravani dodatni odgojitelji (290), kao i pomoćni radnici za njegu, skrb i pratnju (75). Uključena su i četiri komunikacijska posrednika/prevoditelja znakovnog jezika kao potpora djeci s oštećenjima sluha i vida, u koordinaciji sa Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba Dodir (235.290,95 kn).	
2. Pratiti potrebe i postupno povećavati broj stručnih suradnika u predškolskim ustanovama. Gradski ured za obrazovanje u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama, kontinuirano prati stanje i potrebe te u skladu sa svojom nadležnošću, a na temelju broja upisane djece i potrebe provedbe	

individualiziranih odgojno-obrazovnih programa, povećava broj stručnih suradnika u dječjim vrtićima. Tijekom 2021. broj stručnih suradnika je povećan za dva (jedan pedagog i jedan logoped).

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj novozaposlenih stručnih suradnika u predškolskim ustanovama.	290 dodatnih odgojitelja/75 pomoćnih radnika za njegu, skrb i pratnju /4 stručna komunikacijska posrednika
	2. Broj novozaposlenih stručnih suradnika u predškolskim ustanovama.	1 pedagog/ 1 logoped
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		235.290,95 kn

MJERA:

3. Osiguravanje dodatne specijalne i didaktičke opreme i posebnih didaktičkih sredstava za sve odgojno-obrazovne ustanove Grada Zagreba za potrebe djece s teškoćama u razvoju te informatičke opreme i elemenata informatičke potpore za gluho, slijepu i gluhoslijepu djecu i mlade sukladno članku 13. *Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju*

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Pratiti potrebe i osiguravati didaktičku opremu i didaktička sredstva za odgojno-obrazovne ustanove Grada Zagreba prema individualnim potrebama djece s teškoćama u razvoju.	
2. Pratiti potrebe i osiguravati informatičku opremu i elemente informatičke potpore za gluho, slijepu i gluhoslijepu djecu i mlade.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj nabavljene specijalne i didaktičke opreme i broj opremljenih odgojno-obrazovnih ustanova. 2. Količina nabavljene opreme i postignuta razina informatičke potpore.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Pratiti potrebe i osiguravati didaktičku opremu i didaktička sredstva za odgojno-obrazovne ustanove Grada Zagreba prema individualnim potrebama djece s teškoćama u razvoju.

Kao jedna od bitnih zadaća u stvaranju kvalitetnih uvjeta za provođenje programa su prostori u dječjim vrtićima Grada Zagreba koji se kontinuirano prilagođavaju i stavljaju u funkciju djeteta i njegovih razvojnih potreba. Radi se na stvaranju razvojno-poticajne sredine za bolju inkluziju djece s teškoćama u razvoju (prohodnost, dostupnost, raznolikost, dostatnost materijala), stvaranje centara igara za poticanje određenog razvojnog aspekta djeteta i stvaranje specijaliziranih prostora s opremom i kabineta, posebice kabineta za senzomotoričku integraciju, logopedskih kabineta, prostora za motorički razvoj (polivalentne dvorane), organizacija prostora i opreme na vanjskim igralištima prema razvojnim područjima. U izvedbenom programu svakog dječjeg vrtića predviđaju se potrebna didaktička i druga sredstva za kvalitetnu realizaciju posebnih programa, individualiziranih programa za djecu s teškoćama u razvoju.

Gradski ured za obrazovanje osigurao je sredstva gradskim dječjim vrtićima za opremanje novih odgojno-obrazovnih skupina, nabavu nove opreme i namještaja i didaktike za što je utrošeno 1.085.708,50 kn iz Proračuna Grada Zagreba.

2. Pratiti potrebe i osiguravati informatičku opremu i elemente informatičke potpore za gluho, slijepu i gluhoslijepu djecu i mlade.

Sukladno zamolbama osnovnih i srednjih škola odobrena su financijska sredstva za nabavu potrebnih specijalnih pomagala za učenike s teškoćama u razvoju:

- Druga ekonomska škola Zagreb – **gusjeničar** za potrebe kretanja učenika s teškoćama u razvoju - **2.924,11 kn**
- Hotelijersko-turistička škola u Zagrebu - **prijenosno računalo s čitačem** za učenika sa visokom slabovidnošću - **17.875,00 kn**

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj nabavljene specijalne i didaktičke opreme i broj opremljenih odgojno-obrazovnih ustanova.	kontinuirana nabava didaktike u svim dječjim vrtićima
	2. Količina nabavljene opreme i postignuta razina informatičke potpore.	2
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		20.799,11 kn

MJERA:

4. Proširivanje mreža vrtića i osnovnih škola Grada Zagreba prema potrebi za potporom u ranom razvoju i školovanju djece s teškoćama sukladno članku 14. Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Povećati broj osnovnih škola - punktova (s prostornim i kadrovskim kapacitetima) za školovanje djece s teškoćama u razvoju.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Povećan broj punktova u osnovnim školama predviđenim za školovanje djece s teškoćama u razvoju.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Povećati broj osnovnih škola - punktova (s prostornim i kadrovskim kapacitetima) za školovanje djece s teškoćama u razvoju.	
Gradska skupština Grada Zagreba, na 48. sjednici, 20. prosinca 2016., utvrdila je Prijedlog mreže osnovnih škola za područje Grada Zagreba kojim se, pored ostalog, planira širenje programa za djecu s teškoćama u razvoju. U izvještajnom razdoblju za 2021. godinu (<i>II. polugodište 2020./21. i I. polugodište 2021./22.</i>) poduzele su se aktivnosti na uređenju i opremanju redovnih osnovnih škola za školovanje djece s teškoćama u razvoju. Tako je Gradski ured za obrazovanje dao pozitivno mišljenje za: • ustroj drugog posebnog razrednog odjela predmetne nastave u Osnovnoj školi Ive Andrića,	

- ustroj posebnog razrednog odjela i produženog stručnog postupka u Osnovnoj školi Mladost i Osnovnoj školi Šestine, - ustroj trećeg posebnog razrednog odjela u Osnovnoj školi Sesvetska Sopnica		
POKAZATELJI PROVEDBE		
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Povećan broj punktova u osnovnim školama predviđenim za školovanje djece s teškoćama u razvoju.	3
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

5. Prikupljanje i ažuriranje brojčanih podataka o djeci i mladima s teškoćama u razvoju uključenih u vrtiće, redovne osnovne i srednje škole Grada Zagreba te fakultete u okviru u Gradu Zagrebu

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Prikupljati i ažurirati godišnje podatke o djeci i mladima s teškoćama u razvoju uključenim u vrtiće, redovne osnovne i srednje škole Grada Zagreba.	
2. Prikupljati i ažurirati godišnje podatke o studentima s invaliditetom upisanim na studije u Gradu Zagrebu.	
3. Obraditi podatke.	
4. Razmjenjivati podatke s udrugama.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Sveučilište u Zagrebu - Ured za studente s invaliditetom, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Obrađeni i dobiveni skupni brojčani podatci. 2. Obrađeni i dobiveni skupni brojčani podatci. 3. Obrađeni i dobiveni skupni brojčani podatci. 4. Obrađeni i dobiveni skupni brojčani podatci.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Prikupljati i ažurirati godišnje podatke o djeci i mladima s teškoćama u razvoju uključenim u vrtiće, redovne osnovne i srednje škole Grada Zagreba. Predškolski odgoj i obrazovanje Gradski ured za obrazovanje sustavno prikuplja podatke o broju djece u predškolskom odgoju i obrazovanju te skrbi o djeci rane i predškolske dobi Grada Zagreba za tekuću pedagošku godinu. U redoviti program i druge programe uključeno je ukupno 7.400 djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama od kojih je oko 900 djece s težim teškoćama u razvoju (660 s nalazom i mišljenjem Jedinственог tijela vještačenja). Programi predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruju se i u posebnim ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb (Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“, Centar za autizam i Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora „SUVAG“) te drugim institucijama s verificiranim programima za djecu rane i predškolske dobi u 27 odgojno-obrazovnih skupina za oko 220 djece s teškoćama u razvoju s prebivalištem u Gradu Zagrebu. Osnovno obrazovanje/školstvo Učenici s teškoćama u razvoju školuju se po redovitom programu uz individualizirane postupke te redovitom programu uz prilagodbu sadržaja uz individualizirane postupke u redovnim razrednim	

odjelima osnovnih i srednjih škola ili posebnim razrednim odjelima u školama koje imaju suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja. Osim navedenih programa učenici s teškoćama u razvoju se školuju i po posebnom programu u redovnim školama uz suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja ili u ustanovama s posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja.

Početkom školske godine 2021./2022. u 28 redovnih osnovnih škola ustrojen je 71 posebni razredni odjel u kojima se školuje 379 učenika, a u četiri posebne ustanove se školuje 729 učenika s teškoćama u razvoju.

U redovne osnovne škole sukladno podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja na početku školske godine 2021./2022. uključeno je 3.871 učenik s teškoćama u razvoju, dok je srednje škole Grada Zagreba pohađalo ukupno 2.549 učenika s teškoćama u razvoju.

Odgojno-obrazovne ustanove koje osiguravaju posebne uvjete odgoja i obrazovanja (posebne osnovne škole)

U školskoj godini 2021./2022. u četiri osnovne škole za učenike s teškoćama u razvoju, osnivač kojih je Grad Zagreb (Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora „Suvag“, Centar za odgoj i obrazovanje „Goljak“, Osnovna škola Nad lipom, Centar za autizam) nastavu pohađa 729 učenika u 137 razrednih odjela.

DJEČJI VRTIĆI/ŠKOLE	Stanje na kraju 2021.
Ukupno djece u programima dječjih vrtića Grada Zagreba	35245
Djeca u skupini s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (razvojnim i edukacijskim potrebama, darovita i djeca s izražajnim zdravstvenim teškoćama) u dječjim vrtićima	7400
Djeca s teškoćama u razvoju u dječjim vrtićima	74
Ukupno učenici u osnovnim školama Grada Zagreba	65456
Učenici koji se školuju po rješenju o školovanju učenika s teškoćama u razvoju (od 1 do 8. razreda)	3871
Ukupno učenici u srednjim školama Grada Zagreba	35605
Učenici s teškoćama u razvoju u redovnim školama	2549

2. Prikupljati i ažurirati godišnje podatke o studentima s invaliditetom upisanim na studije u Gradu Zagrebu.

Sveučilište u Zagrebu osnovalo je **Ured za studente s invaliditetom** kao referentni centar za cjelovitu podršku studentima. Grad Zagreb u suradnji s navedenim Uredom radi na rješavanju problema i potreba studenata s invaliditetom, prije svega onih s prebivalištem u Gradu Zagrebu, a u skladu s mogućnostima i onih koji su na školovanju, a iz drugih su područja Republike Hrvatske. Aktivnosti Ureda usmjerene su na izjednačavanje mogućnosti studiranja svih studenata koji zbog bolesti, oštećenja ili poremećaja imaju stalne, privremene ili povremene teškoće u realizaciji svakodnevnih akademskih obveza. Važnu ulogu u radu Ureda imaju koordinatori za studente s invaliditetom na sastavnicama – koji su poveznica između studenata s invaliditetom te nastavnika i administrativnoga osoblja na pojedinoj sastavnici i Ureda.

Ured vodi evidenciju podataka o studentima s invaliditetom koji koriste sustav potpore, a koji je: pravo prednosti pri upisu, prilagodbe u nastavi i na ispitima temeljem preporuke Ureda, uslugu 24-satne asistencije u studentskom domu, vršnjačku potporu putem sveučilišnog kolegija, prilagođeni prijevoz Grada Zagreba putem Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o. (u daljnjem tekstu: ZET), pomoćna

tehnologija, prilagodba literature i sl. Od ukupno 70.000 studenata koji studiraju na Sveučilištu u Zagrebu, trenutno, 453 studenta s invaliditetom koristi sustav potpore. U 2021. godini (ak. god. 2020./2021. i 2021./2022.) uslugu prilagođenog prijevoza Grada Zagreba putem ZET-a koristilo je trinaest studenata s motoričkim oštećenjima.

Prema evidenciji koju vodi Ured najveća zastupljenost studenata s invaliditetom je u društvenim (41,94%) i humanističkim (23,62%) znanostima, a najmanja u umjetničkom području (1,99%) te u području biomedicine i zdravstva (1,10%).

3. Obraditi podatke.

Nadležne ustanove obrađuju podatke nakon upisa u dječje vrtiće, osnovne i srednje škole te fakultete. Podaci se redovito ažuriraju tijekom školske/akademske godine, a na zahtjev se dostavljaju nadležnim ustanovama koje ih prate i analiziraju.

4. Razmjenjivati podatke s udrugama.

Radi utvrđivanja potreba u svrhu osiguravanja uvjeta za djecu s teškoćama u razvoju u dječjim vrtićima Grada Zagreba, u smislu osiguravanja kadrova, programa rada, opreme i didaktike, nastavljena je kontinuirana suradnja ustanova i nadležnih gradskih ureda s udrugama osoba s invaliditetom te su prikupljeni podaci s kojima raspolažu.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Obradeni i dobiveni skupni broječni podatci.	DA
	2. Obradeni i dobiveni skupni broječni podatci.	DA
	3. Obradeni i dobiveni skupni broječni podatci.	DA
	4. Obradeni i dobiveni skupni broječni podatci.	DA
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

6. Osiguravanje infrastrukturne potpore učenicima s teškoćama u razvoju i studentima s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOT</i>	
1. Uključivati pomoćnika i obrazovne prevoditelje (prevoditelje u vrtiću i prevoditelje u nastavi) kao potporu odgojno-obrazovnom radu i integraciji djece i mladih s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba.	
2. Dodjela stipendija učenicima i studentima s invaliditetom.	
3. Pružati stručnu i financijsku potporu organizaciji tečajeva znakovnog jezika i Brailleova pisma te ostalih specifičnih oblika komunikacije kojima se koriste osobe s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Povjerenstvo za dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist učenika i studenata s invaliditetom te obrazovne ustanove i visokoobrazovne institucije u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje i drugima.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj financiranih pomoćnika i obrazovnih prevoditelja (prevoditelja u vrtićima i prevoditelja u nastavi) te broj djece kojima je odobren pomoćnik, odnosno prevoditelj.

2. Provedeni natječaji te broj dodijeljenih stipendija.
3. Broj održanih tečajeva, broj polaznika te pružena stručna i financijska pomoć.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Uključivati pomoćnika i obrazovne prevoditelje (prevoditelje u vrtiću i prevoditelje u nastavi) kao potporu odgojno-obrazovnom radu i integraciji djece i mladih s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba.

U Gradu Zagrebu od 2007. godine odobravaju se zahtjevi škola za uključivanje pomoćnika u nastavi sukladno kriterijima uključivanja i financiranja pomoćnika koji se svake godine objavljuju u Programu javnih potreba u osnovnom odgoju i obrazovanju i u Programu javnih potreba u srednjem odgoju i obrazovanju Grada Zagreba, a posljednjih šest godina Grad Zagreb uključen je u provedbu projekta koji se financira putem Europskog socijalnog fonda.

U izvještajnom razdoblju projekt „**Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza III**“ provodio se zaključno do 23. srpnja 2021., a koji se sufinancira iz Europskog socijalnog fonda, za čiju je četverogodišnju provedbu iz fonda osiguran ukupan iznos 31.711.260,00 kn, od čega bespovratna sredstva iznose 20.000.000,00 kn, a sredstva iz proračuna Grada Zagreba iznose 11.711.260,00 kn za 36 škola partnera u Gradu Zagrebu.

U 2021. za projekt je utrošeno ukupno **5.747.863,37 kn**.

Na kraju školske godine 2020./2021. u projekt "**Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza III**" bilo je uključeno 166 pomoćnika u nastavi za 201 učenika u 31 osnovnoj školi te sedam pomoćnika u nastavi za potrebe sedam učenika s teškoćama u razvoju u tri srednje škole (ukupno 173 pomoćnika za 208 učenika).

U kolovozu 2021. započeo je projekt "**Pomoćnici u nastavi/stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV**", financiran iz Europskog socijalnog fonda u iznosu 16.500.000,00 kn, a iz proračuna Grada Zagreba u iznosu od 3.523.395,60 kn. Projektom je obuhvaćeno 442 pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika za 471 učenika u 60 osnovnih i dvije srednje škole Grada Zagreba.

U okviru **Programa javnih potreba u osnovnom odgoju i obrazovanju Grada Zagreba**, krajem 2021. sveukupno je u 107 osnovnih škola (dvije posebne ustanove) bilo uključeno 509 pomoćnika u nastavi/stručna komunikacijska posrednika za 539 učenika.

Za navedenu namjenu iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je **17.311.292,93 kn**.

U okviru **Programa javnih potreba u srednjem odgoju i obrazovanju Grada Zagreba**, krajem 2021. ukupno 65 pomoćnika u nastavi bilo je uključeno za potrebe 65 učenika s teškoćama u razvoju u 33 srednje škole i jednoj posebnoj ustanovi.

Za navedenu namjenu iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je **1.867.867,02 kn**.

S obzirom na povećanje broja djece s teškoćama u razvoju uključenih u redovni sustav školovanja, iz godine u godinu povećava se potreba za pomoćnicima u nastavi koje Grad Zagreb financira iz proračuna Grada preko programa javnih potreba u osnovnom odgoju i obrazovanju i programa javnih potreba u srednjem odgoju i obrazovanju Grada Zagreba.

Vrtići/škole	Stanje na kraju izvještajne godine 2021. –
--------------	--

	početak školske godine 2021./22.
Broj financiranih pomoćnika, obrazovnih prevoditelja i trećih odgojitelja u vrtićima.	369
Broj djece u vrtićima kojima je odobren pomoćnik, prevoditelj odnosno treći odgojitelj.	660
Broj vrtića u kojima je odobren pomoćnik, prevoditelj, odnosno treći odgojitelj.	60
Broj financiranih pomoćnika i stručnih komunikacijskih posrednika u osnovnim školama.	509 (proje t 435)
Broj djece u osnovnim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	539 (projekt 464)
Broj osnovnih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	109 (od toga 2 posebne)
Broj financiranih pomoćnika i stručnih komunikacijskih posrednika u srednjim školama.	65 (projekt 7)
Broj djece u srednjim školama kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	65 (projekt 7)
Broj srednjih škola u kojima je odobren pomoćnik, odnosno stručni komunikacijski posrednik.	33 (+1 posebna) - (projekt - 2 SŠ)

2. Dodjela stipendija učenicima i studentima s invaliditetom.

Značajna potpora procesu obrazovanja i pripremi za tržište rada, odnosi se na stipendiranje učenika i studenata s invaliditetom. Od 2007. Grad Zagreb dodjeljuje stipendije učenicima i studentima s invaliditetom, a od 2017. i studentima poslijediplomskih studija.

Stipendisti koji su pravo na dodjelu Stipendije stekli ranijih godina, nastavljaju je koristiti tijekom cijelog perioda obrazovanja ako ispunjavaju uvjete propisane ranijom Odlukom o stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom.

U školskoj/akademskoj godini 2020./2021. dodijeljeno je **48 učenika i 29 studentskih stipendija**. Stipendiju su nastavila koristiti četiri studenta koji su to pravo ostvarili prije izmjena Odluke iz 2017. godine, kada je uvedena obveza godišnje prijave na natječaj.

Za navedenu namjenu iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. godini utrošeno je **2.932.473,11 kn**.

U listopadu 2021. donesena je nova Odluka o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom temeljem koje je 26. studenog 2021. raspisan natječaj za dodjelu 65 stipendija za učenike s invaliditetom, deset za studente koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 30 za studente ostalih godina studija za školsku/akademsku godinu 2021./2022. Na natječaj je pristiglo 64 učenika, osam prijava studenata koji su prvi put upisali prvu godinu studija te 46 prijava studenata ostalih godina studija. Stipendiju u akademskoj godini 2021./2022. nastavlja koristiti jedna stipendistica.

3. Pružati stručnu i financijsku potporu organizaciji tečajeva znakovnog jezika i Brailleova pisma te ostalih specifičnih oblika komunikacije kojima se koriste osobe s invaliditetom.

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba provodi trogodišnji program „**Povećanje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba uz podršku Grada Zagreba**“ u sklopu kojeg je organizirao sljedeće edukacije:

- tečaj hrvatskog znakovnog jezika – II. i III. semestar (petnaest čujućih osoba),
- radionica o hrvatskom znakovnom jeziku u tri osnovne škole (Osnovna škola Tin Ujević (šesnaest učenika), Osnovna škola Nikole Andrića (trinaest učenika) i Osnovna škola Borovje (trinaest učenika),

- edukacija o oštećenju sluha u starijoj životnoj dobi i osnovama hrvatskog znakovnog jezika u Domu za starije osobe „Park“ (preko ZOOM platforme sudjelovalo je 32 osobe),
- dvije edukacije o hrvatskom znakovnom jeziku u dvije škole i to: Osnovna škola Jordanovac (41 sudionik) i Škola za grafiku, dizajn i medijsku produkciju (deset sudionika)
- edukacija za osposobljavanje stručnih komunikacijskih posrednika (tri čujuće osobe)

(Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, Mjeri 2., Aktivnosti 4.)

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj financiranih pomoćnika i obrazovnih prevoditelja (prevoditelja u vrtićima i prevoditelja u nastavi) te broj djece kojima je odobren pomoćnik, odnosno prevoditelj.	369/660 – vrtići 509/539 – osnovna škola 65/65 – srednja škola
	2. Provedeni natječaji te broj dodijeljenih stipendija.	77 stipendija (48 za učenike, 29 za studente)
	3. Broj održanih tečajeva, broj polaznika te pružena stručna i financijska pomoć.	6/143
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		27.859.496,43 kn

MJERA:

7. Uključivanje djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. U okviru redovne nastave educirati učenike za pružanje podrške vršnjacima.	
2. Poticati organizirano djelovanje osoba s iskustvom invaliditeta da zagovaraju, ističu potrebe i zastupaju interese osoba s invaliditetom.	
3. Pružati stručnu i savjetodavnu pomoć učenicima u riziku od ranog napuštanja obrazovanja.	
4. Pružati stručnu i materijalnu potporu programima i projektima koji promoviraju rad s mladim učenicima koji odustaju od daljnjeg obrazovanja.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Agencija za odgoj i obrazovanje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, obrazovne ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, ustanove socijalne skrbi koje rade s osobama s invaliditetom.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj edukacija i broj educiranih učenika. 2. Broj održanih samozastupajućih skupova osoba s invaliditetom. 3. Broj programa savjetovanja. 4. Broj programa i projekata te pružena stručna i financijska potpora.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. U okviru redovne nastave educirati učenike za pružanje podrške vršnjacima.	
Udruga za ranu logopedsku i edukacijsko-rehabilitacijsku intervenciju „LERI“ kroz projekt „Roditelj za roditelje, djecu za djecu - organizacija grupa samopomoći“ osigurala je kroz četiri radionice za 30 sudionika stvaranje socijalne mreže roditelja djece s komunikacijskim poremećajima te stvaranje osjećaja međusobne podrške kroz iskustva iz prve ruke.	

Projekt je također imao za cilj kroz osam radionica za osmero sudionika osigurati stvaranje dječje grupe samopomoći za djecu koja mučaju. Naime, djeca su usvajala tehnike za učinkovito ovlađavanje govorne tečnosti u različitim socijalnim situacijama **(18.000,00 kn)**.

2. Poticati organizirano djelovanje osoba s iskustvom invaliditeta da zagovaraju, ističu potrebe i zastupaju interese osoba s invaliditetom.

Društvo distrofičara Zagreb - DDZ kroz „Poticanje neovisnog življenja osoba s mišićnom distrofijom“ provodi kontinuiranu skrb o djeci i odraslima oboljelim od distrofije kako bi istaknuli njihove potrebe te potrebe zagovaranja osoba s invaliditetom (u okviru aktivnosti pod nazivom Kako uspješno komunicirati – putem ZOOM platforme za članove DDZ). (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

Hrvatski savez gluhih osoba Dodir, kroz projekt „Vidi me i čuj me“, kontinuirano radi na osvještavanju javnosti o gluhošljepoći te time potiče učenje hrvatskog znakovnog jezika i uključenost gluhošlijepih osoba u svim sverama društvenih događanja. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 5., Aktivnosti 2.)

3. Pružati stručnu i savjetodavnu pomoć učenicima u riziku od ranog napuštanja obrazovanja.

Hrvatski zavod za zapošljavanje pruža podršku obrazovnom sustavu osiguravajući usluge cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja. Aktivnosti „ranih intervencija“ u radu sa učenicima, koje provodi u partnerstvu s drugim dionicima (škole, zdravstvene i socijalne ustanove i poslodavci) uključuju postupke profesionalnog usmjeravanja u cilju sprečavanja ranog napuštanja školovanja i imaju preventivnu ulogu kao pomoć u donošenju odgovarajuće odluke o izboru obrazovnog programa i budućeg zanimanja. Aktivnosti profesionalnog usmjeravanja usmjerene su učenicima osnovnih i srednjih škola, najčešće na prijelazima iz jedne obrazovne razine u drugu te u trenutcima donošenja odluke o daljnjem obrazovanju.

U cilju osiguranja dostupnosti i pristupačnosti usluga savjetovanja o karijeri svim građanima, posebice mladima, među kojima su i učenici s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje djeluju Centri za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK).

Hrvatski zavod za zapošljavanje svake godine objavljuje brošure pod nazivom „Kamo nakon osnovne škole“, koje se objavljuju za pet hrvatskih regija (središnja, sjeverozapadna, slavonska, primorska i dalmatinska Hrvatska) pri čemu svaka od njih sadrži opise zanimanja, informacije o uvjetima upisa, stipendijama, školama i programima obrazovanja, učeničkim domovima, najtraženijim zanimanjima te uslugama profesionalnog usmjeravanja Zavoda. Učenicima je također dostupan i portal e-USmjeravanje, koji nudi brojne informacije i savjete za razvoj karijere i donošenje poslovnih odluka.

4. Pružati stručnu i materijalnu potporu programima i projektima koji promoviraju rad s mladim učenicima koji odustaju od daljnjeg obrazovanja.

Sukladno Pravilniku o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole, učenici s teškoćama u razvoju rangiraju se na zasebnim ljestvicama poretka, a temeljem ostvarenog ukupnog broja bodova utvrđenog tijekom postupka vrednovanja, u programima obrazovanja za koja posjeduju stručno mišljenje službe za profesionalno usmjeravanje Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

U školskoj godini 2021./2022. upisno povjerenstvo Ureda zaprimilo je prijave 802 zahtjeva kandidata s teškoćama u razvoju. Na ovaj se način kandidatima olakšava odabir i upis programa primjerenog njihovim mogućnostima i vještinama.

Kandidati s teškoćama u razvoju koji žele iskoristiti mogućnost upisa temeljem Pravilnika o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole, javljaju se Gradskome uredu za obrazovanje Grada Zagreba koji će im pomoći u odabiru srednje škole koja provodi jedan od programa za koji je kandidat dobio stručno mišljenje tima za profesionalno usmjeravanje Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

Na početku školske godine 2021./2022. srednje škole Grada Zagreba pohađalo je ukupno 2.549 učenika s teškoćama u razvoju sukladno podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj edukacija i broj educiranih učenika.	1/8
	2. Broj održanih samozastupajućih skupova osoba s invaliditetom.	1
	3. Broj programa savjetovanja.	Navedeno u opisu
	4. Broj programa i projekata te pružena stručna i financijska potpora.	Navedeno u opisu

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

18.000,00 kn

Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

8. Osiguravanje odgovarajuće podrške za cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom u cilju lakšeg svladavanja stupnjeva obrazovanja i prelaska iz sustava obrazovanja u svijet rada

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Poticati izradu kvalifikacijskog okvira, primjerenih zanimanja za osobe s pojedinim vrstama i stupnjevima oštećenja, poštujući zahtjeve tržišta rada.	
2. Poticati istraživanja o kompetencijama mladih s invaliditetom nakon završenog osnovnog i srednjeg obrazovanja te ih usporediti s kompetencijama potrebnim na tržištu rada.	
3. Osigurati uvjete za cjeloživotno učenje, profesionalno informiranje i savjetovanje osoba s invaliditetom.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, Hrvatski zavod za zapošljavanje - Regionalni ured Zagreb, udruge osoba s invaliditetom u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Zagrebački inovacijski centar d.o.o., Centar za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Izrađen program novih zanimanja. 2. Provedena istraživanja i primjena rezultata istraživanja u praksi. 3. Broj korisnika usluga.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Poticati izradu kvalifikacijskog okvira primjerenih zanimanja za osobe s pojedinim vrstama i stupnjevima oštećenja poštujući zahtjeve tržišta rada. U školskoj godini 2021./2022. program za zanimanje njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba – TES, koji se od 2009./2010. provodi u Školi za medicinske sestre Mlinarska iz Zagreba, polazi ukupno osam učenika s teškoćama u razvoju.	
2. Poticati istraživanja o kompetencijama mladih s invaliditetom nakon završenog osnovnog i srednjeg obrazovanja te ih usporediti s kompetencijama potrebnim na tržištu rada.	

Hrvatski zavod za zapošljavanje pridaje posebnu pozornost zapošljavanju osoba s invaliditetom. Aktivnosti i usluge koje provodi prvenstveno su usmjerene na povezivanje ponude i potražnje na tržištu rada, te se u tom kontekstu provode i aktivnosti pripreme za zapošljavanje i sam proces zapošljavanja.

Svake godine provodi identifikaciju prioritetnih skupina učenika koji se uključuju u različite oblike profesionalnog usmjeravanja - profesionalno informiranje, savjetovanje i/ili cjelokupnu psihološko-medicinsku obradu, ovisno o specifičnim potrebama učenika. Posebna pozornost pridaje se učenicima za koje se predviđa da bi nakon završetka školovanja mogli imati otežan pristup tržištu rada, odnosno učenicima s teškoćama u razvoju ili težim zdravstvenim teškoćama.

3. Osigurati uvjete za cjeloživotno učenje, profesionalno informiranje i savjetovanje osoba s invaliditetom.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sustavno potiče cjeloživotno učenje, profesionalno informiranje i savjetovanje osoba s invaliditetom kroz programe i projekte udruga koje osiguravaju provedbu raznih tečajeva za osobe s invaliditetom iz raznih područja.

Također, **Centar za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“** pruža profesionalno informiranje i savjetovanje osoba s invaliditetom unutar svojih usluga.

U 2021. ukupno 494 korisnika kroz sedam različitih usluga imali su i profesionalno informiranje te savjetovanje.

Poduzetnički centar - Plavi ured koji djeluje u okviru Zagrebačkog inovacijskog centra d.o.o. organizira i provodi različite vrste seminara i stručna predavanja za razne kategorije poduzetnika, a poduzetnici mogu na jednom mjestu dobiti sve potrebne informacije. Cilj je kroz kvalitetne obrazovne programe prilagođene potrebama određenih ciljnih skupina povećati konkurentne kompetencije poduzetnika. U 2021. godini održano je ukupno 129 seminara i predavanja na kojima je sudjelovalo 2.767 polaznika od kojih su njih **113** ili 4% osobe s invaliditetom.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izrađen program novih zanimanja.	NE
	2. Provedena istraživanja i primjena rezultata istraživanja u praksi.	DA
	3. Broj korisnika usluga.	607
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

PODRUČJE 3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

MJERA:

1. Poticanje svih oblika aktivnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u kreiranju, provođenju i praćenju zdravstvenih preventivnih programa

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Održavati sustavne i ciljane edukacije djelatnika u zdravstvu o suvremenim pristupima invaliditetu, o karakteristikama pojedinih dijagnoza, o modernim tehnologijama i drugim aspektima značajnim za život osoba s invaliditetom.	
2. Promovirati partnerstvo i suradnju s udrugama osoba s različitim vrstama oštećenja u pripremi i provođenju svih mjera i aktivnosti radi prevencije i osiguravanja dostignutih zdravstvenih standarda.	
3. Održavati sustavne i ciljane edukacije osoba s invaliditetom o prevenciji i liječenju različitih stanja kao i bolesti ovisnosti (droga, alkohol, prekomjerna upotreba lijekova i dr.).	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za zdravstvo, Gradski ured za branitelje, zdravstvene ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih edukacija, broj osoba uključenih u edukacije. 2. Broj zajedničkih aktivnosti, broj uključenih udruga. 3. Broj održanih edukacija.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Održavati sustavne i ciljane edukacije djelatnika u zdravstvu o suvremenim pristupima invaliditetu, o karakteristikama pojedinih dijagnoza, o modernim tehnologijama i drugim aspektima značajnim za život osoba s invaliditetom. Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ u 2021. nastavio je suradnju sa Specijalnom bolnicom Gornja Bistra kroz projekt „Jačanje kapaciteta djelatnika SB Gornja Bistra kroz mentorske susrete“ za osam polaznika (logopedsko-rehabilitacijski tim, fizioterapeuti i odjelne sestre). U sklopu projekta obuhvaćene su teme: - Strategije podrške učenju djece s višestrukim teškoćama I: aktivno učenje, - Implementacija razvojnih i funkcionalnih ciljeva u kontekstu aktivnosti i - Sustavi komunikacije u radu s djecom i mladima s višestrukim razvojnim teškoćama.	
2. Promovirati partnerstvo i suradnju s udrugama osoba s različitim vrstama oštećenja u pripremi i provođenju svih mjera i aktivnosti radi prevencije i osiguravanja dostignutih zdravstvenih standarda. Nastavljena je suradnja s udrugama osoba s invaliditetom različitih vrsta oštećenja u kreiranju, provođenju i praćenju zdravstvenih programa, s ciljem prevencije i osiguravanja postojećeg zdravstvenog statusa, kao i u informiranju osoba s invaliditetom o sadržaju, organizaciji i provođenju ciljanih preventivnih zdravstvenih programa te prilikom izrade popisa osoba zainteresiranih za preglede. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom pružio je financijsku potporu sljedećim programima i projektima usmjerenim na unapređivanje zdravlja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom:	

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Atletika u službi zdravlja osoba s invaliditetom	Atleški klub Zagreb	15	10.000,00 kn	Program se sastoji od planiranja, organizacije i provedbe treninga i natjecanja za osobe s invaliditetom. Korisnici programa su osobe s invaliditetom, a ciljana skupina su korisnici starosti od 12 do 25 godina.
Zamisli i ostvari	DON KIHOT- Udruga za terapije pomoću konja i (re)habilitaciju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	13	11.000,00 kn	Cilj Programa je unaprijediti kvalitetu života osobama, djeci i odraslima, s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama, poboljšavanje njihove motorike, jačanje mišićne, te razvoj samopouzdanja.
Mobilni peer tim i psihosocijalna podrška u zajednici	Udruga Ludruga	50	43.000,00 kn	Cilj je oporavak i resocijalizacija (povratak na posao, na fakultet, svakodnevno funkcioniranje u zajednici i sl.). Peer stručnjaci pomagati će korisnicima u osvještavanju vlastitog psihičkog stanja i okidača koji dovode do rizičnih ponašanja, te mogućnostima sprječavanja istih.
Dani svjesnosti o autizmu (radijska radionica)	Udruga ZAG	100	10.000,00 kn	Projekt Dani svjesnosti o autizmu - namijenjen je mladima kako bi se osvijestili teškoće osoba koje imaju neku od dijagnoza iz spektra autizma.

Gradski ured za zdravstvo pružio je financijsku potporu sljedećim programima i projektima:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Živjeti i brinuti o osobi sa demencijom – psihosocijalna pomoć i podrška, edukacija i savjetovanje	Hrvatska udruga za Alzheimerov u bolest	1273	22.000,00 kn	Kroz savjetovanje i edukaciju o bolestima koje uzrokuju demenciju i njenim fazama, odnosu prema osobi s demencijom (u daljnjem tekstu: OSD) tijekom bolesti i osiguravanjem svih socijalnih, zdravstvenih i drugih prava, obiteljima osoba s demencijom pruža se podrška s generalnim ciljem poboljšanja kvalitete života, pružanja odgovarajuće njege i skrbi oboljelima i olakšanje svakodnevnog života njihovim negovateljima.
Slušati i zdravo živjeti	Zaklada "Čujem, vjerujem, vidim"	1079	17.000,00 kn	Cilj programa je snimanje novih 10 zvučnih knjiga aktualnog stručnog sadržaja uglednih autora i nakladnika iz područja zaštite i očuvanja zdravlja za potrebe slijepih, slabovidnih i drugih osoba koje iz bilo kojeg razloga ne mogu koristiti standardni (crni) tisak, a koje bi korisnicima bile dostupne kroz specijalnu knjižnicu u sastavu Zaklade.

Psihosocijalna pomoć i podrška maligno i konično oboljeloj djeci i njihovim obiteljima	Ljubav na djelu - udruga roditelja djece oboljele od malignih i kroničnih bolesti	-	19.000,00 kn	Pružanje psihosocijalne podrške kroz tretmane Neuro/ biofeedbackom, djeci oboljeloj od malignih i kroničnih bolesti kao i djeci i mladima te članovima njihovih obitelji, kojima su oslabljene neurokognitivne funkcije.
Psihosocijalna i savjetodavna podrška osobama s intelektualnim teškoćama i njihovim obiteljima	Korablja	31	12.000,00 kn	Projekt odgovara na potrebu poboljšanja kvalitete socijalnih usluga, odnosno psihosocijalne podrške u istočnom dijelu grada Zagreba, koje se pružaju osobama s intelektualnim teškoćama i njihovim obiteljima koje su u riziku socijalne isključenosti i narušenosti mentalnog zdravlja.
Športski ribolov-Rekreacija, relaksacija, terapija i edukacija za HRVI i njihove obitelji	Udruga športskih ribolovaca invalida Domovinsko g rata Novi Zagreb-Odra	50	5.000,00 kn	Cilj programa bio je organiziranje druženja članova Udruge kroz športski ribolov, daleko od stresa svakodnevnog života, buke grada, u netaknutoj prirodi, ali i promicanje športskog ribolova, njegove etike, tradicije i običaja, kao svojevrsnog oblika relaksacije i rekreacije, uvelike potrebne u današnje stresno vrijeme. Također, jedan od ciljeva bio je i organizacija škole športskog ribolova za školarce tijekom ljetnih školskih praznika, gdje se djeci pružilo kvalitetno provedeno vrijeme u prirodi, uz zabavu i edukaciju kroz školu u prirodi, daleko od računala, igrice, televizije i buke grada.
Mobilni peer tim za psihosocijalnu potporu u zajednici	Udruga Ludruga	30	35.000,00 kn	Cilj projekta je socijalno uključiti, osnažiti, te povećati kvalitetu života osoba sa psihosocijalnim teškoćama i članova njihovih obitelji. Razvijanjem peer podrške u zajednici širi se mreža izvaninstitucionalnih usluga u lokalnim zajednicama i na taj način doprinosi stvaranju preduvjeta za proces deinstitutionalizacije u RH.
Respiratorna rehabilitacija oboljelih od neuromuskularnih bolesti - 5	Društvo distrofičara Zagreb	30	17.000,00 kn	Cilj projekta je provođenje respiratorne rehabilitacije i edukacije u svrhu usporavanja progresije bolesti i sprječavanje respiratornih komplikacija.
"I mi smo važni!"	Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir	64	12.000,00 kn	Promoviranje prava gluhoslijepih, gluhih i nagluhih osoba, osobito u ova vremena pandemije, kada su se uslijed epidemioloških razloga i pravila održavanja distanci i neostvarivanja bliskog kontakta našli u trostrukoj izolaciji.

Gradski ured za branitelje pružio je financijsku potporu sljedećim programima i projektima usmjerenim na unapređivanje zdravlja osoba s invaliditetom:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Škola tjelovježbe i zdravog načina života za invalide Domovinskog rata i hrvatske branitelje	Društvo sportske rekreacije "Centar za sport i rekreaciju Zagreb"	38	41.000,00 kn	Aktivno bavljenje športom i jačanje samopouzdanja u vlastite sposobnosti.
Nordijsko hodanje i planinarenje za invalide Domovinskog rata, hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji	Društvo sportske rekreacije "Centar za sport i rekreaciju Zagreb"	38	10.000,00 kn	Provođenje sportskih aktivnosti uz pomoć profesora zdravstvene i tjelesne kulture, a koje imaju za cilj motivirati osobe s invaliditetom za aktivno bavljenje športom koje će ih kroz pravilan i programiran rad naučiti pravilnom vježbanju i zdravoj prehrani i korištenje benefita kroz boravak u prirodi.
Sjedeća odbojka pomoć u prevenciji daljnjeg razvoja bolesti i resocijalizaciji invalida Domovinskog rata	Invalidski odbojkaški klub „Zagreb	49	53.000,00 kn	Unaprjeđivanje sustava sporta osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, kroz edukaciju i uključivanje osoba s invaliditetom u treninge i sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima osoba s invaliditetom.
Terapijsko osnaživanje i resocijalizacija invalida branitelja u autonomnim ronilačkim aktivnostima	Ronilački klub "AGRAMSUB" Zagreb	25	10.000,00 kn	Unaprjeđivanje sustava sporta osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, kroz edukaciju i uključivanje osoba s invaliditetom u treninge.
Međunarodni turnir u sjedećoj odbojci "Prijateljstvo 2021."	Sportsko društvo invalida "HRABRI" za sport i rekreaciju invalidnih osoba	80	15.000,00 kn	Unaprjeđivanje sustava sporta osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, kroz edukaciju i uključivanje osoba s invaliditetom u treninge i sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima osoba s invaliditetom.
Poboljšanje kvalitete života branitelja liječenih od PTSP-a kroz	Udruga hrvatskih branitelja liječenih od posttraumatskog	50	40.000,00 kn	Podizanje kvalitete života i osnaživanje oboljelih od PTSP-a kroz organizaciju i omogućavanje bavljenja

rekreativne aktivnosti	stresnog poremećaja Grada Zagreba			sportskim, kulturnim i drugim rekreativnim aktivnostima u terapijske svrhe.
Edukativne radionice	Udruga hrvatskih branitelja liječenih od posttraumatskog stresnog poremećaja Grada Zagreba	150	30.000,00 kn	Podizanje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz edukacije: podizanje samopouzdanja i uključivanje u svakodnevni život zajednice te preuzimanje odgovornosti za kvalitetu življenja.
Podizanje kvalitete života članova kroz sportska druženja	Udruga hrvatskih vojnih invalida domovinskog rata Dubrava	100	25.000,00 kn	Unaprjeđivanje rekreativnog sustava sporta i resocijalizacija osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, kroz uključivanje osoba s invaliditetom u sportska druženja i rekreativna natjecanja.
Športski ribolov - Rekreacija, relaksacija, terapija i edukacija za HRVI i njihove obitelji	Udruga športskih ribolovaca invalida Domovinskog rata Novi Zagreb - Odra	50	25.000,00 kn	Podizanje kvalitete života i omogućavanje bavljenja rekreativnim sadržajima u terapijske svrhe.
Ribolovom do zdravlja	Udruga športskih ribolovaca invalida Domovinskog rata Republike Hrvatske	110	60.000,00 kn	Organizacija, edukacija i osiguravanje uvjeta za bavljenje športskim ribolovom s ciljem podizanja kvalitete života HRVI-a.
Terapijsko i rekreativno jahanje za HRVI	Jockey klub Hrvatske	20	15.000,00 kn	Podizanje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz omogućavanje bavljenja rekreativnim i terapijskim jahanjem u svrhu poboljšanja općeg psihofizičkog stanja osoba s invaliditetom.
NLB liga košarke u kolicima - proljetni dio	Košarkaški klub invalida "Zagreb"	20	9.088,00 kn	Unaprjeđivanje sustava sporta osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, posebice košarke u kolicima, kroz edukaciju i uključivanje osoba s invaliditetom u treninge i sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima osoba s invaliditetom.

3. Održavati sustavne i ciljane edukacije osoba s invaliditetom o prevenciji i liječenju različitih stanja kao i bolesti ovisnosti (droga, alkohol, prekomjerna upotreba lijekova i dr.).

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Resocijalizacija ovisnika kroz pomagačke aktivnosti u rehabilitaciji djece s teškoćama u razvoju“, udruge „Jedni za druge“. U program je uključeno devetnaest korisnika, a svrha projekta je unapređenje resocijalizacije ovisnika osnaživanjem njihovih psihosocijalnih, životnih i profesionalnih vještina kroz razne aktivnosti (33.000,00 kn).

U 2021. Gradski ured za zdravstvo sufinancirao je projekt „Prevencija ovisnosti o medijima kod djece predškolske i osnovnoškolske dobi“, udruge „**Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu**“. Namjera projekta je edukacija roditelja djece vrtićke i osnovnoškolske dobi (500 korisnika) s ciljem prevencije ovisnosti o medijima (17.000,00 kn).

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj održanih edukacija, broj osoba uključenih u edukacije.	1/8
	2. Broj zajedničkih aktivnosti, broj uključenih udruga.	24/20 3 465 korisnika
	3. Broj održanih edukacija.	2

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

596.088,00 kn

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 21.000,00 kn dodijeljen je temeljem Natječaja i zbirno je prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

2. Poticanje razvoja zdravstvenog turizma

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Uključivati prostore, građevine i manifestacije za zdravstveno-rekreacijske, kulturne i slične namjene za osobe s invaliditetom u turističku ponudu Grada Zagreba (otok Trešnjevka, Višeosjetilni park na Jarunu, Šumska staza Bliznec, RŠC Granešina, Festival jednakih mogućnosti, Tjedan udruga i dr.).	
2. Educirati djelatnike u ugostiteljstvu i turizmu o specifičnostima invaliditeta i mogućnostima provođenja turističkih programa u suradnji s osobama s invaliditetom.	
3. Osigurati materijalne, stručne, organizacijske potpore edukativno-rekreativnom kampu za djecu i mlade s kroničnim bolestima i drugim sličnim projektima.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za zdravstvo, Zagrebački holding d.o.o., Podružnica "Vladimir Nazor", ustanova Upravljanje sportskim objektima, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb, zdravstvene ustanove te udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Turistička zajednica grada Zagreba, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj održanih manifestacija, uključeni prostori, građevine u turističku ponudu Grada Zagreba. 2. Broj održanih edukacija te broj uključenih sudionika. 3. Broj sudionika.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Uključivati prostore, građevine i manifestacije za zdravstveno-rekreacijske, kulturne i slične namjene za osobe s invaliditetom u turističku ponudu Grada Zagreba (otok Trešnjevka, Višeosjetilni park na Jarunu, Šumska staza Bliznec, RŠC Granešina, Festival jednakih mogućnosti, Tjedan udruga i dr.).

Nastavljena je suradnja s **Turističkom zajednicom Grada Zagreba**, udrugama, ustanovama i drugima kako bi zdravstveno-rekreacijski, kulturni i slični sadržaji turističke ponude Grada Zagreba bili dostupni osobama s invaliditetom. Većina muzeja i galerija svojim je eksponatima, načinom prezentacije i dostupnošću prilagođena osobama s invaliditetom. Tako posjetitelji Zagreba koji se kreću pomoću invalidskih kolica i/ili s nekim drugim oblikom tjelesnog oštećenja mogu posjetiti Galeriju Kloviove dvori, Muzej grada Zagreba, Muzej suvremene umjetnosti, Muzej za umjetnost i obrt, Tehnički muzej, Muzej prekinutih veza, Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović kao i mnoge druge. Uz navedeno, ističemo i Tiflološki muzej, jer je posvećen osobama s invaliditetom, posebice onima oštećenog vida.

Uz kulturne institucije i gradske atrakcije, osobama s invaliditetom prilagođene su i gradske rekreativne zone. Osobama s invaliditetom prilagođeni su i sadržaji Parka prirode Medvednica. Šumska staza Bliznec – projektirana pod geslom „Različitost ne smije biti prepreka za slobodu kretanja” – izvedbom je i sadržajem potpuno prilagođena osobama s invaliditetom. Također, Uspinjača za Gornji grad je pristupačna osobama koje se kreću pomoću invalidskih kolica. Zagreb nudi i programe razgledavanja Zagreba na znakovnom jeziku, koje provodi licencirani profesionalni vodič za gluhe osobe. Muzej grada Zagreba ima organizirane posjete i posebna vođenja grupa gluhoslijepih osoba.

2. Educirati djelatnike u ugostiteljstvu i turizmu o specifičnostima invaliditeta i mogućnostima provođenja turističkih programa u suradnji s osobama s invaliditetom.

U 2021. godini održan je **seminar** pod nazivom **“Potencijali pristupačnog turizma za ugostitelje”**. Organizator Seminara bio je Travabled, - turistička agencija specijalizirana za turizam osoba s invaliditetom, uz potporu Turističke zajednice Grada Zagreba. Pristupačni turizam kao turizam je sveobuhvatan i inkluzivan, on treba voditi računa i o potrebama privremeno ozlijeđenih osoba, obitelji s malom djecom, kao i starijih osoba i osoba s teškoćama u kretanju. Pristupačnost zbog svoje univerzalnosti višestruko koristi svima, stoga se ne smije zaboraviti kako se pojam pristupačnosti odnosi na fizičko okruženje, ali i na pristupačan način komunikacije i pristupačnost informacija.

Također, uz potporu Turističke zajednice Grada Zagreba održana je već tradicionalna manifestacija **Festival jednakih mogućnosti**. Organizator aktivnosti je Društvo tjelesnih invalida, koje već devetnaestu godinu za redom promiče prava i potrebe osoba s invaliditetom za socijalnom uključenosti i ravnopravnošću prikazujući stvaralačke mogućnosti u kojima osobe s invaliditetom nastupaju zajedno s drugim umjetnicima u glazbeno-scenskim, vizualnim i drugim programima.

Na trodnevnom uličnom festivalu nastupa preko 900 izvođača iz zemlje i inozemstva, od čega je 600 osoba s invaliditetom. Vrijedno je spomenuti da u organizacijskom timu radi dvadeset stručnjaka i 130 ciljanih volontera – studenata s petnaestak fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Pripremajući se za rad, studenti-volonteri se educiraju o invaliditetu i volonterstvu, a na Festivalu stječu dragocjena iskustva u timskom radu i specijalnoj komunikaciji s osobama razolikih tjelesnih i osjetilnih oštećenja.

3. Osigurati materijalne, stručne, organizacijske potpore edukativno-rekreativnom kampu za djecu i mlade s kroničnim bolestima i drugim sličnim projektima.

U 2021. godini Hrvatska udruga za epilepsiju organizirala je **Edukacijsko-rekreativni kamp za djecu i adolescente s epilepsijom**. Osnovni cilj kampa je u sigurnom okruženju omogućiti djeci interakcije s vršnjacima koje unapređuju osjećaj samopouzdanja, daju iskustvo što se sve može postići unatoč bolesti te pomažu u razvijanju navika koje će biti korisne kad se polaznici vrate kući.

Aktivnosti u kampu obuhvaćaju edukativne aktivnosti (sa liječnikom i psihologom), zabavne i sportske aktivnosti te kreativne radionice. Voditelji kampa su liječnik, psiholog, medicinske sestre i volonteri (studenti i učenici) **(17.000,00 kn)**.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih manifestacija, uključeni prostori, građevine u turističku ponudu Grada Zagreba.	Navedeno u opisu
	2. Broj održanih edukacija te broj uključenih sudionika.	2/1000
	3. Broj sudionika.	30
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		17.000,00 kn

MJERA:**3. Provođenje rekreativno-terapeutskih programa ljetovanja za djecu s teškoćama i odrasle osobe s invaliditetom**

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Osiguravati financijsku i organizacijsku podršku za provođenje rekreativno-terapeutskih programa tijekom ljetovanja djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom.		
2. Povećavati spektar usluga i broj korisnika rekreativno-terapeutskih programa tijekom ljetovanja.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb, Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica "Vladimir Nazor", socijalne i zdravstvene ustanove, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Provedena aktivnost. 2. Broj novih usluga, broj korisnika rekreativno-terapeutskih programa.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Osiguravati financijsku i organizacijsku podršku za provođenje rekreativno-terapeutskih programa tijekom ljetovanja djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom.		
Gradski ured za obrazovanje sufinancirao je provedbu ljetnog programa škole u prirodi i terapijskog ljetovanja za 116 učenika/korisnika Centra za autizam (79.000,00 kn).		
2. Povećavati spektar usluga i broj korisnika rekreativno-terapeutskih programa tijekom ljetovanja.		
Grad Zagreb organizira rekreativno-terapeutski program ljetovanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom. U 2020. ovaj program nije organiziran zbog epidemije COVID-19. U prvoj polovini 2021. obavljene su sve potrebne pripreme te je temeljem Ugovora o pružanju usluge ljetovanja osoba s invaliditetom u Domu Crvenog križa u Novom Vinodolskom ljevalo 197 korisnika/članova udruga i ustanova osoba s invaliditetom, u tri termina tijekom kolovoza i rujna, uz organizirane radionice i niz rekreativnih aktivnosti.		
Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je 246.660,00 kn.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Provedena aktivnost.	Navedeno u opisu
	2. Broj novih usluga, broj korisnika rekreativno-terapeutskih programa.	197
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		325.660,00 kn

MJERA:**4. Stomatološka zaštita osoba s invaliditetom**

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Osigurati materijalnu i stručnu podršku za provođenje sustavne stomatološke zaštite osobama s invaliditetom.	
2. Osigurati materijalnu i stručnu podršku za provođenje sustavne stomatološke zaštite djeci s teškoćama u razvoju.	

3. Prilagoditi postojeću stomatološku opremu za osobe s invaliditetom koje ne mogu samostalno presjedati ili pritom trebaju određenu pomoć.	
4. Educirati stomatologa i druge zdravstvene djelatnike o specifičnosti invaliditeta.	
5. Osigurati obavljanje složenih stomatoloških zahvata pod anestezijom - nabava opreme, specijalistička edukacija.	
6. Organizirati okrugle stolove, tribine o prevenciji stomatoloških problema djece s teškoćama u razvoju, osobito djece u instituciji.	
7. Povećati broj lokacija za obavljanje stomatološke zaštite osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Stomatološka poliklinika Zagreb i udruge osoba s invaliditetom te udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj korisnika usluga i broj usluga. 2. Broj korisnika usluga i broj usluga. 3. Izvršene prilagodbe u stomatološkim ordinacijama Grada Zagreba. 4. Broj edukacija. 5. Nabavljena oprema, broj zahvata pod anestezijom, broj educiranih stručnjaka. 6. Broj održanih okruglih stolova i tribina, broj sudionika. 7. Broj lokacija.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osigurati materijalnu i stručnu podršku za provođenje sustavne stomatološke zaštite osobama s invaliditetom. Sustavna stomatološka zdravstvena zaštita osoba s invaliditetom provodi se u sklopu ambulate u Domu zdravlja Zagreb-Centar od 2005., u cilju ostvarivanja stomatološke zdravstvene zaštite osoba s invaliditetom, a obuhvaća preventivne preglede, provođenje sistematskih pregleda, redovito registriranje statusa, usmene konzultacije i upute, edukacije, čišćenje zubnog kamenca te liječenje zubnog mesa i parodontitisa. Korisnici usluga uglavnom su osobe s invaliditetom iz obitelji lošijeg socioekonomskog statusa. Zbog epidemije COVID – 19 i u 2021., usluga stomatološke zdravstvene zaštite realizirana je u smanjenom opsegu, usluge su koristile 474 osobe s invaliditetom, a izvršeno je 1.235 stomatoloških usluga (119.995,00 kn).	
2. Osigurati materijalnu i stručnu podršku za provođenje sustavne stomatološke zaštite djece s teškoćama u razvoju. Stomatološka poliklinika Zagreb je u okviru projekta koji je započet 2005. nastavila s radom na zaštiti i sanaciji zubi djece s teškoćama u razvoju. Usluge stomatološke zdravstvene zaštite koristilo je 672 djece s teškoćama u razvoju i izvršeno je 2.415 stomatoloških usluga (144.307,43 kn).	
3. Prilagoditi postojeću stomatološku opremu za osobe s invaliditetom koje ne mogu samostalno presjedati ili pritom trebaju određenu pomoć. Aktivnost nije provedena u 2021.	
4. Educirati stomatologe i druge zdravstvene djelatnike o specifičnosti invaliditeta. Stomatolozi i zdravstveni djelatnici upućeni su u specifičnosti različitih vrsta invaliditeta te načinima pristupa i ophođenja prema osobama u skladu sa zahtjevima prilagodbe koji proizlaze iz vrste oštećenja. Također, na internetskim stranicama Stomatološke poliklinike Zagreb (www.spz.hr) postoji rubrika s informacijama o mogućnosti stomatološke zaštite djece s teškoćama u razvoju.	

5. Osigurati obavljanje složenih stomatoloških zahvata pod anestezijom - nabava opreme, specijalistička edukacija.

Aktivnost nije provedena u 2021.

6. Organizirati okrugle stolove, tribine o prevenciji stomatoloških problema djece s teškoćama u razvoju, osobito djece u instituciji.

U želji da se što više udruga informira o mogućnostima stomatološke zaštite osoba s invaliditetom u Stomatološkoj poliklinici Zagreb, u specijalističkim ordinacijama, bez uputnice izdane od primarnog doktora dentalne medicine, prilikom pregleda, roditeljima djece s teškoćama u razvoju distribuiraju se promotivni leci.

Također, Gradski ured za zdravstvo je pružio financijsku potporu sljedećim programima i projektima u cilju očuvanja oralnog zdravlja:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Oralno zdravlje osoba s mišićnom distrofijom	Savez društava distrofičara Hrvatske - SDDH	-	12.000,00 kn	Cilj projekta je unapređenje oralnog zdravlja osoba s mišićnom distrofijom (MD) u Gradu Zagrebu informiranjem o posljedicama nepravilne oralne higijene te predstavljanjem mjera prevencije radi stvaranja i održavanja oralnohigijenskih navika.
Ne dam zube svojoj dijagnozi	DEBRA, društvo oboljelih od bulozne epidermolize	16	12.000,00 kn	Prevencija i unapređenje oralnog zdravlja kod oboljelih od bulozne epidermolize te drugih rijetkih dermatoloških bolesti.

7. Povećati broj lokacija za obavljanje stomatološke zaštite osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Aktivnost nije provedena u 2021.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj korisnika usluga i broj usluga.	474/1235
	2. Broj korisnika usluga i broj usluga.	672/2415
	3. Izvršene prilagodbe u stomatološkim ordinacijama Grada Zagreba.	-
	4. Broj edukacija.	Navedeno u opisu
	5. Nabavljena oprema, broj zahvata pod anestezijom, broj educiranih stručnjaka.	-
	6. Broj održanih okruglih stolova i tribina, broj sudionika.	2/16
	7. Broj lokacija.	-

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

288.302,43 kn

MJERA:

5. Zdravstvena zaštita djece s teškoćama u razvoju

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Osiguravati prostorne i druge kapacitete koji djeci s najtežim oblicima invaliditeta ili u specifičnim situacijama omogućuju boravak roditelja/ skrbnika u bolnici.	
2. Unapređivati uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti u zdravstvenim ustanovama u okviru projekta Bolnički razredni odjeli.	
3. Osiguravati prostorne, stručne i druge uvjete za provođenje ranoga dijagnostičkog postupka i ranih intervencija za djecu s višestrukim oštećenjima, autističnim poremećajem i drugim oštećenjima i inicirati njihovo provođenje u zdravstvenom sustavu Grada Zagreba.	
4. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima.	
5. Osiguravati psihosocijalnu potporu i informacijsku potporu roditeljima koji se suočavaju s dijagnozom svoga djeteta.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za zdravstvo, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, zdravstvene i socijalne ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar", Ministarstvom zdravstva, udrugama, strukovnim organizacijama i drugima, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj osiguranih prostornih i drugih kapaciteta, broj boravaka roditelja/skrbnika u bolnici. 2. Poboljšani uvjeti za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti. 3. Osigurani prostorni i stručni uvjeti za provođenje dijagnostike, korištenje algoritma dijagnostike autističnog poremećaja i organizacijska unapređenja. 4. Godišnji podaci o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima. 5. Program edukacije i potpore roditeljima.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osiguravati prostorne i druge kapacitete koji djeci s najtežim oblicima invaliditeta ili u specifičnim situacijama omogućuju boravak roditelja/skrbnika u bolnici.	
Sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, pravo na cjelodnevni smještaj (24-satni) uz dijete koje se nalazi na bolničkom liječenju ostvaruje jedan od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osoba koja skrbi o djetetu, pod uvjetom da o tome posjeduje odgovarajuće rješenje nadležnog tijela, odnosno nalaz i mišljenje nadležnog tijela vještačenja u skladu s posebnim propisima, a na prijedlog odjelnog doktora ugovorne bolničke ustanove u kojoj se dijete liječi, bez obzira na dob djeteta. Također, pravo na dnevni smještaj (ne i noćenje) uz dijete s teškoćama u razvoju bez obzira na dob, pripada jednom od roditelja ili osoba koja skrbi o djetetu, pod uvjetom da o tome posjeduje odgovarajuće rješenje nadležnog tijela, odnosno nalaz i mišljenje nadležnog tijela vještačenja u skladu s posebnim propisima, a na prijedlog odjelnog doktora ugovorne bolničke ustanove u kojoj se dijete liječi.	
2. Unapređivati uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti u zdravstvenim ustanovama u okviru projekta Bolnički razredni odjeli.	
U nastojanju da se učenicima, koji se nalaze na dužem bolničkom liječenju, omogući kontinuitet u nastavi, Grad Zagreb je nastavio s organizacijom ovog iznimno značajnog oblika nastave započetog 2003. godine. Nastava je u školskoj godini 2021./2022. organizirana za 779 učenika u 36 razrednih odjela, u svim bolnicama koje imaju odjel pedijatrije, a realiziraju je učitelji pet zagrebačkih osnovnih škola (Osnovna škola Izidora Kršnjavoga, Osnovna škola Petra Zrinskog, Osnovna škola Jabukovac, Osnovna škola Jordanovac i Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića). Broj učenika se mijenja, ovisno o trajanju liječenja pojedinog učenika (829.152,00 kn).	

Također, Grad Zagreb sustavno podržava program „**Vrtić u bolnici**“. Program je namijenjen djeci za vrijeme boravka u zdravstvenoj instituciji. Program provode dječji vrtić Izvor u Klinici za dječje bolesti Zagreb i dječji vrtić Bukovac u Kliničkom bolničkom centru Zagreb u dvije odgojno-obrazovne skupine. U 2021. program se provodio za oko **50** djece, koja se na različite načine, sukladno zdravstvenom statusu uključuju u odgojno-obrazovni program (**694.070,09 kn**).

3. Osiguravati prostorne, stručne i druge uvjete za provođenje ranoga dijagnostičkog postupka i ranih intervencija za djecu s višestrukim oštećenjima, autističnim poremećajem i drugim oštećenjima i inicirati njihovo provođenje u zdravstvenom sustavu Grada Zagreba.

Udruga za autizam - Zagreb, provodi trogodišnji projekt pod nazivom „Podrška obitelji osoba s poremećajem iz spektra autizma.“ Vrsta usluge koja se pružala obitelji osoba s poremećajem iz spektra autizma uključuje jačanje kapaciteta roditelja kroz pružanje podrške, a samim time i poboljšanju kvalitete života osoba s PSA i njihovih obitelji. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 1., Aktivnosti 3.)

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ provodi programe procjene i rane intervencije za djecu s višestrukim oštećenjima. Procjenu obavlja tim stručnjaka kojeg čine edukacijski rehabilitatori, fizioterapeuti, stručnjaci za dijagnostiku funkcionalnog vida te po potrebi radni terapeut, logoped i psiholog. U programe transdisciplinarne procjene u 2021. godini bilo je uključeno **280 djece**.

Projekt „Podrška na dlanu“ osmišljen je kao odgovor na krizu izazvanu pandemijom COVID-19 i njenim posljedicama, kao i nizom potresa koji su pogodili grad Zagreb, od strane **Povjerenstva za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih Grada Zagreba**. Projekt je objedinio zdravstvene ustanove Grada Zagreba u pružanju podrške djeci, mladima, njihovim roditeljima i stručnjacima, kroz izradu online platforme na kojoj će biti dostupni svi sadržaji koji nam mogu olakšati suočavanje s trenutnim izazovima i onima koji nas tek čekaju. Cilj projekta „Podrška na dlanu“ je osnaživanje i jačanje psihološke otpornosti djece i mladih kroz izravnu podršku i podršku njihovim roditeljima, odgajateljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i stručnjacima mentalnog zdravlja.

4. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima.

Aktivnost nije provedena u 2021.

5. Osiguravati psihosocijalnu potporu i informacijsku potporu roditeljima koji se suočavaju s dijagnozom svoga djeteta.

Gradski ured za zdravstvo sufinancirao je sljedeće programe/projekte:

Udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima Krijesnica provela je „Nutricionističko savjetovanje“ za 180 roditelja i 40 djece. Svrha projekta je jednom mjesečno u udruzi Krijesnica održavati nutricionističke radionice i predavanja, a sukladno potrebama i mogućnostima roditelja (**27.000,00 kn**).

Hrvatska zajednica za Down sindrom provela je projekt „Sindrom Down webinar i podrška“ za dvadeset korisnika (**17.000,00 kn**).

Udruga za ranu logopedsku i edukacijsko-rehabilitacijsku intervenciju LERI organizirala je „Razvojno savjetovanje“ za 60 korisnika. Svrha projekta je jačanje kapaciteta roditelja kroz pružanje shodnih informacija o dostupnim vidovima pomoći (**17.000,00 kn**).

Udruga za autizam Zagreb provela je projekt „Pitajte, slušamo aktivno-PSA“ za petnaest korisnika, a u svrhu podizanja kvalitete života roditelja koji se suočavaju s dijagnozom autizma, odnosno poremećajem kod djeteta iz spektra autizma (**17.000,00 kn**).

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće programe/projekte:

Hrvatska udruga za ranu intervenciju – HURID u okviru projekta „Podrška uključivanju djece s razvojnim teškoćama u redovne vrtiće“, provela je edukativne radionice za 394 roditelja i stručnjaka. Cilj projekta je dodatno educirati stručnjake (primarno iz sustava odgoja i obrazovanja) koji rade s djecom s razvojnim rizicima/teškoćama i njihovim obiteljima o važnosti obitelji usmjerenog pristupa u ranoj intervenciji u djetinjstvu te ih osnažiti za specifične svakodnevne izazove u radu. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjera 5., Aktivnost 1.)

Ljubav na djelu – udruga roditelja djece oboljele od malignih i kroničnih bolesti provela je projekta „Jačanje kompetencija i potpora djeci s teškoćama u razvoju i članovima njihovih obitelji“ za 77 korisnika. Svrha projekta je jačanje kapaciteta roditelja kroz pružanje usluge podrške i potpore roditeljima udruge (psihološka podrška djeci i članovima obitelji, savjetovanje i svakodnevna podrška za vrijeme boravka djeteta na odjelu onkologije te pomoć oko ostvarivanja eventualnih socijalnih prava). (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 1., Aktivnosti 3.)

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj osiguranih prostornih i drugih kapaciteta, broj boravaka roditelja/skrbnika u bolnici.	Navedeno u opisu
	2. Poboľjšani uvjeti za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti.	DA
	3. Osigurani prostorni i stručni uvjeti za provođenje dijagnostike, korištenje algoritma dijagnostike autističnog poremećaja i organizacijska unapređenja.	DA
	4. Godišnji podaci o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima.	-
	5. Program edukacije i potpore roditeljima	6

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

1.601.222,09 kn

MJERA:

6. Kontinuirano provođenje preventivnih programa radi promicanja zdravlja i sprečavanja nastanka invaliditeta i težih oštećenja zdravlja

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
2. Organizirati redovne godišnje/dvogodišnje preglede prostate za muškarce s invaliditetom.	
3. Organizirati redovne edukacije o zdravlju žena, reproduktivskom i spolnom zdravlju, planiranju obitelji i drugim specifičnim područjima, osobito onima namijenjenim mladim djevojkama i ženama s invaliditetom.	
4. Organizirati sistematske preglede za jednoroditeljske obitelji koje skrbe za osobu s invaliditetom i/ili su i same osobe s invaliditetom.	
5. Provoditi aktivnosti koje djeluju na životne navike i rizične čimbenike zdravlja osoba s invaliditetom s naglaskom na prevenciju kardiovaskularnih bolesti (prekomjerna tjelesna težina, visoki tlak).	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za zdravstvo, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, zdravstvene ustanove, u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar", Ministarstvo zdravstva, Povjerenstvom za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, strukovnim organizacijama i dr.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	2. Organizirani pregledi, broj korisnika. 3. Održane edukacije. 4. Organizirani pregledi, broj korisnika

	5. Organiziranje edukacija/organiziranje mjerenja, broj korisnika.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
2. Organizirati redovne godišnje/dvogodišnje preglede prostate za muškarce s invaliditetom.	
U 2021. nisu organizirani pregledi prostate za muškarce s invaliditetom.	
3. Organizirati redovne edukacije o zdravlju žena, reproduktivskom i spolnom zdravlju, planiranju obitelji i drugim specifičnim područjima, osobito onima namijenjenim mladim djevojkama i ženama s invaliditetom.	
Vezano uz zdravstvenu zaštitu svih žena pa tako i žena s invaliditetom, u 2021. provedena je javnozdravstvena kampanja „Budi mRAK“, usmjerena na edukaciju i prevenciju mladih i njihovih roditelja o HPV-u i cijepljenju protiv virusa koji može uzrokovati čak šest vrsta raka. Mnogi roditelji, ali i mladi ne znaju što je HPV i koliko zločudan može biti. Također svaki treći roditelj u Hrvatskoj ne zna da postoji dostupno cjepivo protiv HPV-a u okviru Nacionalnog programa cijepljenja. Javnozdravstvena kampanja „Budi mRAK“ održala se u organizaciji Udruge studenata medicine CroMSIC, a uz podršku Grada Zagreba, Gradskog ureda za zdravstvo i Gradskog Povjerenstva za prevenciju infekcije HPV-om te Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.	
4. Organizirati sistematske preglede za jednoroditeljske obitelji koje skrbe za osobu s invaliditetom i/ili su i same osobe s invaliditetom.	
U 2021. nisu organizirani sistematski pregledi za jednoroditeljske obitelji koje skrbe za osobu s invaliditetom i/ili su i same osobe s invaliditetom.	
5. Provoditi aktivnosti koje djeluju na životne navike i rizične čimbenike zdravlja osoba s invaliditetom s naglaskom na prevenciju kardiovaskularnih bolesti (prekomjerna tjelesna težina, visoki tlak).	
U sklopu obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo i Poliklinikom za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Srčana (u daljnjem tekstu: Poliklinika „Srčana“) organizirali su predavanje pod nazivom: COVID-19 infekcija i srce te rani probir protiv kardiovaskularnih bolesti, a koje je održano putem Microsoft Teams aplikacije. S obzirom da su bolesti srca i cirkulacijskog sustava (kardiovaskularne bolesti) prvi uzrok smrtnosti te jedan od vodećih uzroka invaliditeta u RH, a COVID-19 predstavlja poseban rizik za srčane bolesnike, svrha predavanja bila je informiranje svih sudionika o važnosti očuvanja kardiovaskularnog zdravlja.	
Zaklada „Hrvatska kuća srca“ pokrenula je krajem 2020., godine projekt „Žena i srce“ s ciljem podizanja svijesti žena o kardiovaskularnim bolestima i važnosti rane dijagnostike. U sklopu projekta, u 2021. započela je akcija probira – određivanja kardiovaskularnog rizika kod žena starijih od 45 godina, u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo i Poliklinikom „Srčana“. Već su preliminarni podaci prve skupine od 245 žena (do kraja 2023. biti će testirano oko tisuću žena) opravdali provođenje ovog probira, jer je visok rizik od razvoja kardiovaskularnog incidenta utvrđen za njih 0,82%, a umjereni rizik za 8,6%. Također, važno je istaći da su u sklopu Projekta sudjelovale i žene s invaliditetom u cilju ranog otkrivanja povišenih laboratorijskih vrijednosti koji vode ka prevenciji fatalnih kardiovaskularnih ishoda. Srčane bolesti kod žena se najčešće javljaju nakon 55. godine života, a vjerojatnost smrtnog ishoda srčanog udara može biti i dvostruko veća nego kod muškaraca. Simptomi srčanog udara kod žena drugačiji su i suptilniji nego kod muškaraca, pa se ponekad i ne prepoznaju na vrijeme. Kod žena se rjeđe javlja simptom izrazite boli u prsima, češće je prisutan osjećaj pritiska ili blage nelagode u prsima te bolovi u drugim dijelovima tijela (trbuh, ramena, ruke) te mučnina, povraćanje, nedostatak daha, vrtoglavica i slabost.	

Vezano uz zdravstvenu zaštitu osoba s invaliditetom s naglaskom na prevenciju kardiovaskularnih bolesti, Hrvatski savez slijepih, u sklopu projekta „**Putovi do srca**“, proveo je dvije Zoom edukacije, za 59 korisnika koji su u riziku od oboljenja od koronarnih bolesti. Teme edukacija bile su: „Kardiovaskularno zdravlje COVID-19 i srce & Žene i srce“ te „Tjelesna aktivnost i kardiovaskularno zdravlje“. Slijepe osobe zbog prirode samog oštećenja nemaju pristup istim informacijama kao i opće građanstvo, jer informacije dostupne na letcima, reklamama, časopisima i TV isječcima o rizicima i prevenciji krvožilnih bolesti nisu u formatu pristupačnom slijepim osobama. Stoga je Hrvatski savez slijepih izradio i potrebitu brošuru u audio obliku, kako bi se kroz dostupnost informacija dugoročno utjecalo na kvalitetu života slijepe osobe **(15.000,00 kn)**.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	2. Organizirani pregledi, broj korisnika.	-
	3. Održane edukacije.	1
	4. Organizirani pregledi, broj korisnika.	-
	5. Organiziranje edukacija/organiziranje mjerenja, broj korisnika.	4/109 korisnika

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

15.000,00 kn

Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

7. Zdravstvena zaštita osoba kojima je potreban visok stupanj zdravstvene potpore

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Osiguravati materijalnu i stručnu potporu za provođenje postupaka njege u kući, fizikalnu i drugu potrebnu terapiju iznad standarda koji osiguravaju zakoni i drugi propisi.	
2. Osiguravati materijalne i stručne uvjete za održavanje i proširivanje "Bolnice u kući" i sličnih programa.	
3. Osobama s najvišim stupnjem invaliditeta koje u potpunosti ovise o pomoći druge osobe za vrijeme liječenja u bolnici i na rehabilitaciji omogućiti boravak pomoćnika/asistenta (kao djeci boravak roditelja) u ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za zdravstvo, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući, zdravstvene ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom i dr.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj korisnika. 2. Broj korisnika koji koriste uslugu "Bolnice u kući" i sličnih programa. 3. Broj korisnika.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osiguravati materijalnu i stručnu potporu za provođenje postupaka njege u kući, fizikalnu i drugu potrebnu terapiju iznad standarda koji osiguravaju zakoni i drugi propisi.	
Gradski ured za zdravstvo, u suradnji s Ustanovom za zdravstvenu njegu u kući i Domom zdravlja Zagreb Centar, nastavio je provedbu projekta „ Fizikalna terapija i rehabilitacija za osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu “, u sklopu kojeg se provodi besplatna fizikalna terapija i rehabilitacija za osobe s invaliditetom Grada Zagreba. U projektu sa Ustanovom kontinuirano surađuju mnogobrojne udruge i društva kao što su: Udruga slijepih Zagreb, Udruga invalida cerebralne i dječje paralize Zagreb, Društvo distrofičara Zagreb, Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba, Društvo multiple skleroze Grada Zagreba i Društvo tjelesnih invalida Zagreba.	

Terapije se provode u Ambulanti za fizikalnu terapiju i rehabilitaciju za osobe s najtežim invaliditetom na području Grada Zagreba, u Domu zdravlja Zagreb-Centar, Runjaninova 4, a rehabilitacijski tim Ustanove za zdravstvenu njegu u kući (četiri fizioterapeuta) pruža usluge fizikalne terapije u vremenu od 8,00 do 16,00 sati. Usluge je tijekom 2021. godine koristilo 145 osoba **(394.066,67 kn)**.

Također, Gradski ured za zdravstvo nastavio je provedbu projekta „**Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući**“. Uz Grad Zagreb, na projektu je sudjelovala i Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Zagreb. Cilj projekta je osigurati usluge za osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom te djecu s teškoćama u razvoju s narušenim ili potencijalno narušenim fizičkim ili mentalnim zdravljem kako bi ih se osnažilo da se prilagode svojim bolestima/stanjima kroz trening, učenjem novih ili ponovnim učenjem narušenih vještina potrebnih za svakodnevni život. U 2021. uslugom je bilo obuhvaćeno 522 osobe **(491.921,57 kn)**.

Društvo multiple skleroze Grada Zagreba, u sklopu jednogodišnjeg projekta „**Multipraktik (2021.)**“, osiguralo je svojim članovima provođenje fizikalne terapije. Obavljeno je 495 terapija za 600 korisnika **(27.000,00 kn)**.

2. Osiguravati materijalne i stručne uvjete za održavanje i proširivanje "Bolnice u kući" i sličnih programa.

Nastavljen je projekt „**Hospicij - bolnica u kući**“. Projekt je u proteklm godinama provođenja pokazao značajne financijske uštede u sustavu zdravstva, a pacijentu osigurao kvalitetnu zdravstvenu skrb u emocionalno najpozitivnijem okruženju, a to je njegov dom i obitelj. Medicinske sestre obavljaju potrebne usluge zdravstvene njege koje uključuju kompletnu njegu nepokretnog i teško pokretnog bolesnika, sprečavanje komplikacija dugotrajnog ležanja, zbrinjavanje kroničnih rana, aktivno i pasivno razgibavanje, uzimanje materijala za laboratorijske pretrage, primjenu lokalne i peroralne terapije, palijativnu skrb, poduku obitelji za skrb o bolesniku i drugo. Uslugu je koristilo 195 osoba, a za navedenu aktivnost Gradski ured za zdravstvo izdvojio je **576.831,01 kn**.

Ustanova za zdravstvenu njegu u kući je nastavila s projektom „**Dodatna palijativna skrb u kući bolesnika starije životne dobi**“. Projektom se nastoji osigurati optimum neophodne njege teškom i umirućem bolesniku te pružiti pomoć obitelji u tim teškim trenucima. Usluge je koristilo 426 osoba, a za navedenu aktivnost, Gradski ured za zdravstvo izdvojio je **1.228.593,38 kn**.

3. Osobama s najvišim stupnjem invaliditeta koje u potpunosti ovise o pomoći druge osobe za vrijeme liječenja u bolnici i na rehabilitaciji omogućiti boravak pomoćnika/asistenta (kao djeci boravak roditelja) u ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb.

Boravak pomoćnika/asistenta osobama s najvišim stupnjem invaliditeta koje u potpunosti ovise o pomoći druge osobe za vrijeme liječenja u bolnici i na rehabilitaciji omogućen je u ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj korisnika.	1267
	2. Broj korisnika koji koriste uslugu "Bolnice u kući" i sličnih programa.	621
	3. Broj korisnika.	-

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA: **2.718.412,63 kn**

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 27.000,00 kn dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:**8. Zdravstvena zaštita ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata**

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Medicinski rehabilitirati ratne vojne invalide Grada Zagreba iz Domovinskog rata.		
3. Usluga prevencije i poboljšanja zdravlja branitelja i članova njihovih obitelji (Integralni pristup poboljšanja zdravlja i prevencije suicida hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji) da bi se prevenirao invaliditet.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za branitelje	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj korisnika upućenih u specijalne bolnice. 3. Broj korisnika.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Medicinski rehabilitirati ratne vojne invalide Grada Zagreba iz Domovinskog rata.		
Temeljem Odluke o uvjetima i načinu ostvarivanja bolničkog liječenja medicinskom rehabilitacijom hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, Gradski ured za branitelje odobrava i upućuje hrvatske ratne vojne invalide Grada Zagreba na dvotjedno bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom. U 2021. medicinska rehabilitacija provodila se u Naftalanu, specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju u Ivanić Gradu i Lječilištu Topusko, dok je u Krapinskim Toplicama usluga bila osigurana za HRVI I. skupine s pratiteljem. Troškove smještaja i bolničkog liječenja medicinskom rehabilitacijom u cijelosti snosi Grad Zagreb. Pravo na medicinsku rehabilitaciju ostvaruju svi hrvatski ratni vojni invalidi (HRVI) koji imaju prijavljeno prebivalište u Gradu Zagrebu i kojima je bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom potrebno prema mišljenju Povjerenstva za odobravanje medicinske rehabilitacije te članovi obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. U lječilišta je upućeno 158 korisnika, a za navedenu aktivnost u 2021. utrošeno je 509.527,60 kn.		
3. Usluga prevencije i poboljšanja zdravlja branitelja i članova njihovih obitelji (Integralni pristup poboljšanja zdravlja i prevencije suicida hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji) da bi se prevenirao invaliditet.		
Aktivnosti prevencije i zaštite zdravlja hrvatskih branitelja i ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata u 2021. bile su usmjerene na sistematske preglede za hrvatske branitelje i članove obitelji smrtno stradalog, zatočenog i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. Sistematske preglede obavio je ukupno 381 korisnik, za što je utrošeno 509.105,00 kn.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj korisnika upućenih u specijalne bolnice.	158
	3. Broj korisnika.	381
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		1.018.632,60 kn

PODRUČJE 4. SOCIJALNA ZAŠTITA

MJERA:**1. Kontinuirano praćenje socijalnog i materijalnog statusa osoba s invaliditetom**

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Utvrditi potrebe i planirati daljnje aktivnosti za svaku godinu.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Centar za socijalnu skrb Zagreb, ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Godišnji izvještaj s utvrđenim potrebama i plan aktivnosti	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Utvrditi potrebe i planirati daljnje aktivnosti za svaku godinu		
Sva prava iz sustava socijalne skrbi Grada Zagreba, koja se osiguravaju putem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, propisana su Odlukom o socijalnoj skrbi (u daljnjem tekstu: Odluka). Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi, koja je stupila na snagu 30. ožujka 2021. godine nastupile su sljedeće izmjene: - Pravo na novčanu pomoć umirovljenicima ostvaruju umirovljenici koji imaju prijavljeno prebivalište na području Grada Zagreba najmanje pet godina neprekidno prije podnošenja zahtjeva, a čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 1.700,00 kn mjesečno. Dotadašnji cenzus prihoda od 1.500,00 kn povećao se na 1.700,00 kn mjesečno, a time se promijenio i cenzus III. skupini - umirovljenici čiji ukupni prihodi iznose od 1.200,01 kn do 1.700,00 kn mjesečno; - Pravo na pomoć u obiteljskim paketima, uz dosadašnje kategorije, mogu ostvariti i obitelj ili samac koji su se zbog elementarne nepogode (potres, poplava, požar i drugo), zdravstvenog stanja, nezaposlenosti i drugih kriznih situacija našli u nepovoljnim životnim okolnostima, dok te okolnosti traju. Prava i usluge su kontinuirano osiguravane tijekom godine, a kroz suradnju s udrugama osoba s invaliditetom i samim osobama s invaliditetom, utvrđivane su stvarne potrebe osoba s invaliditetom.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Godišnji izvještaj s utvrđenim potrebama i plan aktivnosti	DA
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:**2. Osiguravanje postojećih, iniciranje i utvrđivanje novih prava i usluga za osobe s invaliditetom**

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>
1. Osiguravati postojeća prava i usluge.
2. Utvrđivati nova prava i usluge.
3. Osiguravati dodatna prava i usluge.

<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Centar za socijalnu skrb Zagreb, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, ustanove socijalne skrbi, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj postojećih prava, usluga. 2. Broj utvrđenih novih prava, usluga. 3. Broj osiguranih novih prava, broj novih korisnika.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osiguravanje postojećih prava i usluga. Republika Hrvatska, na osnovi Zakona o socijalnoj skrbi osigurava prava za osobe s invaliditetom. Na dan 31. prosinca 2021. putem Centra za socijalnu skrb Zagreb 11.933 korisnika je ostvarilo pravo na doplatka za pomoć i njegu, 6.762 pravo na osobnu invalidninu i 55 pravo na status njegovatelja. Pored prava koja osigurava Republika Hrvatska, temeljem Odluke Grad Zagreb, putem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, provodi postupak ostvarivanja prava utvrđenih Odlukom te vodi evidenciju korisnika. Novčana pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine Sukladno odredbama Odluke, pravo na novčanu pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine ostvaruju korisnici doplatka za pomoć i njegu i korisnici osobne invalidnine utvrđeni prema Zakonu o socijalnoj skrbi. Korisnici se svrstavaju u dvije skupine i to: - I. skupina - korisnici doplatka za pomoć i njegu i korisnici osobne invalidnine u punom iznosu; - II. skupina - korisnici doplatka za pomoć i njegu i korisnici osobne invalidnine u smanjenom iznosu. Na dan 31. prosinca 2021. ukupno je bilo 15.686 korisnika ove mjere i to: I. skupina: 13.101 korisnik prava u mjesečnom iznosu od 200,00 kn, II. skupina: 2.585 korisnika prava u mjesečnom iznosu od 100,00 kn. Za ovu namjenu iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je 33.357.000,00 kn. Pomoć u kući Odlukom je propisano da pravo na pomoć u kući može ostvariti osoba kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili starosti prijeko potrebna pomoć druge osobe i kojoj je zbog privremenih promjena u zdravstvenom stanju ili tjelesnog oštećenja prijeko potrebna pomoć druge osobe, koja nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelji, bračni drug i djeca, koja nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, koja nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva i kojoj je prihod po članu obitelji između 1.500,00 - 2.400,00 kn mjesečno (u prihod se ne uračunavaju sredstva na računima koji su blokirani ovršnom ispravom) te koja to pravo ne ostvaruje na temelju rješenja Centra za socijalnu skrb. Pomoć u kući može iznositi najviše 30 sati mjesečno po korisniku, ovisno o tjelesnom, mentalnom i zdravstvenom stanju podnositelja zahtjeva, a što se utvrđuje rješenjem o priznavanju prava na pomoć u kući. Broj korisnika na dan 31. prosinca 2021. iznosio je 542. Za ovu namjenu iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je 4.436.329,00 kn. Novčana pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja	

Pravo na novčanu pomoć osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja ostvaruju osobe kojima je to pravo utvrđeno rješenjem Centra za socijalnu skrb Zagreb, a koje žive u obitelji čiji ukupni prihodi ne prelaze iznos od 4.000,00 kn mjesečno.

Kada je u obitelji više osoba steklo pravo na status roditelja njegovatelja, pravo na novčanu pomoć iz stavka 1. ovog članka ostvaruje svaka od tih osoba, pod uvjetom da je naknada za status roditelja njegovatelja, utvrđena rješenjem Centra za socijalnu skrb Zagreb, jedini prihod obitelji.

Kada obitelj čine samo roditelj i djeca (jednoroditeljska obitelj), a roditelj ima status roditelja njegovatelja i ostvaruje pravo na mjesečno uzdržavanje djece prema propisima o obiteljskim odnosima, pravo na novčanu pomoć iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje bez obzira na visinu iznosa koji, sukladno propisima o obiteljskim odnosima, mjesečno prima za uzdržavanje djece.

Na dan 31. prosinca 2021. navedeno pravo je ostvarivalo ukupno 96 korisnika. Od ukupnog broja korisnika, navedeno pravo ostvaruju 22 jednoroditeljske obitelji te dvije obitelji (četiri korisnika) u kojoj oba roditelja ostvaruju pravo na status roditelja njegovatelja, a za što je u 2021. utrošeno 1.095.000,00 kn.

Za ove tri mjere iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. ukupno je utrošeno **38.888.329,00 kn.**

Uz navedena postojeća prava i usluge koje osigurava Republika Hrvatska i Grad Zagreb, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, tijekom cijele godine osiguravaju određene dodatne usluge. Udruga invalida rada Zagreb, za svoje članove je tijekom 2021. osigurala mogućnost popusta na usluge i proizvode kod 50-ak pravnih osoba.

2. Utvrđivati nova prava i usluge.

Tijekom 2021. godine nisu utvrđena nova prava i usluge, a sva postojeća prava uredno su se provodila te se planiraju provoditi i u narednom razdoblju.

3. Osiguravati dodatna prava i usluga

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom će i u narednom razdoblju provoditi sva prava iz sustava socijalne skrbi Grada Zagreba sukladno Odluci.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj postojećih prava, usluga.	Navedeno u opisu
	2. Broj utvrđenih novih prava, usluga.	Navedeno u opisu
	3. Broj osiguranih novih prava, broj novih korisnika.	Navedeno u opisu

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

38.888.329,00 kn

MJERA:

3. Osiguravanje usluga smještaja i unaprjeđivanje kvalitete smještaja za osobe s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Stručno i financijski pratiti ustanove socijalne skrbi za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom kojih je osnivač/suosnivač Grad Zagreb te organizacijske oblike smještaja drugih osnivača.	
2. Izgraditi/osnovati/stručno i financijski pratiti Centar za rehabilitaciju gluhih i teže nagluhih osoba.	
3. Izgraditi/osnovati/stručno i financijski pratiti Centar za rehabilitaciju osoba s tjelesnim invaliditetom Novi Jelkovec	
4. Osnovati/stručno i financijski pratiti Centar za rehabilitaciju osoba s autističnim spektrom poremećaja.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike,

	ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Osigurana i isplaćena sredstva, stručna i financijska izvješća ustanova. 2. Osnovana i izgrađena ustanova, stručna i financijska izvješća ustanova socijalne skrbi. 3. Osnovana i izgrađena ustanova, stručna i financijska izvješća ustanova socijalne skrbi. 4. Osnovana ustanova, stručna i financijska izvješća ustanova.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Stručno i financijski pratiti ustanove socijalne skrbi za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom kojih je osnivač/suosnivač Grad Zagreb te organizacijske oblike smještaja drugih osnivača.

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ specijalizirana je ustanova socijalne skrbi koja provodi rehabilitacijske programe za djecu s vrlo različitim kombinacijama udruženih višestrukih teškoća, tako da su potrebe za uslugama sve veće, a i same usluge su sve brojnije i kompleksnije. Kako se ukazala potreba za takvim uslugama i programima na području cijele Hrvatske, cilj je ne samo pružiti uslugu procjene i savjetovanja nego i educirati stručnjake koji će moći samostalno pružati uslugu sveobuhvatnog savjetovanja i rehabilitacije djeci sa udruženim poteškoćama.

Broj korisnika uključenih u programe ustanove: u svakodnevnom programu (poludnevni, dnevni boravak) bilo je uključeno **49** djece, u programu rane intervencije **63** djece i njihove obitelji, u transdisciplinarnu funkcionalnu procjenu uz savjetovanje i stručne preporuke u Centru uključeno je bilo oko **280** djece i njihovih obitelji. Prijem i otpust u programu rane intervencije vrši se tijekom cijele godine, budući da se radi o djeci niže kronološke dobi, kada je što brže uključivanje u odgovarajući program nužno i bitno za ishod programa. Tijekom 2021. godine proveden je postupak unutarnjeg i vanjskog audita kako bi se potvrdio certifikat usklađen s Politikom kvalitete koju ustanova provodi i koja je sastavni dio ISO NORME upravljanja kvalitetom.

Za djelatnost ustanove iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je **5.567.300,00 kn**.

Centar Silver kontinuirano uvodi i razvija nove programe u skladu sa specifičnim potrebama korisnika (programi uzgoja, socijalizacije i školovanja pasa pomagača prema međunarodno priznatim standardima; edukacija i senzibilizacija javnosti za prava, potrebe i mogućnosti osoba s invaliditetom; edukacija djelatnika za školovanje pasa pomagača).

Programima Centra Silver obuhvaćeno je **350** korisnika, pružanjem usluga obuke slijepih osoba za korištenje tehnike bijelog štapa (deset korisnika), obuke pasa vodiča slijepih (37 korisnika), rehabilitacijskih pasa (osam korisnika), aktivnostima svakodnevnog života (jedan korisnik), (re)habilitacije sa psom (32 korisnika), psima pomagačima s voditeljem/raniji naziv terapijski pas (114 korisnika) i psima pomagačima (jedan korisnik), terapije senzorne integracije uz terapijskog psa (134 korisnika), kroz usluge poludnevnog boravka (devet korisnika), kroz usluge obuke stručnog voditelja terapijskog psa (četiri korisnika) te osiguranje zdravstvene zaštite i prehrane pasa u programima uzgoja, socijalizacije i školovanja, edukacije korisnika, osiguranjem smještaja i prehrane slijepim osobama za vrijeme edukacije te organiziranjem i pružanjem volonterske i stručne podrške korisnicima – osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Pruženo je ukupno **1.004** dana usluge poludnevnog boravka za devet korisnika, **3.302** usluge psihosocijalne podrške kod pružatelja usluga u Centru Silver, **1.077** usluga psihosocijalne podrške u obitelji te **90** usluga rane intervencije. Korisnici su na privremenom smještaju u Centru Silver proveli ukupno **174** rehabilitacijska dana.

S obzirom na trajanje pandemije COVID-19 i uvedene epidemiološke mjere djelatnici Centra Silver i nadalje su pružali usluge prilagođene epidemiološkoj situaciji i potrebama korisnika (nemogućnost dolazaka zbog zdravstvenog stanja) te su pružili **109** usluga za **23** korisnika.

Tijekom 2021. ustanova je provela postupak recertifikacije ISO standarada, u svrhu održavanja visokog stupnja kvalitete sistema upravljanja i procesa.

Za djelatnost ustanove iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. godini utrošeno je **3.976.146,79 kn.**

2. Izgraditi/osnovati/stručno i financijski pratiti Centar za rehabilitaciju gluhih i teže nagluhih osoba.

Radi potrebe rješavanja dugogodišnjeg problema Grada Zagreba – osiguravanja smještaja starijih gluhih i nagluhih osoba koji radi teških zdravstvenih i socijalnih teškoća više ne mogu ostati u krugu obitelji i/ili nastaviti sa samostalnim življenjem; Grad Zagreb će u narednom periodu osnovati ustanovu socijalne skrbi - **Centar za rehabilitaciju gluhih i teže nagluhih osoba**. Osnivanjem Centra osigurat će se usluga stalnog smještaja za 25 korisnika te usluge dnevnog i poludnevnog boravka za cca 50 korisnika. U sklopu ustanove djelovat će dvije ambulante: rehabilitacijska i medicinsko-diferencijalno dijagnostička ambulanta. U prostoru objekta PLUTO, ishodeno je Rješenje o izvedenom stanju.

Tijekom druge polovine 2015. izrađen je idejni projekt, a 2018. odvijao se postupak legalizacije cijelog objekta. U svibnju 2019. izdano je Rješenje o izvedenom stanju (legalizacija). U listopadu 2020. ishodena je lokacijska dozvola za projekt Centra za rehabilitaciju gluhih i nagluhih osoba, obzirom da se u istoj zgradi priprema i projekt „Dom socijalne skrbi“ te je bilo potrebno definirati faznost gradnje lokacijskom dozvolom. Tijekom 2021. podnesen je zahtjev za izdavanje građevinske dozvole koji je u fazi ishodenja.

3. Izgraditi/osnovati/stručno i financijski pratiti Centar za pružanje usluga u zajednici „Novi Jelkovec“.

Centar „Novi Jelkovec“ rješenjima nadležnog Ministarstva od 16. siječnja i 16. lipnja 2020. te 9. veljače 2021., ispunjava minimalne uvjete za pružanje socijalnih usluga i to za: uslugu organiziranog stanovanja za 25 odraslih osoba s tjelesnim oštećenjem; uslugu poludnevnog/cjelodnevnog boravka za ukupno dvadeset korisnika - odraslih osoba s tjelesnim oštećenjem; uslugu poludnevnog/cjelodnevnog boravka za punoljetne i odrasle osoba s tjelesnim/lakšim ili umjerenim intelektualnim oštećenjem; uslugu individualne psihosocijalne podrške u obitelji, individualne i grupne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluga odraslim osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju te uslugu rane intervencije i integracije djece s teškoćama u razvoju.

Ugovorom o pružanju socijalnih usluga (u daljnjem tekstu: Ugovor) sklopljenim s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i aneksima potpisanim 31. kolovoza 2020., 1. travnja 2021. i 4. kolovoza 2021., Centar „Novi Jelkovec“ pruža usluge organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku za ukupno 25 korisnika; uslugu poludnevnog/cjelodnevnog boravka za odrasle osobe s invaliditetom - tjelesnim oštećenjem i poludnevnog/cjelodnevnog boravka za odrasle osobe s invaliditetom - tjelesnim/lakšim ili umjerenim intelektualnim oštećenjima za ukupno dvadeset korisnika; odnosno, usluge poludnevnog/cjelodnevnog boravka se mijenjaju zadnjim aneksom Ugovora u usluge psihosocijalne podrške za ukupno **90** usluga te rane intervencije za ukupno **185** usluga mjesečno.

U izvještajnom razdoblju pružena je usluga organiziranog stanovanja za **24 korisnika**, osobe s tjelesnim oštećenjem; usluga boravka do 31. kolovoza 2021. za **jednu korisnicu** kroz pet dana u tjednu; usluga rane intervencije od 1. studenoga 2021. za **deset korisnika** kroz 36 usluga mjesečno i usluga psihosocijalne podrške za **tri korisnika** kroz 24 usluge mjesečno.

Od ostalih usluga i aktivnosti provedeno je: **880** individualnih fizikalnih terapija, **106** specijalističkih pregleda, **46** uzimanja uzoraka za laboratorijsku dijagnostiku (krv, urin), **sedam** korisnika je bilo na stacionarnoj rehabilitaciji, **102** radionice psihosocijalne rehabilitacije i radno rekreativne aktivnosti, **23**

radno okupacijske aktivnosti u Terapijskom vrtu te **sedam** sudjelovanja na različitim događajima u Zagrebu.

Tijekom 2021. ustanova je imala zaposlena 42 radnika. Osnovana su stručna tijela sukladno Statutu, doneseni potrebni opći akti, ustrojena sva propisana evidencija i dokumentacija. Zaposlenici su redovito sudjelovali na **stručnim usavršavanjima** (Edukacija „Rana intervencija u ranoj razvojnoj dobi“; Međunarodna stručna konferencija „Razvoj i perspektiva pružanja socijalnih usluga u zajednici“ u sklopu projekta „Dva koraka dalje“; Online konferencija „Podrška osobama s invaliditetom u Gradu Zagrebu u rizičnim situacijama“ u organizaciji Udruga Zamisli; Okrugli stol „Uloga terapijskog psa u rehabilitaciji djece s teškoćama u razvoju“; Okrugli stol „Socijalne usluge za djecu s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu“ kao i razni webinar i sa stručnim temama).

Cjelokupni rad Centra „Novi Jelkovec“, a samim time i organizacija rada u stambenim jedinicama bila je uvjetovana epidemiološkom situacijom nastalom zbog bolesti COVID-19, uzrokovane koronavirusom SARS-CoV-2.

Za djelatnost ustanove iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. godini utrošeno je **7.551.284,11 kn**.

4. Osnovati/stručno i financijski pratiti Centar za rehabilitaciju osoba s autističnim spektrom poremećaja.

Sporazumom o transformaciji **Centra za autizam Zagreb** potpisanim 2015. nadležno Ministarstvo obvezalo se osigurati pružanje socijalnih usluga odraslim korisnicima te će postojeća ustanova biti transformirana na dvije nove. Jedna je ustanova socijalne skrbi (za korisnike iznad 21. godine života i one koji koriste socijalne usluge) i druga odgojno-obrazovna ustanova (za korisnike do 21. godine života), za koje će stručno biti nadležan Grad Zagreb.

Nakon provedenog javnog natječaja 2017. za izradu idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja Centra za autizam i Osnovne škole u Oporovcu, Grad Zagreb je s autorom prvonagrađenog rješenja sklopio Ugovor o izradi projektne dokumentacije. Izrađeni su idejni projekti te su tijekom 2021. provedene aktivnosti usklađivanja idejnog projekta sa prostorno-planskom dokumentacijom i posebnim uvjetima javnopravnih tijela za ishodenje lokacijskih dozvola. Nakon toga slijedi izrada glavnog projekta, ishodenje potvrda za glavni projekt te ishodenje građevinske dozvole nakon čega će se steći uvjeti za početak gradnje objekta.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Osigurana i isplaćena sredstva, stručna i financijska izvješća ustanova.	9.543.446,79 kn
	2. Osnovana i izgrađena ustanova, stručna i financijska izvješća ustanova socijalne skrbi	Navedeno u opisu
	3. Osnovana i izgrađena ustanova, stručna i financijska izvješća ustanova socijalne skrbi.	7.551.284,11 kn
	4. Osnovana ustanova, stručna i financijska izvješća ustanova.	Navedeno u opisu
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		17.094.730,90 kn

MJERA:

4. Razvoj mreže usluga za osobe s mentalnim teškoćama

PROVEDBENA AKTIVNOST

1. Osnivati i osigurati prostorne, stručne i materijalne uvjete za usluge dnevnog smještaja osoba s mentalnim teškoćama.		
2. Osigurati stambene jedinice za organizirano stanovanje osoba s mentalnim teškoćama.		
3. Stručna, organizacijska i materijalna potpora razvoju psihosocijalnih i drugih usluga za osobe s mentalnim teškoćama		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za imovinsko-pravne poslove, Gradski ured za upravljanje imovinom, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Centar za socijalnu skrb Zagreb	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Osnovan i otvoren dnevni centar 2. Broj osiguranih stambenih jedinica, broj korisnika 3. Broj usluga, broj uključenih korisnika	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Osnivati i osigurati prostorne, stručne i materijalne uvjete za usluge dnevnog smještaja osoba s mentalnim teškoćama		
U narednom periodu s ciljem socijalnog uključivanja i smanjenja stigmatizacije osoba sa psihosocijalnim/mentalnim oštećenjima, Grad Zagreb će poduzimati aktivnosti za osnivanje nove ustanove socijalne skrbi - Dnevnog centra za rehabilitaciju osoba s mentalnim oštećenjima. Ustanova će u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi pružati uslugu boravka (cjelodnevnog i poludnevnog) za 50-ak korisnika, uslugu individualne i grupne psihosocijalne podrške, pomoći u kući i dr. Grad Zagreb osigurao je poslovni prostor za djelovanje ustanove te se trenutno rješavaju imovinsko-pravni odnosi između Grada Zagreba i Republike Hrvatske.		
2. Osigurati stambene jedinice za organizirano stanovanje osoba s mentalnim teškoćama.		
Aktivnost nije provedena u 2021.		
3. Stručna, organizacijska i materijalna potpora razvoju psihosocijalnih i drugih usluga za osobe s mentalnim teškoćama.		
Udruga za psihosocijalnu pomoć „Susret“ provela je projekt „Ostani u zajednici“ za dvanaest korisnika odraslih osoba s mentalnim oštećenjima u lokalnoj zajednici, kojima je osigurano organizirano stanovanje uz psihosocijalnu podršku. Cilj projekta je razvoj alternativnih oblika skrbi u zajednici i stvaranje uvjeta za integraciju i socijalizaciju osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u lokalnoj zajednici (16.000,00 kn).		
Udruga Ludruga provela je projekt „L(j)udilo od oporavka kroz psihosocijalnu skrb u zajednici“ u sklopu kojeg su se organizirale grupe uzajamne psihičke podrške „Stručnjaci po iskustvu“ i „Od suparnika do suputnika“ te psihoterapijske radionice. Za 40 korisnika održane su ukupno 32 grupe peer podrške te za 29 korisnika održano je ukupno 17 psihoterapijskih radionica (23.000,00 kn).		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Osnovan i otvoren dnevni centar.	Navedeno u opisu
	2. Broj osiguranih stambenih jedinica, broj korisnika	0/0
	3. Broj usluga, broj uključenih korisnika.	50/81
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		39.000,00 kn
Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.		

MJERA:**5. Provođenje akcijskih istraživanja povezanih s kvalitetom života djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom**

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Osigurati financijsku i organizacijsku podršku i provoditi akcijska istraživanja o različitim obilježjima osoba s invaliditetom.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Provedena istraživanja	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Osigurati financijsku i organizacijsku podršku i provoditi akcijska istraživanja o različitim obilježjima osoba s invaliditetom		
Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, u svrhu unapređenja suradnje u području pružanja socijalnih usluga, proveo je istraživanje putem kojeg je želio ostvariti uvid u načine na koje su se organizacije civilnog društva suočile s pandemijom i njezinim posljedicama te kakav je učinak ona imala na pružanje socijalnih usluga. Podaci su se prikupljali metodom fokus grupe, a sudjelovali su predstavnici organizacija civilnog društva koje pružaju socijalne usluge, među kojima i predstavnici devet udruga osoba s invaliditetom. Rezultati su prikazani na konferenciji „Pandemija kao izazov organizacijama civilnog društva u području pružanja socijalnih usluga. Također, u okviru Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025. godine Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom proveo je istraživanje o socioekonomskom statusu i kvaliteti života građana i građanki Grada Zagreba. Cilj istraživanja bio je dobiti uvid u stvarno stanje znanstveno - istraživačkim pristupom kako bi se bolje razumjela situacija s kojom se građani/ke nose. Prvi dio istraživanja proveden je od 17. do 31. listopada 2021. godine metodom online anonimnog upitnika, a drugi dio od 13. prosinca 2021. do 15. siječnja 2022. godine u suradnji s organizacijama civilnog društva koje su, uz dostupan online upitnik, distribuirale tiskani upitnik među posebno ranjivim skupinama. Sudjelovanje u istraživanju bilo je dobrovoljno i anonimno, a sudionici su bili i osobe s invaliditetom.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Provedena istraživanja	2
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:**6. Osiguravanje kvalitetnih usluga u zajednici te alternativnih oblika smještaja koji omogućuju prijelaz iz ustanova u zajednicu**

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Razvijati sustav mobilnih službi potpore u lokalnoj zajednici.	
2. Poticati osnivanje i pružati stručnu/financijsku podršku za rad dnevnih centara i drugih alternativnih oblika smještaja za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom.	
3. Stručno i financijski poduprijeti udruge i ustanove u razvoju specijaliziranog udomiteljstva, rane intervencije i savjetodavnog rada, u svrhu prevencije institucionalizacije.	
4. Organizirati okrugle stolove, tribine i edukacije stručnjaka, udomitelja, osoba s invaliditetom, roditelja.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ured UNICEF-a u Hrvatskoj, ustanove socijalne skrbi, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom - Zagreb", savjetovalište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj novih mobilnih timova. 2. Broj novih dnevnih i radnih centara i drugih oblika. 3. Broj financiranih programa prevencije institucionalizacije. 4. Broj stručnih skupova, broj uključenih korisnika.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Razvijati sustav mobilnih službi potpore u lokalnoj zajednici.	
Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom nositelj je projekta „Novi Jelkovec – mjesto neovisnog življenja“ UP.02.2.2.06.00203. Cilj Projekta je kroz razvoj novih, učinkovitih i uključivih socijalnih usluga doprinijeti socijalnoj uključenosti osoba s invaliditetom, pomirenju poslovnog i obiteljskog života članova njihovih obitelji te umrežavanju i jačanju kapaciteta stručnjaka koji rade s osobama s invaliditetom. Projekt je odobren za financiranje u 100% iznosu od 1.472.882,50 kn. Uslugom savjetovanja i pomaganja koja uključuje osobno usmjereni razvoj, karijerno savjetovanje, psihološku podršku i socijalnu rehabilitaciju planiran je obuhvat 100 osoba s invaliditetom, 50 članova obitelji i 50 stručnjaka. Projektom planiran mobilni tim za pružanje podrške u zajednici je zbog epidemiološke situacije usluge najvećim dijelom pružao online. Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“, u programu rane intervencije ima razvijen sustav mobilne službe podrške u zajednici. Obitelji redovito koriste sadržaje programa rane intervencije te je tijekom 2021. bilo uključeno 63 djece s teškoćama u razvoju i njihove obitelji. Udruga Ludruga provela je projekt „Mobilni peer tim i psihosocijalna podrška u zajednici“ za 50 korisnika čiji je cilj oporavak i resocijalizacija (povratak na posao, na fakultet, svakodnevno funkcioniranje u zajednici i sl.). Peer stručnjaci pomagat će korisnicima u osvještavanju vlastitog psihičkog stanja i okidača koji dovode do rizičnih ponašanja, te mogućnostima sprječavanja istih. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.) Udruga invalida rada Zagreba provela je, za teško pokretne i nepokretne članove, projekt „Mobilni tim“ s ciljem pružanja stručne i konkretne pomoći kroz aktivnosti istraživanja potreba članova za uslugama mobilnog tima, nabavu i dostavu potrepština, pružanje primarne pravne pomoći, psihološkog savjetovanja i pružanja individualnih kinezioloških vježbi. Ukupan broj korisnika koji su obuhvaćeni istraživanjem je 6.697, a usluge su pružene izravno u domovima 73 korisnika u okviru 171 izlaska (19.000,00 kn). Udruga slijepih Zagreb provela je projekt „Osnaživanje slijepih osoba“ unutar kojeg je, uz provođenje edukativnih radionica i savjetodavnog rada, provodila i terensku podršku članovima (deset	

korisnika) koji nisu bili u mogućnosti doći osobno u prostore udruge. Ukupno, u svim aktivnostima je sudjelovalo 100 korisnika **(16.000,00 kn)**.

2. Poticati osnivanje i pružati stručnu/financijsku podršku za rad dnevnih centara i drugih alternativnih oblika smještaja za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom

U okviru projekta „Izvaninstitucionalna podrška, rehabilitacija i socijalna integracija“, **CeDePe – Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb** je, uz potporu Ureda, organiziralo 98 radionica asistivne tehnologije i potpomognute komunikacije te na taj način osiguralo i uslugu poludnevnog i dnevnog boravka za 35 korisnika. Također, osigurana je potpora za organizaciju 96 usluga senzorne integracije za četvero djece s teškoćama u razvoju **(165.000,00 kn)**.

Udruga OZANA provodi kraći predškolski program za djecu s teškoćama u razvoju. Program je od izuzetne važnosti jer obuhvaća djecu s višestrukim teškoćama u razvoju koja se nisu i ne mogu, zbog stupnja i simptoma oštećenja integrirati u redovne vrtiće. Neposredan rad prilagođen je specifičnim potrebama djece, uvjetovanim dobi te vrstom i stupnjem smetnje u razvoju. U ostvarivanju programskih sadržaja naglasak je na integraciji odgojno-obrazovnih i rehabilitacijskih sadržaja te individualiziranom pristupu djeci uz uvažavanje njihovih potreba i mogućnosti. Kroz program se provode elementi waldorfske pedagogije **(280.000,00 kn)**.

Udruga za psihosocijalnu pomoć „Susret“ provela je projekt „Ostani u zajednici“, s ciljem razvoja alternativnih oblika skrbi u zajednici i stvaranjem uvjeta za integraciju i socijalizaciju osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u lokalnoj zajednici. Projektom se osigurava organizirano stanovanje uz psihosocijalnu podršku za dvanaest osoba s teškoćama mentalnog zdravlja. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 4., Aktivnosti 3.)

Kroz aktivnost „Poboljšanje kvalitete života i javne vidljivosti odraslih osoba s poremećajem iz spektra autizma“ **Udruga za autizam Zagreb** provela je različite aktivnosti podrške za jedanaest korisnika organiziranog stanovanja u dvije životne zajednice **(80.000,00 kn)**.

Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba provela je projekt „Škola za život u Vjeverici“ unutar kojeg su provedene radno-okupacijske, kreativne, likovne i sportsko-rekreativne aktivnosti koje su se provodile u sklopu poludnevnog boravka te psihosocijalna podrška za ukupno sedamnaest korisnika **(155.000,00 kn)**.

3. Stručno i financijski poduprijeti udruge i ustanove u razvoju specijaliziranog udomiteljstva, rane intervencije i savjetodavnog rada, u svrhu prevencije institucionalizacije.

Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“ održao je drugu radionicu stručnog prijenosa znanja pod nazivom „**Tranzicija u odrasli život i mogućnosti rehabilitacijskih programa za korisnike s višestrukim razvojnim teškoćama**“ unutar projekta **Novi Jelkovec-mjesto neovisnog življenja**. U radionici su prezentirane teme: „Radna iskustva kao priprema za život“, „Sportske aktivnosti u radu s korisnicima sa višestrukim razvojnim teškoćama“ i „Primjena Halliwick pristupa u radu s korisnicima s višestrukim razvojnim teškoćama“. Na edukaciji je sudjelovalo **39** stručnjaka.

Udruga CeDePe – Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb je u okviru projekta „**Izvaninstitucionalna podrška, rehabilitacija i socijalna integracija**“, intenzivno sudjelovala u procesu osnaživanja dvadeset korisnika i njihovih obitelji u vezi napuštanja obiteljskog okruženja i prednostima stanovanja uz podršku u Centru „Novi Jelkovec“. Uz podršku udruge, njih četrnaest je realiziralo podršku u okviru stambenih jedinica novoosnovanog Centra „Novi Jelkovec“. (Napomena:

Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2.)

Udruga OZANA provela je projekt „**Šlamlprla u službi Zelenog socijalnog rada**“. Cilj projekta bio je unaprijediti izvaninstitucionalne oblike potpore korisnicima kroz provođenje projektnih aktivnosti, koje imaju vrijednu ekološku poruku te tako unaprjeđujući njihove socijalne kompetencije, predstaviti ih kao vrijedne i pridonosne članove zajednice. Recikliranjem i obnovom traperica i namještaja korisnike se osvještavalo o važnosti održivog razvoja, od starih traperica izrađene su nove uporabne rukotvorine kao i od dotrajalog sitnijeg namještaja novi korisni ukrasi. **(30.000,00 kn).**

Udruga za promicanje inkluzije provela je projekt „**Zajednica za sve – novo normalno**“ kojim se za 30 osoba s intelektualnim teškoćama omogućilo uključivanje u javni život, kulturu i sport kroz različite aktivnosti, a sve sukladno epidemiološkim mjerama **(10.000,00 kn).**

Udruga invalida rada Zagreba provela je projekt „**Savjet više**“ koji se temelji na pet različitih aktivnosti savjetovanja invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 327 korisnika **(90.000,00 kn).**

Udruga za autizam provela je u okviru projekt „**Podrška obitelji osobe s poremećajem iz spektra autizma**“ aktivnost rane intervencije za četiri obitelji (ukupno petnaest korisnika) te psihosocijalnu i drugu podršku u različitim aspektima života obiteljima i osobama s poremećajima iz spektra autizma. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 1., Aktivnosti 3.)

Udruga Društvo distrofičara Zagreb – DDZ provedbom projekta „**Poticanje neovisnog življenja osoba s mišićnom distrofijom**“ korisnicima je pružila sljedeće socijalne usluge: edukacija i savjetovanje korisnika i obitelji, kreativne radionice, rehabilitacija i savjetovanje korisnika i obitelji. U aktivnostima je sudjelovalo ukupno 314 korisnika **(165.000,00 kn).**

Također, udruga je provedbom aktivnosti „**Socijalne usluge za članove DDZ**“ pružala uslugu psihosocijalne potpore za svoje korisnike te je nastavljeno pružanje usluge haloterapije i fizioterapije sukladno epidemiološkoj situaciji. Tijekom 2021. radilo se na unaprjeđivanju kvalitete dosadašnjih socijalnih usluga. Obuhvaćene su aktivnosti namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju poteškoća članova i njihovih obitelji te poboljšavanju kvalitete života u zajednici **(80.000,00 kn).**

4. Organizirati okrugle stolove, tribine i edukacije stručnjaka, udomitelja, osoba s invaliditetom, roditelja.

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Ured), organizirao je konferenciju „**Pandemija kao izazov organizacijama civilnog društva u području pružanja socijalnih usluga**“ u Zagrebačkom inovacijskom centru (ZICER), a sudjelovanje je bilo moguće i preko Microsoft Teams platforme. Na konferenciji se okupilo više od 100 sudionika, predstavnika organizacija civilnog društva, davatelja finansijskih potpora nacionalne i lokalne razine i dr. Sudionici su bili i predstavnici organizacija civilnog društva koje djeluju u korist osoba s invaliditetom, od kojih je predstavnik Udruge slijepih Zagreb bio sudionik plenarnog predavanja.

Također, Ured je u suradnji s Dnevnim centrom „Mali dom – Zagreb“, Centrom Silver i Centrom „Novi Jelkovec“, putem Zoom platforme, organizirao okrugli stol na temu „**Socijalne usluge za djecu s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu**“. Sudjelovalo je više od 200 stručnjaka koji rade s djecom s teškoćama u razvoju iz sustava socijalne skrbi, zdravstva i obrazovanja iz svih dijelova Republike Hrvatske.

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „Zamisli“, u sklopu aktivnosti „**Položaj osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu**“ održala je tri online konferencije putem Zoom platforme. Prva je održana pod nazivom „**Neovisno življenje osoba s invaliditetom i njihovih obitelji**

u Gradu Zagrebu“ za 50 sudionika. Konferencija „Sustav podrške za studente s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu“ okupila je više od 40 sudionika, a „Podrška osobama s invaliditetom u Gradu Zagrebu u rizičnim situacijama“ okupila je također više od 40 sudionika (10.000,00 kn).

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj novih mobilnih timova.	Navedeno u opisu
	2. Broj novih dnevnih i radnih centara i drugih oblika	Navedeno u opisu
	3. Broj financiranih programa prevencije institucionalizacije	Navedeno u opisu
	4. Broj stručnih skupova, broj uključenih korisnika.	5/430

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

1.100.000,00 kn

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 620.000,00 kn dodijeljen je temeljem Natječaja, a iznos od 170.000,00 kn dodijeljen je temeljem Javnog poziva i zbirno su prikazani u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

7. Razvijanje sustava informiranja i osnaživanja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Stručno, organizacijski i financijski poduprijeti postojeća savjetovališta Grada Zagreba i poticati rad novih.	
2. Poticati povezivanje i zajedničke projekte savjetovališta Grada Zagreba s udrugama osoba s invaliditetom i ustanovama socijalne skrbi za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ured UNICEF-a u Hrvatskoj, savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, ustanove socijalne skrbi, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj korisnika usluga savjetovališta, broj novih savjetovališta 2. Broj zajedničkih aktivnosti i projekata, broj uključenih korisnika

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Stručno, organizacijski i financijski poduprijeti postojeća savjetovališta Grada Zagreba i poticati rad novih.

Savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji u sklopu ustanove Dnevni centar „Mali dom-Zagreb“, pruža uslugu individualnog savjetovačkog i grupnog rada s obitelji, potporu roditeljima u nošenju sa svim problemima i teškoćama koje nastaju u obiteljima gdje dijete ima teškoće u razvoju; osnaživanje osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji. Tijekom 2021. usluge je koristilo 40 osoba (većina njih višekratno). (Napomena: Opis aktivnosti, kao i troškovi aktivnosti u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 4., Aktivnosti 1.)

U **Dnevnom centru „Mali dom – Zagreb“** kontinuirano se radi na informiranju i savjetovanju roditelja djece s teškoćama u razvoju kroz savjetovanje svih stručnjaka uključenih u rad s korisnicima, kao i kroz individualno savjetovanje psihologa i socijalnog radnika za roditelje djece s teškoćama u razvoju i kroz odvijanje grupa podrške za roditelje. Grupe podrške kontinuirano su provedene i u vrijeme epidemije COVID-19 putem Zoom platforme te su organizirane za roditelje djece uključene u program rane intervencije i boravka. S obzirom na dob djece i na program koji pohađaju organizirane

su četiri grupe podrške (dvije grupe za roditelje djece uključene u ranu intervenciju i dvije grupe za roditelje djece uključene u program boravka).

Tijekom 2021. godine **Centar Silver** nastavio je kroz rad s korisnicima pružati usluge stručnog savjetovanja u svim programima koje provodi u redovitoj djelatnosti te je savjetovano 300-tinjak korisnika usluga Centra Silver. U 2021. godini usluge savjetovanja prilagođene su uvjetima pandemije COVID-19 te je usluge rada na daljinu primilo 23 korisnika.

2. Poticati povezivanje i zajedničke projekte savjetovališta Grada Zagreba s udrugama osoba s invaliditetom i ustanovama socijalne skrbi za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom.

Centar Silver nastavio je suradnju s **Udrugom slijepih Zagreb** vezano uz informiranje članova o mogućnostima uključivanja u programe Centra Silver kroz snimanje i distribuciju audio materijala članovima Udruge. U sklopu Europskog tjedna mobilnosti održane su dvije aktivnosti u suradnji s Udrugom slijepih Zagreb: „Dodirom štapa upoznaj Zagreb“ (sudjelovalo deset korisnika) i „Samostalno kroz grad s psom vodičem“ (sudjelovalo šest korisnika).

Udruga za promicanje inkluzije provela je projekt „**SPIN-Savjetovalište Prava INkluzija 003**“ za 36 korisnika. Savjetovanjem i edukacijom osoba s invaliditetom te njihovih roditelja i obitelji zadovoljavaju se psihosocijalne potrebe (socijalne, psihološke, informiranje o pravima i uslugama...), čije zadovoljavanje omogućuje optimalnu socijalnu integraciju (**10.000,00 kn**).

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „Zamisli“ u sklopu projekta „**Centar podrške – Neovisan život**“ za 85 korisnika, provela je aktivnost Savjetovalište koje je osobama s invaliditetom pružilo informacije o različitim temama (stipendije, radionice). Maturanti su imali priliku pripremati se za polaganje ispita državne mature uz pomoć volontera koji su im pružili individualan pristup te sudjelovati na radionicama gdje su dobili puno informacija korisnih za studentski život (**33.000,00 kn**).

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj korisnika usluga savjetovališta, broj novih savjetovališta	363/0
	2. Broj zajedničkih aktivnosti i projekata, broj uključenih korisnika	4/137

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

43.000,00 kn

Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA

8. Poduzimanje mjera za osiguranje zaštite i sigurnosti osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, uključujući situacije humanitarnih kriza, prirodnih katastrofa i drugih rizičnih situacija

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. U postojeće planove koji reguliraju područje zaštite i spašavanja građana u kriznim situacijama potrebno je ugraditi odredbe koje poštuju specifičnosti i obilježja osoba s invaliditetom.	
2. Pratiti i usklađivati planove zaštite i spašavanja i slične intervencije s potrebama osoba s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Ured za upravljanje u hitnim situacijama i Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, sva gradska upravna tijela, trgovačka društva i ustanove kojima je Grad Zagreb osnivač, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Doneseni i ažurirani planovi i programi. 2. Utvrđene potrebe osoba s invaliditetom prema svim obilježjima	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. U postojeće planove koji reguliraju područje zaštite i spašavanja građana u kriznim situacijama potrebno je ugraditi odredbe koje poštuju specifičnosti i obilježja osoba s invaliditetom.		
Grad Zagreb je, sukladno članku 17. stavku 3. alineji 1. Zakona o sustavu civilne zaštite donio Plan djelovanja civilne zaštite Grada Zagreba kojeg je izradio Ured za upravljanje u hitnim situacijama. U Planu je u poglavlju „Broj i kategorije osoba s invaliditetom (ranjive skupine)“ naveden broj te su definirane kategorije osoba s invaliditetom (ranjive skupine), prikazan je broj stanovnika s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti prema starosti, naveden je broj stanovništva s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti prema potrebi/korištenju pomoći druge osobe i spolu, navedene su dijagnoze i broj osoba s dijagnozama koje u potpunosti ili većoj mjeri individualiziraju osobu te je naveden broj osoba s invaliditetom po gradskim četvrtima. U poglavlju „Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u spašavanju od poplava“ definiran je način zaštite i pružanja pomoći osobama s invaliditetom i ostalim ranjivim skupinama, definirani su prioriteti evakuacije ranjivih skupina stanovništva, definirane su ključne informacije potrebne za planiranje evakuacije osoba s invaliditetom. U poglavlju „Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u spašavanju od potresa“ definirana je organizacija spašavanja i evakuacije osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina, definirani su prioriteti pri provođenju mjere evakuacije kao i sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite za provedbu spašavanja i evakuacije osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina. Isto tako, izvršena je podjela tjelesnih i mentalnih oštećenja prema Zakonu o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom i kategorizacija mogućih prevladavajućih teškoća kod procesa evakuacije. Osim navedenog, u Poglavlju 4. „Osiguranje specifičnih potreba osoba s invaliditetom“ opisani su preporučeni postupci tijekom procesa evakuacije osoba s invaliditetom, zatim su po zadacima (mjerama) civilne zadaće (uzbunjivanje, evakuacija i zbrinjavanje) definirani operativni postupci i izvršitelji s ciljem osiguravanja specifičnih potreba osoba s invaliditetom, a isto tako detaljnije su definirane specifične potrebe ranjivih skupina tijekom evakuacije po sljedećim kategorijama osoba s invaliditetom: osobe s oštećenjem vida, osobe s oštećenjem sluha i govorno-glasovne komunikacije, osobe s oštećenjem lokomotornog i perifernoga živčanog sustava, osobe s oštećenjem središnjeg živčanog sustava, osobe s oštećenjem drugih organa i organskih sustava, osobe s mentalnom retardacijom i autizmom, osobe s teškim duševnim poremećajima i ostale kategorije ranjivih skupina. U starijim planskim dokumentima iz područja zaštite i spašavanja, specifične potrebe osoba s invaliditetom se uopće nisu navodile, pa se može zaključiti da je provedbena aktivnost ostvarena.		
2. Pratiti i usklađivati planove zaštite i spašavanja i slične intervencije s potrebama osoba s invaliditetom.		
Tijekom 2021. ažurirani su prilozi Plana djelovanja civilne zaštite Grada Zagreba.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Doneseni i ažurirani planovi i programi.	1
	2. Utvrđene potrebe osoba s invaliditetom prema svim obilježjima.	1

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

0,00 kn

PODRUČJE 5. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

MJERA:

1. Osiguravanje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Utvrđivati stanje i potrebe prilagodbe postojećih građevina radi osiguranja pristupačnosti temeljem operativnih godišnjih planova.	
2. Osiguravati prilagodbu postojećih građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti: a) osiguravanjem pristupačnosti i elemenata informacijske potpore za osobe s invaliditetom unutar zdravstvenih i socijalnih ustanova kojih je osnivač Grad Zagreb i njihova okoliša; b) osiguravanjem pristupačnosti i elemenata informacijske potpore za djecu s teškoćama u razvoju u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, prema planu upisa djece i mladih s teškoćama u razvoju; c) osiguravanjem pristupačnosti i elemenata informacijske potpore za osobe s invaliditetom u kulturnim ustanovama kojih je osnivač Grad Zagreb, prema utvrđenim prioritetima udruga osoba s invaliditetom; d) osiguravanjem pristupačnosti sportskim i rekreacijskim ustanovama, građevinama i površinama; e) osiguranjem pristupačnosti građevinama turističke namjene kojih je osnivač Grad Zagreb.	
3. Nadzirati osiguravanje elemenata pristupačnosti za neovisno življenje osoba s invaliditetom.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu, Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za mjesnu samoupravu, Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Zagrebački holding d.o.o., vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava na tim građevinama, Turistička zajednica grada Zagreba u suradnji sa socijalnim, zdravstvenim, obrazovnim, kulturnim, sportskim i rekreacijskim ustanovama i referentnim udrugama, udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i drugima.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Utvrđeno stanje i potrebe prilagodbe postojećih građevina. 2. Broj postojećih građevina u kojima je osigurana pristupačnost. 3. Broj postojećih građevina u kojima su se osigurali elementi pristupačnosti za neovisno življenje osoba s invaliditetom i broj intervencija koje je bilo potrebno poduzeti.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Utvrđivati stanje i potrebe prilagodbe postojećih građevina radi osiguranja pristupačnosti temeljem operativnih godišnjih planova	
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u 2019. razvio je, prema smjernicama predstavnika udruga osoba s invaliditetom, interaktivni sustav za prikupljanje podataka. Sustav je izrađen prema Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti te omogućuje jednostavno prikupljanje podataka na terenu. Prikupljanje podataka o objektima iz nadležnosti pod upravljanjem Grada Zagreba koji će biti predmet analize provodilo se u 2020. godini, međutim zbog potresa koji je pogodio Zagreb u ožujku bilo je potrebno napraviti reviziju prikupljenih podataka. Po završetku revizije podataka, u koordinaciji s nadležnim uredima, nastavljeno je prikupljanje podataka o pristupačnosti.	
2. Osiguravati prilagodbu postojećih građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti:	
a) osiguravanjem pristupačnosti i elemenata informacijske potpore za osobe s invaliditetom unutar zdravstvenih i socijalnih ustanova kojih je osnivač Grad Zagreb i njihova okoliša;	

Socijalne i zdravstvene ustanove kojih je osnivač Grad Zagreb kontinuirano osiguravaju elemente pristupačnosti i informacijske potpore.

b) osiguravanjem pristupačnosti i elemenata informacijske potpore za djecu s teškoćama u razvoju u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, prema planu upisa djece i mladih s teškoćama u razvoju;

Predškolski odgoj i obrazovanje

U izvještajnom razdoblju osiguralo se opremanje prostora dječjih vrtića (vanjskih i unutarnjih) u cilju povećanja sigurnosti i kvalitete boravka djece, posebice djece s teškoćama u razvoju. Također, postignuta su poboljšanja u strukturiranju prostora prilikom izgradnje i opremanja novih objekata gradskih dječjih vrtića, osigurani su različiti kabineti i drugi polivalentni prostori za potrebe djece te oprema za posebne programe. Pri izgradnji novih prostora, dogradnji te adaptaciji postojećih, kao i u opremanju namještajem i didaktikom, primjenjivali su se standardizirani kriteriji kvalitete oblikovanja i opremanja prostora radi stvaranja okruženja u skladu s potrebama, mogućnostima i interesima djece, odnosno humaniziranja okruženja po mjeri djeteta. Nadalje, osigurala se nabava opreme i specijalizirane didaktike u skupinama djece s teškoćama u razvoju te je obnovljena postojeća didaktika prema iskazanim potrebama od strane dječjih vrtića.

Školstvo

U izvještajnom razdoblju nastavljeno je s provođenjem programa uklanjanja arhitektonskih barijera prema zahtjevima odgojno-obrazovnih ustanova Grada Zagreba te je izvedeno sljedeće:

- OŠ bana Josipa Jelačića - vertikalna podizna platforma – **297.770,88 kn**

U 2021. je ugovoreno, a biti će izvedeno u 2022.:

- OŠ Miroslava Krleža - dizalo – vrijednost radova cca 1.000.000,00 kn
- rampa - vrijednost radova cca 436.000,00 kn
- Škola za modu i dizajn - vertikalna podizna platforma - ugovorena vrijednost radova 145.772,50 kn
- OŠ Rudeš - vertikalna podizna platforma - ugovorena vrijednost radova 435.988,61 kn
- OŠ Većeslava Holjevca - pripremni radovi i postupak javne nabave za izvedbu sanitarnog čvora i rampe za djecu s posebnim potrebama

(Napomena: Više o osiguravanju dodatne specijalne i didaktičke opreme i posebnih didaktičkih sredstava za sve odgojno-obrazovne ustanove Grada Zagreba za potrebe djece s teškoćama u razvoju te informatičke opreme i elemenata informatičke potpore za gluhi, slijepu i gluhoslijepu djecu i mlade u Području 2. Odgoj i obrazovanje, Mjeri 3., Aktivnostima 1. i 2.)

c) osiguravanjem pristupačnosti i elemenata informacijske potpore za osobe s invaliditetom u kulturnim ustanovama kojih je osnivač Grad Zagreb, prema utvrđenim prioritetima udruga osoba s invaliditetom;

U 2021. godini nije bilo aktivnosti po pitanju osiguravanja pristupačnosti za osobe s invaliditetom u kulturnim ustanovama kojima je osnivač Grad Zagreb.

Info-taktilne točke višegodišnji je program prilagodbe stalnog postava Muzeja grada Zagreba osobama s invaliditetom s naglaskom na slijepim i slabovidnim osobama, u okviru kojeg se izrađuju 3D reljefni prikazi predmeta. U 2021. napravljeni su i postavljeni sljedeći predmeti: Tema Kuća i život – A - kristal 3 D – reljefni prikaz „Kutije za bombone 505 s crtom“. (Napomena: Opis programa, kao i troškovi

programa u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 9. Sudjelovanje u kulturnom životu, Mjeri 4., Aktivnosti 1.)

d) osiguravanjem pristupačnosti sportskim i rekreacijskim ustanovama, građevinama i površinama;

U sklopu radova sanacije RSC Jarun za održavanje Svjetskog veslačkog kupa, u 2021. godini na SZ strani jezera Jarun (uz dolazno/odlazne pontone) izvedena je rampa za pristup osobama s invaliditetom, planirana kao mogućnost za pristup veslačima s invaliditetom. Rampa je izvedena u uvjetima propisanim Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

Osim navedene rampe za veslače, na RSC Jarun redovito se održavaju i opremaju postojeći sadržaji (WC za osobe sa invaliditetom, nova ograda pristupne rampe za ulaz u jezero RSC Jarun, invalidska kolica prilagođena za ulazak u vodu otok Trešnjevka RSC Jarun, nova pristupna rampa za osobe sa invaliditetom u veslačkim natjecanjima Doma sportaša, nove svlačionice za osobe sa invaliditetom u Domu sportaša).

(Napomena: Aktivnost kao i troškovi aktivnosti prikazani su u Području 12. Rekreacija, razonoda i sport, Mjeri 4., Aktivnosti 2.).

e) osiguranjem pristupačnosti građevinama turističke namjene kojih je osnivač Grad Zagreb.

Žičara Sljeme projektirana je i izvedena na način da je omogućen pristup osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. Osim ugrađenih taktilnih površina na postajama, u gondolama je moguće podići sjedišta čime se osigurava dodatan prostor za osobe u kolicima. Postoji mogućnost označavanja gondole u kojoj se nalazi osoba s invaliditetom te pri dolasku gondole u postaju, osim prilagodbe brzine vožnje, zvučnim signalom obavještava se osoblje kako bi se olakšao ulazak/izlazak. Liftovi su opremljeni zvučnim i glasovnim najavama te se nalaze na svakoj postaji do ulaznih/izlaznih perona.

CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb u suradnji s Plavim telefonom i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu sudjelovalo je u izradi turističke karte Zagreba za osobe s invaliditetom u sklopu projekta „Blue line“. U projektu je sudjelovalo deset korisnika koji su, zajedno sa stručnjacima iz spomenutih organizacija, mapirali i kreirali karte s ponuđenim rutama šireg centra Grada Zagreba, za kretanje osoba koje koriste invalidska kolica, od jedne turističke lokacije do druge. Osim što se izradilo mapiranje lokacija i pristupačnih ruta u centru Zagreba, podigla se i svijest poslodavcima kako bi promišljali na koji način mogu napraviti prilagodbe za dolazak osoba s invaliditetom i ponuditi svoje proizvode i toj ciljanoj grupi turista. Mapiranjem i kreiranjem karte pristupačnosti za osobe koje se kreću pomoću invalidskih kolica, Grad Zagreb može podići razinu prilagođenosti kretanja turistima s invaliditetom te postati jedan od malobrojnih europskih gradova koji nudi pristupačnu turističku destinaciju, što može doprinijeti povećanju dolazaka turista s invaliditetom iz Hrvatske i inozemstva.

Potporu ovom projektu pružila je i Turistička zajednica Grada Zagreba.

3. Nadzirati osiguravanje elemenata pristupačnosti za neovisno življenje osoba s invaliditetom.

Sva pozitivno izdana rješenja za gradnju, odnosno uporabu građevina na koje se primjenjivao Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti sadrže u idejnom, glavnom, odnosno izvedbenom projektu, ovisno o razini razrade projekta, mjere i tehnička rješenja za osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti.

POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Utvrđeno stanje i potrebe prilagodbe postojećih građevina	Navedeno u opisu
	2. Broj postojećih građevina u kojima je osigurana pristupačnost	U izvještajnom razdoblju realizirani su radovi na 1 objektu osnovne škole. Izvedena je rampa za pristup osobama s invaliditetom na RSC Jarun.
	3. Broj postojećih građevina u kojima su se osigurali elementi pristupačnosti za neovisno življenje osoba s invaliditetom i broj intervencija koje je bilo potrebno poduzeti	Navedeno u opisu
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		297.770,88 kn

MJERA:

2. Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Osigurati stajališta i perone, parkirališna mjesta, javne pješačke površine, semafore, pješačke prijelaze, pješačke otoke i raskrižja prilagođena osobama s invaliditetom, na svim mjestima na kojima to nije učinjeno, a sukladno <i>Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti</i> (Narodne novine 78/13): a) ugrađivanjem liftova i/ili prijenosnih platformi u pothodnike u Gradu Zagrebu, sukladno prioritetima koje utvrde udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom; b) kontinuiranim ugrađivanjem zvučnih signalizatora na novim raskrižjima te na postojećim, sukladno planu prioriteta udruga osoba s invaliditetom; c) postavljanjem taktilnih površina (linije vodilje i polja upozorenja), sukladno planu prioriteta udruga osoba s invaliditetom; d) kontinuiranim upuštanjem rubnjaka tijekom rekonstrukcije i gradnje prometnica.	
2. Zamijeniti dotrajali i nabaviti novi vozni park javnog prijevoza prilagođen osobama s invaliditetom.	
3. Nabaviti nova specijalno prilagođena kombi vozila za prijevoz odraslih osoba s tjelesnim invaliditetom.	
4. Nabaviti nova specijalno opremljena vozila za prijevoz djece s teškoćama u kretanju.	
5. Stalno unapređivati pristupačni prijevoz na međugradskim autobusnim linijama.	
6. Poticati proširivanje pristupačnog željezničkog prijevoza i opremanja kolodvora podiznim platformama (prilagodba svih terminala i postaja).	
8. Pratiti propise i sudjelovati u unapređivanju zakonske regulative:	
a) praćenjem i analizom primjene zakonskih propisa s područja javnog prometa;	
b) poticanjem i sudjelovanjem u izmjeni postojećih propisa radi povećanja osobne mobilnosti građana te postizanja održive mobilnosti.	
9. Organizirati edukaciju stručnjaka, pružatelja usluga prijevoza i korisnika:	
- Organizirati edukaciju o primjeni i korištenju prijevoznih sredstava stručnjaka i davatelja usluga prijevoza o specifičnostima i obilježjima invaliditeta.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Zagrebačke ceste u suradnji s HŽ - Hrvatskim željeznicama holdingom d.o.o., Zagrebački električni tramvaj d.o.o., udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj osiguranih stajališta i perona, parkirališnih mjesta, javnih pješačkih površina, semafora, pješačkih prijelaza, pješačkih otoka i raskrižja prilagođenih osobama s invaliditetom. 2. Broj osiguranih pristupačnih javnih prijevoznih sredstava osobama s invaliditetom. 3. Broj nabavljenih specijalno prilagođenih kombi vozila. 4. Broj nabavljenih specijalno prilagođenih kombi vozila. 5. Broj osiguranih pristupačnih javnih prijevoznih sredstava osobama s invaliditetom na međugradskim linijama. 6. Broj prilagođenih željezničkih vagona, broj željezničkih kolodvora opremljenih podiznim platformama za ukrcaj - iskrcaj osoba u invalidskim kolicima. 8. Inicijative za izmjene i unapređivanje propisa. 9. Broj edukacija i broj polaznika edukacije.
--	---

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Osigurati stajališta i perone, parkirališna mjesta, javne pješačke površine, semafore, pješačke prijelaze, pješačke otoke i raskrižja prilagođena osobama s invaliditetom, na svim mjestima na kojima to nije učinjeno, a sukladno *Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti* (Narodne novine 78/13):

a) ugrađivanjem liftova i/ili prijenosnih platformi u pothodnike u Gradu Zagrebu, sukladno prioritetima koje utvrde udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom;

Potpisom Ugovora o dodjeli sredstava, 24. rujna 2020. projekt „Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba“, prijavljenog na poziv „Modernizacija pješačkih pothodnika povezanih s javnim prijevozom na području Grada Zagreba“, u okviru ITU mehanizma, započeo je s provedbom.

Cilj projekta je omogućavanje nesmetanog i sigurnog kretanja pješaka te osiguranja pristupačnosti korištenja javnog gradskog prijevoza. Projektom je obuhvaćena rekonstrukcija/modernizacija i opremanje pothodnika na osam lokacija na području grada Zagreba te izrada projektno-tehničke dokumentacije za radove na rekonstrukciji/modernizaciji dodatnih devet pothodnika povezanih s javnim gradskim prijevozom. Ukupni prihvatljivi troškovi projekta iznose 56.167.670,59 kn od čega bespovratna sredstva iznose 47.742.520,00 kn.

U izvještajnom razdoblju izvršeno je sljedeće:

1. Rekonstrukcija pothodnika između naselja Utrine i Zaprude za osiguranje pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti izgradnjom četiri vertikalno podizne platforme/dizala i izgradnja nove javne rasvjete (6.255.281,68 kn);
2. Rekonstrukcija pothodnika na raskrižju Avenije Dubrovnik i Ulice SR Njemačke – osiguranje pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti izgradnjom šest vertikalno podiznih platformi/dizala i izgradnja nove javne rasvjete pothodnika (709.107,01 kn);
3. Rekonstrukcija pothodnika u Aleji grada Bologne – Stenjevec – izgradnja instalacionog kanala i izgradnja tri vertikalno podizne platforme u zatvorenom oknu (1.075.682,32 kn);
4. Pothodnik Avenija Marina Držića – Folnegovićevo naselje, izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s osiguranjem pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom – predan zahtjev za ishodenje građevinske dozvole (55.000,00 kn);
5. Pothodnik Ulica kneza Branimira - Ulica Divka Budaka, izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s osiguranjem pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom - predan zahtjev za ishodenje građevinske dozvole (55.000,00 kn);
6. Pothodnik Avenija Marina Držića – Petlja - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu - u tijeku izrada tehničke dokumentacije;

7. Pothodnik Aleja grada Bologne – Medpotoki - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu - u tijeku izrada tehničke dokumentacije;
8. Pothodnik Ulica kneza Branimira – Željezničar (HŽ Maksimir) - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu - u tijeku izrada tehničke dokumentacije;
9. Pothodnik Aleja grada Bologne – Prigornica (Cementara) - izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju pothodnika s prilagodbom pothodnika osobama s invaliditetom izgradnjom vertikalno podiznih platformi u zatvorenom oknu - u tijeku izrada tehničke dokumentacije;
10. Rekonstrukcija pothodnika kod naselja Sopot - za osiguranje pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti izgradnjom vertikalno podiznih platformi/dizala - radovi su ugovoreni, čeka se ugovor za stručni nadzor kako bi se moglo započeti s izvođenjem radova;
11. Rekonstrukcija pothodnika Zagrebački Velesajam - Siget - za osiguranje pristupačnosti pothodnika osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti izgradnjom vertikalno podiznih platformi/dizala - radovi su ugovoreni, čeka se ugovor za stručni nadzor kako bi se moglo započeti s izvođenjem radova.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **8.150.071,01 kn.**

b) kontinuiranim ugrađivanjem zvučnih signalizatora na novim raskrižjima te na postojećim, sukladno planu prioriteta udruga osoba s invaliditetom;

Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet – Sektor za ceste, na zahtjev Udruge slijepih Zagreb prema dogovorenoj listi prioriteta lokacija, s ciljem poboljšanja prometne situacije i olakšavanja kretanja slijepih i slabovidnih osoba na području grada Zagreba, na osnovi članka 5. Odluke o uređenju prometa, vrši kontinuirano ugrađivanje zvučnih signalizatora za slijepe i slabovidne osobe na semaforiziranim raskrižjima u Gradu Zagrebu.

Prilikom ugradnje opreme za zvučnu signalizaciju za slijepe i slabovidne osobe, namještena jačina zvuka tijekom predviđenih vremenskih perioda (dnevni, večernji i noćni) usklađena je s trenutnom zakonskom regulativom.

U 2021., od strane Sektora za ceste, izvršena je nabava **84** komada zvučnih signalizatora za slijepe i slabovidne osobe za raskrižja na lokacijama:

1. Ljubijska – R.Kolaka,
2. A.Šoljana – N.Gučetića,
3. A.Šoljana – M.Vlačića Ilirika,
4. Hrvatskog sokola – Ožujka,
5. Dubrava – Ljubijska,
6. Horvaćanska – Hrvatskog sokola,
7. Dubrava – Aleja javora – Poljanice I,
8. I.Matetića Ronjgova – M.Radev,
9. Ulica Štefanovec.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **190.000,00 kn.**

Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zagrebačke ceste tijekom 2021. godine ugradila je **dva komada** logo satova na nova i/ili postojeća raskrižja i **deset** signalizatora za slijepe i slabovidne osobe.

	RASKRIŽJE	Tipkala kom.	Uklop. sat	Cijena
1.	P.P. Đurđekovac	2	1	2.532,00 kn
2.	Baštijanov - Vitezićeva	8	1	5.614,20 kn

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **8.146,20 kn.**

c) postavljanjem taktilnih površina (linije vodilje i polja upozorenja), sukladno planu prioriteta udruga osoba s invaliditetom;

Taktilne površine postavljaju se sukladno članku 5. Odluke o uređenju prometa.

Prije postavljanja taktilnih površina na određenim lokacijama, prema prioritetima dostavljenim od Udruge slijepih Zagreb, prije izvođenja radova obilazi se teren radi utvrđivanja trasa, a u što se, uz predstavnike nadležnog Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, uključuju i predstavnici Udruge slijepih Zagreb te Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom.

U 2021. izvršeno je postavljanje **25** taktilnih površina na autobusnim stajalištima i pješačkim prijelazima na lokacijama:

1. Podsusedska aleja,
2. Ulica Štefanovec,
3. Slavonska avenija,
4. Ulica Dunjevac,
5. Željeznička ulica u Sesvetama,
6. Istočna ulica Podbrežje.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **25.000,00 kn.**

Sektor za promet, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, izdao je rješenja za prvo postavljanje ili obnovu taktilnih ploča za pomoć pri kretanju slijepih i slabovidnih osoba na više lokacija na području grada u ukupnoj duljini od **130,4 m**:

1. Taktilne ploče Draškovićeve - Kneza Branimira – Kneza Borne – Kneza Mislava – Pavla Hatza - 183 komada (3.431,25 kn)
2. Taktilne ploče – prilazni putevi zgradi gradske uprave grada Zagreba – 143 komada (2.681,25 kn)

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **6.112,50 kn.**

Također je 30. siječnja 2020. doneseno rješenje za postavu taktilnih površina sukladno projektnoj dokumentaciji poboljšanja uvjeta za kretanje slijepih i slabovidnih na području gradskih četvrti Donji grad i Gornji grad – Medveščak. U 2021. realizirani su radovi za postavu taktilne ploče na lokacijama

- Trg Ante Starčevića i Trg kralja Tomislava – 299 komada u ukupnoj duljini od 119,6 m (**79.235,00 kn**).

d) kontinuiranim upuštanjem rubnjaka tijekom rekonstrukcije i gradnje prometnica.

Upuštanje rubnjaka izvršava se temeljem Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Obavlja se tijekom održavanja, rekonstrukcije ili izgradnje novih prometnica.

U 2021., od strane Sektora za ceste, tijekom rekonstrukcije i gradnje više prometnica, izvedeni su radovi upuštanja rubnjaka na autobusnim stajalištima i pješačkim prijelazima na **38** lokacija:

1. Podsusedska aleja,
2. Ulica Blanje,
3. Ulica Kamenarka,
4. Ulica Štefanovec,
5. Slavonska avenija,
6. Ulica Dunjevac,

7. Ul. Breg od kć.br. 10 do 24 u Đurđekovcu,
8. Željeznička ulica u Sesvetama,
9. Istočna ulica Podbrežje.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **38.000,00 kn.**

Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zagrebačke ceste izradila je **1.150,74 m²** asfaltnih pješačkih rampi i **308 m²** prelaganja betonskih i granitnih rubnjaka.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je, za asfaltnu pješačku rampe **704.328,30 kn**, a za prelaganje betonskih i granitnih rubnjaka **94.687,70 kn.**

PARKIRALIŠNA MJESTA

Prema Odluci o uređenju prometa, člankom 16. određeno je da gradsko upravno tijelo nadležno za promet određuje posebna obilježena parkirališna mjesta rezervirana za parkiranje vozila osoba s invaliditetom. Zahtjev za obilježavanje parkirnog mjesta mogu podnijeti fizičke osobe koje posjeduju znak pristupačnosti, temeljem rješenja Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Sektora za promet te pravne osobe.

Prilikom obilježavanja parkirališnog mjesta za osobu s invaliditetom, obilježava se ono parkirališno mjesto koje je najbliže mjestu stanovanja ili ono parkirališno mjesto koje najviše odgovara osobi s invaliditetom prema njegovom prijedlogu.

Navedeno mjesto nije namijenjeno samo za podnositelja zahtjeva, nego za parkiranje svih vozila kojima upravljaju ili se prevoze osobe s invaliditetom te imaju propisno istaknuti znak pristupačnosti. Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, člankom 50., propisano je da se na javnom parkiralištu i u javnoj garaži izvodi 5% pristupačnih parkirališnih mjesta, u odnosu na ukupni broj parkirališnih mjesta, ali ne manje od jednoga. Uz građevinu, odnosno u građevini iz članka 5. Pravilnika (građevine javne i poslovne namjene te građevine stambene i stambeno – poslovne namjene) izvodi se 5% pristupačnih parkirališnih mjesta u odnosu na ukupni broj parkirališnih mjesta, ali ne manje od jednoga.

Horizontalno i vertikalno obilježavanje parkirališnog mjesta za osobe sa invaliditetom izvodi se sukladno Pravilniku o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama i Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

U 2021. obilježena su ili je izdano rješenje za obilježavanje **107** parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **125.000,00 kn.**

U sklopu rekonstrukcije i izgradnje prometnica, u 2021., uređena su **četiri** parkirališna mjesta za osobe s invaliditetom na lokaciji:

1. Istočna ulica Podbrežje.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **20.000,00 kn.**

Na javnim parkiralištima na području Grada Zagreba trenutno je obilježeno cca. **2.760** parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom.

U 10 javnih garaža kojima upravlja Zagrebački holding – Podružnica „Zagreb parking“, za istu je namjenu trenutno rezervirano **185 mjesta.**

U garažama i na parkiralištima u privatnom vlasništvu u sklopu brojnih trgovačkih, ugostiteljskih i zdravstvenih objekata koji nisu u nadležnosti gradskog upravnog tijela nadležnog za promet, također se nalazi veći broj parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom.

Po evidenciji podružnice Zagrebparking u Gradu Zagrebu u zoni naplate obilježeno je ukupno **2.084** parkirališna mjesta. Tijekom 2021. godine temeljem Pravilnika o korištenju javnih parkirališta i javnih garaža nije došlo do novih proširenja zona naplate parkiranja, ali je dvanaest parkirališnih mjesta izuzeto od naplate te su ista označena kao invalidska parkirališna mjesta.

ZNAK PRISTUPAČNOSTI

Na području Grada Zagreba u 2021. izdano je sveukupno **2.411** rješenja za korištenje „znaka pristupačnosti“, tako da ukupni broj važećih „znakova pristupačnosti“ iznosi **11.999**, koji vrijede sa 31. prosincem 2021.

Sve osobe s invaliditetom koje su ostvarile pravo na znak pristupačnosti, temeljem Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja mogu dodatno zatražiti dozvoljeno i parkiranje na javnim parkiralištima pod naplatom bez plaćanja, i to tijekom jednog dana najduže dva sata u kontinuitetu, bez vremenskog prekida. Pravo se može ostvariti ako osoba s invaliditetom uz važeći znak pristupačnosti (istaknut s unutarnje strane vjetrobranskog stakla vozila) ima i važeće odobrenje organizatora parkiranja. Odobrenje se može zatražiti na blagajnama podružnice Zagrebparking (Šubićeva 40/III, Vukovarska 41) ili putem ePK portala namijenjenog za kupnju karata putem interneta.

POVLASTICE U UNUTARNJEM PUTNIČKOM PROMETU (OBJAVE)

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom izdao je ukupno 740 povlastica u unutarnjem putničkom prometu, od kojih je 62 vraćeno kao neiskorišteno.

Osobe s invaliditetom imaju pravo na povlasticu u unutarnjem putničkom prometu od 75% od redovne cijene vozne karte za četiri putovanja godišnje željeznicom ili brodom. Također imaju pravo na pratitelja koji kao takav ima besplatan prijevoz. Pratitelj ne može biti istovremeno korisnik povlastice. U tekućoj godini u evidenciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom bilo je ukupno **387** korisnika, od čega je **258 osoba s invaliditetom i 129 pratitelja**.

Gradski ured za branitelje u 2021. godini izdao je **jedanaest** objava osobama s invaliditetom za povlastice u unutarnjem putničkom prometu.

PRAVO NA BESPLATNU GODIŠNJU POKAZNU KARTU

Korisnici prava na besplatni javni gradski prijevoz u Gradu Zagrebu utvrđeni su Odlukom. Sukladno članku 32. Odluke pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a (ako to pravo ne ostvaruju po drugoj osnovi) imaju osobe s invaliditetom koje nisu zaposlene, koje su državljani RH, s prebivalištem u Gradu Zagrebu, i to: slijepe, gluhe i gluhoslijepe osobe, osobe s umjerenim, težim i teškim intelektualnim teškoćama (mentalnom retardacijom), osobe s autizmom, osobe s utvrđenim funkcionalnim poremećajima i motoričkim oštećenjima ekstremiteta što su uzrokovani bolestima i ozljedama te prirođenim malformacijama i deformitetima neurološkoga (multipla skleroza, miastenija gravis, cerebralna paraliza), mišićnoga koštanog sustava (mišićna distrofija), drugih organskih sustava (bulozna epidermoliza, dijalizirani i transplantirani bolesnici) kao i osobe s traumatskim amputacijama ili stečenim gubicima ekstremiteta, koje zbog navedenih bolesti, oštećenja i funkcionalnih poremećaja imaju postotak tjelesnog oštećenja od najmanje 70% i osobe liječene zbog dijagnoza iz skupine težih duševnih bolesti koje dovode do trajne nesposobnosti za rad, privređivanje i samostalni život. Također, pravo na besplatno korištenje prijevoza ima i pratitelj slijepe osobe za vrijeme pružanja usluge pratnje.

U ovom izvještajnom razdoblju pravo na godišnju kartu steklo je 13.156 osoba s invaliditetom te pratitelja za vrijeme pružanja usluge pratnje, od čega su **12.834 osobe s invaliditetom i 322 pratitelja**. Ukupno 10.732 osobe s invaliditetom i 278 pratitelja preuzelo je kupone.

Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je **12.606.700,00 kn**.

Temeljem Odluke o prijevozu putnika u javnom prometu sukladno članku 4., prijevoz osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju organizira se kao javni prijevoz koji nije linijski već se obavlja prema potrebama korisnika i to isključivo za korisnike koji se kreću pomoću invalidskih kolica s prebivalištem u Gradu Zagrebu. Organizacija i provođenje prijevoza u nadležnosti je Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o., za što je sklopljen Ugovor o pružanju usluge prijevoza osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju za 2021. Prijevoz se obavlja prilagođenim kombi vozilima, a odvija se u vidu svakodnevnog prioritetnog i povremenog prijevoza, u skladu s Pravilnikom o obavljanju prijevoza osoba s invaliditetom i Pravilnikom o obavljanju prijevoza djece s teškoćama u razvoju.

U registru korisnika trenutno se nalazi ukupno 1.511 osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, tj. onih koji ostvaruju pravo na specijalizirani stalni ili povremeni prijevoz ZET-a. U 2021. godini prijevoz je koristilo ukupno 296 korisnika (253 osobe s invaliditetom i 43 djece s teškoćama u razvoju), od toga u svakodnevnom ili prioritetnom prijevozu 103 korisnika (71 osoba s invaliditetom i 32 djece s teškoćama u razvoju). Povremeni prijevoz koristile su 182 osobe s invaliditetom. Izvanredno, na zahtjev Specijalne bolnice za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama - Goljak, od 28.06. do 31.07.2021. godine realiziran je prijevoz i za jedanaest djece u Dnevnu bolnicu, na adresi Goljak 2, Zagreb.

Do rujna 2021. godine ZET je raspolagao sa osamnaest posebno opremljenih kombi vozila namijenjenih za prijevoz osoba s invaliditetom. U rujnu 2021. godine nabavljena su još dva nova vozila, tako da ZET trenutno raspolaže s ukupno dvadeset kombi vozila za prijevoz osoba s invaliditetom. Navedena vozila uključivana su u redovan promet radnim danom u vremenu od 06:00 sati, subotom od 07:00 sati, a nedjeljom i blagdanom od 08:00 do 24:00 sata. Zahtjevi za prijevozom zaprimali su se sukladno Pravilniku o obavljanju prijevoza osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

- prijevoz na posao - 39 osoba,
- prijevoz na fakultet - 11 osoba, UKUPNO: 58
- prijevoz u srednju školu - 8 osoba.

- prijevoz na posao - 43 osobe,
- prijevoz na fakultet - 12 osoba,
- prijevoz u srednju školu - 8 osoba.

UKUPNO: 63

64

- u Centar Silver za dvije osobe,
- u kuću Caritasa u Brezovici i u ulici Nikole Tavelića za tri osobe,
- na plivanje i slobodne aktivnosti za dvije osobe,
- u Centar za odgoj i obrazovanje – CDP, Ivana Langa dvije do četiri osobe, Jelkovec za jednu osobu

Time se tokom cijele kalendarske 2021. godine na popisu za stalni prioritetni prijevoz nalazila istovremeno do najviše 71 osoba s invaliditetom, a povremeni prijevoz koristile su 182 osobe s invaliditetom.

PARAMETAR	UKUPNO
UKUPAN BROJ REALIZIRANIH VOŽNJI	17131
UKUPAN BROJ PREVEZENIH OSOBA	19536
BROJ RADNIH DANA	365
SREDNJI BROJ DNEVNIH VOŽNJI	46,93
SREDNJI BROJ DNEVNO PREVEZENIH OSOBA	53,52

B) Prijevoz djece s teškoćama u razvoju specijaliziranim kombi vozilima

Do rujna 2021. ZET je raspolagao sa trinaest posebno opremljenih kombi vozila namijenjenih za prijevoz djece s teškoćama u razvoju. U rujnu 2021. godine nabavljena su još dva nova vozila, tako da ZET trenutno raspolaže s ukupno petnaest kombi vozila za prijevoz djece s teškoćama u razvoju.

Navedena vozila uključivana su u promet radnim danima bez mjeseca kolovoza (u kojem se vrši servisiranje i generalno pranje vozila), što iznosi 232 ukupno moguća radna dana eksploatacije po vozilu i to u vremenu od 06:00 sati do 20:30 sati.

Prijevoz djece s teškoćama u razvoju sastoji se od dva podsustava:

- a) prijevoz djece predškolske dobi (djeca koja borave u dječjim vrtićima ili u posebnim ustanovama)
- b) prijevoz osnovnoškolske djece

Zahtjevi za prijevozom zaprimali su se sukladno Pravilniku o obavljanju prijevoza djece s teškoćama u razvoju, na način da ustanova koju dijete pohađa, uz suglasnost roditelja ili skrbnika, predlaže korisnika za ovaj tip prijevoza Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Gradski ured), koji potom ZET-u izdaje preporuku za uvrštavanje u prijevoz sa vremenski ograničenim rokom važenja.

Odredišta prijevoza i broj uključene djece:

Do kraja školske godine 2020./21.:

- šest osnovnih škola - 7 djece
- Dječji vrtić Vladimira Nazora - 6 djece
- Dječji vrtić Potočnica - 2 djeteta
- Dnevni centar „Mali dom-Zagreb” - 15 djece
- Centar Silver - 1 dijete
- Centar za odgoj i obrazovanje, Jelkovec - 1 dijete

Od početka nove školske godine 2021./22. do kraja kalendarske 2021. godine:

- sedam osnovnih škola - 7 djece
- Dječji vrtić Vladimira Nazora - 5 djece
- Dječji vrtić „Potočnica“ - 1 dijete,
- Dnevni centar „Mali dom-Zagreb” - 12 djece,
- Centar Silver - 1 dijete
- Centar za odgoj i obrazovanje – CDP, Jelkovec - 1 dijete

Time se tokom kalendarske 2021. godine, a temeljem preporuka Gradskog ureda, na popisu za svakodnevni prioritetni prijevoz nalazilo istovremeno do najviše 32 djeteta osnovnoškolskog, odnosno vrtićkog uzrasta. Osim toga, izvanredno na zahtjev Specijalne bolnice za zaštitu djece - Goljak, a po preporuci Gradskog ureda i odobrenju Predsjednice Uprave, od 28.06. do 31.07.2021. godine realiziran je i prijevoz za jedanaest djece u Dnevnu bolnicu, na adresi Goljak 2, Zagreb.

PARAMETAR	UKUPNO
UKUPAN BROJ REALIZIRANIH VOŽNJI	5048
UKUPAN BROJ PREVEZENIH OSOBA	7826
BROJ RADNIH DANA	233
SREDNJI BROJ DNEVNIH VOŽNJI	21,67
SREDNJI BROJ DNEVNO PREVEZENIH OSOBA	33,59

Za navedenu aktivnost, iz Proračuna Grada Zagreba, utrošeno je **7.000.000,00 kn.**

CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb u sklopu projekta „Izvaninstitucionalna podrška, rehabilitacija i socijalna integracija“ pružalo je i uslugu prijevoza za svoje članove. U izvještajnome razdoblju realizirano je 608 usluga prijevoza u povremenim i dnevnim aktivnostima mobilnosti za deset korisnika (četiri muška, šest ženskih korisnika). Usluga prijevoza pružala se svakodnevno, a sukladno potrebama i aktivnostima korisnika. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2.)

Društvo distrofičara Zagreb – DDZ u sklopu projekta „Poticanje neovisnog življenja osoba s mišićnom distrofijom“ organiziralo je i pružalo uslugu prijevoza korisnika prilagođenim kombi vozilom pri čemu je izvršeno 1.468 usluga prijevoza za 100 članova kroz dvanaest mjeseci provedbe. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „ZAMISLI“ u sklopu projekta „Centar podrške – Neovisan život“ osigurala je uslugu prijevoza za trinaest korisnika s dva vozila za prijevoz osoba s invaliditetom. Realizirano je 617 vožnji (2.519 prijeđenih kilometara). (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 7., Aktivnosti 2.)

2. Zamijeniti dotrajali i nabaviti novi vozni park javnog prijevoza prilagođen osobama s invaliditetom.

Tramvajski vozni park čine nekoliko tipova tramvaja, od kojih su 142 tramvaja niskopodna (45% od ukupnog broja tramvaja). Od ukupno 472 autobusa, 382 vozila su niskopodna (81%). Od ukupno 257 tramvajskih stajališta, 180 tramvajskih stajališta prilagođeno je osobama s invaliditetom (70%).

U svrhu osiguranja pristupačnosti vozila javnog gradskog prijevoza u redovnom prometu, ZET je pokrenuo pilot projekt ugradnje pomične aluminijske rampe u niskopodne tramvaje tip NT2200 i NT2300. Od ukupno 142 vozila postupak ugradnje dovršen je u 125 vozila (realizacija - 88%).

ZET je u svrhu osuvremenjivanja autobusnog voznog parka, u travnju 2021. godine aplicirao na ograničeni postupak dodjele bespovratnih sredstava s projektom za nabavu novih autobusa pod nazivom „Nabava 65 autobusa za ZET d.o.o.“.

Ukupna vrijednost Projekta je 180.496.620,83 kn, od čega prihvatljivi troškovi iznose 144.397.296,66 kn. 85% prihvatljivih troškova, odnosno 122.737.702,16 kn sufinancirati će se iz Kohezijskog fonda, a 15% prihvatljivih te neprihvatljive troškove financirati će ZET.

Razdoblje provedbe Projekta je do kraja 2023. godine. Projektom će se nabaviti 65 novih autobusa visoke EURO VI norme čime će se pored povećanja kvalitete javnog gradskog prijevoza dodatno utjecati i na smanjenje emisije štetnih plinova u okoliš. Ovom nabavom obavit će se zamjena, odnosno otpis 65 starijih autobusa niske EURO norme, a svi autobusi prometovati će na području Grada Zagreba.

3. Nabaviti nova specijalno prilagođena kombi vozila za prijevoz odraslih osoba s tjelesnim invaliditetom.

Nabavljena su te u prijevoz uključena **dva** nova vozila za što je utrošeno **1.248.250,00 kn**.

4. Nabaviti nova specijalno opremljena vozila za prijevoz djece s teškoćama u kretanju.

Nabavljena su te u prijevoz uključena **dva** nova vozila za što je utrošeno **1.233.750,00 kn**.

5. Stalno unapređivati pristupačni prijevoz na međugradskim autobusnim linijama.

Radnim danom u redovnom prometu na devetnaest međužupanijskih linija, koje prometuju na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije, disponirano je 46 autobusa.

6. Poticati proširivanje pristupačnog željezničkog prijevoza i opremanja kolodvora podiznim platformama (prilagodba svih terminala i postaja).

U okviru svoje nadležnosti Grad Zagreb kontinuirano provodi mjere i aktivnosti osiguravanja pristupačnosti građevina i javnih gradskih površina koje su u vlasništvu Grada Zagreba, no na one koje su u vlasništvu Republike Hrvatske, Grad nema puno utjecaja.

Na osnovu potreba i zahtjeva, kako od strane samih osoba s invaliditetom tako i od udruga osoba s invaliditetom, probleme vezane uz pristupačnost željezničkog prijevoza i opremanja kolodvora podiznim platformama nadležni gradski uredi rješavali su u suradnji s HŽ-om.

8. Pratiti propise i sudjelovati u unapređivanju zakonske regulative:

a) praćenjem i analizom primjene zakonskih propisa s područja javnog prometa;

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te nadležni Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet kontinuirano prate donošenje zakonskih propisa s područja javnog prometa te ih analiziraju i primjenjuju u svom radu, u svrhu ostvarivanja prava, rješavanja podnesaka i informiranja osoba s invaliditetom.

Objavljena je nova Uredba (EU) 2021/782 o pravima i obvezama putnika u željezničkom prijevozu. Nova pravila propisana Uredbom, primjenjivat će se od 7. lipnja 2023, a Uredba, među ostalim, donosi brojna poboljšanja koja se tiču prava putnika, osobito putnika s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Očekuje se da će revidirana pravila podići razinu prava putnika i razinu usluga na koje imaju pravo europski građani prilikom putovanja željeznicom. Kad je riječ o putnicima s invaliditetom i smanjene pokretljivosti skraćeno je razdoblje davanja prethodne obavijesti o potrebi pomoći pri ukrcavanju i iskrcavanju s 48 sati na 24 sata.

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) izradila je novu brošuru namijenjenu putnicima u željezničkom prijevozu s ciljem informiranja putnika o njihovim pravima, ali i obvezama

koje imaju prilikom putovanja vlakom. U brošuri je posebno naglašena podrška osobama s invaliditetom i osobama smanjenje pokretljivosti.

U svrhu pojednostavljivanja procedure ostvarivanja prava na besplatan prijevoz na državnim trajektnim linijama s obvezom javne usluge, od 1. listopada 2021. svi korisnici navedeno pravo mogu ostvariti isključivo Iskaznicom za osobe s invaliditetom (OSI). Iskaznicu za OSI izdaje Agencija za obalni linijski pomorski promet, na kojoj će se, ovisno o kategoriji korisnika, nalaziti pravo na besplatan prijevoz za osobu, pratnju i osobno vozilo (osobni automobil) koji se prevozi. Zahtjev za izdavanje iskaznice poštom se dostavlja na adresu Agencije za obalni linijski pomorski promet, a ista će korisniku biti otpremljena na adresu prebivališta, četiri tjedna nakon kompletiranja zahtjeva za izdavanje iste. Izrada Iskaznice za OSI za korisnika je besplatna te korisnik ne snosi trošak isporuke. Iskaznica je personalizirana i izdaje se na ime osobe s invaliditetom ili djeteta s teškoćama u razvoju na razdoblje od 5 godina.

Donijet je Pravilnik o uporabi parkirališne karte za osobe s invaliditetom temeljem kojeg se zahtjev za izdavanje parkirališne karte, osim osobno prema mjestu prebivališta u pripadajućem upravnom tijelu u županiji nadležnom za promet, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za promet, može podnijeti i putem pošte prema mjestu prebivališta u pripadajućem upravnom tijelu u županiji nadležnom za promet, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za promet, ili elektroničkim putem, putem sustava e-Građani, kada su za to ostvarene pretpostavke.

b) poticanjem i sudjelovanjem u izmjeni postojećih propisa radi povećanja osobne mobilnosti građana te postizanja održive mobilnosti.

Nadležni gradski uredi, u svrhu osiguravanja osobne mobilnosti sugrađana te unapređivanja iste, kroz svoj rad, a prije svega na osnovu inicijativa, prijedloga i predstavi, i to kako samih osoba s invaliditetom tako i udruga osoba s invaliditetom, u suradnji s Povjerenstvom za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom potiču i predlažu izmjene i dopune postojećih propisa vezanih uz ovo područje i to kako na lokalnoj, tako i na državnoj razini. Među ostalim navodimo rješavanje problema vezano uz pravo na oslobođanje od plaćanja naknade za uporabu javnih cesta i objekata s naplatom (most, tunel, vijadukt i sl.), osiguravanje parkirnih mjesta, pristupačnih prijevoznih sredstava, osiguravanje odgovarajuće usluge prijevoza itd. Ističemo i rješavanje problema vezano uz propisane procedure izdavanja, odnosno obnavljanja znaka pristupačnosti pri čemu smo predlagali izmjene vezano uz način podnošenja zahtjeva te produljenje roka trajanja znaka pristupačnosti. Inicirali smo pojednostavljivanje procedure za ostvarivanje prava na povlastice u unutarnjem putničkom prometu za korištenje vlaka, po uzoru na ostvarivanje prava na besplatan prijevoz na državnim trajektnim linijama.

9. Organizirati edukaciju stručnjaka, pružatelja usluga prijevoza i korisnika:

- Organizirati edukaciju o primjeni i korištenju prijevoznih sredstava stručnjaka i davatelja usluga prijevoza o specifičnostima i obilježjima invaliditeta.

U sklopu Europskog tjedna mobilnosti 2021. godine, u suradnji sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, ZET je organizirao posjet osoba s invaliditetom u autobusnom pogonu Podsused i Dubrava te tramvajskom pogonu Trešnjevka u kojima se održala edukacija 40-ak vozača i vozačica o specifičnostima prijevoza osoba s invaliditetom i postupanja (ulaz u vozilo, korištenje rampe, glasovna najava) te međusobnoj komunikaciji osoba s invaliditetom i vozačkog osoblja u javnom gradskom prijevozu, uz praktične primjere na vozilima (tramvaj, autobus, vozilo za prijevoz osoba s invaliditetom).

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj osiguranih stajališta i perona, parkirališnih mjesta, javnih pješačkih površina, semafora, pješačkih prijelaza, pješačkih otoka i raskrižja prilagođenih osobama s invaliditetom	-180 tramvajskih stajališta prilagođeno je osobama s invaliditetom (70%). - asfaltiranje pješačke rampe (1.150,74 m ²) - prelaganje betonskih i granitnih rubnjaka (308,00 m ²) - obilježeno ili izdano rješenje za obilježavanje 107 parkirališnih mjesta/uređena četiri parkirališna mjesta u sklopu rekonstrukcije i izgradnje prometnica - 2.411 rješenja za korištenje „znaka pristupačnosti“ - 740 povlastica u unutarnjem putničkom prometu - 13.156 besplatnih godišnjih pokaznih karata
	2. Broj osiguranih pristupačnih javnih prijevoznih sredstava osobama s invaliditetom	Zagrebački električni tramvaj d.o.o.: - 35 posebno opremljenih kombi vozila - 142 niskopodna tramvaja - 382 niskopodna autobusa Udruge osoba s invaliditetom: - 4 vozila
	3. Broj nabavljenih specijalno prilagođenih kombi vozila	2
	4. Broj nabavljenih specijalno prilagođenih kombi vozila	2
	5. Broj osiguranih pristupačnih javnih prijevoznih sredstava osobama s invaliditetom na međugradskim linijama	46
	6. Broj prilagođenih željezničkih vagona, broj željezničkih kolodvora opremljenih podiznim platformama za ukrcaj - iskrcaj osoba u invalidskim kolicima	Navedeno u opisu/1
	8. Inicijative za izmjene i unapređivanje propisa	Navedeno u opisu
	9. Broj edukacija i broj polaznika edukacije	3/40
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		31.529.280,71 kn
Napomena: Ukupan iznos finansijskih sredstava utrošenih za provedbu mjera i aktivnosti vezanih uz mobilnost i pristupačnost nije moguće u potpunosti precizno utvrditi iz više razloga, a o čemu je u godišnjim izvješćima Gradska skupština Grada Zagreba bila redovito informirana. Jedna od poteškoća u iskazivanju preciznih troškova jest ta da se pojedini građevinski zahvati, intervencije, rekonstrukcije i dr. nalaze u sklopu većih zahvata i projekata te za njih ili nisu zasebno iskazani troškovi ili ih kao takve nije moguće precizno prikazati. Također, na proračunskim pozicijama nadležnih ureda nisu zasebno izdvojene pozicije isključivo za prilagodbu objekata osobama s invaliditetom, a što se sukladno Nacionalnoj strategiji planira implementirati u narednom periodu. U izvješću su uglavnom navedeni troškovi koji se odnose na specifične i mjerljive zahvate i aktivnosti.		

MJERA:

3. Poticanje razvoja Univerzalnog dizajna¹

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Poticati primjenu Univerzalnog dizajna. - organizirati edukaciju stručnjaka, davatelja i korisnika usluga prijevoza o mogućnostima primjene principa univerzalnog dizajna.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Zagrebački holding d.o.o., Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Primjena Univerzalnog dizajna.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Poticati primjenu Univerzalnog dizajna. - organizirati edukaciju stručnjaka, davatelja i korisnika usluga prijevoza o mogućnostima primjene principa univerzalnog dizajna	
Prilikom predlaganja unapređenja postojećeg voznog parka, kao i svih ostalih elemenata pristupačnosti, kontinuirano se ističe princip univerzalnog dizajna, odnosno potiče se razvoj i izrada na način da koristi svim građanima, a ne samo osobama s invaliditetom. Grad Zagreb partner je na trogodišnjem Obzor2020 znanstveno istraživačkom projektu „Transport innovation for vulnerable to exclusion peoples satisfaction“ – TRIPS, čiji je cilj osmišljavanje i razvoj digitalnih rješenja za prijevoz osoba s invaliditetom i njihovih skrbnika, u koordinaciji s osobama s invaliditetom, a primjenom metodologije razvijenom kroz projekt. Grad Zagreb aktivno surađuje s predstavnicima udruga osoba s invaliditetom koje su uključene u projekt kao lokalni stručnjaci, s ciljem izrade idejnog digitalnog rješenja za unaprjeđenje javnog prijevoza koje će koristiti svim građanima. Kroz projekt se redovito organiziraju radionice o zajedničkom stvaranju i dizajniranju (eng. <i>codesign, cocreation</i>) te radionice koje obrađuju probleme pristupačnosti u Gradu Zagrebu, analiza postojećeg stanja sustava lokalnog prijevoza, procjenu sistemskih ograničenja i izazova u vezi s potrebama osoba s invaliditetom te mnoge druge. U sklopu Europskog tjedna mobilnosti 2021. održan je okrugli stol razvojnog tima projekta “Transport innovation for vulnerable to exclusion people needs satisfaction” na temu unapređenja javnog prijevoza Grada Zagreba. Na okruglom stolu definirani su opseg i izazovi u razvoju rješenja za inkluzivnu digitalnu mobilnost te je pokrenuta rasprava o cjelokupnoj metodologiji provođenja pilot studije slučaja kroz TRIPS projekt. Radionica je uključila sve zainteresirane u kreativne vježbe i rasprave kako bi se identificirala rješenja za digitalnu mobilnost (22 sudionika). Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, organizirao je međunarodnu konferenciju „Zajedničkim snagama: bolja mobilnost, pristupačnost i sigurnost“ (Going together: better mobility, accessibility and safety) na kojoj se okupilo više od 70 sudionika, predstavnika pružatelja socijalnih usluga, udruga i saveza osoba s invaliditetom, organizacija pružatelja javnog	

¹Univerzalni dizajn označava oblikovanje proizvoda, okruženja, programa i usluga tako da ih mogu koristiti svi ljudi u najvećoj mogućoj mjeri, bez potrebe prilagođavanja ili posebnog oblikovanja. Univerzalni dizajn ne isključuje pomoćne naprave za određene skupine osoba s invaliditetom kada je to potrebno.

prijevoza, predstavnici i studenti sveučilišta iz raznih zemalja, kao što su Engleska, Irska, Italija, Kanada, Izrael, Meksiko, Mađarska, Slovenija, Španjolska, Portugal, Norveška, Belgija.

Kroz predavanja gosta izlagača sudionici konferencije upoznali su se s trendovima i preporukama na razini Europske unije o digitalnim sustavima za unapređenje mobilnosti i sigurnosti kretanja, važnosti integracije asistivnih tehnologija u prometnom okruženju, te važnosti uključivanja krajnjih korisnika u sve faze razvoja budućih rješenja. Na konferenciji je prezentiran i servis „Pristupačni Zagreb“ koji se razvija u suradnji s osobama s invaliditetom sa ciljem mapiranja pristupačnosti grada i objekata u gradu, kao i projekt TRIPS (Transport innovation for vulnerable to exclusion people needs satisfaction) kroz koji Grad Zagreb, kao partner na projektu, razvija metodologiju uključivanja krajnjih korisnika u razvoj budućih rješenja pristupačnosti.

(Napomena: Navedena konferencija opisana i u Području 11. Istraživanje i razvoja i međunarodna suradnja, Mjera 3., Aktivnost 1.)

Udruga **Spinalne ozljede Zagreb** obilježila je Svjetski dan osoba sa spinalnom ozljedom panel diskusijom „Pristupačni Zagreb – otkud smo krenuli, kud smo došli i kako dalje“ na kojoj se raspravljalo o izazovima s kojima se osobe s invaliditetom suočavaju u gradu. Na održanoj radionici, na kojoj je sudjelovalo devet sudionika, prikazan je niz primjera iz Zagreba i bližeg i daljeg inozemstva, kako u otklanjanju građevinskih, tako i prepreka u javnom prijevozu.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Primjena Univerzalnog dizajna.	35 posebno opremljenih kombi vozila 142 niskopodna tramvaja 382 niskopodnih autobusa
	2. Održane edukacije.	1 međunarodna konferencija/1 panel diskusija i radionica / 1 okrugli stol i radionica
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

4. Povećati sigurnost osoba s invaliditetom u prometu

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Promicati pristupačnost novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i sustava radi povećanja sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu.	
2. Educirati osobe s invaliditetom za uporabu suvremenih informatičkih sustava (vozila javnoga gradskog prijevoza, signalizatori, displeji...).	
3. Poticati i sufinancirati aktivnosti udruga osoba s invaliditetom usmjerenih na povećanje sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu (edukacije, kampanje...).	
4. Organizirati edukacije vozača i pratitelja Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o., Podružnice ZET-a i vozača taksi vozila o vještinama komunikacije i odgovarajućeg pristupa prema osobama s invaliditetom.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Osigurana pristupačnost novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i sustava. 2. Broj educiranih osoba s invaliditetom za korištenje suvremenih informatičkih sustava.

3. Broj sufinanciranih programa/projekata, provedenih kampanja, edukacija, broj korisnika.
4. Broj provedenih edukacija, broj educiranih vozača.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Promicati pristupačnost novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i sustava radi povećanja sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu.

Zagrebački električni tramvaj d.o.o. redovito je, putem web stranice, displeja, zvučnih najava i promotivnih materijala informirao građane o svojim aktivnostima, odnosno pružao informacije potrebne za lakše i kvalitetnije korištenje usluga javnog prijevoza.

Početkom godine predstavnici udruge CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb postigli su dogovor s HAKOM-om i Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (FER) o suradnji na novim projektnim aktivnostima koje uključuju analize digitalne pristupačnosti web-sjedišta u RH: internetske stranice HAKOM-a, operatora elektroničke komunikacije, Hrvatske pošte, HŽ putničkog prijevoza, evaluacije proširene verzije aplikacije Susretnica, istraživanja vezanog za potrebe osoba s invaliditetom s obzirom na pristupačnost novih tehnologija (proširena stvarnost, Internet stvari – IoT) u svrhu povećanja digitalne pristupačnosti te sudjelovanja u poslovima pripreme pilot radionica o digitalnoj tehnologiji za odabrani skup škola.

U organizaciji HAKOM-a i Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (FER), s ciljem uklanjanja barijera koje otežavaju život osobama s invaliditetom i na taj način sprječavaju ostvarivanje njihovih prava, a polazeći od činjenice da je zadaća svih javnopravnih tijela osiguranje i promicanje osiguranja arhitektonske, komunikacijske te socijalne pristupačnosti, održan je okrugli stol na temu **"Osobe s invaliditetom u digitalnom društvu"**. Riječ je o četvrtom ovakvom skupu koji je okupio relevantne sugovornike, među ostalim i predstavnike udruga s invaliditetom, Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, predstavnike operatora, obrazovnih ustanova i sve one koji provode projekte koje uklanjaju barijere, ali isto tako rade na podizanju svijesti društva u cjelini. Na skupu su predstavljene aktivnosti koje su poduzete, među ostalim i projekti koji su ostvareni tijekom dugogodišnje suradnje HAKOM-a i FER-a, a najavljeno je kako će se pozitivna iskustva iz područja elektroničkih komunikacija u nadolazećem razdoblju pokušati na odgovarajući način pretočiti i u područja željezničkog prijevoza ili kod korištenja poštanskim uslugama.

2. Educirati osobe s invaliditetom za uporabu suvremenih informatičkih sustava (vozila javnoga gradskog prijevoza, signalizatori, displeji...).

Osobe s invaliditetom aktivno su uključene u izradu prijedloga novih tehnologija.

Predstavnici Udruge slijepih Zagreb aktivno su savjetovali ustanove, predstavnike Sektora za promet, nadležnog gradskog ureda i Zagrebačkih cesta u cilju poboljšanja pristupačnosti ustanova i javnih površina u Zagrebu slijepim osobama. Aktivnost se odvijala putem sastavljanja dopisa, razgovora sa članovima i odgovornim osobama, planiranje, demonstracija, rad na terenu u pripremama za postavljanje zvučnih signalizatora na raskrižjima i linija vodilja i polja upozorenja na javnim površinama Grada Zagreba. Gradu Zagrebu prijavljeno je devet prioritetnih križanja za ozvučenje semafora.

Tijekom Europskog tjedna mobilnosti Grad Zagreb u suradnji sa ZET-om i udrugama osoba s invaliditetom, organizira niz aktivnosti usmjerenih povećanju sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH u suradnji sa Savezom gluhih i nagluhih grada Zagreba, Udrugom slijepih Zagreb, Hrvatskom udrugom paraplegičara i tetraplegičara (HUPT) i Savezom udruga za autizam Hrvatske održala je edukaciju vozača ZET-a o specifičnostima prijevoza osoba s invaliditetom (ulazak u vozilo, korištenje rampe, glasovne najave, komunikacija).

3. Poticati i sufinancirati aktivnosti udruga osoba s invaliditetom usmjerenih na povećanje sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu (edukacije, kampanje...).

U suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, tijekom Europskog tjedna mobilnosti Grad Zagreb, organizira niz aktivnosti usmjerenih povećanju sigurnosti osoba s invaliditetom u prometu.

4. Organizirati edukacije vozača i pratitelja Zagrebačkog holdinga d.o.o., Podružnice ZET-a i vozača taksi vozila o vještinama komunikacije i odgovarajućeg pristupa prema osobama s invaliditetom.

Aktivnost opisana u:

- **Mjeri 2.** Osiguravanje pristupačnosti javnog prometa,

Aktivnost 9. Organizirati edukaciju stručnjaka, pružatelja usluga prijevoza i korisnika:

- Organizirati edukaciju o primjeni i korištenju prijevoznih sredstava stručnjaka i davatelja usluga prijevoza o specifičnostima i obilježjima invaliditeta.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Osigurana pristupačnost novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i sustava.	DA
	2. Broj educiranih osoba s invaliditetom za korištenje suvremenih informatičkih sustava.	-
	3. Broj sufinanciranih programa/projekata, provedenih kampanja, edukacija, broj korisnika.	1
	4. Broj provedenih edukacija, broj educiranih vozača.	3/40

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

0,00 kn

MJERA:

5. Rješavanje stambenih pitanja osoba s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Davati u najam stanove u vlasništvu Grada Zagreba osobama s invaliditetom u skladu s <i>Odlukom o najmu stanova</i> (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 3/12, 15/12 i 22/13).	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za imovinsko-pravne poslove, Gradski ured za upravljanje imovinom Grada, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i dr.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj dodijeljenih stanova.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Davati u najam stanove u vlasništvu Grada Zagreba osobama s invaliditetom u skladu s *Odlukom o najmu stanova* (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09, 3/12, 15/12 i 22/13).

Broj dodijeljenih stanova odnosi se isključivo na osobe kojima je rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje utvrđeno 100% tjelesno oštećenje ili opća nesposobnost za rad ili je nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi utvrđeno teže tjelesno ili mentalno oštećenje i psihička bolest i potpuna ovisnost o tuđoj njezi i brizi, a korisnici su prava

socijalne skrbi na temelju Zakona o socijalnoj skrbi, i to: stalne pomoći, doplatka za pomoć i njegu, te osobne invalidnine.

Sukladno članku 7. stavak 1. i 2. Odluke o najmu stanova (u daljnjem tekstu: Odluka), stanovi su dani u najam izvan liste reda prvenstva sukladno dostavljenom mišljenju/preporuci Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i Gradskog ureda za branitelje.

Napominjemo da su iz izvješća izuzete žrtve obiteljskog nasilja.

Temeljem članka 7. navedene Odluke u 2021. ukupno je dodijeljeno 27 stanova.

Nakon potresa 22. ožujka 2020., Grad Zagreb izmijenio je Odluku o najmu stanova čime je omogućeno da se socijalno i zdravstveno ugroženim građanima, kojima su stambeni prostori utvrđeni neupotrebljivima uslijed potresa, dodijeli stan na određeno vrijeme, dok traje obnova tog prostora, a najdulje na pet godina. Sukladno novom članku 7.B cit. Odluke, na temelju preporuke Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, odnosno Gradskog ureda za branitelje u 2021. stambeno su zbrinute dvije obitelji čiji su podnositelji, odnosno članovi domaćinstva osobe s invaliditetom.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj dodijeljenih stanova.	29
---------------------------------	-------------------------------	----

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

0,00 kn

Napomena: Ukupan iznos finansijskih sredstava utrošenih za provedbu mjera i aktivnosti vezanih uz mobilnost i pristupačnost nije moguće u potpunosti precizno utvrditi iz više razloga, a o čemu je u godišnjim izvješćima Gradska skupština Grada Zagreba bila redovito informirana. Jedna od poteškoća u iskazivanju preciznih troškova jest ta da se pojedini građevinski zahvati, intervencije, rekonstrukcije i dr. nalaze u sklopu većih zahvata i projekata te za njih ili nisu zasebno iskazani troškovi ili ih kao takve nije moguće precizno prikazati. Također, na proračunskim pozicijama nadležnih ureda nisu zasebno izdvojene pozicije isključivo za prilagodbu objekata osobama s invaliditetom, a što se sukladno Nacionalnoj strategiji planira implementirati u narednom periodu. U izvješću su uglavnom navedeni troškovi koji se odnose na specifične i mjerljive zahvate i aktivnosti.

PODRUČJE 6. PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOŠLJAVANJE I RAD

MJERA:

1. Poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada

PROVEDBENA AKTIVNOST

1. Pratiti zapošljavanje osoba s invaliditetom u gradskim upravnim tijelima, ustanovama, trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zagreba, u skladu s zakonskim odredbama.

5. Provoditi sve poticajne mjere koje će se ugraditi u programe poticanja.

NOSITELJI I
SUNOSITELJI

Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Stručna služba gradonačelnika, gradska upravna tijela, ustanove, Zagrebački holding d.o.o., Hrvatski zavod za zapošljavanje - Regionalni ured Zagreb, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o. poslovna jedinica Poduzetnički centar, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.

POKAZATELJI
PROVEDBE

1. Broj zaposlenih osoba u gradskim upravnim tijelima, ustanovama, trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zagreba.

5. Broj dodijeljenih potpora.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Pratiti zapošljavanje osoba s invaliditetom u gradskim upravnim tijelima, ustanovama, trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zagreba, u skladu s zakonskim odredbama.

Prema podacima **Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom**, (u daljnjem tekstu: ZOSI) u Republici Hrvatskoj je 31. prosinca 2021. bilo zaposleno **11.694** osoba s invaliditetom, što je **269** osoba s invaliditetom više u odnosu na isto razdoblje 2020.

U **gradskim upravnim tijelima Grada Zagreba**, na dan 31. prosinca 2021., bilo je zaposleno **3.169** službenika, od kojih je ukupno **87** osoba s invaliditetom. Navedene osobe ispunjavaju uvjete za upis u Očevidnik zaposlenih osoba invaliditetom.

	Broj zaposlenih na kraju 2021.	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom na kraju 2021.
Gradska upravna tijela Grada Zagreba	3169	87
Zagrebački holding d.o.o.	7648	250
Zagrebački električni tramvaj d.o.o.	3821	230

Zagrebački holding d.o.o. zapošljava osobe s invaliditetom navedenih kategorija:

1. prema vrsti invaliditeta:

Vrsta invaliditeta	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom na dan 31.12.2021. ZGH d.o.o.	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom na dan 31.12.2021. Grupa ZGH (društva i ustanova)
Senzorna oštećenja	9	15
Tjelesni invaliditet/oštećenje	160	216
Intelektualna oštećenja	8	8
Mentalna oštećenja	0	0
Višestruka oštećenja	2	2
Ostalo	8	9
UKUPNO	187	250

2. prema uzroku i načinu nastanka invaliditeta:

Uzrok i način nastanka	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom na dan 31.12.2021. ZGH d.o.o.	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom na dan 31.12.2021. Grupa ZGH (društva i ustanova)
Inv lidi rada	15	32
Invalidi zbog bolesti	116	149
Ratni vojni invalidi	21	27
Mirnodopski vojni invalidi	3	4
Ostali	32	38
UKUPNO	187	250

Zagrebački električni tramvaj d.o.o. zapošljava osobe s invaliditetom navedenih kategorija:

1. prema vrsti invaliditeta:

Vrsta invaliditeta	Broj	Udjel (%)
Senzorna oštećenja	1	0,43
Tjelesni invaliditet/oštećenje	17	7,39
Intelektualna oštećenja	0	0
Mentalna oštećenja	0	0
Višestruka oštećenja	0	0
Ostalo	212	92,17
UKUPNO	230	100

2. prema uzroku i načinu nastanka invaliditeta:

Uzrok i način nastanka	Broj	Udjel (%)
Invalidi rada	185	80,43
Invaliditet uslijed bolesti	0	0
Ratni vojni invalidi	27	11,74
Mirnodopski vojni invalidi	0	0
Ostali	18	7,83
UKUPNO	230	100

Zaposlene osobe s invaliditetom u podružnicama, trgovačkim društvima i ustanovi Grupe Zagrebački holding:

Zagrebački holding d.o.o. Podružnice	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom
Autobusni kolodvor	81	7
Arena Zagreb	6	0
Čistoća	1962	55
Gradska groblja	294	6
Robni terminal Zagreb	227	14
Tržnice Zagreb	293	20
AGM	22	1
Vladimir Nazor	167	7
Zagrebparking	390	12
Zagrebačke ceste	680	28
Zagrebački digitalni grad	24	0
Zrinjevac	757	31
Korporativni servisi	258	6
UKUPNO	5161	187

Ovisna trgovačka društva i ustanove	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih osoba s invaliditetom
Zagreb plakat d.o.o.	11	0
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	1137	33
Gradska plinara Bjelovar d.o.o.	28	1
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	425	4
Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	132	4
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	338	5
Gradska ljekarna Zagreb	416	16
UKUPNO	2487	63

Prema podacima ZOSI - a, zaključno s 31. prosincem 2021., u obrazovnim ustanovama Grada Zagreba, bilo je zaposleno 19.722 osobe, od kojih je 189 osoba s invaliditetom, kao što je prikazano u tablici:

Obrazovne ustanove u Gradu Zagrebu	Ukupno zaposleno	Zaposleno osoba s invaliditetom	Izuzeće*	Obveza konačna**
Dječji vrtići	6053	88	15	180
Osnovne škole	8944	65	0	114
Srednje škole i učenički domovi	4725	36	0	141
UKUPNO	19722	189	15	435

*Temeljem članka 4. stavak 7. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom poslodavac koji smatra da se na određeno radno mjesto zbog posebnih uvjeta rada ne mogu zaposliti osobe s invaliditetom i da se isto treba izuzeti iz ukupnog broja radnih mjesta na temelju kojih se utvrđuje kvota, dužan je zatražiti suglasnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu

**Obveza zapošljavanja osoba s invaliditetom je razlika između broja ukupno zaposlenih radnika i izuzeća zapošljavanja osoba s invaliditetom, a koja čini 3% od dobivene razlike.

Također, na dan 31. prosinca 2021., u ostalim ustanovama Grada Zagreba bilo je zaposleno 10.864 osoba, od čega je 137 osoba s invaliditetom:

Ostale ustanove	Ukupno zaposleno	Zaposleno osoba s invaliditetom	Izuzeće*	Obveza konačna**
Kulturne ustanove	2360	29	12	70
Ustanove socijalne skrbi	1536	18	0	47
Zdravstvene ustanove	6495	83	255	188
Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba	33	0	0	1
Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba	326	8	327	0
Zoološki vrt grada Zagreba	114	0	0	3
UKUPNO	10864	138	594	309

*Temeljem članka 4. stavak 7. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom poslodavac koji smatra da se na određeno radno mjesto zbog posebnih uvjeta rada ne mogu zaposliti osobe s invaliditetom i da se isto treba izuzeti iz ukupnog broja radnih mjesta na temelju kojih se utvrđuje kvota, dužan je zatražiti suglasnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu

**Obveza zapošljavanja osoba s invaliditetom je razlika između broja ukupno zaposlenih radnika i izuzeća zapošljavanja osoba s invaliditetom, a koja čini 3% od dobivene razlike.

Statistički pokazatelji o nezaposlenim osobama s invaliditetom

Prema podacima **Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područna služba Zagreb**, u Gradu Zagrebu, na dan 31. prosinca 2021. evidentirano je **1.293 nezaposlenih osoba s invaliditetom**, što je za 23,72% manje u odnosu na prosinac 2020., te čini 20,9% od ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom iz evidencije Zavoda.

Prema vrsti invaliditeta, u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, Područna služba Zagreb najviše je nezaposlenih osoba s kombiniranim teškoćama, njih 491, odnosno 37,97% od ukupnog broja nezaposlenih osoba s invaliditetom. Sljedeće osobe s kroničnim bolestima (224 ili 17,32%), a zatim psihičke i organske smetnje (205 ili 15,85%), tjelesni invaliditet (157 ili 12,14%), intelektualne teškoće (135 ili 10,44%), oštećenje sluha (47 ili 3,63%) i poremećaji glasovno-govorne komunikacije (3 ili 0,23%)

Obrazovna struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom i dalje je nepovoljna u odnosu na cijelu populaciju evidentiranih nezaposlenih osoba te kao takva predstavlja posebno otežavajući faktor pri zapošljavanju.

U 2021. u evidenciju nezaposlenih na razini Grada Zagreba prijavilo se 469 osoba s invaliditetom što je za 15,5% manje nego u istom razdoblju 2020. godine.

Zaposlene osobe iz evidencije nezaposlenih

Tijekom 2021. u **Gradu Zagrebu se zaposlilo 466 osoba s invaliditetom** (444 osobe na temelju radnog odnosa i 22 osobe na temelju drugih poslovnih aktivnosti), što je za **8,88%** više nego u istom razdoblju 2020. godine.

U strukturi zaposlenih na temelju radnog odnosa, najveći broj osoba s invaliditetom zaposlio se na određeno vrijeme (358 ili 82,63%), u dobi od 20-24 godine (89 ili 20,05%).

Osobe s invaliditetom su se tijekom 2021. godine najviše zapošljavale u sljedećim djelatnostima:

1. Administrativne i uslužne djelatnosti (84 ili 18,92%)
2. Trgovina na veliko i malo (63 ili 14,19%)
3. Zdravstvena zaštita i socijalna skrb (51 ili 11,49%)

Prema podacima ZOSI – a (u Očevidniku zaposlenih osoba s invaliditetom), na dan 31. prosinca 2021. u Gradu Zagrebu bilo je zaposleno **4.959** osoba s invaliditetom, dok je na nivou cijele Hrvatske zaposleno 11.694 osoba s invaliditetom.

URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Grad Zagreb osnivač je **URIHO - Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom** (u daljnjem tekstu: URIHO). URIHO je zaštitna radionica koja osposobljava i zapošljava osobe s invaliditetom i druge teže zapošljive osobe. Od ukupnog broja zaposlenika 51% čine osobe s invaliditetom različitih kategorija i profila.

URIHO je na dan 31. prosinca 2021. imao zaposlenih 493 radnika, od čega **294** osoba s invaliditetom. Tijekom 2021. novozaposleno je 38 novih radnika, od čega je **osamnaest** osoba s invaliditetom.

5. Provoditi sve poticajne mjere koje će se ugraditi u programe poticanja.

Sukladno Pravilniku o kriterijima i načinu dodjele potpora za očuvanje i razvoj obrtničkih djelatnosti i Javnom natječaju za dodjelu potpora za očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti u 2021. je isplaćeno ukupno 1.406 potpora u iznosu od 23.011.000,00 kn, od čega se njih **36** u iznosu od **1.036.500,00 kn** odnosi na dodjelu potpora poslovnim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj zaposlenih osoba u gradskim upravnim tijelima, ustanovama, trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Zagreba	1188
	5. Broj dodijeljenih potpora	36
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		1.036.500,00 kn

MJERA:

2. Zapošljavanje osoba s invaliditetom u zaštićenim uvjetima

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Osiguravati i isplaćivati financijske potpore sukladno <i>Programu državnih potpora za zapošljavanje osoba s invaliditetom (2015. - 2020.)</i> zaposlenih u zaštitnim radionicama.	
2. Poticati zaštitne radionice i druge subjekte koji provode zaštitno zapošljavanje na apliciranje projekata prema EU fondovima i pružati im odgovarajuću potporu u tim aktivnostima.	
3. Pružati materijalnu, organizacijsku i drugu potporu Ustanovi URIHO u provođenju svih aktivnosti u procesu izgradnje i dovođenja u funkciju proizvodnje budućeg kompleksa URIHO-a na prostoru Kajzerice.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, LADA d.o.o., Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Gradski ured za imovinsko-pravne poslove, Gradski ured za upravljanje imovinom Grada, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Razvojna agencija - TPZ d.o.o., udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Osigurana i isplaćena potpora. 2. Broj prijavljenih i realiziranih projekata iz fondovima EU-a.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.**1. Osiguravati i isplaćivati financijske potpore sukladno Programu državnih potpora za zapošljavanje osoba s invaliditetom (2015. - 2020.) zaposlenih u zaštitnim radionicama.**

Program državnih potpora za zapošljavanje osoba s invaliditetom završio je s djelovanjem krajem 2020. Odlučeno je kako će se u 2021. dodijeliti pojedinačna državna potpora za zapošljavanje osoba s invaliditetom ustanovi URIHO.

Potpora je dodijeljena za subvenciju plaća radnika s invaliditetom te za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom, odnosno udio plaća osoblja za pomoć radnicima s invaliditetom, troškove prilagodbe radnih mjesta, poslovnih prostora, opreme, troškova administracije, prijevoza i sl.

URIHO-u je za navedene troškove ukupno odobreno 29.000.000,00 kn, a od navedenog iznosa, URIHO je utrošio **28.908.170,21 kn.**

U Ustanovi URIHO-ZAGREB, na dan 31. prosinca 2021. godine, ukupno su bile zaposlene 493 osobe, od toga **294 osoba s invaliditetom.**

2. Poticati zaštitne radionice i druge subjekte koji provode zaštitno zapošljavanje na apliciranje projekata prema EU fondovima i pružati im odgovarajuću potporu u tim aktivnostima.

Ustanova URIHO-ZAGREB je u svibnju 2021. aplicirala projekt „**Program aktivacije osoba s invaliditetom za profesionalni razvoj u sektoru turizma i ugostiteljstva**“ za otvoreni privremeni poziv „Poboljšanje pristupa ranjivih skupina tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva II.“, Operativnog programa ULJP 2014.-2020.. Projekt je u trećoj fazi postupka dodjele sredstava – Donošenje Odluke o financiranju.

Grad Zagreb glavni je inicijator pokretanja Plavog ureda kao ideje pružanja besplatne pomoći zagrebačkim poduzetnicima i razvoja gospodarske infrastrukture grada Zagreba. Plavi ured je jedan od tri odjela **Zagrebačkog inovacijskog centra d.o.o. (ZICER)** za promicanje inovativnog poduzetništva. U 2021. ZICER, poduzetnički centar imao je tri korisnika usluga koji su osobe sa invaliditetom.

3. Pružati materijalnu, organizacijsku i drugu potporu Ustanovi URIHO u provođenju svih aktivnosti u procesu izgradnje i dovođenja u funkciju proizvodnje budućeg kompleksa URIHO-a na prostoru Kajzerice.

Sa svrhom objedinjavanja djelatnosti, aktivnosti i lokacija Ustanove, u suradnji s Gradom Zagrebom kao osnivačem, predviđena je prostorna integracija s ciljem učinkovitijeg upravljanja i osiguranja boljih radnih uvjeta uz dodatno širenje poslovnih aktivnosti Ustanove. Projekt izgradnje kompleksa URIHO-a na prostoru Kajzerice je u visokom stupnju pripremljenosti, a početak gradnje predviđen je raspisivanjem javnih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava iz EU fondova, odnosno dobivanjem bespovratnih sredstava iz EU fondova.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Osigurana i isplaćena potpora.	DA
	2. Broj prijavljenih i realiziranih projekata iz fondovima EU-a.	1
	3. Stupanj izgrađenosti kompleksa.	-

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:**28.908.170,21 kn**

MJERA:

3. Poticanje različitih oblika zapošljavanja osoba s invaliditetom

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Osiguravati i isplaćivati potpore za društveno poduzetništvo sukladno Programu poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu 2013.-2017.	
2. Poticati uvođenje alternativnih oblika rada, rada kod kuće i drugih.	
3. Razvijanje i provođenje programa za osposobljavanje radnih asistenata.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša i Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o., URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, socijalne zadruge i druge organizacije koje zapošljavaju osobe s invaliditetom, Centar za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, ustanove i udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje, ustanove za obrazovanje odraslih, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj dodijeljenih potpora 2. Broj zaposlenih osoba s invaliditetom 3. Realizirani program i broj osposobljenih polaznika
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osiguravati i isplaćivati potpore za društveno poduzetništvo sukladno Programu poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu 2013.-2017.	
S obzirom na Mjere štednje za 2021., odnosno ograničenja potrošnje sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2021., nije raspisivan natječaj za društveno poduzetništvo budući da su proračunska sredstva bila usmjerena na aktivnosti/projekte koji su neophodni za nesmetano funkcioniranje Grada. Unatoč štednjama u 2021., kao rezultat ove mjere od 2015., treba posebno istaknuti prvi socijalno poduzetnički projekt Udruge slijepih Zagreb i zadruge Martinov plašt pod nazivom „Sapuni s točkicama – socijalno poduzetništvo slijepih i slabovidnih osoba“. Ovaj projekt razvija nova zanimanja i zapošljavanja članova Udruge. Udruga slijepih Zagreb je na tim temeljima osnovala poduzeće za proizvodnju SFERA VISIJA j.d.o.o., koje je tijekom 2021. imalo četiri zaposlene osobe sa oštećenjem vida. Od 2020. u ponudi je i proizvodnja tekućeg sapuna.	
2. Poticati uvođenje alternativnih oblika rada, rada kod kuće i drugih.	
Područna služba Zagreb, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kontinuirano radi na informiranju poslodavaca o potrebi uvođenja i primjene alternativnih oblika rada, kao što su, rad od kuće i rad u skraćenom i fleksibilnom radnom vremenu. U tu svrhu osiguravaju se poticajne mjere zapošljavanja kao i novi zakonski okvir. Zavod provodi sustavno informiranje nezaposlenih osoba s invaliditetom o poticajnim mjerama zapošljavanja i samozapošljavanju, o zakonskim propisima vezanim uz prednost pri zapošljavanju, kao i svim drugim pravima u području rehabilitacije i zapošljavanja (staž s povećanim trajanjem, ostvarivanje prava kroz sustav socijalne skrbi, dobivanje statusa osobe s invaliditetom u radu ...). Također, Hrvatski zavod za zapošljavanje je uključen kao partner ili suradnik u projektima koji se bave zapošljavanjem i obrazovanjem osoba s invaliditetom sa svrhom alternativnih mogućnosti zapošljavanja. Centar za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“ provodi usluge profesionalne rehabilitacije (ukupno ima dvanaest usluga), od kojih su neke usluge izravno usmjerene na povećanje kompetencija osoba s invaliditetom u cilju zapošljavanja (usluge osposobljavanja i obrazovanja). Tijekom 2021. u uslugu „Radno osposobljavanje na konkretnom radnom mjestu“ bilo je uključeno ukupno pet osoba, a uslugu „Jačanje radnih potencijala i profesionalnih kompetencija (Radni centar)“ u 2021. započele su četiri	

osobe. Radi se o višemjesečnim uslugama, koje najčešće traju šest ili devet mjeseci, pa će se rezultati provedenih usluga, odnosno broj zaposlenih osoba, pokazati tijekom 2022. godine. U Centru se u 2021. zaposlila jedna osoba s invaliditetom, koja je dio poslova obavljala od kuće u skladu sa svojim mogućnostima.

3. Razvijanje i provođenje programa za osposobljavanje radnih asistenata.

Postojeća četiri centra za profesionalnu rehabilitaciju nisu u dovoljnoj mjeri kapacitirani da osiguraju uvođenje mobilnih timova za proces profesionalne rehabilitacije i podršku pri zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Tijekom 2021. URIHO je nastavio s provedbom programa osposobljavanja radnih instruktora za rad s osobama s invaliditetom. Osposobljavanje je uključivalo provođenje 1. i 2. modula programa. Edukacijom URIHO-vih zaposlenika – radnih instruktora, tijekom 2021. bilo je obuhvaćeno 43 zaposlenika.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj dodijeljenih potpora	0
	2. Broj zaposlenih osoba s invaliditetom	294
	3. Realizirani program i broj osposobljenih polaznika	43
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

4. Razvoj sustava profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Izraditi i provoditi pilot-projekt "Razvoj mobilnih timova za proces profesionalne rehabilitacije i podršku pri zapošljavanju".	
2. Pokretati mrežu pružatelja usluge profesionalne rehabilitacije.	
3. Razvijati program socijalnog uključivanja za privremeno nezaposljive osobe s invaliditetom i osobe na dugotrajnom bolovanju.	
4. Razvijati program mjera stabilizacije za nezaposlene i zaposlene osobe s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Centar za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, druge ustanove koje djeluju u području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, ministarstva nadležna za rad i socijalnu skrb, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, drugi centri za profesionalnu rehabilitaciju, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izrađen projekt; proveden projekt; Izvršena evaluacija projektnih rezultata. 2. Pokrenuta mreža pružatelja usluga profesionalne rehabilitacije. 3. Broj izrađenih programa, broj provedenih programa, broj korisnika koji su prošli kroz program. 4. Broj izrađenih programa, broj provedenih programa, broj korisnika koji su prošli kroz program.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Izraditi i provoditi pilot-projekt "Razvoj mobilnih timova za proces profesionalne rehabilitacije i podršku pri zapošljavanju".	

Aktivnost nije provedena u 2021.

2. Pokretati mrežu pružatelja usluge profesionalne rehabilitacije.

Tijekom 2021. URIHO je provodio modularni projekt Radnog treninga za teže zapošljive skupine osoba s invaliditetom, financiran od strane Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kako bi se ovoj skupini osoba s invaliditetom olakšao ulazak na tržište rada. Navedenim projektom tijekom 2021. bilo je obuhvaćeno ukupno 25 korisnika.

3. Razvijati program socijalnog uključivanja za privremeno nezapošljive osobe s invaliditetom i osobe na dugotrajnom bolovanju.

Modularni projekt Radnog treninga, spomenut pod točkom 2., osim elemenata profesionalne rehabilitacije sadrži i programske dijelove povezane s jačanjem socijalne uključenosti osoba s invaliditetom. Oni su međusobno povezani i komplementarni. Navedenim projektom tijekom 2021. bilo je obuhvaćeno ukupno 25 korisnika.

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba nastavio je provedbu projekta "OSI za OSI – Integracija nezaposlenih gluhih žena na tržištu rada". Putem projekta zaposlene su četiri žene s komunikacijskim barijerama na poslovima pružanja pomoći u kući ili stanu za dvadeset osoba oštećenja sluha starije životne dobi kojima prijeti institucionalizacija. Projekt je završio s provedbom 17. srpnja 2021.

4. Razvijati program mjera stabilizacije za nezaposlene i zaposlene osobe s invaliditetom.

Područna služba Zagreb, **Hrvatskog zavoda za zapošljavanje** razvila je mrežu suradnje sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (ZOSI), Centrom za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“ i drugim dionicima procesa profesionalne rehabilitacije kako bi uspostavili sustav za provedbu profesionalne rehabilitacije nezaposlenih osoba s invaliditetom.

Tijekom 2021., 61 nezaposlena osoba s invaliditetom upućena je na obradu u Centar za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“ na uslugu „Rehabilitacijske procjene“, dok je njih sedam uključeno u usluge „Profesionalne rehabilitacije“. S obzirom na utjecaj pandemije COVID-19, postojao je strah od gubitka radnih mjesta. Hrvatski zavod za zapošljavanje je u svrhu istoga davao Potpore za očuvanje radnih mjesta u zaštitnim radionicama za osobe s invaliditetom. Cilj mjere je očuvanje radnih mjesta kod poslodavaca kojima je zbog posebnih okolnosti uvjetovanih koronavirusom (COVID-19) narušena gospodarska aktivnost. Korisnici potpora mogle su biti zaštitne radionice, integrativne radionice i radne jedinice za zapošljavanje osoba s invaliditetom, neovisno o sektoru u kojem posluju.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izrađen projekt; proveden projekt; Izvršena evaluacija projektnih rezultata.	-
	2. Pokrenuta mreža pružatelja usluga profesionalne rehabilitacije	DA
	3. Broj izrađenih programa, broj provedenih programa, broj korisnika koji su prošli kroz program	25
	4. Broj izrađenih programa, broj provedenih programa, broj korisnika koji su prošli kroz program	61

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

0,00 kn

MJERA:**5. Osiguravanje mehanizama zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom**

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Poticati i omogućavati sustavne edukacije poslodavaca, osoba s invaliditetom te djelatnika koji se bave rehabilitacijom i zapošljavanjem.	
2. Redovito informirati stručnu i širu javnost o primjerima dobre prakse u zapošljavanju osoba s invaliditetom preko medija i društvenih mreža.	
3. Poticati i osvještavati poslodavce o pozitivnim ishodima zapošljavanja osoba s invaliditetom.	
4. Poticati poslodavce za korištenje mjera za ulaganje u pristupačnost i prilagodbu radnih mjesta.	
5. Provoditi promotivne kampanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu promovirajući uspješne osobe s invaliditetom u svijetu rada.	
6. Osiguravati sustavnu stručnu pomoć osobama s invaliditetom u prilagodbi na novu radnu sredinu i poslodavcima u organizaciji radnog procesa i osiguranju uvjeta za rad osoba s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, ustanove za obrazovanje odraslih.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj provedenih edukacija. 2. Broj sudjelovanja i objava u medijima i društvenim mrežama. 3. Broj održanih radionica, seminara, informativnih skupova. 4. Broj korištenih mjera za ulaganje u pristupačnost. 5. Provoditi promotivne kampanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu promovirajući uspješne osobe s invaliditetom u svijetu rada. 6. Educirani i pripremljeni korisnici.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Poticati i omogućavati sustavne edukacije poslodavaca, osoba s invaliditetom te djelatnika koji se bave rehabilitacijom i zapošljavanjem. S obzirom na utjecaj pandemije COVID-19, mnoge aktivnosti morale su biti otkazane, ili prebačene na online model rada. Unatoč tome, Grad Zagreb je organizacijski, materijalno i stručno podržao mnoge stručne skupove i aktivnosti, u kojima su i stručni djelatnici sudjelovali na različite načine. Tijekom godine organizirane su sljedeće aktivnosti: • URIHO „Model aktivacije dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom kroz razvoj i provedbu prilagođenih programa osposobljavanja i radnog treninga“ • Projekt: „Inkluzivno poduzetništvo – Aktivnosti za razvoj poduzetničkih kompetencija kao način prevencije nezaposlenosti osoba s invaliditetom“. Trening za profesionalni razvoj nezaposlenih osoba s invaliditetom pod nazivom „aktivno do vlastitog zaposlenja“. • Hrvatski zavod za zapošljavanje - Obrazovanje nezaposlenih osoba s invaliditetom putem mjera aktivne politike zapošljavanja (Program osposobljavanja za poslove računalnog operatera – ECDL, Internet marketing) • Hrvatski savez udruga za mlade i studente s invaliditetom SUMSI – Online okrugli stol o zapošljavanju i samozapošljavanju osoba s invaliditetom • Udruga Videatur - Predavanje na temu tržišta rada za projekt "Neaktivni NEET-ovci i neaktivni OSI ponovo na tržištu rada", Udruga Videatur	

- XXVI. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem - Konvencija UN – a o pravima osoba s invaliditetom. Ovogodišnji Simpozij naglasak je stavio na ciljeve održivog razvoja, sport i osobe s invaliditetom te žene s invaliditetom.
- U sklopu institucionalne podrške Udruge slijepih Zagreb, zaposlenici Udruge su provodili zagovaranje zapošljavanja slijepih i slabovidnih osoba. Pružena je podrška za osam korisnika kod prijave na natječaj za radno mjesto telefonista i masera.
- U sklopu institucionalne podrške Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba, zaposlenici Udruge su provodili edukacije za članove, fokusirane na stanje na tržištu rada te aktivnosti usmjerene na osobe s invaliditetom u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Plavi ured (službeni naziv Zagrebački inovacijski centar d.o.o. poslovna jedinica Poduzetnički centar) predstavlja dodirnu točku i sjecište interesa kreatora gospodarske politike i potpornih mjera i korisnika tih politika i mjera. Plavi ured je jedan od tri odjela Zagrebačkog inovacijskog centra d.o.o. za promicanje inovativnog poduzetništva. Tijekom 2021. imali su 104 osobe s invaliditetom kao polaznike edukacija.

2. Redovito informirati stručnu i širu javnost o primjerima dobre prakse u zapošljavanju osoba s invaliditetom preko medija i društvenih mreža.

Zaposlenice Ustanove URIHO sudjelovale su na dvije međunarodne video konferencije u organizaciji Udruženja građana „Vitezovi osmeha“ iz Novog Sada prezentirajući teme: **„Zapošljavanje osoba s invaliditetom – podizanje kvalitete života obitelji“** (Međunarodna konferencija „Sistemska briga i socijalna zaštita porodica osoba sa invaliditetom“) i **„URIHO – potpora OSI u zapošljavanju i profesionalnoj rehabilitaciji“** (Međunarodna video konferencija „Socijalno preduzetništvo – od ideje do zakona, od margine do uspeha“).

Zaposlenici URIHO-a također su sudjelovali u međunarodnom projektu: „R.E.S.E.T. - Relaunching Employment with Social Economy in the Territories“ u okviru COSME programme of the European Union. Na radionici „**Strategies to be developed in order to promote social enterprises**“ aktivno su sudjelovali prezentirajući na koji način je URIHO tijekom pandemijske krize zadržao proizvodnju i brinuo o zaposlenicima s invaliditetom te nije bilo otpuštanja radnika. Na trećoj radionici aktivno su sudjelovali u grupi sudionika iz Hrvatske gdje su detektirane jake i slabe strane našeg cjelokupnog sustava profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Povodom obilježavanja 75. godina URIHO-a, organizirano je gostovanje ravnatelja Ustanove na HKR-u, u emisiji „Novi valovi dobrote“ u kojoj se prezentirao rad Ustanove. Nadalje, povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom i dana Ustanove URIHO, pomoćnica v.d. ravnatelja Ustanove, gostovala je na HKR-u u emisiji „Aktualno“ te na HTV-u u emisiji „Dobro jutro, Hrvatska“ u kojima je također prezentiran rad Ustanove i primjeri dobre prakse u zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Prvi news portal za osobe s invaliditetom, In-portal, čiji je osnivač ustanova URIHO redovito informira širu javnost o primjerima dobre prakse u zapošljavanju osoba s invaliditetom i to kroz opširne izvještaje na samom portalu te prenošenjem istih na društvene mreže, odnosno Facebook In-portala i URIHO-a.

Savez društava multiple skleroze Hrvatske održao je podcast na temu: „Zapošljavanje osoba s invaliditetom“ s gostima iz Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

3. Poticati i osvještavati poslodavce o pozitivnim ishodima zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Djelatnici Grada Zagreba aktivno su prisustvovali događanjima vezanim za zapošljavanje osoba s invaliditetom te primjerima dobre prakse kao i predstavljanju različitih projekata.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u 2021. pružao je poduzetnicima u djelatnostima pogođenima pandemijom COVID-19 (koronavirusom) koji zapošljavaju osobe s invaliditetom mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom.

Centar za inkluzivne radne aktivnosti je u 2021. uz financijsku podršku Grada Zagreba (**29.000,00 kn**) proveo projekt „**Podrškom u svijet rada**“, a u okviru kojeg su postignuti sljedeći rezultati:

- Identificirani i kontaktirani potencijalni sudionici u projektu: poslodavci (petnaest) i nezaposlene osobe s intelektualnim teškoćama (dvadeset)
- Informirana javnost i zainteresirani potencijalni sudionici (300 građana) o projektu kroz izradu 300 letaka i podjelu, objave na društvenim mrežama CIRA-e
- Organizirana i provedena uvodna informativno edukativna jednodnevna radionicu za osobe s intelektualnim teškoćama (petnaest)
- Petnaest osoba s intelektualnim teškoćama osnaženo u predstavljanju poslodavcima kao kandidati za posao
- Šest osoba s intelektualnim teškoćama uključeno u radne aktivnosti na otvorenom tržištu rada (5x tjedno po 4 sata); uz podršku radnih asistenata kod poslodavaca, te održavanje redovitih radnih aktivnosti s tendencijom smanjivanja podrške radnog asistenta i konačno samostalno obavljanje radnih zadataka. Održan navedeni broj sudionika tijekom razdoblja provedbe projekta s ciljem istoga i nakon završetka projekta
- Organizirana i provedena evaluacija zadovoljstva sudjelovanjem u projektu i elementima projekta za sve sudionike projekta
- Javnost informirana o rezultatima projekta kroz objave na društvenim mrežama CIRA-e

4. Poticati poslodavce za korištenje mjera za ulaganje u pristupačnost i prilagodbu radnih mjesta.

Grad Zagreb u okviru mjera i aktivnosti Strategije ulaže sredstva i napore za osiguranje cjelokupne pristupačnosti kao i prilagodbe radnih mjesta za osobe s invaliditetom. Posebno se ističe ulaganje u prilagodbu pristupačnosti radnog okruženja i radnih mjesta u području zaštitnog zapošljavanja koje se na taj način približava otvorenom tržištu rada. Grad je također osigurao dodjelu i uređenje prostora i sredstva za socijalne zadruge u kojima je značajno zastupljena zaposlenost osoba s invaliditetom.

5. Provoditi promotivne kampanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu promovirajući uspješne osobe s invaliditetom u svijetu rada.

News portal **In-portal** medijski prati mnogobrojne projekte i inicijative koje se bave zapošljavanjem osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada. Za tu svrhu je na portalu osmišljena posebna rubrika pod nazivom In-posao gdje se objavljuju svi natječaji vezani za institucije, organizacije ili udruge koje traže specifičnu radnu snagu. Svake godine In-portal medijski popratiti projekt pod nazivom „Iskustvo zlata vrijedi“ pomoću kojeg je Poslovni dnevnik odlučio proširiti svijest u poslovnoj zajednici te problematizirati pitanje zapošljavanja osoba s invaliditetom u Hrvatskoj.

URIHO, kao vodeća institucija u zapošljavanju osoba s invaliditetom omogućava studentima s invaliditetom, koji se prijave na natječaj, radnu praksu s eventualnom kasnijom mogućnošću zapošljavanja.

6. Osiguravati sustavnu stručnu pomoć osobama s invaliditetom u prilagodbi na novu radnu sredinu i poslodavcima u organizaciji radnog procesa i osiguranju uvjeta za rad osoba s invaliditetom.

URIHO kao gradska ustanova u okviru svoje djelatnosti većim dijelom provodi ove aktivnosti, kao i mnoge udruge uz stručnu i materijalnu podršku Grada Zagreba.

POKAZATELJI PROVEDBE		
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj provedenih edukacija	8
	2. Broj sudjelovanja i objava u medijima i društvenim mrežama	5
	3. Broj održanih radionica, seminara, informativnih skupova	2
	4. Broj korištenih mjera za ulaganje u pristupačnost	-
	5. Provoditi promotivne kampanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu promovirajući uspješne osobe s invaliditetom u svijetu rada	DA
	6. Educirani i pripremljeni korisnici	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		29.000,00 kn
Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.		

MJERA:

6. Sustavno senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Organizirati i pomagati u organizaciji prezentacije vještina, znanja, sposobnosti i mogućnosti osoba s invaliditetom te potpornih i pristupačnih tehnologija.	
2. Organizirati i pomagati u organizaciji kampanja za zapošljavanje osoba s invaliditetom i senzibiliziranje poslodavaca korištenjem primjera dobre prakse.	
3. Organizirati zajedničke susrete učenika i studenata s invaliditetom završnih godina s poslodavcima.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom, udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, Hrvatska gospodarska komora.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Održane edukacije, okrugli stolovi, stručni skupovi. 2. Provedene kampanje. 3. Održani susreti.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Organizirati i pomagati u organizaciji prezentacije vještina, znanja, sposobnosti i mogućnosti osoba s invaliditetom te potpornih i pristupačnih tehnologija. Hrvatski zavod za zapošljavanje - Uključeno je sedam osoba s invaliditetom kroz „CES Scholarship Program with Google“. Također, uključene su tri osobe kroz program „Work in tech“ - besplatne edukacije u IT sektoru za nezaposlene žene, u suradnji Google i Algebre Zbog pandemije uzrokovane pojavom koronavirusa, daljnje aktivnosti bile su limitirane u opsegu djelovanja.	
2. Organizirati i pomagati u organizaciji kampanja za zapošljavanje osoba s invaliditetom i senzibiliziranje poslodavaca korištenjem primjera dobre prakse.	

Hrvatski zavod za zapošljavanje - Uključene su dvije osobe s invaliditetom kroz projekt "Amorova žlica" za društvo jednakosti, u organizaciji Udruge nastavnika u djelatnosti ugostiteljskog obrazovanja (UNUO).

Ustanova URIHO ima svoj YouTube kanal kao i Facebook stranicu i news portal In-portal na kojima se kontinuirano provodi aktivnost informiranja javnosti o primjerima dobre prakse osposobljavanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Na njihovim web stranicama mogu se pronaći različiti promotivni audio-vizualni materijali koji afirmiraju ideje zapošljavanja osoba s invaliditetom te direktno promoviraju kompetentnost osoba s invaliditetom.

3. Organizirati zajedničke susrete učenika i studenata s invaliditetom završnih godina s poslodavcima.

S obzirom na utjecaj COVID-19 pandemije, ova aktivnost nije provedena u 2021.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Održane edukacije, okrugli stolovi, stručni skupovi	2
	2. Provedene kampanje	2
	3. Održani susreti	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

PODRUČJE 7. PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD NASILJA I ZLOSTAVLJANJA

MJERA:

1. Pružanje osobama s invaliditetom odgovarajuće stručne pravne pomoći na svim razinama

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Osigurati pravno savjetovanje za osobe s invaliditetom preko udruga osoba s invaliditetom sufinanciranjem programa i projekata udruga, organizacijom seminara i radionica.	
2. Osigurati nastavak rada savjetovališta Grada Zagreba.	
3. Kontinuirano informirati i poticati osobe s invaliditetom na korištenje usluga savjetovališta Grada Zagreba, savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb" i pravno savjetovanje Centra za socijalnu skrb Zagreb.	
4. Unapređivati suradnju stručnjaka na svim razinama.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Centar za socijalnu skrb Zagreb, savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih seminara i radionica. 2. Broj osoba s invaliditetom korisnika savjetovališta ili polaznika seminara i radionica, zadovoljstvo i evaluacija korisnika savjetovališta i polaznika seminara i radionica. 3. Broj korisnika savjetovališta. 4. Broj realiziranih kontakata i održanih radnih sastanaka.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osigurati pravno savjetovanje za osobe s invaliditetom preko udruga osoba s invaliditetom sufinanciranjem programa i projekata udruga, organizacijom seminara i radionica. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je i u 2021. nastavio surađivati s udrugama osoba s invaliditetom koje kroz svoj rad prate zakonske propise kojima se uređuju prava i položaj osoba s različitim vrstama oštećenja, u području socijalne i zdravstvene zaštite, obiteljskog i radnog prava te mirovinskog osiguranja. Udruge informiraju svoje članove i pomažu im u ostvarivanju prava pružanjem podrške pri sastavljanju podnesaka, upućivanjem te kontaktima i povezivanjem s nadležnim službama. Kako bi im olakšale snalaženje u zakonskim i drugim propisima, udruge izdaju brošure putem kojih članove upućuju u prava koja mogu ostvariti temeljem invaliditeta. Navedene usluge pružali su i djelatnici Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom kojima su se stranke neposredno javljale za pomoć. Udruga invalida rada Zagreba, u sklopu projekta „Savjet više“, koji je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, pružala je uslugu Pravnog savjetovališta koja omogućava osnaživanje invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom za samostalno zastupanje i ostvarivanje njihovih statusnih prava te otklanjanje negativnog učinka i opasnosti sklapanja štetnih pravnih poslova. U sklopu aktivnosti, održano je 260 individualnih pravnih savjetovanja, a putem telefona i interneta dodatna 183 savjetovanja. Također, održana su tri interaktivna predavanja putem interneta, Google Meet aplikacijom, i kreirana su i titlovana četiri video sadržaja za distribuciju putem interneta s ukupno 1.013 pregleda. Pravnu pomoć u sklopu programa, u 2021., primilo je 248 korisnika. (Napomena:	

Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb kontinuirano prati područje pravne regulative, priprema informacije, objavljuje ih na web stranici te informira, savjetuje članove i njihove obitelji i pruža stručnu pomoć. Uslugom individualnog savjetovanja u 2021. obuhvaćeno je **305** korisnika (informacije o pravima iz područja socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, ostvarivanju prava na znak pristupačnosti, obilježavanje parkirališnog mjesta, usluge pravnog savjetovanja).

Udruga slijepih Zagreb pruža uslugu pravne pomoći i savjetovanja članstvu te uređuje „Pravni savjetnik“ na web stranici udruge, na kojem su navedena prava i povlastice slijepih osoba. Novoprimljeni članovi Udruge prolaze individualno savjetovanje, upućivani su na ostvarivanje prava, mogućnosti školovanja, rehabilitacije i zapošljavanja. Uslugu informativnog i individualnog psihosocijalnog savjetovanja u 2021. koristilo je **79** korisnika.

Društvo distrofičara Zagreb, u sklopu projekta „Poticanje neovisnoga življenja osoba s mišićnom distrofijom“, koji je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, korisnicima pruža usluge informiranja i savjetovanja te provodi edukacije korisnika i obitelji iz područja socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, pristupačnosti, mobilnosti, kao i usluge pravnog savjetovanja. U 2021. su, u suradnji s partnerom Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, telefonskim putem održali **devetnaest** individualnih pravnih savjetovališta te **šesnaest** individualnih socijalnih savjetovališta, a organizirali su i online predavanje „Pravno savjetovište“ na kojem su sudjelovale **33** osobe. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

Društvo tjelesnih invalida provodilo je svakodnevno savjetovanje za svoje članove i druge osobe s invaliditetom. Usluge pravnog savjetovanja koristilo je **35** osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji.

Društvo multiple skleroze Grada Zagreba pruža pravnu zaštitu svojim članovima u obliku savjeta, upute ili kroz konkretni profesionalni angažman u svrhu zaštite prava i rješavanja pravne problematike članova. Kroz svakodnevnu komunikaciju e-mailom, u 2021. je obuhvaćeno oko **600** članova.

2. Osigurati nastavak rada savjetovališta Grada Zagreba.

Tijekom 2021. godine nastavilo se s podupiranjem različitih oblika izvaninstitucionalnih potpora osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji, sustavnim osiguravanjem savjetovališnog rada preko savjetovališta, uključujući unaprjeđenje njihovog rada.

Grad Zagreb kontinuirano osigurava savjetovališni rad preko **savjetovališta Dnevnog centra „Mali dom – Zagreb“**. Tijekom 2021., usluge savjetovanja koristilo je **40** korisnika (većina njih usluge je koristila višekratno). (Napomena: „Savjetovište za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji“ opisano je u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 4. Aktivnosti 1. te u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 7., Aktivnosti 1.)

Nadalje, u okviru redovne djelatnosti **Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“**, (u daljnjem tekstu: Dom „Duga – Zagreb“) djeluje Savjetovište za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja, koje pruža odgovarajuću stručnu pravnu pomoć žrtvama obiteljskog nasilja. Uz pravnu pomoć, u savjetovalištu se pruža usluga psihosocijalne potpore i osnaživanja odraslih žrtava, kao i pomoć djeci koja su svjedočila nasilju ili su i sama bila žrtve nasilja u obitelji. Od rujna 2019., uz dugogodišnje savjetovalište na lokaciji Ninska 10/2, savjetovalište djeluje na još jednoj lokaciji, u Ozaljskoj 93, koja je u potpunosti pristupačna osobama s invaliditetom.

Savjetodavnu pomoć u Savjetovalištu za žrtve obiteljskog nasilja u 2021. je zatražilo **petnaest** osoba s invaliditetom od kojih je: sedam osoba sa psihičkim teškoćama (1,42%), tri osobe s tjelesnim invaliditetom (0,61%) i pet osoba s kombiniranim tjelesnim i psihičkim teškoćama (1,01%).

Dvogodišnje razdoblje pandemije COVID-19 rezultiralo je smanjenjem broja osobnih dolazaka korisnika u savjetovališta za 30%. Nadalje, pretpostavlja se da je broj osoba s invaliditetom koje su tražile pomoć i veći, ako korisnik nije istaknuo da je osoba s invaliditetom, posebice ako se radilo o kontaktu putem telefona ili elektronske pošte.

Tijekom 2021., usluge savjetovališta koristila je ukupno 491 osoba (51 muškarac, 438 žene i dvije osobe koje se nisu izjasnile), od čega je bilo petnaest osoba s invaliditetom (3% od ukupnog broja korisnika). Telefonsko savjetovanje zatraženo je u 65% slučajeva, a 29% korisnika primilo je uslugu osobnog savjetovanja u prostoru Savjetovališta. Elektroničkom poštom je odrađeno 6% savjetovanja. 77% korisnika trebalo je kombinirano savjetovanje: pravno, psihološko i iz područja socijalne skrbi. Za navedenu aktivnost, iz proračuna Grada Zagreba u 2021., utrošeno je 192.745,21 kn.

Gradski ured za branitelje tijekom 2021. nastavio je s podupiranjem različitih oblika izvaninstitucionalnih potpora osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji, sustavnim osiguravanjem savjetovališnog rada, uključujući unaprjeđenje njihovog rada:

Savjetovališta za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji

Savjetovališta djeluje kako bi braniteljska populacija u Gradu Zagrebu dobila brzu, neposrednu i učinkovitu izvaninstitucionalnu pomoć sukladno svojim potrebama (mirovinska pitanja, socijalna i stambena problematika, radna prava, zdravstvena problematika, korištenje mjera i programa Grada Zagreba i sl.). Stručna pomoć u 2021. osigurana je za ukupno **171** hrvatskog branitelja i člana njihovih obitelji.

Savjetovališta za supruge i djecu hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a

Savjetovališta osigurava stručnu savjetodavnu psiho-socijalnu pomoć i potporu u rješavanju osobnih, obiteljskih, radnih i ostalih problema supruga i djece hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a i to kroz individualno savjetovanje i informiranje, a prema potrebi i rad s cijelom obitelji. U Savjetovalištu su u 2021. godini osigurana **202** individualna ili grupna savjetovanja.

3. Kontinuirano informirati i poticati osobe s invaliditetom na korištenje usluga savjetovališta Grada Zagreba, savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb" i pravno savjetovanje Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Osobe s invaliditetom kontinuirano se potiču na korištenje usluga savjetovališta Grada Zagreba, u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, neposrednim informiranjem te putem informativnih letaka, a informacije o radu i uslugama savjetovališta dostupne su i na mrežnim stranicama Grada Zagreba. Također ih se upućuje i na korištenje usluga i ostvarivanje prava putem Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Dom „Duga – Zagreb“, u svim javnim nastupima potiče slušatelje, gledatelje i čitatelje da prijave nasilje koje vide ili za koje čuju, od same žrtve ili od drugih osoba. Naglašavaju i dodatnu traumatizaciju i problem prijave, ali i daljnjeg tretmana osoba s invaliditetom žrtava obiteljskog nasilja.

CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb je u 2021. uputilo **31** korisnika na Centar za socijalnu skrb Zagreb.

Udruga invalida rada Zagreb je svoje članove, prema iskazanim potrebama, upućivala na korištenje usluga ostalih savjetovališta i nadležnih institucija u Gradu Zagrebu.

4. Unapređivati suradnju stručnjaka na svim razinama.

Tijekom 2021. nastavljeno je s povezivanjem i unapređivanjem suradnje stručnjaka vezano uz ovo područje i to kroz organiziranje i sudjelovanje u aktivnostima koje organiziraju gradski uredi i ustanove te sufinanciranje programa i projekata.

Edukacijski centar Dnevnog centra „Mali dom – Zagreb“ je tijekom navedenog razdoblja održao sveukupno **četrnaest** edukacija i radionica na kojima je sudjelovalo 244 stručnjaka. Nastavljeno je i sa serijom besplatnih webinarâ za stručnjake različitih profila. Emitirano je **37** webinarâ koje je pratilo 2.575 stručnjaka. Kao dio EU projekata i u suradnji s Perkins International održano je **sedam** radionica u kojima je sudjelovalo tristotinjak stručnjaka iz Hrvatske i inozemstva.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „L(j)udilo od oporavka kroz psihosocijalnu skrb u zajednici“, **Udruga Ludruga**. Prilikom provedbe projekta, Udruga je, u sklopu projektnih aktivnosti sudjelovala na konferenciji „Mental health and the pandemic: living, caring, acting!“ i na 5. međunarodnom transdisciplinarnom simpoziju „Bioetika i aporije psihe“. Nadalje, održali su gostujuće predavanje na edukaciji za medijske radnice i radnike, kao i studentice i studente novinarstva, posvećenoj pisanju o položaju ekonomski depriviranih i socijalno isključenih osoba te gostujuće predavanje studentima 5. godine socijalnog rada na kolegiju Socijalni rad u području mentalnog zdravlja.

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „Zamisli“, u sklopu aktivnosti koju je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, provela je tri online konferencije vezane uz položaj osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu na kojima su sudjelovale osobe s invaliditetom te predstavnici različitih institucija, na lokalnoj i nacionalnoj razini. Na konferencijama je sudjelovalo oko 130 sudionika. (Napomena: Opis aktivnosti, kao i troškovi aktivnosti u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 4.)

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih seminara i radionica.	14
	2. Broj osoba s invaliditetom korisnika savjetovališta ili polaznika seminara i radionica, zadovoljstvo i evaluacija korisnika savjetovališta i polaznika seminara i radionica.	1794
	3. Broj korisnika savjetovališta.	459
	4. Broj realiziranih kontakata i održanih radnih sastanaka.	65

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

0,00 kn

Napomena:

1. Za rad Savjetovališta za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja Doma „Duga – Zagreb“ iz Proračuna Grada Zagreba u 2021. utrošeno je 192.745,21 kn. S obzirom na to da Dom „Duga – Zagreb“ ne vodi evidenciju o utrošenim sredstvima isključivo za osobe s invaliditetom, iznos nije prikazan u ukupnoj sumi utrošenih sredstava Mjere 1.

MJERA:

2. Osiguravanje dostupnosti pravne regulative osobama s različitim vrstama oštećenja

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>
1. Prevoditi na Brailleovo pismo i zvučnu tehniku dokumenata za zaštitu ljudskih prava te tiskati ih prilagođeno osobama s intelektualnim teškoćama.
2. Prevoditi na Brailleovo pismo i zvučnu tehniku dokumenata koji reguliraju područje zaštite od nasilja i zlostavljanja te tiskati ih prilagođeno osobama s intelektualnim teškoćama.
3. Distribuirati tiskane dokumente korisnicima.

4. Kontinuirano pripremati informacije o pravnoj regulativi i objavljivati ih na web-stranici.

5. Redovito ažurirati i održavati web-stranicu i prilagoditi sadržaj za gluhe osobe.

*NOSITELJI I
SUNOSITELJI*

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Hrvatska knjižnica za slijepe, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.

*POKAZATELJI
PROVEDBE*

1. Broj tiskanih dokumenata.
2. Broj tiskanih dokumenata.
3. Broj podijeljenih dokumenata.
4. Kvaliteta informacija i njihova dostupnost osobama s invaliditetom.
5. Zadovoljstvo korisnika izrađenim materijalom i kvalitetom informacija objavljenih na web-stranici.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Prevoditi na Brailleovo pismo i zvučnu tehniku dokumenata za zaštitu ljudskih prava te tiskati ih prilagođeno osobama s intelektualnim teškoćama.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt **Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba Dodir**, pod nazivom „Vidi me i čuj me!“, u sklopu kojeg je izrađena online brošura o pravima gluhoslijepih osoba u hrvatskom zakonodavstvu, a koja je dostupna na web stranici Udruge (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 5., Aktivnosti 2.)

Udruga slijepih Zagreb sustavno informira članstvo o događanjima u Udruzi, radu i aktivnostima te o pravima i problematici vezanoj uz slijepe osobe, putem časopisa Vidici, elektronske pošte, web-a Udruge, Facebooka i oglasne ploče te slanjem pisanih obavijesti na Brailleovom pismu.

Gradski ured za kulturu je u 2021. sufinancirao izdavanje broja časopisa Vidici, Udruge slijepih Zagreb, u nakladi od **160** primjeraka.

Osim toga, Gradski ured za kulturu sufinancirao je i izdavanje:

→ Lista Dodir, glasila **Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“**. U 2021. su objavljena tri broja u nakladi od 500 primjeraka u klasičnom tisku, uz 50 primjeraka s uvećanim tiskom te 25 primjeraka na Brailleovom pismu.

→ Časopisa „Pljesak jedne ruke“, **Udruge kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih „Dlan“**. U 2021. su objavljena dva trobroja, u nakladi od 250 primjeraka.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je projekt „Informiranjem do bolje integracije i veće samostalnosti slijepih“, **Udruženja za unapređivanje obrazovanja slijepih i slabovidnih osoba (10.000,00 kn)**, u sklopu kojeg se izdavao besplatni elektronički časopis za slijepe osobe, dvanaest brojeva.

2. Prevoditi na Brailleovo pismo i zvučnu tehniku dokumenata koji reguliraju područje zaštite od nasilja i zlostavljanja te tiskati ih prilagođeno osobama s intelektualnim teškoćama.

Tijekom 2021. nije bilo dokumenata Grada Zagreba koji reguliraju područje zaštite od nasilja i zlostavljanja za koje su slijepe osobe i osobe s intelektualnim teškoćama iskazale interes za izdavanje u njima prilagođenom formatu.

3. Distribuirati tiskane dokumente korisnicima.

Udruge osoba s invaliditetom kontinuirano pripremaju i distribuiraju svojim članovima brošure, časopise, letke i druge materijale vezano uz područje njihova rada i pravnu regulativu važnu za ostvarivanje njihovih prava.

Udruga invalida rada Zagreba je u 2021. godini tiskala i besplatno distribuirala svoje službeno glasilo „Glasilo invalida rada, GIR“ u nakladi od 5.000 tiskanih primjeraka. Svi su primjerci ujedno objavljeni u digitalnom formatu na službenim mrežnim stranicama Udruge invalida rada Zagreba i platformi za digitalno izdavanje Issuu. Također, Udruga invalida rada Zagreba je u 2021. godini tiskala i besplatno distribuirala i edukacijsko-informativne brošure u nakladi od 7.000 primjeraka.

4. Kontinuirano pripremati informacije o pravnoj regulativi i objavljivati ih na web-stranici.

Na mrežnim stranicama Grada Zagreba kontinuirano se objavljuju novosti iz područja pravne regulative vezane uz osobe s invaliditetom. Važno je naglasiti i da, u kreiranju, donošenju i provođenju dokumenata i propisa Grada Zagreba vezanih uz osobe s invaliditetom, sudjeluju i same osobe s invaliditetom, putem Povjerenstva, udruga osoba s invaliditetom i zastupnika (osobe s invaliditetom) u Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Isto tako, ističemo da je suradnja s Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom nastavljena i u 2021.

Dom „Duga – Zagreb“ na web stranici objavljuje pravne savjete za žrtve obiteljskog nasilja, uključujući i osobe s invaliditetom.

Informacije vezane uz pravnu regulativu kontinuirano su pripremala i udruge osoba s invaliditetom te ih objavljivale na svojim web stranicama koje su redovno ažurirane.

Udruga slijepih Zagreb kontinuirano je pripremala informacije te ih objavljivala u medijima, na internetu i web stranici Udruge koja se kontinuirano ažurira. Također, članstvu su redovito slane informacije putem elektroničke pošte.

Udruga invalida rada Zagreba kontinuirano prati i priprema informacije iz područja pravne regulative i potom ih pravovremeno i redovito objavljuje na svojim oglasnim pločama, mrežnoj stranici, društvenoj mreži Facebook, aplikaciji Instagram, mrežnom kanalu YouTube, alatu Google My Business i putem elektroničke pošte.

Društvo multiple skleroze Grada Zagreba svakodnevno komunicira sa svojim članovima putem elektroničke pošte. U 2021. poslane su ukupno 902 e-mail poruke različitog sadržaja - tekstovi psihološke podrške, savjeti i obavijesti.

Društvo distrofičara Zagreb korisnicima redovito i pravovremeno pruža relevantne informacije putem internetske i Facebook stranice udruge, vezano uz izmjenu pravne regulative.

5. Redovito ažurirati i održavati web-stranicu i prilagoditi sadržaj za gluhe osobe.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i ustanove socijalne zaštite kojih je osnivač Grad Zagreb, u izvještajnom razdoblju, kontinuirano su obnavljale, odnosno nadopunjavale svoje web stranice novim sadržajima vezanim uz pravnu regulativu, objavljene natječaje, aktualne projekte itd.

Grad Zagreb nastoji svoje mrežne stranice i mobilne aplikacije učiniti pristupačnima u skladu sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora Republike Hrvatske kojim se prenosi Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora.

Službena stranica Grada Zagreba www.zagreb.hr djelomično je usklađena sa Zakonom o pristupačnosti internetskih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora te Smjernicama CARNET-a za osiguravanje digitalne pristupačnosti.

U izradi je Pravidnik o Internet prezentaciji u koji su unesene Smjernice CARNET-a za osiguravanje digitalne pristupačnosti

Također, u pripremi je redizajn mrežnih stranica Grada Zagreba koji će sadržavati većinu funkcionalnosti koje određuje Zakon o pristupačnosti internetskih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora – Implementacijom nove CMS platforme i preoblikovanjem mrežnih stranica, uz neke iznimke, a ovisno o financijskim sredstvima, ispunit će se većina zahtjeva koji proizlaze iz Zakona.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj tiskanih dokumenata.	12997
	2. Broj tiskanih dokumenata.	-
	3. Broj podijeljenih dokumenata.	12997
	4. Kvaliteta informacija i njihova dostupnost osobama s invaliditetom.	Navedeno u opisu
	5. Zadovoljstvo korisnika izrađenim materijalom i kvalitetom informacija objavljenih na web-stranici.	Navedeno u opisu

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

10.000,00 kn

Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

3. Osnaživanje i educiranje osoba s invaliditetom/djece s teškoćama u razvoju za prepoznavanje i zaštitu od svih oblika diskriminacije, nasilja i zlostavljanja

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
2. Kontinuirano provoditi seminare i edukacije radionicama, tribinama, predavanjima i sl., za osobe s invaliditetom različitih vrsta oštećenja i skupina (žena, mladih, starijih), voditelje udruga i članove obitelji.	
3. Poticati programe i projekte vezane uz prevenciju i zaštitu od diskriminacije, nasilja i zlostavljanja osoba s invaliditetom/djece s teškoćama u razvoju te pružati financijsku potporu.	
4. Poticati organizacije civilnog društva, osobito udruge žena s invaliditetom u provođenju projekata i programa radi osnaživanja i pružanja psihosocijalne podrške osobama s invaliditetom.	
5. Provoditi evaluaciju financiranih programa i projekata.	
6. Stručna i financijska potpora organizaciji jedinica za prihvata osoba s invaliditetom žrtava obiteljskog nasilja.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, udruge i organizacije koje se bave žrtvama obiteljskog nasilja, savjetovništvo za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, savjetovništvo za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja Doma za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb", Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i dr.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	2. Provedeni seminari i edukacije. 3. Broj programa i projekata kojima je pružena financijska potpora. 4. Provedena evaluacija financiranih i provedenih programa i projekata. 6. Broj programa i projekata te pružena stručna i financijska potpora.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
2. Kontinuirano provoditi seminare i edukacije radionicama, tribinama, predavanjima i sl., za osobe s invaliditetom različitih vrsta oštećenja i skupina (žena, mladih, starijih), voditelje udruga i članove obitelji.	

Hrvatski savez udruga za mlade studente s invaliditetom SUMSI, u sklopu projekta „Kazalište na drugačiji način“, proveo je trodnevnu edukaciju o korištenju Forum teatra. Opći cilj projekta je otvaranje mogućnosti za kreativno izražavanje mladih osoba sa i bez invaliditeta te nekonvencionalno rješavanje problema povezanih s međuvršnjačkim nasiljem i diskriminacijom.

Edukacija se održala pod vodstvom dramske pedagoginje iz Udruge Kreativan trening, a tijekom edukacije sudionici su prošli komunikacijske i timske dramske igre i vježbe, vježbe iz opusa rada Augusta Boala, kazalište slika, stvaranje forum-priča, pripreme za izvedbu te javnu interaktivnu izvedbu Forum kazališta.

Na edukaciji su sudjelovali i predstavnici Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize, Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce, Udruge sudaca za mladež, obiteljskih sudaca i stručnjaka za djecu i mladež, udruge KRUGOVI, Centra inkluzivne potpore IDEM te Saveza SUMSI.

(Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Aktivnosti 3. Poticati programe i projekte vezane uz prevenciju i zaštitu od diskriminacije, nasilja i zlostavljanja osoba s invaliditetom/djece s teškoćama u razvoju te pružati financijsku potporu, ovog područja).

Centar Silver, u toku obuke za korištenje pasa pomagača, korisnike informira o pravima vezanima uz korištenje pasa pomagača i pristupačnost.

3. Poticati programe i projekte vezane uz prevenciju i zaštitu od diskriminacije, nasilja i zlostavljanja osoba s invaliditetom/djece s teškoćama u razvoju te pružati financijsku potporu.

Naziv projekta	Nositelj (izvoditelj)	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Podrškom prevladavamo izazove	OZANA	67	10.000,00 kn	Projektom se osigurava prevencija nasilja i učenje prihvatljivim oblicima ponašanja uz metode opuštanja, kroz interaktivne radionice te se pruža podrška roditeljima.
Kazalište na drugačiji način	Savez SUMSI	6	10.000,00 kn	Cilj je omogućiti kreativno izražavanje mladih i nekonvencionalno rješavanje problema povezanih s međuvršnjačkim nasiljem, diskriminacijom te pokrenuti dijalog o problemima nasilja među i nad mladima, s posebnim naglaskom na mlade s invaliditetom.
Kreativna reakcija za nenasilje	Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom Zamisli	24	45.000,00 kn	Projektom, na zanimljiv i kreativan način, srednjoškolce educiraju o vrstama nasilja i njihovoj štetnosti, nenasilnom rješavanju sukoba i umijeću dijaloga te razvijaju prihvaćanje različitosti i toleranciju.
VITAMIN V	UDRUGA (NA)GLUHIH OSOBA VIDEATUR	30	12.000,00 kn	Opći cilj projekta je poboljšanje kvalitete života djece i mladih, mladih s invaliditetom i ostalih sudionika.

4. Poticati organizacije civilnog društva, osobito udruge žena s invaliditetom u provođenju projekata i programa radi osnaživanja i pružanja psihosocijalne podrške osobama s invaliditetom.

Naziv projekta	Nositelj (izvoditelj)	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
SPIN - Savjetovalište Prava INkluzija 003	Udruga za promicanje inkluzije	36	10.000,00 kn*	Roditelji/članovi obitelji osoba s invaliditetom su kroz projektne aktivnosti dobili besplatne pravne savjete te se upoznali s pravima u sustavu socijalne skrbi i drugim pravima.
Nisi sama - ideš s nama!	UDRUGA ŽENA OBOLJELIH I LIJEČENIH OD RAKA "NISMO SAME"	259	44.000,00 kn	Projektom se pruža socijalna usluga taksi prijevoza žena na kemoterapiju.
Mobilni peer tim i psihosocijalna podrška u zajednici	Udruga Ludruga	50	43.000,00 kn**	Cilj projekta je oporavak i resocijalizacija. Peer stručnjaci pomažu korisnicima u osvještavanju njihovog psihičkog stanja i okidača koji dovode do rizičnih ponašanja te mogućnostima sprječavanja istih.
Dani svjesnosti o autizmu (radijska radionica)	Udruga ZAG	100	10.000,00 kn***	Projekt je namijenjen mladima kako bi se osvijestile teškoće osoba koje imaju neku od dijagnoza iz spektra autizma.

* (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 7., Aktivnosti 2.)

** (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.)

*** (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.)

5. Provoditi evaluaciju financiranih programa i projekata.

Evaluacija je provedena kroz uvid u dostavljene izvještaje, kao i kroz sudjelovanje u aktivnostima i uvid na terenu. Provedenim aktivnostima je velikom broju građana (djece i odraslih osoba) osigurana dostupnost informacija o prepoznavanju, sprečavanju i suzbijanju različitih oblika nasilja (u obitelji, u školi, na radnom mjestu i sl.) te su dobiveni prijedlozi za daljnje aktivnosti.

6. Stručna i financijska potpora organizaciji jedinica za prihvrat osoba s invaliditetom žrtava obiteljskog nasilja.

U okviru Doma „Duga – Zagreb“ organizirano se pruža:

- Smještaj za žrtve na tajnoj lokaciji: 24 satna dostupnost, pružanje psihosocijalne i pravne potpore educiranih stručnjaka, briga o prehrani, zdravlju, pomoć u traženju posla i dr.
- Savjetovalište za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja na dvije lokacije: specijalizirano za žrtve obiteljskog nasilja koje nisu na smještaju u ustanovi, upoznavanje žrtava s pravnim odredbama i mogućim socijalnim intervencijama društva te pružanje psihološke potpore.
- Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji u cilju zaštite žrtve: tretman se dosuđuje kao zaštitna mjera u cilju zaštite žrtve i drugih članova obitelji; tretman pruža adekvatan stručni pristup počinitelju/počiniteljici nasilja u obitelji jer su osuđeni zbog neadekvatnih emocionalnih reakcija u smislu izraženih različitih oblika agresivnosti u ponašanju.

Dom „Duga-Zagreb“ jedino je sklonište u RH koje ima dva apartmana za prihvata osoba s invaliditetom prilagođena osobama koje se otežano kreću.

Ukupno je na smještaju tijekom 2021. bilo 112 korisnika, od čega je bilo tri osobe s invaliditetom (2,7%).

Za pružanje usluga privremenog smještaja u Domu za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“, s pozicije Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u 2021. utrošeno je 3.385.871,73 kn.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	2. Provedeni seminari i edukacije.	2
	3. Broj programa i projekata kojima je pružena financijska potpora.	4
	4. Broj programa i projekata kojima je pružena financijska potpora.	4
	5. Provedena evaluacija financiranih i provedenih programa i projekata.	DA, 8
	6. Broj programa i projekata te pružena stručna i financijska potpora.	3

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

121.000,00 kn

Napomena:

1. Za pružanje usluga privremenog smještaja u Domu „Duga – Zagreb“ u 2021. utrošeno je 3.385.871,73 kn. S obzirom na to Dom „Duga – Zagreb“ ne vodi evidenciju o utrošenim sredstvima isključivo za osobe s invaliditetom, iznos nije prikazan u ukupnoj sumi utrošenih sredstava Mjere 3.

MJERA:

4. Uklanjanje stereotipa o oštećenju osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima, te borba protiv njihova stigmatiziranja

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Organizirati i provoditi različite aktivnosti (radionice, igraonice, tribine, savjetovanja) radi uklanjanja stereotipa o oštećenju kao mogućem uzroku nasilja nad osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju.	
2. Provoditi evaluaciju o kvaliteti i učincima provedenih aktivnosti te zadovoljstvu sudionika.	
3. Organizirati, provoditi i poticati istraživanja o obilježjima i modalitetima nasilja nad djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom različitih vrsta oštećenja.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, mediji, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj radionica, tribina i savjetovanja. 2. Zadovoljstvo i učinci provedenih aktivnosti. 3. Provedena istraživanja.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Organizirati i provoditi različite aktivnosti (radionice, igraonice, tribine, savjetovanja) radi uklanjanja stereotipa o oštećenju kao mogućem uzroku nasilja nad osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju.	

Udruga osoba s invaliditetom provele su niz aktivnosti, uživo i putem online platformi, kojima su kroz uključivanje osoba s invaliditetom, kao i stručnjaka i zainteresirane javnosti, nastojale ukloniti stereotipe prema osobama s invaliditetom, posebice oštećenju kao mogućem uzroku nasilja nad osobama s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju.

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „Zamisli“, u sklopu dodijeljene jednokratne financijske potpore za provođenje aktivnosti vezanih uz položaj osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu, održala je tri online konferencije, putem ZOOM platforme, kojima su obuhvaćene teme: neovisno življenje osoba s invaliditetom i njihovih obitelji u Gradu Zagrebu, sustav podrške za studente s invaliditetom i teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu te podrška osobama s invaliditetom u Gradu Zagrebu u rizičnim situacijama. Na konferencijama je sudjelovalo oko 130 sudionika. (Napomena: Opis aktivnosti, kao i troškovi aktivnosti u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Područje 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 4.)

Centar za rehabilitaciju Silver je, u sklopu Europskog tjedna mobilnosti, organizirao aktivnost pod nazivom „Sigurna mobilnost uz psa pomagača“ u sklopu koje je prezentiran program centra u DV Izvor Zagreb. Cilj radionice bio je djeci predstaviti važnost kretanja za osobe s invaliditetom, prezentirati različite načine kretanja, kao i korištenje pasa pomagača te educirati ih o načinima pristupa i komunikacije s osobama s invaliditetom (sudjelovalo je petnaest osoba).

Hrvatski savez udruga za mlade i studente s invaliditetom „SUMSI“, u sklopu projekta „Iskustvom i znanjem do jednakosti“ proveo je četrnaest stručno-iskustvenih radionica o invaliditetu za 325 učenika osnovnih škola u Zagrebu. Cilj projekta je promicanje i poboljšanje obrazovanja, integracije i sveukupnog života osoba s invaliditetom kroz edukacijske radionice u obrazovnim ustanovama (10.000,00 kn).

2. Provoditi evaluaciju o kvaliteti i učincima provedenih aktivnosti te zadovoljstvu sudionika.

Evaluacija se provodila kroz izvještaje dostavljene po provedenim projektima te ispitivanjem zadovoljstva korisnika i prijedlozima za daljnji rad i buduće aktivnosti. Nadalje, evaluacije se provode i evaluacijskim upitnicima koji se provode i analiziraju kvantitativnom i kvalitativnom metodom, kroz praćenje koje osiguravaju udruge nositeljice projekata.

3. Organizirati, provoditi i poticati istraživanja o obilježjima i modalitetima nasilja nad djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom različitih vrsta oštećenja.

Aktivnost nije provedena u 2021.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj radionica, tribina i savjetovanja.	18
	2. Zadovoljstvo i učinci provedenih aktivnosti.	Navedeno u opisu
	3. Provedena istraživanja.	-

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

10.000,00 kn

Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Natječaja te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

5. Organiziranje edukacija za stručnjake i volontere

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Izraditi program i plan edukacija.	
2. Izraditi brošuru o obilježjima i specifičnostima pojedinih vrsta oštećenja, načinima pristupa i komunikaciji.	
3. Organizirati stručne skupove, radionice, tribine, predavanja za stručnjake koji se bave zaštitom djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom u sustavu zaštite od nasilja i zlostavljanja te za stručnjake koji se bave zaštitom žrtava nasilja i zlostavljanja o specifičnostima i potrebama djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom.	
4. Organizirati stručne skupove, radionice, tribine, predavanja za stručnjake koji se bave zaštitom djece u odgojnim i obrazovnim institucijama o obilježjima nasilja među djecom provođenjem strategija borbe protiv nasilja i zlostavljanja, osobito prema djeci s teškoćama u razvoju.	
6. Nastaviti kontinuiranu suradnju tijela gradske uprave i svih čimbenika koji sudjeluju u sprečavanju, otkrivanju i suzbijanju nasilja nad djecom s teškoćama u razvoju/osobama s invaliditetom (odgojno-obrazovne ustanove, domovi za skrb o djeci, centri za socijalnu skrb, PU zagrebačka, zdravstvene ustanove, državna odvjetništva, pravobraniteljski uredi, organizacije civilnog društva...).	
NOSITELJI SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za zdravstvo, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, udruge i organizacije koje se bave žrtvama obiteljskog nasilja, Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb", Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Policijska uprava zagrebačka, pravobraniteljski uredi, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Izrađen program i plan edukacija. 2. Izrađena brošura. 3. Broj i kvaliteta provedenih stručnih skupova, radionica, tribina i predavanja. 4. Broj i kvaliteta provedenih stručnih skupova, radionica, tribina i predavanja. 6. Broj uspostavljenih kontakata i održanih radnih sastanaka.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Izraditi program i plan edukacija.	
Udruge osoba s invaliditetom, uz stručnu i materijalnu podršku Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, tijekom 2021., su na osnovu potreba te sukladno planiranom, za stručnjake i volontere organizirali seminare, edukacije i slične aktivnosti, kako bi educirali i osnažili stručnjake, ojačali kapacitete udruga te unaprijedili rad i znanje volontera koji su radili na projektima.	
2. Izraditi brošuru o obilježjima i specifičnostima pojedinih vrsta oštećenja, načinima pristupa i komunikaciji.	
Udruge osoba s invaliditetom kontinuirano izdaju svoja glasila u kojima objavljuju članke kojima upoznaju i senzibiliziraju stručnjake i javnost o specifičnostima i obilježjima pojedinih vrsta oštećenja, pristupu i komunikaciji s osobama s invaliditetom. Glasila se distribuiraju i lokalnoj samoupravi, centrima za socijalnu skrb, donatorima, sponzorima i ostalima kako bi se educirali stručnjaci i šira javnost o specifičnostima osoba s invaliditetom različitih vrsta oštećenja. U istu svrhu izrađuju, tiskaju i distribuiraju letke.	
3. Organizirati stručne skupove, radionice, tribine, predavanja za stručnjake koji se bave zaštitom djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom u sustavu zaštite od nasilja i zlostavljanja te za stručnjake koji se bave zaštitom žrtava nasilja i zlostavljanja o specifičnostima i potrebama djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom.	

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i SOIH - Mreža žena s invaliditetom, u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, održala je u studenome Četvrtu konferenciju žena s invaliditetom.

Tema konferencije bila je „Obiteljsko nasilje nad ženama s invaliditetom – izazov pokretu osoba s invaliditetom, stručnjacima i donositeljima odluka“. Na konferenciji su izlagali stručnjaci i stručnjakinje iz područja kaznenog i prekršajnog zakonodavstva, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, predsjednica Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, predstavnici udruga i saveza osoba s invaliditetom te ženskih mreža, kao i same žene s invaliditetom.

U sklopu Konferencije je održana i panel rasprava na kojoj su, među ostalima, sudjelovale i predstavnice Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, predstavnica Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, predstavnica Ureda pučke pravobraniteljice te predstavnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom. Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

Grad Zagreb, Gradski ured za zdravstvo partner je u Programu „Centar za žrtve seksualnog nasilja“. Program provodi udruga Ženska soba – Centar za seksualna prava, a osim Grada Zagreba partner u provedbi Programa je i Neuropsihijatrijska bolnica dr. Ivan Barbot Popovača. U sklopu navedenog Programa provodi se edukacija usmjerena na pružanje psihosocijalne podrške žrtvama seksualnog nasilja i nasilja u obitelji i edukacija osoba iz sustava zdravstvene skrbi s ciljem zaštite i unaprjeđenja mentalnog zdravlja žrtava. Program se provodi uz podršku Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske.

4. Organizirati stručne skupove, radionice, tribine, predavanja za stručnjake koji se bave zaštitom djece u odgojnim i obrazovnim institucijama o obilježjima nasilja među djecom provođenjem strategija borbe protiv nasilja i zlostavljanja, osobito prema djeci s teškoćama u razvoju.

U izvještajnom razdoblju nastavljena je suradnja s ustanovama, kliničkim centrima, domovima zdravlja i osnovnim školama koji se bave promicanjem prava djeteta, edukacijama roditelja/skrbnika i odgojitelja te provođenjem programa za djecu, posebice za djecu s teškoćama u razvoju.

Svaki gradski dječji vrtić tijekom pedagoške godine provodi jednu ili više edukacija na temu iz područja unaprjeđivanja rada s djecom s teškoćama u razvoju. Također, stručni suradnici i odgojitelji svakog gradskog dječjeg vrtića redoviti su polaznici edukacija i izvan dječjeg vrtića, na području rada s djecom s teškoćama u razvoju, koje se organiziraju u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje, Sveučilišta, zdravstvenih institucija i udruga.

U gradskim dječjim vrtićima i nadalje se provode različiti programi prevencije i zaštite djeteta od zlostavljanja te posebni programi za djecu iz depriviranih obitelji ili obitelji sa sumnjom na zanemarivanje i zlostavljanje.

Svaki dječji vrtić/škola, prema vrsti teškoća djece polaznika, ostvaruje i stalnu suradnju s udrugama civilnog društva (provode edukaciju stručnjaka i superviziju u individualnim programima) te koriste i njihove edukativne materijale i brošure ili izrađuju vlastite.

U izvještajnom razdoblju nastavljeno je unaprjeđivanje uvjeta za odgoj i obrazovanje djece u skladu s ljudskim pravima i rodnom ravnopravnošću. U pogledu izvješćivanja o ostvarivanju prava djece, a posebice djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, nastavljena je suradnja s Uredom pravobraniteljice za djecu.

6. Nastaviti kontinuiranu suradnju tijela gradske uprave i svih čimbenika koji sudjeluju u sprečavanju, otkrivanju i suzbijanju nasilja nad djecom s teškoćama u razvoju/osobama s invaliditetom (odgojno-obrazovne ustanove, domovi za skrb o djeci, centri za socijalnu skrb, PU zagrebačka, zdravstvene ustanove, državna odvjetništva, pravobraniteljski uredi, organizacije civilnog društva...).

Služba za javno zdravstvo Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, u suradnji s Gradskim uredom za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, u sklopu Anti-stigma programa „Prihvaćamo različitost“ provela je edukaciju u Osnovnoj školi Luka Sesvete. Program je fokusiran na

podizanje svijesti promjenom stavova, uklanjanje stereotipa o oštećenju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom kao mogućem uzroku nasilja nad njima te borbi protiv njihova stigmatiziranja i diskriminacije.

Učenici su u sklopu edukacije upoznati s određenim vrstama teškoća u razvoju i invaliditeta kao i poteškoćama u kretanju s kojima se susreću djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom u svakodnevnom životu, koja pomagala koriste i mogućnostima prilagodbe u okolini (u razredu, školi, kod kuće, u prometu) osobito tijekom pandemije COVID-19.

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, u suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, u prosincu je organizirala 26. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem, pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske i gradonačelnika Grada Zagreba. Naglasak simpozija bio je na Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom, odnosno ciljevima održivog razvoja, sportu i osobama s invaliditetom te ženama s invaliditetom. Na simpoziju su, između ostalih, sudjelovali i predstavnici Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, predstavnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, kao i predstavnici organizacija civilnog društva.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izrađen program i plan edukacija.	-
	2. Izrađena brošura.	-
	3. Broj i kvaliteta provedenih stručnih skupova, radionica, tribina i predavanja.	2
	4. Broj i kvaliteta provedenih stručnih skupova, radionica, tribina i predavanja.	1, kontinuirano
	6. Broj uspostavljenih kontakata i održanih radnih sastanaka.	2, kontinuirano
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

6. Organiziranje javnih kampanja radi senzibiliziranja stručne i šire javnosti o problematici nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
	1. Osmisliti kampanju.
	2. Izraditi promotivni materijal kampanje (letke, plakate...).
	3. Provoditi kampanju po vrstama oštećenja i pojedinim skupinama osoba s invaliditetom.
	4. Senzibilizirati širu javnost za problematiku nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom tribinama, radionicama, predavanjima i preko medija (TV, tisak, radio, elektronički mediji...) te educirati i senzibilizirati novinare koji prate ta područja.
	5. Obilježavati datume povezane s borbom protiv nasilja i promicanjem ljudskih prava radi poboljšanja položaja djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom i senzibilizacije javnosti.
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb", mediji, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Osmišljena i pripremljena kampanja. 2. Izrađen promotivni materijal kampanje. 3. Provedena kampanja, broj podijeljenih letaka i izloženih plakata.

	4. Broj javnih nastupa. 5. Obilježeni datumi.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osmisliti kampanju.	
U 2021. nisu organizirane javne kampanje usmjerene na problematiku nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.	
2. Izraditi promotivni materijal kampanje (letke, plakate...).	
Aktivnost nije provedena u 2021.	
3. Provoditi kampanju po vrstama oštećenja i pojedinim skupinama osoba s invaliditetom.	
Kao dio globalne inicijative u borbi protiv nasilja nad ženama i djevojčicama, 2021. je, u Glini, u Gradskom parku, održan program „Žene jače od potresa – solidarno sa ženama s Banije”, u organizaciji udruge Roditelji u akciji - Roda, Centra za ženske studije, Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, zaklade Solidarna – zaklada za ljudska prava i solidarnost, udruge CESI – centar za edukaciju i savjetovanje, Ženske sobe, Statusa M, udruge Bolja budućnost – udruga žena Romkinja Hrvatske, U dobroj vjeri te Foruma žena Zagreb. Podršku organizaciji akcije je pružilo Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, a udruge osoba s invaliditetom tradicionalno su se priključile ovoj akciji. U programu kampanje sudjelovale su književnice, glumice i glumci, aktivistice i aktivisti.	
4. Senzibilizirati širu javnost za problematiku nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom tribinama, radionicama, predavanjima i preko medija (TV, tisak, radio, elektronički mediji...) te educirati i senzibilizirati novinare koji prate ta područja.	
Senzibiliziranje šire javnosti putem medija o problematici nasilja i zlostavljanja djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom iznimno je važno za borbu protiv suzbijanja nasilja i zlostavljanja. Upravo stoga se ulažu veliki naponi, u svrhu informiranja i senzibiliziranja javnosti i to kako od strane udruga osoba s invaliditetom tako i gradskih ureda. Mediji se redovito pozivaju na organizirana događanja, a dosadašnji odaziv i suradnja su vrlo dobri. Jedan od razloga takve suradnje je i edukacija i senzibilizacija novinara koji se bave ovom problematikom, a koji su upoznati s razmjerom problema nasilja nad osobama s invaliditetom i teškoćama s kojima se one susreću kada je riječ o osvještavanju i nošenju s problemom nasilja te njegovom prijavljivanju. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je u 2021. pružio financijsku podršku Udruzi ZAG, za projekt „Dani svjesnosti o autizmu (radijska radionica)“. Projekt je namijenjen mladima i provodi se u cilju osvještavanja teškoća osoba koje imaju neku od dijagnoza iz spektra autizma. Polaznici radionice prošli su teorijski i praktični put od ideje do realizacije radijske emisije „Dječak koji voli pjevati“. Radionica je polaznike, učenike sedmog razreda, potaknula na vršnjačku toleranciju i pružanje potpore osobama s teškoćama iz spektra autizma. U aktivnost je uključeno 100 korisnika. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.) Nadalje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, sufinancirao je aktivnost obilježavanja 25 godina rada DEBRA-e, društva oboljelih od bulozne epidermolize, u sklopu koje je izrađen promotivni animirani film u cilju podizanja svijesti javnosti o problemima osoba oboljelih od bulozne epidermolize, ali i drugih rijetkih bolesti. Animirani film objavljen je na društvenim mrežama udruge, kao i u televizijskim emisijama Dobro jutro Hrvatska i Ključ zdravlja. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 5., Aktivnosti 2.)	

Predstavници Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, kao i predstavnici udruga osoba s invaliditetom te djece s teškoćama u razvoju gostovali su u raznim dnevnim emisijama i emisijama posvećenim osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju na Hrvatskoj radioteleviziji (Dobro jutro Hrvatska, Zagrebačka panorama, Studio 4), Z1, Jabuka TV, kao i brojnim radijskim emisijama.

5. Obilježavati datume povezane s borbom protiv nasilja i promicanjem ljudskih prava radi poboljšanja položaja djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom i senzibilizacije javnosti.

Povodom **Međunarodnog dana osoba s invaliditetom**, u prosincu je održan prijem predstavnika udruga osoba s invaliditetom, u prostorijama Gradske skupštine. Osim predstavnika udruga i ustanova, prijemu su nazočili gradonačelnik Grada Zagreba sa suradnicima i predsjednik Gradske skupštine.

Stručnjaci Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba obilježili su **Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja** objavom besplatne publikacije za roditelje „Nasilje među vršnjacima”.

Na **Međunarodni dan tolerancije**, gradonačelnik Grada Zagreba i predsjednik Gradske skupštine Grada Zagreba, u nazočnosti predsjednika Republike Hrvatske, uručili su dvjema učenicama nagradu „Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost", s obzirom da su svojim djelovanjem znatno pridonijele afirmaciji ljudskih prava, izrazitoj toleranciji i međusobnom poštovanju, a posebice suzbijanju nasilja među mladima.

Povodom **Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama**, SOIH – Mreža žena s invaliditetom, u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, održala je Četvrtu konferenciju žena s invaliditetom, pod nazivom „Obiteljsko nasilje nad ženama s invaliditetom - izazov pokretu osoba s invaliditetom, stručnjacima i donositeljima odluka”.

Udruga za sindrom Down – Zagreb, obilježila je **Svjetski dan sindroma Down**, nastojeći svojim aktivnostima senzibilizirati javnost za probleme i poteškoće s kojima se u Hrvatskoj susreću osobe s Down sindromom i njihove obitelji.

Planinarsko društvo slijepih „Prijatelji planina“ planinarskim je pohodima obilježilo **Međunarodni dan bijelog štapa** i Međunarodni dan osoba s invaliditetom.

CeDePe - društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb obilježilo je **Svjetski dan cerebralne paralize**, uključivanjem u kampanju Milijun razloga, u organizaciji Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize.

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba obilježio je **Međunarodni dan gluhih osoba** i **Međunarodni dan znakovnih jezika** organiziranjem prigodnih programa.

Udruga za autizam – Zagreb obilježila je **Svjetski dan svjesnosti o autizmu**, provođenjem akcije na Zrinjercu, u cilju poticanja razumijevanja za inicijativu Udruge za autizam Zagreb i Saveza udruga za autizam Hrvatske za izradu objedinjujućeg i obveznog protokola prijema osoba s poremećajima iz spektra autizma u zdravstveni sustav.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Osmišljena i pripremljena kampanja.	-
	2. Izrađen promotivni materijal kampanje.	-
	3. Provedena kampanja, broj podijeljenih letaka i izloženih plakata.	Navedeno u opisu

	4. Broj javnih nastupa.	Navedeno u opisu
	5. Obilježeni datumi.	10
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

PODRUČJE 8. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

MJERA:

1. Omogućavanje slobodnog pretraživanja, primanja i prosljeđivanja informacija prema izboru pojedinca - osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Izraditi i redovito obnavljati kataloge s popisom potpornih (asistivnih) tehnologija.	
2. Izraditi web-stranice prema standardima pristupačnosti, obavezno voditi računa o vrstama oštećenja, znakovni jezik za gluhe osobe, uvećani tisak za slijepe osobe (definirati pristupačan format).	
3. Provoditi edukaciju osoba s invaliditetom o korištenju novih i postojećih raspoloživih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i osigurati dostupnost cjelokupnog materijala za obrazovanje osoba s invaliditetom i njihovu usklađenost s postojećim standardima pristupačnosti.	
4. Izraditi model evaluacije edukacija o primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija i provoditi evaluaciju.	
5. Prilagoditi Gradske knjižnice za arhiviranje informativnog materijala u različitim specifičnim formatima.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Ured gradonačelnika, sva gradska upravna tijela, ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izrađen katalog, godišnji izvještaj s novim informacijama. 2. Izrađena web-stranica. 3. Broj provedenih edukacija, broj uključenih osoba i organizacija. 4. Izrađen model evaluacije, provedena evaluacija. 5. Broj prilagođenih prostora u Gradskim knjižnicama.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Izraditi i redovito obnavljati kataloge s popisom potpornih (asistivnih) tehnologija. Udruge osoba s invaliditetom redovito prate razvoj novih tehnologija koje služe kao nadomjestak za invaliditet i omogućuju osobi s invaliditetom u što je moguće većoj mjeri samostalnost i neovisnost u svakodnevnom funkcioniranju, a pogotovo u pristupu informacijama. O postojećim i novim pomagalima vezanim uz potpurnu tehnologiju izrađuju informacije koje prosljeđuju svojim članovima te ih ažuriraju u svojim brošurama i objavljuju u svojim časopisima i web stranicama. Također, tijekom godine organiziraju prezentacije novih potpornih tehnologija.	
2. Izraditi web-stranice prema standardima pristupačnosti, obavezno voditi računa o vrstama oštećenja, znakovni jezik za gluhe osobe, uvećani tisak za slijepe osobe (definirati pristupačan format). Gradski ured za obrazovanje, u sklopu nove faze projekta „Pomoćnici u nastavi /stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza IV" nastavio je redovito održavanje i ažuriranje službene internetske stranice Projekta (https://pomocniciunastavi.com). Internetska stranica je posebno važna kao jedan od elemenata vidljivosti te je na njoj vrlo lako doći do svih relevantnih podataka, novosti i obavijesti vezanih uz tematiku pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika. Sredstva za internetsku stranicu u 2021. osigurana su iz sredstava	

Projekta s projektnog elementa „Pružanje podrške obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju kroz rad pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika u cilju kvalitete inkluzije“.

U nastavnoj godini 2021./2022. Grad Zagreb je na prilagodbu i održavanje internetske stranice utrošio ukupno **7.800,00 kn**.

Internetske stranice Turističke zajednice grada Zagreba napravljene su na NODE.js tehnologiji, koristeći React za frontend i Node.js za backend i Server side rendering. Naprednije korištenje CSS varijabli omogućava jednostavnu manipulaciju boja, veličina fonta te kontrasta web stranice kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo jednostavnije korištenje web stranica i njihovog sadržaja. U planu je korištenje iste tehnologije za ostale internetske stranice u vlasništvu Turističke zajednice grada Zagreba prilikom budućeg redizajna istih.

Savez Dodir pripremio je online paket prava gluhoslijepih osoba koji gluhoslijepim osobama s ostacima vida omogućuje samostalno pretraživanje prava koja su im dostupna.

3. Provoditi edukaciju osoba s invaliditetom o korištenju novih i postojećih raspoloživih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i osigurati dostupnost cjelokupnog materijala za obrazovanje osoba s invaliditetom i njihovu usklađenost s postojećim standardima pristupačnosti.

Kako korištenje novih informacijskih tehnologija olakšava pristup obrazovanju, doprinosi samostalnosti u svakodnevnom životu, povećava konkurentnost osoba s invaliditetom na tržištu rada te olakšava zapošljavanje, udruge osoba s invaliditetom sustavno organiziraju i provode edukacije svojih članova. U tu svrhu provode tečajeve informatičkog opismenjavanja, tečajeve svakodnevnih vještina i osposobljavanje za samostalno življenje, kreativne radionice i sl. te organiziraju prezentacije novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb je u sklopu projekta „Izvaninstitucionalna podrška, rehabilitacija i socijalna integracija“ organiziralo i provelo 98 AT-AAC radionica u sklopu kojih su korisnici (35) upotrebljavali asistivnu tehnologiju koja djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom kompenzira, olakšava ili neutralizira oštećenje što rezultira širim opsegom participacije u svakodnevnim aktivnostima. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2. Više o aktivnostima projekta i u Aktivnosti 3., Mjere 6. u Području 4. Socijalna zaštita te u Području 5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Mjeri 2., Aktivnosti 1 d) Prijevoz osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju posebno opremljenim kombi vozilima)

Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba je u okviru projekta „Škola za život u Vjeverici“, u organizaciji i pod vodstvom Društvenog centra Prečko provela informatičke radionice za šest korisnika osoba s intelektualnim oštećenjima. Radionice su održavane jednom tjedno u periodu od sedam tjedana, a sudjelovao je i jedan djelatnik Udruge. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2.)

S obzirom na pandemiju uzrokovanu koronavirusom i posljedično sve veću digitalizaciju **Hrvatsko društvo stručnih komunikacijskih posrednika za gluhe osobe** je u sklopu projekta „Izazov i prilika za jednakost – prijevod na daljinu“ provelo edukaciju gluhih osoba o načinu i uvjetima korištenja usluge prijevoda na daljinu. Na taj način korisnicima (šesnaest) je omogućeno ravnopravno sudjelovanje u svakodnevnom životu uz veću razinu samostalnosti, budući da su online prevođenjem uklonjene komunikacijske barijere između gluhih osoba i treće strane (**19.000,00 kn**).

Udruga invalida rada Zagreba, u sklopu projekta „Od jutra do sutra“ organizirala je edukativne informatičke radionice e-kutak u okviru kojih je 47 korisnika kroz 70 radionica educirano za korištenje novih informacijskih komunikacijskih tehnologija poput pametnih telefona, tableta i računala. Također

je održano jedanaest radionica digitalne fotografije u sklopu kojih je sedam korisnika upoznato s tehnikama digitalnih fotoaparata kao i računalnom obradom fotografija **(75.000,00 kn)**.

Gradski ured za obrazovanje je preko Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Grada Zagreba sufinancirao programe tehničke kulture namijenjene osobama s invaliditetom. Na taj način održana je online edukacija osoba s invaliditetom (130) za samostalni rad na računalu te osnovni i napredni tečaj za internet **(9.333,34 kn)**.

4. Izraditi model evaluacije edukacija o primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija i provoditi evaluaciju.

S obzirom na kontinuiranu suradnju Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i udruga osoba s invaliditetom koje okupljaju veći broj građana s invaliditetom, Ured od strane udruga zaprima izvješća o financiranim programima/projektima, u okviru kojih su navedeni i rezultati evaluacije provedenih aktivnosti. Za pojedine edukacije provode se zasebne evaluacije i provjere znanja. Udruge putem anketnih upitnika i intervjua ispituju zadovoljstvo korisnika provedenim edukacijama te prikupljaju prijedloge za njihovo unaprjeđenje.

5. Prilagoditi Gradske knjižnice za arhiviranje informativnog materijala u različitim specifičnim formatima.

Slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija dostupno je i osobama s invaliditetom u Knjižnicama Grada Zagreba. Također, imaju sustav pretraživanja dostupan za slijepe osobe preko interneta. S ciljem opremanja gradskih ustanova u kulturi u 2021. ukupno je nabavljeno 78.584 svezaka tiskanih knjiga. Knjižnice Grada Zagreba također posjeduju i zvučne knjige, ukupno 9.611 jedinica građe, koje su većinom namijenjene za posudbu osobama s teškoćama u čitanju.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izrađen katalog, godišnji izvještaj s novim informacijama.	kontinuirano ažurirane informacije
	2. Izrađena web-stranica.	Navedeno u opisu
	3. Broj provedenih edukacija, broj uključenih osoba i organizacija.	187/241/6
	4. Izrađen model evaluacije, provedena evaluacija.	Provedene zasebne evaluacije i provjere znanja
	5. Broj prilagođenih prostora u Gradskim knjižnicama.	5

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

111.133,34 kn

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznosi od 94.000,00 kn dodijeljen je temeljem Natječaja i zbirno je prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

2. Korištenje novim tehnologijama radi povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>
1. Osiguravati dostupnost svih obrazovnih sadržaja osobama s invaliditetom (uključujući i cjeloživotno učenje) i uskladiti postojeće standarde pristupačnosti. Sve obrazovne ustanove potrebno je opremiti dostupnim pomagalicama poput FM-sustava (za ozvučenje učionice kompatibilnog s elektroakustičkim pomagalom učenika s oštećenjem sluha).

2. Ugrađivati induktivne petlje u ustanove u vlasništvu Grada Zagreba, posebno one sa šalterskim poslovanjem.	
3. Izraditi listu prioriteta specifičnih pomagala suvremene tehnologije prema potrebama različitih kategorija osoba s invaliditetom i osiguravati njihovu dostupnost.	
4. Poticati javne službe i javna tijela na informiranje i komuniciranje u obliku koji je prihvatljiv osobama s invaliditetom.	
5. Provoditi edukaciju zaposlenih u javnim ustanovama o specifičnostima informiranja i komuniciranja s osobama s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, sva gradska upravna tijela, ustanove u vlasništvu Grada Zagreba, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj dostupnih sadržaja, broj prilagođenih učionica. 2. Broj ugrađenih induktivnih petlji. 3. Izrađena lista prioriteta, broj dostupnih pomagala. 4. Poduzete inicijative. 5. Broj organiziranih edukacija, broj uključenih u edukacije.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Osiguravati dostupnost svih obrazovnih sadržaja osobama s invaliditetom (uključujući i cjeloživotno učenje) i uskladiti postojeće standarde pristupačnosti. Sve obrazovne ustanove potrebno je opremiti dostupnim pomagalima poput FM-sustava (za ozvučenje učionice kompatibilnog s elektroakustičkim pomagalom učenika s oštećenjem sluha). Prema podacima Gradskog ureda za obrazovanje, sukladno zamolbama osnovnih i srednjih škola odobrena su financijska sredstva za nabavu potrebnih specijalnih pomagala za učenike s teškoćama u razvoju. Aktivnost opisana u Području 2. Odgoj i obrazovanje, Mjeri 2. Osiguravanje dodatne specijalne i didaktičke opreme i posebnih didaktičkih sredstava za sve odgojno-obrazovne ustanove Grada Zagreba za potrebe djece s teškoćama u razvoju te informatičke opreme i elemenata informatičke potpore za gluhi, slijepu i gluhoslijepu djecu i mlade sukladno članku 13. Pravilnika o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, Aktivnosti 3. Pratiti potrebe i osiguravati informatičku opremu i elemente informatičke potpore za gluhi, slijepu i gluhoslijepu djecu i mlade.	
2. Ugrađivati induktivne petlje u ustanove u vlasništvu Grada Zagreba, posebno one sa šalterskim poslovanjem. Aktivnost nije provedena u 2021.	
3. Izraditi listu prioriteta specifičnih pomagala suvremene tehnologije prema potrebama različitih kategorija osoba s invaliditetom i osiguravati njihovu dostupnost. Na osnovu zahtjeva osnovnih i srednjih škola, Gradski ured za obrazovanje izradio je popis potrebnih pomagala te su ista nabavljana prema prioritetima, u skladu s financijskim mogućnostima. Centar Silver osigurava pomagala suvremene tehnologije kroz posudionicu asistivne tehnologije Centra Silver., a u 2021. godini nije zaprimljen niti jedan zahtjev za posudbom asistivne tehnologije.	
4. Poticati javne službe i javna tijela na informiranje i komuniciranje u obliku koji je prihvatljiv osobama s invaliditetom	

Sve informacije koje se tiču osoba s invaliditetom (natječaji i rezultati natječaja, zakonske izmjene i dopune, obavijesti i dr.), Grad Zagreb objavljuje na svojim službenim stranicama. Također se redovito obavještavaju i mediji koji prate sve gradske aktivnosti prema osobama s invaliditetom pa su informacije dostupne i putem web portala, lokalnih TV i radio emisija. Grad Zagreb s drugim ustanovama, tijelima javne vlasti i udrugama potiče na komunikaciju dostupnim tehnologijama (web stranice, e-pošta i dr.).

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba u sklopu projekta „**Povećanje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba uz podršku Grada Zagreba**“ organizirao je u Domu za starije osobe Park, preko ZOOM platforme, edukaciju o oštećenju sluha u starijoj životnoj dobi i osnovama hrvatskog znakovnog jezika. Na edukaciji su sudjelovale 32 osobe **(165.000,00 kn)**.

5. Provoditi edukaciju zaposlenih u javnim ustanovama o specifičnostima informiranja i komuniciranja s osobama s invaliditetom.

Kroz suradnju Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, djelatnici javnih službi koji i sami često imaju priliku biti u neposrednom kontaktu s osobama s invaliditetom, kontinuirano se informiraju i educiraju o specifičnostima, načinima pristupa i komunikacije te potrebama osoba s invaliditetom, radi što kvalitetnijeg pružanja usluga.

Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba je u okviru projekta „Povećanje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba uz podršku Grada Zagreba“ proveo edukaciju za osposobljavanje stručnih komunikacijskih posrednika u trajanju od dvadeset sati. Na edukaciji su sudjelovale tri osobe. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, Mjeri 2., Aktivnosti 4.)

Dva djelatnika Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba su u okviru projekta „Škola za život u Vjeverici“ sudjelovala na edukaciji o Europskoj strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.- 2030. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2.)

Važno je istaknuti „Kamp u Tuheljskim toplicama“ na kojem je jedna od tema bila „Komunikacijom do dobrih odnosa“, a sudjelovale su tri djelatnice koje su na edukaciju upućene u sklopu aktivnosti „Jačanje institucionalnog, organizacijskog i programskog razvoja udruge“ **(80.000,00 kn)**.

Društvo distrofičara Zagreb – DDZ je u sklopu svoje aktivnosti „Pružanje socijalnih usluga za članove Društva distrofičara Zagreb“ proveo edukaciju svojih zaposlenika (šest) kako bi isti mogli nesmetano provoditi planirane aktivnosti u digitalnom okruženju pomoću uređaja UVC40 BYOD za organiziranje audio – video konferencija putem platformi – Zoom, Microsoft Teams, GoToMeeting, BlueJeans, webex i dr. (Napomena: Troškovi aktivnosti u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj dostupnih sadržaja, broj prilagođenih učionica.	2
	2. Broj ugrađenih induktivnih petlji.	-
	3. Izrađena lista prioriteta, broj dostupnih pomagala.	2
	4. Poduzete inicijative.	DA
	5. Broj organiziranih edukacija, broj uključenih u edukacije.	4/14

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

245.000,00 kn

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 165.000,00 kn dodijeljen je putem Natječaja, a iznos od 80.000,00 kn putem Javnog poziva i zbirno je prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

3. Jačanje svijesti o tome da osobe s invaliditetom same mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Promicati pozitivnu sliku o osobama s invaliditetom.	
2. Upoznavati javnost o dobrim primjerima iz prakse u području rada, obrazovanja, kulture, stanovanja i drugoga preko sredstava javnog informiranja.	
3. Poticati medije na uvođenje i održavanje redovitih općih i specijaliziranih informativnih programa u kojima bi se razmatrale aktualne teškoće, ali i uspjesi u provođenju mjera <i>Strategije</i> .	
4. Poticati osobe s invaliditetom i njihove udruge na javnu promidžbu u suradnji s medijima.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, sva gradska upravna tijela, ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj kampanja. 2. Broj kampanja. 3. Broj novih redovitih općih i specijaliziranih informativnih programa. 4. Broj održanih susreta s predstavnicima medija (okrugli stolovi, tribine, sastanci).

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Promicati pozitivnu sliku o osobama s invaliditetom.

Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom organiziranjem raznih aktivnosti te preko vlastitih izdanja časopisa koji se distribuiraju članovima, ali i široj javnosti, suradnjom s medijima promoviraju svoj rad i postignuća osoba s invaliditetom te na taj način promiču pozitivnu sliku o osobama s invaliditetom.

Centar „Novi Jelkovec“ tijekom 2021. godine je kroz medije upoznao javnost o svojim uslugama, aktivnostima i programima, a sve u cilju razvoja društvene svijesti o izjednačavanju mogućnosti aktivnog življenja osoba s invaliditetom, kao i brige za iste. Realizirana su gostovanja u TV emisijama Hrvatske radio televizije i RTL-a, radijskoj emisiji Hrvatskog katoličkog radija, a objavljena je i reportaža u Jutarnjem listu. Također je izrađen i letak Centra „Novi Jelkovec“. Navedeno je provedeno na način da su sami korisnici, osobe s invaliditetom svjedočili o svom životu u Centru i općenito.

IN-Portal, jedinstveni je medijski projekt u ovom dijelu Europe, kojeg je **URIHO** pokrenuo 2013. kao prvi news portal za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj, a i jedan od prvih takvih medija u svijetu. Daje velik doprinos senzibilizaciji šire javnosti za probleme osoba s invaliditetom, te stvara medijsku platformu kroz koju organizacije i udruge promoviraju svoje projekte, objavljuje natječaje udruga i natječaje za zapošljavanje, informacije o profesionalnoj rehabilitaciji i orijentaciji, te savjete vodećih stručnjaka iz svih područja društvenog života, a posebno onih koja su od specifičnog interesa za osobe s invaliditetom. Općenito, urednička politika Portala definirana je na način da obrađuje sve bitne teme koje se odnose na život i rad osoba s invaliditetom. Portal objavljuje i vijesti iz politike, sporta, kulture, medicine i znanosti, dakle bavi se i temama koje definiraju suvremeni svijet. Rubrike portala potiču interakciju čitatelja, pa se tako primjerice u Kutku za stručnjake, nalaze odgovori na pitanja čitatelja, osoba s invaliditetom, dok se rubrika Moderna vremena bavi aspektima modernog načina življenja na populaciju osoba s invaliditetom, imajući u fokusu interesa nove tehnologije. Novinari In-portala su

ujedno i osobe s invaliditetom te svakodnevno u svojim člancima upozoravaju na probleme s kojima se osobe s invaliditetom susreću.

Udruga **DEBRA, društvo oboljelih od bulozne epidermolize** (u daljnjem tekstu: Udruga) je u sklopu svoje aktivnosti „25 godina rada DEBRA-e, društva oboljelih od bulozne epidermolize“ izradila promotivni animirani film s ciljem podizanja svijesti javnosti o problemima osoba oboljelih od bulozne epidermolize. Također, filmom se nastojala razviti društvena empatija prema navedenoj ranjivoj skupini u svrhu što bolje integracije u društvo. Promotivni animirani film prikazan je u emisiji „Dobro jutro Hrvatska“, a snimljen je i prilog za Mreža TV, emisiju „Ključ zdravlja“. U podcastu s Anom Radišić je, osim predstavljanja rada i aktivnosti udruge, najavljeno prikazivanje promotivnog animiranog filma na službenim kanalima udruge. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 5., Aktivnosti 2.)

2. Upoznavati javnost o dobrim primjerima iz prakse u području rada, obrazovanja, kulture, stanovanja i drugoga preko sredstava javnog informiranja.

Predstavnici gradskih ureda, ustanova kao i predstavnici udruga, koje se bave područjima značajnim za osobe s invaliditetom, često sudjeluju u televizijskim i radijskim emisijama iz različitih područja života osoba s invaliditetom, a u 2021. nastavljena je dobra suradnja s medijima i tiskovinama.

Putem Javnog natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja udruga mladih ili udruga za mlade iz Proračuna Grada Zagreba za 2021., Gradskog ureda za sport i mlade, financiran je projekt „Informacija – socijalizacija“, Hrvatskog saveza udruga mladih i studenata s invaliditetom SUMSI. **Hodalica** je emisija za mlade i studente s invaliditetom, koju zajednički provode Hrvatski savez udruga mladih i studenata s invaliditetom SUMSI i Radio Student. Bavi se novim događanjima, projektima i ostalim zanimljivostima iz područja obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja, slobodnog vremena Grada Zagreba te svih ostalih segmenata iz života osoba s invaliditetom. U 2021. bilo je 35 emisija, a procjena je da je bilo oko 5.000 slušatelja te oko 350 korisnika koji su se uključili u neku od spomenutih aktivnosti, a 35 ih je svoje aktivnosti prezentiralo u emisiji (**10.000,00 kn**).

Primjeri dobre prakse redovito su zastupljeni na In-Portal, gdje se svakodnevno prikazuju životne priče uspješnih pojedinaca, osoba s invaliditetom. In-Portal, središnji medij za informiranje osoba s invaliditetom, na dnevnoj bazi prati sve relevantne vijesti vezane za novitete na kulturnom, obrazovnom, radnom i području stanovanja osoba s invaliditetom. Područje interesa odnosi se i na sportska druženja, humanitarne akcije, razne simpozije i kongrese, zakonske propise te izvješća, naputke i priopćenja ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Na području kulture portal prati kazališta prilagođena slijepim i slabovidnim osobama, bavi se sportskim događanjima vezanim za paraolimpijce, a rubrika Moderna vremena, rezervirana je, između ostalog, i za naprednu asistivnu tehnologiju. U rubrici inMREŽA, organizacije i udruge imaju prigodu predstaviti svoje programe i projekte, ili pak razmijeniti stavove i ideje.

3. Poticati medije na uvođenje i održavanje redovitih općih i specijaliziranih informativnih programa u kojima bi se razmatrale aktualne teškoće, ali i uspjesi u provođenju mjera Strategije.

Grad Zagreb u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i Povjerenstvom za osobe s invaliditetom Grada Zagreba nastavio je dobru suradnju s medijima te su isti tijekom godine redovito pozivani na događanja i aktivnosti organizirane vezano uz provedbu mjera i aktivnosti Strategije.

4. Poticati osobe s invaliditetom i njihove udruge na javnu promidžbu u suradnji s medijima.

Udruge osoba s invaliditetom i udruge koje djeluju u korist osoba s invaliditetom, vezano za aktivnosti koje provode, redovito i uspješno surađuju s medijima. Primjerice, obilježavanje važnih datuma poput Međunarodnog dana osoba s invaliditetom i dr. redovito je medijski popraćeno. Tako je, primjerice,

v.d. ravnatelja URIHO-a, povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom i dana Ustanove URIHO gostovala na Hrvatskom katoličkom radiju u emisiji (u daljnjem tekstu: HKR) „Aktualno“ te u emisiji Hrvatske radio televizije „Dobro jutro Hrvatska“ u sklopu koje je prezentiran rad Ustanove te primjeri dobre prakse u zapošljavanju osoba s invaliditetom. Također povodom obilježavanja 75 godina URIHO-a organizirano je gostovanje ravnatelja Ustanove na HKR-u, u emisiji „Novi valovi dobrote“ u sklopu koje je predstavljen rad Ustanove.

Hrvatski savez udruga za mlade i studente s invaliditetom SUMSI predstavio je svoj projekt „Iskustvom i znanjem do jednakosti“ u emisiji HKR „Novi valovi dobrote“.

Udruga Don Kihot sudjelovala je u radijskoj emisiji Hrvatskog radija „Jedan plus jedan“ u sklopu koje je promovirala jednakost djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Inače riječ je o emisiji čiji je cilj senzibilizirati javnost prema osobama s invaliditetom.

Savez Dodir ostvario je gostovanja u emisiji „Hodalica“ koju predvodi Hrvatski savez udruga mladih i studenata s invaliditetom SUMSI u partnerstvu s udrugom Radio Student. U emisiji su gostovale predsjednica Saveza SUMSI na temu prijevoda Biblije na hrvatski znakovni jezik te prevoditeljica za gluhoslijepe osobe na temu hrvatskog znakovnog jezika.

Predstavnica Saveza gluhih i nagluhih grada Zagreba (u daljnjem tekstu: Savez) sudjelovala je u emisiji „Normalan život“ u sklopu koje je predstavila projekte koje Savez provodi za gluhe osobe. Također se osvrnula na obilježavanje 100 godina okupljanja gluhih osoba u Gradu Zagrebu, a govorilo se i o pogrešnom korištenju termina „gluhonijem“ u javnosti.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj kampanja.	3
	2. Broj kampanja.	2
	3. Broj novih redovitih općih i specijaliziranih informativnih programa.	Navedeno u opisu
	4. Broj održanih susreta s predstavnicima medija (okrugli stolovi, tribine, sastanci).	7

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

10.000,00 kn

MJERA:

4. Podizanje javne svijesti o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>
1. Promovirati jedinstvenu nediskriminirajuću terminologiju u svim javnim istupima i tiskanom materijalu.
2. Koristiti odgovarajuće načine i sadržaje edukacija na svim obrazovnim razinama i približavati djeci i mladima znanja i iskustva o obilježjima invaliditeta.
3. Organizirati stručne skupove, tribine, okrugle stolove.
4. Izraditi Vodič kroz Grad Zagreb za osobe s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Vodič), i posebna izdanja na Brailleovu pismu, prevesti ga na hrvatski znakovni jezik, izraditi u audioformatu.
5. Javno obilježavati datume povezane s promicanjem ljudskih prava i unapređenjem položaja osoba s invaliditetom.

<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, sva gradska upravna tijela, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Upotreba nediskriminirajuće terminologije. 2. Broj održanih edukacija. 3. Broj održanih stručnih skupova, tribina, okruglih stolova. 4. Izrađen, prilagođen i objavljen Vodič. 5. Obilježeni datumi.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Promovirati jedinstvenu nediskriminirajuću terminologiju u svim javnim istupima i tiskanom materijalu. Grad Zagreb promovira jedinstvenu nediskriminirajuću terminologiju u djelovanju prema osobama s invaliditetom na što uvijek i bez iznimke upozorava u svim medijskim istupima, kao i tiskanom materijalu. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom organizator je i sudionik na mnogim stručnim skupovima gdje također ističe korištenje upravo takve terminologije. Prilikom izvršavanja svakodnevnih poslovnih aktivnosti te putem sredstava javnog priopćavanja, ustanove i udruge dosljedno provode politiku korištenja jedinstvene nediskriminirajuće terminologije, sukladno Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom i važećim propisima. Ustanova URIHO koristi jedinstvenu nediskriminirajuću terminologiju u svim javnim istupima pazeći pritom na govor tolerancije i političku korektnost. Zaštita osoba s invaliditetom, stvaranje uvjeta za njihovo zapošljavanje fokus je interesa najstarije i najveće Ustanove na ovom području. Sve svoje publikacije, kako tiskane, tako i one online URIHO prilagođava osobama s invaliditetom radeći tako iskorak u odnosu na dosadašnju praksu. Udruga Don Kihot u svom radu, na web i facebook stranicama te u komunikaciji s medijima koristi jedinstvenu nediskriminirajuću terminologiju. Udruga invalida rada Zagreba u svakodnevnim poslovima, svim internim i javnim istupima, tiskanim i elektroničkim materijalima koristi i promovira jedinstvenu nediskriminirajuću terminologiju.	
2. Koristiti odgovarajuće načine i sadržaje edukacija na svim obrazovnim razinama i približavati djeci i mladima znanja i iskustva o obilježjima invaliditeta. Hrvatski savez udruga za mlade i studente s invaliditetom SUMSI, u sklopu projekta „Iskustvom i znanjem do jednakosti“ organizirao je i proveo četrnaest edukativnih radionica o invaliditetu u šest osnovnih škola na području Grada Zagreba. Radionica je bila koncipirana u tri dijela; u prvom dijelu su dane informacije vezane uz definicije, terminologiju i verbalne pojedinosti samog invaliditeta, drugi dio se bavio praktičnim životom i funkcioniranjem osoba s invaliditetom, dok su u posljednjem dijelu korisnici postavljali pitanja predavačima. Radionicama je obuhvaćeno ukupno 325 učenika. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, Mjeri 4., Aktivnosti 2.) Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba je u sklopu projekta „Povećanje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba uz podršku Grada Zagreba“ organizirao i proveo radionicu o hrvatskom znakovnom jeziku u tri osnovne škole na kojoj je sudjelovalo ukupno 42 učenika. Također su održane i dvije edukacije o hrvatskom znakovnom jeziku u jednoj osnovnoj i srednjoj školi koje su obuhvatile 51 sudionika. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, Mjeri 2., Aktivnosti 4.) CeDePe - Društvo osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Zagreb je u suradnji sa Zdravstvenim veleučilištem u okviru projekta „Izvaninstitucionalna podrška, rehabilitacija i socijalna integracija“	

održao stručnu praksu za studente radne terapije druge godine. Vježbe su provedene u sklopu kolegija Ergonomija u radnoj terapiji. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2.)

Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba organizirala je posjet tri studentice Edukacijsko – rehabilitacijskog fakulteta u svrhu neposrednog praktičnog upoznavanja s dnevnim programom za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama. Također tri studenta socijalnog rada Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, odradilo je terensku praksu u udruzi, dok je studentica Edukacijskog – rehabilitacijskog fakulteta volontirala u udruzi. Krajem godine sa studenticom socijalnog rada Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, sklopljen je ugovor o volontiranju. (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, Mjeri 2., Aktivnosti 5.)

3. Organizacija stručnih skupova, tribina, okruglih stolova.

URIHO je organizirao edukaciju „Metode i tehnike za podučavanje odraslih osoba s invaliditetom u nestrukovnom obrazovanju“ u sklopu Erasmus+ projekta kojim koordinira: „Inkluzivno obrazovanje: osiguravanje pristupačnosti nestrukovnog obrazovanja odraslih osoba s invaliditetom“.

Svrha edukacije odnosila se na pružanje relevantnih znanja o adekvatnim znanjima neophodnima za prijenos znanja i vještina osobama s invaliditetom posebice u okviru programa profesionalne rehabilitacije. Edukacija je bila ponuđena inozemnim partnerima, suradničkim organizacijama URIHO-a te svim relevantnim dionicima u području obrazovanja i osposobljavanja u Gradu Zagrebu. Ustanova je organizirala okrugli stol pod nazivom „Važnost cjeloživotnog obrazovanja za osobe s invaliditetom“, kojem je cilj bio informirati i senzibilizirati javnost o važnosti stjecanja relevantnih znanja i kompetencija za osobe s invaliditetom u svrhu veće uključenosti na tržište rada. Okrugli stol je okupio sve relevantne dionike u području invaliditeta i obrazovanja odraslih i Grada Zagreba, a široj javnosti je bio dostupan online i sudjelovanjem uživo.

Krajem 2021. organiziran je i okrugli stol na temu „Održivost zapošljavanja osoba s invaliditetom u doba pandemije“ na kojem se razgovaralo o metodama i strategijama za očuvanje radnih mjesta osoba s invaliditetom u doba velikih tržišnih izazova izazvanih pandemijom. Okruglom stolu su prisustvovali svi relevantni dionici iz Grada Zagreba koji se aktivno bave zapošljavanjem ili poticanjem zapošljavanja osoba s invaliditetom. Široj javnosti Okrugli stol je bio dostupan online preko URIHO-ve facebook stranice, a snimka se može pronaći na URIHO-vom YouTube kanalu.

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom ZAMISLI, u sklopu aktivnosti „Položaj osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu“ organizirala je tri online konferencije preko Zoom platforme. Tijekom konferencija govorilo se o izazovima s kojima se svakodnevno susreću osobe s invaliditetom kao i članovi njihovih obitelji. Također su istaknuti izazovi tijekom školovanja djece s teškoćama u razvoju i studenata s invaliditetom, dok se na završnoj konferenciji govorilo o načinima pružanja podrške osobama s invaliditetom u rizičnim situacijama. (Napomena: Opis aktivnosti, kao i troškovi aktivnosti u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 4.)

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, u suradnji s **Dnevnim centrom „Mali dom – Zagreb“**, **Centrom Silver** i **Centrom „Novi Jelkovec“**, organizirao je okrugli stol „Socijalne usluge za djecu s teškoćama u razvoju u Gradu Zagrebu“, koji je održan online, putem platforme **Zoom**. Sudjelovalo je više od 200 stručnjaka koji rade s djecom s teškoćama u razvoju iz sustava socijalne skrbi, zdravstva i obrazovanja iz svih dijelova Republike Hrvatske. (Napomena: Aktivnost opisana i u Području 1. Obitelj i život u zajednici, Mjeri 1., Aktivnosti 2. te u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 4.)

Udruga invalida rada Zagreba je u 2021., u skladu s propisanim mjerama zaštite od virusa SARS-CoV-2, objavila on-line predavanja u okviru edukacijske tribine pod nazivom „Mens sano“ ukazujući

na važnost očuvanja mentalnog zdravlja invalida rada, ostalih osoba s invaliditetom te općenito svih građana Republike Hrvatske, pogotovo u izazovnim uvjetima koji su se nastavili i u 2021.

4. Izraditi Vodič kroz Grad Zagreb za osobe s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Vodič), i posebna izdanja na Brailleovu pismu, prevesti ga na hrvatski znakovni jezik, izraditi u audioformatu.

Online servis Pristupačni Zagreb pruža informacije o pristupačnosti raznim objektima iz javnog, privatnog i civilnog sektora.

Prototip servisa razvijen je u sklopu Hackathona Pristupačni Zagreb, kojeg je organizirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom u suradnji sa Zagrebačkim inovacijskim centrom.

Trenutno je u bazi otprilike 2.500 objekata te se broj objekata planira povećati u budućnosti. Objekti su kategorizirani, ovisno o razini pristupačnosti, kao pristupačni, nepristupačni ili djelomično pristupačni. Pristupačnost je podijeljena na tri razine, pristup objektu, ulaz u objekt i unutrašnjost objekta. Također, svaki objekt sadrži galeriju fotografija koje prikazuju stanje pristupačnosti te je servis integriran s Google Kartama za lakšu navigaciju i planiranje putovanja.

U 2021. su s udrugama osoba s invaliditetom dogovorene daljnje potrebe i prioriteti nadogradnje servisa.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom prijavio je servis Pristupačni Zagreb na Poziv za nominacije Zero Project 2022 za područje pristupačnosti u kategoriji inovativne tehnologije.

Prijavljena je 381 nominacija iz 86 zemalja, pri čemu je Grad Zagreb bio jedini prijavitelj iz Hrvatske. Prijave su pristigle iz četiri sektora, civilnog društva, javnog, poslovnog i ICT sektora, od čega je 160 inovativnih praksi i politika iz 54 zemlje izabrano u uži izbor.

Nominacija Grada Zagreba je nakon dva kruga međunarodnog recenziranja ušla u uži izbor projekata za 2022. od 76 inovativnih praksi i politika koje će biti objavljene u Izvješću o pristupačnosti 2022. i koje su dobile priznanje na Zero Project 2022 konferenciji.

5. Javno obilježavati datume povezane s promicanjem ljudskih prava i unapređenjem položaja osoba s invaliditetom.

Povodom **Međunarodnog dana osoba s invaliditetom** i dana Ustanove URIHO, URIHO-vi stručni radnici organizirali su online Okrugli stol pod nazivom „Održivost zapošljavanja osoba s invaliditetom u doba pandemije“, uz sudjelovanje predstavnika Grada Zagreba, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Centra za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i udruga osoba s invaliditetom.

Povodom **Međunarodnog dana gluhih, Međunarodnog dana znakovnih jezika** i 100 godina okupljanja gluhih u Gradu Zagrebu, Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba organizirao je skup pod nazivom „Izjednačavanje kriterija za ujednačavanje prava Gluhih“ na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te Zavoda za mirovinsko osiguranje. Tijekom skupa gluhe osobe istaknule su brojne probleme s kojima se susreću u svakodnevnom životu.

Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom ZAMISLI organizirala je tri online konferencije putem Zoom platforme od kojih se posljednja pod nazivom „Podrška osobama s invaliditetom u Gradu Zagrebu u rizičnim situacijama“ održala povodom **Međunarodnog dana osoba s invaliditetom**. Na konferenciji se govorilo o načinima pružanja podrške osobama s invaliditetom u rizičnim situacijama, a sudionici su imali priliku podijeliti svoja iskustva suočavanja sa svakodnevnim stresom zbog straha od zaraze i/ili novih potresa.

Datumi povezani s obilježavanjem Međunarodnog dana osoba s invaliditetom imaju svoje posebno mjesto na In-portalu kroz sadržaje i događanja koja prethode samom danu obilježavanja, a to su razni sportski događaji, intervjui i životne priče pojedinaca, osoba s invaliditetom.

Centar „Luka Ritz“ prigodnim je sadržajima na svojoj web stranici te društvenim mrežama (Facebook i Instagram) obilježio **Međunarodni dan osoba s invaliditetom** i **Međunarodni dan ljudskih prava**.

Udruga invalida rada Zagreba je, u skladu sa strogim protuepidemijskim mjerama, obilježila **Nacionalni dan invalida rada**, on-line organizacijom predavanja i izložbe fotografija, crteža i kreativnih rukotvorina.

Udruga za autizam – Zagreb obilježila je **Svjetski dan svjesnosti o autizmu** postavljanjem instalacije „Budi AUT“ u Parku Zrinjevac uz Glazbeni paviljon. Također su postavljeni zvučnici i stol s info/promotivnim materijalom. Na ekranu je kontinuirano prikazivana projekcija kratkog filma o deset godina organiziranog stanovanja uz podršku za odrasle osobe s poremećajem iz spektra autizma, Budi AUT – jingle te animirani film. Instalacija je bila otvorena uz pripadajući kratki program pozdravnih riječi, a događaj je medijski popraćen. Svi prisutni posjetitelji informirani su o radu Udruge, poremećaju iz spektra autizma te problematici osoba s invaliditetom i invaliditeta.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, **Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom** u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo i Poliklinikom za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju Srčana, organizirao je predavanje pod nazivom „COVID-19 infekcija i srce te rani probir protiv kardiovaskularnih bolesti“.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Upotreba nediskriminirajuće terminologije.	Navedeno u opisu
	2. Broj održanih edukacija.	22
	3. Broj održanih stručnih skupova, tribina, okruglih stolova.	7
	4. Izrađen, prilagođen i objavljen Vodič.	DA
	5. Obilježeni datumi.	DA
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

5. Osiguravanje prilagodbe programa u lokalnim elektroničkim medijima za gluhe i slijepe s kojima Grad Zagreb ima sklopljene ugovore o programskoj suradnji na promicanju javnosti rada tijela Grada Zagreba i drugih tijela

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Izabrati programe koji će se prilagoditi potrebama gluhih i slijepih korisnika.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Ured gradonačelnika Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, lokalni elektronički mediji s kojima Grad Zagreb ima sklopljene ugovore o programskoj suradnji na promicanju javnosti rada tijela Grada Zagreba i drugih tijela, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj prilagođenih emisija.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Izabrati programe koji će se prilagoditi potrebama gluhih i slijepih korisnika.

Grad Zagreb u 2021. nije subvencionirao proizvodnju i emitiranje audiovizualnih i/ili radijskih programskih sadržaja u programima nakladnika televizija ili radija. Ipak dvije televizijske i dvije radijske emisije promiču teme vezane uz osobe s invaliditetom dok se jedna emisija jednog TV nakladnika prevodi na znakovni jezik.

Z1 Televizija

Od specijaliziranih TV emisija koje se bave tematikom vezanom uz invaliditet mogu se navesti:

- **ISTI SMO:** Jedina emisija o problematici osoba s invaliditetom koju one same uređuju i vode. Projekt je zamišljen kao medijski prostor koji će osobama s invaliditetom uvijek biti dostupan da ga mogu koristiti za svoju vidljivost, progovarati o svojim problemima, uspjesima i podvizima, ali i osvještavati javnost o brojnim područjima u kojima još za to postoji potreba.

- **O NAMA ZA VAS:** Emisija posvećena gluhih i nagluhim osobama koja se odvija isključivo na znakovnom jeziku uz tekst s titlovima za čujuće. Čujućima predstavlja svijet tišine, a gluhih i nagluhim daje prostor da ispričaju svoju priču. U emisiji se progovara o uspjesima i podvizima sportaša, znanstvenika, glazbenika, umjetnika i raznih drugih sjajnih ljudi s oštećenjima sluha.

Z1 televizija proizvodi i emitira emisije koje prati prijevod na znakovni jezik:

- **S DRUGE STRANE:** Emisija razmatra teme diskriminacije žena i mladih u društvu i probleme s kojima se te dvije skupine susreću, a o kojima se nedovoljno i nesustavno govori u medijima.

Od radijskih nakladnika samo dva nakladnika emitiraju emisije koje između ostalog promiču i teme vezane uz osobe s invaliditetom:

HRT – HR 1 – Hrvatski radio, emisija **Šesto čulo** koja se emitira četvrtkom, namijenjena je osobama s invaliditetom sa svim temama i pitanjima koja ih zanimaju i tiču se njihova života. Služi i senzibilizaciji šire javnosti za pitanja i probleme osoba s invaliditetom.

Yammat FM Radio, emisija **Radio Aktivitet** koja se emitira ponedjeljkom, u trajanju od 30 minuta.

Udruga za prevenciju prekomjerne težine, emitirala je 40 edukativnih emisija „Čovjek i zdravstvena kultura“. Cilj emisije je senzibiliziranje pojedinca i cijele zajednice na bolju brigu o vlastitom biću, a obrađuju se teme poput tolerancije prema različitosti, važnosti prevencije u borbi protiv niza bolesti, poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom, život s bolestima i invaliditetom, psihofizičko zdravlje, međuljudski odnosi, samopoštovanje itd. U svakoj emisiji angažiran je prevoditelj za gluhe i nagluhe te je na taj način osigurano da su sve informacije dostupne svima bez obzira na njihova ograničenja. Emisije u prosjeku redovito prati 5.000 – 8.000 ljudi.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj odabranih emisija	6
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

PODRUČJE 9. SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

MJERA:

1. Kontinuirano stručno i financijsko poticanje i podupiranje projekata i programa koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom

PROVEDBENA AKTIVNOST

1. Financirati i sufinancirati projekte i programe, udruge i institucije koje na amaterskoj i profesionalnoj razini djelovanja afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom.

2. Sufinancirati programe tehničke kulture namijenjene osobama s invaliditetom preko Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Grada Zagreba.

NOSITELJI I
SUNOSITELJI

POKAZATELJI
PROVEDBE

Gradski ured za kulturu, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.

1. Broj sufinanciranih projekata, udruga i institucija.
2. Broj sufinanciranih udruga, broj sufinanciranih programa i broj korisnika programa.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Financirati i sufinancirati projekte i programe, udruge i institucije koje na amaterskoj i profesionalnoj razini djelovanja afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom.

Gradski ured za kulturu sufinancirao je sljedeće projekte/programe:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Redovna djelatnost	Dramski studio slijepih i slabovidnih „Novi život“	-	300.000,00 kn	Redovna djelatnost
Jednaki u kulturi	Centar mladih „Ribnjak“	377	5.000,00 kn	Projektom se želi potaknuti mobilnost osoba s invaliditetom uz osobno osnaživanje kvalitetnim provođenjem slobodnog vremena i uključivanjem u kulturne aktivnosti zajednice. Projekt zajednički provode Centar mladih „Ribnjak“ i CENTAR UP2DATE. Provedene aktivnosti: Edukativni posjet <i>Zagorka nas zove u goste</i> (Memorijalni stan Marije Jurić Zagorke, Centar za ženske studije), online - video predavanje <i>Tko donosi darove?</i> .
Kreativni otisak	Centar mladih „Ribnjak“	780	8.000,00 kn	Centar mladih „Ribnjak“ i Centar za autizam zajednički su osmislili cjelogodišnji program kreativnih radionica kao i susrete s umjetnicima i prisustvovanje koncertima klasične glazbe, kazališnim

				predstavama i plesnim izvedbama. Provedene aktivnosti: <i>Aktivni i mobilni susjedi</i> – ETM u parku Ribnjak za korisnike Centra za autizam, radionica sviranja djembe bubnjeva, online plesna inkluzivna Dance Ability radionica, online likovne božićne radionice.
Ribnjak te zove	Centar mladih „Ribnjak“	585	5.000,00 kn	Projekt proveden u partnerstvu s Društvom za socijalnu podršku i Centrom za odgoj i obrazovanje Tuškanac. Korisnici projekta su osobe s intelektualnim teškoćama i učenici s teškoćama u razvoju. Cjelogodišnje aktivnosti projekta čine likovne, lutkarske, dramske, glazbene i plesne radionice, radionice sviranja djembe bubnjeva, susreti s umjetnicima i prisustvovanje kazališnim predstavama. Za učenike Centra za odgoj i obrazovanje Tuškanac organizirane su sljedeće aktivnosti: radionica sviranja djembe bubnjeva, mađioničarska predstava i radionica, cirkuska predstava <i>Zimska avantura dvoje klaunova</i> i Božićna likovna radionica.
Veselo, kreativno ljetno na Prekrižju	Centar mladih „Ribnjak“	750	7.000,00 kn	U suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje Tuškanac provedene su kreativne radionice, susreti s umjetnicima i prisustvovanje primjerenim kazališnim predstavama za učenike s lakim i umjerenim intelektualnim teškoćama, s teškoćama ponašanja, emocionalnim teškoćama, poremećajima iz spektra autizma, govornim teškoćama i djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Provedene aktivnosti: lutkarska radionica, sportska radionica, glazba biljaka, likovne radionice (dvije), interaktivna predstava <i>Preletjeti Zagreb</i>, radionica sviranja handpana i udaraljki.
3. UPSET ART festival umjetnosti i inkluzije osoba s invaliditetom	Centar za kulturu Trešnjevka	35	10.000,00 kn	Realiziran je festival posvećen umjetnosti osoba s invaliditetom i inkluzivnom djelovanju. Festival je uključivao okrugli stol, javne nastupe (sedam),

				prezentacije projekata (tri), radionice (šest) i izložbe (tri).
Storytelling i mala likovna kolonija	Centar za likovni odgoj Grada Zagreba, Samostalna zbirka Memorijalna zbirka Jozo Kljaković	50	4.479,09 kn	Povezivanjem <i>Zbirke Kljaković</i> i Centra za odgoj i obrazovanje Dubrava, održan je program i realiziran u cijelosti: otvorena je izložba radova u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava.
KAZALIŠNA UDRUGA MIST – probe i izvedba premijere kazališne predstave „Plovimo bajkama svijeta“	Centar za kulturu i informacije Maksimir	5	U okviru redovne djelatnosti ustanove	Projekt ima integracijski značaj uključivanja mladih s teškoćama u razvoju u redovnu populaciju, ali i osvještavanje šire populacije o mogućnostima iste. Održana predstava u prostoru Centra.
CeDePe u CKIM	Centar za kulturu i informacije Maksimir	43	15.000,00 kn	U 2021. muzikoterapeutkinja je osmislila i snimila petnaest radionica, uz online zadatke i sve popratne materijale, štíćenicima CeDePe-a i njihovim roditeljima. Od navedenog, dvije radionice, održane su u Udruzi CeDePe u Novom Jelkovcu.
Program za djecu s trajnim posebnim potrebama 2021. Kazališni program Advent u Susedgradu	Centar za kulturu i obrazovanje Susedgrad	62	9.000,00 kn (Program za djecu s trajnim posebnim potrebama 2021.)	Program za djecu s teškoćama u razvoju održan je za štíćenike „Kuće sv. Terezije od Malog Isusa za nezbrinutu djecu u Zagrebu”. Provedene aktivnosti: glazbena radionica, kreativna tekstilna radionica <i>Lutkica-pričalica</i> , kazališna predstava <i>Božićna priča</i> povodom blagdana sv. Nikole, kreativna likovna radionica Božićni kutak na temu <i>Orašar</i> za štíćenike.
Ritam svijeta	Centar za kulturu i film Augusta Cesarca	10	4.000,00 kn	Terapijsko bubnjanje za odrasle osobe s intelektualnim oštećenjima Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba.
Dodir art 2021.- Umjetničko stvaralaštvo gluhoslijepih osoba	Hrvatski savez gluhoslijepih osoba „Dodir“	5	6.000,00 kn	Dodir od 2001. organizira kreativne radionice kako bi njegovao i razvijao umjetnička stvaralaštva gluhoslijepih osoba.
Gluhoslijepo stvaralaštvo	Udruga gluhoslijepih osoba Grada Zagreba	25	8.000,00 kn	Program “Gluhoslijepo stvaralaštvo” osmišljen je s naglaskom na osjet mirisa, taktilnog podražaja i okusa.
Senzorne projekcije	Hrvatski filmski savez	600 posjetitelja	15.000,00 kn	Koncept <i>Senzornih projekcija</i> osmišljen je kao skidanje stigma i rušenje barijera za djecu sa senzornim teškoćama u cilju stvaranja inkluzivnog društva.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće projekte/programme:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Uključi me kulturno - predstave za gluhe i nagluhe 2021.	Udruga za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator	-	14.000,00 kn	Projekt ima za cilj sprječavanje diskriminacije osoba sa senzornim oštećenjima, u ovom slučaju gluhih i nagluhih osoba, u kulturnom životu Grada Zagreba kroz njihovo uključivanje kao publike kazališnih predstava.
Zajednica za sve - novo normalno	Udruga za promicanje inkluzije	28	10.000,00 kn*	Kroz projektne aktivnosti nastoji se osobe s intelektualnim teškoćama uključiti u javni život, kulturu i sport.
Kazalište na drugačiji način	Savez SUMSI	6	10.000,00 kn**	Opći je cilj ovog projekta otvaranje mogućnosti za kreativno izražavanje mladih osoba sa i bez invaliditeta i nekonvencionalno rješavanje problema povezanih s međuvršnjačkim nasiljem, diskriminacijom te pokretanje dijaloga o problemima nasilja među i nad mladima, s posebnim naglaskom na mlade osobe s invaliditetom, njegovim uzrocima i posljedicama.

*(Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

** (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, Mjeri 3., Aktivnosti 3.)

2. Sufinancirati programe tehničke kulture namijenjene osobama s invaliditetom preko Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Grada Zagreba.

Gradski ured za obrazovanje sufinancirao je sljedeće projekte/programme:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Program za osobe s invaliditetom Modelarstvo-maketarstvo Božićna izložba polaznika	Zagrebačka zajednica tehničke kulture (CTK Dubrava)	128	22.000,00 kn	Suradnja s Centrom za rehabilitaciju Zagreb. Radionice za radne aktivnosti i psihosocijalnu rehabilitaciju osoba s intelektualnim teškoćama.
"Darujmo im prozor u svijet", "Leon", "Jednaki u mogućnostima"	Otvorena računalna radionica „Svi smo protiv"	130	9.333,34 kn	Online edukacija osoba s invaliditetom za samostalni rad na računalu, te osnovni i napredni tečaj za Internet. Edukacija članova obitelji/skrbnika/udomitelja o osnovama informatičke pismenosti i otklanjanja grešaka na računalu.

Zvučni časopis za slijepe „CQ radioamateri“ 26. Otvoreno prvenstvo Zagreba u amaterskoj radiogoniometriji za slijepe 21. ekipno prvenstvo „Croatia cup 2021.“ Tečaj radiogoniometrije za slijepe	Radio klub slijepih „Louis Braille“	250	22.718,35 kn	Programi namijenjeni slijepim i slabovidnim osobama.
Foto radionice Izložba polaznika	Zagrebački foto kino savez	189	27.000,00 kn	Besplatni tečajevi, projekcije i izložba digitalne fotografije za osobe oštećena sluha i osobe s invaliditetom.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj sufinanciranih projekata, udruga i institucija.	17/13
	2. Broj sufinanciranih udruga, broj sufinanciranih programa i broj korisnika programa.	4/4/697

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

491.530,78 kn

Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 14.000,00 kn je dodijeljen temeljem Natječaja i zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.

MJERA:

2. Poticanje umrežavanja i uključivanja osoba s invaliditetom u projekte u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini te poticanje kulturne suradnje raznim oblicima kulturnih manifestacija (festivali, izložbe, smotre, natjecanja i dr.)

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Uključivati osobu s invaliditetom u projekte u kulturi na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini.	
2. Poticati kulturnu suradnju organizacijom i sudjelovanjem osoba s invaliditetom u raznim oblicima kulturnih manifestacija.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za kulturu, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, ustanove, strukovne udruge u kulturi, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj uključenih osoba s invaliditetom u kulturne manifestacije. 2. Broj kulturnih manifestacija u koje su osobe s invaliditetom uključene kao sudionici ili organizatori.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Uključivati osobu s invaliditetom u projekte u kulturi na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini.	

Gradski ured za kulturu na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini sufinancirao je sljedeće programe/projekte:

Naziv projekta	Nositelj	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Tragom tradicije, gostovanje u BiH	Dramski studio slijepih i slabovidnih „Novi život“	10.000,00 kn	Kazališna gostovanja
Izložba povodom 100. obljetnice Hrvatskog saveza gluhih	Udruga za kulturu, umjetnost i turizam osoba oštećena sluha Hrvatske "Svijet Tišine"	12.000,00 kn	Izložba radova gluhih umjetnika

Uz potporu Gradskog ureda za kulturu, Hrvatski savez gluhoslijepih osoba „Dodir“ organizirao je **ZnakoFest - nacionalnu smotru hrvatskog znakovnog jezika**. ZnakoFest je tradicionalna manifestacija kojom se podiže svijest o važnosti znakovnog jezika u kontekstu ostvarivanja temeljnih prava nagluhih, gluhih i gluhoslijepih osoba. Svake se godine ova manifestacija održava u rujnu, kada se obilježava Međunarodni dan znakovnih jezika, prigodnim kulturnim programom. U 2021. manifestacija je održana virtualno te je prikazano pet videa na temu književnog djela specifičnog za pojedini grad s 1.000 pregleda, uz 60 sudionika radionica (**10.000,00 kn**).

2. Poticati kulturnu suradnju organizacijom i sudjelovanjem osoba s invaliditetom u raznim oblicima kulturnih manifestacija.

Muzeji kojima je osnivač Grad Zagreb omogućili su u okviru redovite edukativno-pedagoške djelatnosti muzeja besplatan obilazak stalnih postava muzeja i povremenih izložbi s organiziranim stručnim vodstvom za osobe s invaliditetom, a u suradnji s njihovim matičnim udrugama ili institucijama.

U sklopu Europskog tjedna mobilnosti, u organizaciji Muzeja Grada Zagreba održan je program „Cipalcugom kroz Zagreb“ te „Radionica kostimiranih povijesnih likova“ u Centru za odgoj i obrazovanje Goljak.

Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović posjetili su korisnici Klinike za psihijatriju „Sveti Ivan“ te korisnici Udruga slijepih i gluhih. Tom su prilikom korisnici uz stručno vodstvo djelatnika dobili podatke o životu i karijeri Dražena Petrovića, njegovim najvećim sportskim uspjesima i košarkaškim dostignućima.

Muzej Prigorja ugostio je izložbu „Kuc-kuc, ovdje Tiflološki muzej“, pokretnu izložbu Tiflološkog muzeja iz davne 1956. godine koja je za cilj imala u masama stvoriti pravilan stav prema slijepima, te razbiti nepovjerenje u radne mogućnosti slijepih osoba. Isto tako, u Muzeju Prigorja održana je Izložba „Svi smo mi umjetnici“, u sklopu koje su se održale kreativne likovne radionice s elementima art terapije koju Hrvatska udruga likovnih umjetnika i likovnih kritičara provodi radi integracije osoba s intelektualnim teškoćama.

U sklopu Muzeja za umjetnost i obrt održana je izložba „Milan Vulpe-Dekodiranje“ u sklopu koje je pruženo vodstvo u dva termina za korisnike Klinike za psihijatriju „Sveti Ivan“.

Muzej suvremene umjetnosti Zagreb organizirao je glazbenu radionicu „Ritam afričkih bubnjeva“ za slijepu i slabovidnu djecu OŠ Vinko Bek.

Uz navedeno, Tehnički muzej Nikola Tesla, Etnografski muzej, Galerija Klovićevi dvori te Muzej suvremene umjetnosti Zagreb, također su kroz svoju redovnu djelatnost organizirali posebno prilagođena stručna vodstva za korisnike udruga i ustanova osoba s invaliditetom.

Unikatni crteži i slike članova Udruge invalida rada Zagreba prijavljeni su za natječaj u okviru 37. susreta likovnih stvaralaca u organizaciji Hrvatskog sabora kulture i za izložbu je tim povodom odabran rad članice Udruge invalida rada Zagreba.

Također, predstavnici Udruge invalida rada Zagreba uključili su se u „Upset Art Festival – festival umjetnosti i inkluzije osoba s invaliditetom“.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj uključenih osoba s invaliditetom u kulturne manifestacije.	cca 10 000
	2. Broj kulturnih manifestacija u koje su osobe s invaliditetom uključene kao sudionici ili organizatori.	cca 100
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		32.000,00 kn

MJERA:

3. Senzibiliziranje javnosti za umjetnički rad osoba s invaliditetom

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Upoznavati javnost s kulturno-umjetničkim mogućnostima i postignućima osoba s invaliditetom manifestacijama i promidžbenim aktivnostima, izložbama, projekcijama videomaterijala i drugo.	
2. Popularizirati umjetničke dosege osoba s invaliditetom u publikacijama u kulturi i financirati publikacije koje se bave područjem kulture osoba s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za kulturu, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, centri za kulturu, otvorena učilišta, ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj manifestacija, promidžbenih aktivnosti, izložbi i drugo. 2. Broj izdanih i financiranih publikacija osoba s invaliditetom.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Upoznavati javnost s kulturno-umjetničkim mogućnostima i postignućima osoba s invaliditetom manifestacijama i promidžbenim aktivnostima, izložbama, projekcijama video materijala i drugo.	
U djelokrugu Gradskog ureda za kulturu – područje kulturno-umjetničkog amaterizma provedene su sljedeće aktivnosti:	
U sklopu Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba „Dodir“ djeluje Dramski studio DODIR(i) , koji je osmislio online predstavu „Dodir - biti ili ne biti, pitanje je sad!“. Sama predstava se temelji na svakodnevnim životima gluhoslijepih osoba za vrijeme pandemije COVID-19 (6.000,00 kn) .	
Program „Koronasvadb“ je satirična predstava/drama zamišljena kao samoizričaj gluhoslijepih glumaca amatera, iz Udruge gluhoslijepih osoba Grada Zagreba, na postojeću epidemiološku situaciju i ograničenja koja situacija sa sobom nosi. Program je predstavljen uživo i online na društvenim mrežama (8.000,00 kn) .	

Program „Gluhoslijepo stvaralaštvo”, **Udruge gluhoslijepih osoba Grada Zagreba**, osmišljen je s naglaskom na osjet mirisa, taktilnog podražaja i okusa. U okviru likovne kolonije u Crikvenici održane su keramička, kiparska i likovna radionica na kojoj je sudjelovalo 25 gluhoslijepih umjetnika. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 9. Sudjelovanje u kulturnom životu, Mjeri 1., Aktivnosti 1.)

Udruga „Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura gluhih – Dlan“ realizirala je program Filmografija „Pogled u dlan“, u sklopu kojeg je prikazan kratkometražni dokumentarni film „Filmografija 20 godina Udruge - DLAN" (5.000,00 kn).

Vokalni ansambl Udruge slijepih Zagreb, izveo je nastup u sklopu programa „Glazba je naša radost“, ispred Planinarskog doma Runolist.

Udruga za kulturu, umjetnost i turizam osoba oštećena sluha Hrvatske „Svijet tišine“ organizirala je izložbu povodom 100. obljetnice Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih.

Udruga invalida rada Zagreba je, u skladu s propisanim mjerama zaštite zbog pandemije, tradicionalnu predbožićnu priredbu „I mi smo zvijezde“ objavila *online* te je dostupna na YouTube kanalu, Facebook i Instagram profilima.

Udruga Ozana, u sklopu projekta „Šlamljela u službi Zelenog socijalnog rada“, financiranog od strane Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, organizirala je šest izložbi rukotvorina izrađenih od traperi. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 3.)

2. Popularizirati umjetničke dosege osoba s invaliditetom u publikacijama u kulturi i financirati publikacije koje se bave područjem kulture osoba s invaliditetom.

Gradski ured za kulturu sufinancirao je sljedeće publikacije:

Naziv publikacije	Nositelj	Naklada	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
List Dodir 2021	Hrvatski savez gluhoslijepih osoba „Dodir“	Objavljena tri broja u nakladi od 500 primjeraka u klasičnom tisku uz 50 primjeraka s uvećanim tiskom te 25 primjeraka na Brailleovom pismu	5.000,00 kn	izdavanje časopisa
Pljesak jedne ruke	Udruga „Kazalište, audiovizualne umjetnosti i kultura gluhih-Dlan“	Dva trobroja 83-84-85 i 86-87-88 u nakladi od 250 primjeraka	5.000,00 kn	Izdavanje časopisa
Vidici	Udruga slijepih Zagreb	Broj siječanj-travanj za 2021. u nakladi od 160 primjeraka	5.000,00 kn	Izdavanje časopisa
Kultura, art i turizam	Udruga za kulturu, umjetnost i turizam osoba oštećena sluha Hrvatske „Svijet tišine“	Brojevi 21 i 22 u nakladi od 100 primjeraka	5.000,00 kn	Izdavanje časopisa
Izdavanje knjige Carlo Collodi: Pinokijeve pustolovine	Zaklada Čujem, vjerujem, vidim	Knjiga je tiskana u 600 primjeraka	20.000,00 kn	Carlo Collodi: Pinokijeve pustolovine, građa lagana za čitanje, u prilogu zvučna i elektronička knjiga

POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj manifestacija, promidžbenih aktivnosti, izložbi i drugo.	cca 50
	2. Broj izdanih i financiranih publikacija osoba s invaliditetom.	5
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		59.000,00 kn

MJERA:

4. Osiguravanje jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom za korištenje kulturnih sadržaja

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Opremati muzejske postave suvremenim komunikacijskim sredstvima tako da informacija o izložbi i/ili muzeju bude dostupna i osobama s osjetilnim oštećenjima.	
2. Tiskati na Brailleovu pismu raspored i programe kulturnih događanja.	
3. Opremati prostore kina, kazališta i koncertnih dvorana induktivnom petljom.	
4. Osiguravati pristupačnost kazališta slijepim osobama preko taktilnih staza koje vode u dvoranu te označavati sjedala na Brailleovu pismu.	
5. Nabavljati knjižničnu građu prilagođenu slijepim osobama (zvučne knjige).	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za kulturu, Knjižnice grada Zagreba, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj muzejskih postava opremljenih komunikacijskim sredstvima za osobe s osjetilnim oštećenjima. 2. Broj rasporeda i programa kulturnih događanja tiskanih na Brailleovu pismu. 3. Broj prostora opremljenih induktivnom petljom. 4. Broj postavljenih taktilnih staza. 5. Broj nabavljenih zvučnih knjiga.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Opremati muzejske postave suvremenim komunikacijskim sredstvima tako da informacija o izložbi i/ili muzeju bude dostupna i osobama s osjetilnim oštećenjima. Muzej grada Zagreba kroz višegodišnji program „Info-taktilne točke“ vrši prilagodbe stalnog postava osobama s invaliditetom s naglaskom na slijepe i slabovidne osobe. U okviru tog programa izrađuju se 3D reljefni prikazi predmeta. Napravljeni su i postavljeni sljedeći predmeti: Tema Kuća i život - A-kristal 3 D – reljefni prikaz „Kutije za bombone 505 s crtom“ (35.000,00 kn). (Napomena: Opis programa i u Području 5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Mjera 1., Aktivnost 2. c)) U sklopu višegodišnjeg programa Muzeja grada Zagreba „Dijalog kroz dodir“, otvorena je interaktivna izložba „Zagreb in spe – male stvari velike priče“, prilagođena osobama s invaliditetom. Tiskane su legende uvećanim tiskom i na brajici, taktilna karta te je kod predmeta postavljena taktilna staza. Napravljena je replika Fibule u bronci čiji se original (1.st.pr.Kr.) nalazi u stalnom postavu u temi 1 „Što se krilo ispod muzeja“. Osim toga. realizirana je izložba „Dodirom do umjetnosti“ - inkluzivna izložba namijenjena i osobama s invaliditetom za koju su tiskane legende na brajici (27.614,16 kn). Programi prilagođenih stručnih vodstava su pretežno sufinancirani u sklopu redovne djelatnosti muzeja.	

2. Tiskati na Brailleovu pismu raspored i programe kulturnih događanja.

Časopis Vidici, koji izdaje Udruga slijepih Zagreb, putem kojeg se članovi obavještavaju o aktualnim kulturnim događanjima u Gradu Zagrebu, tiska se na Brailleovom pismu.

Također, program „Glazba je naša radost“, nositelj kojeg je Vokalni ansambl Udruge slijepih Zagreb, tiskan je na Brailleovu pismu i na uvećanom tisku.

3. Opremati prostore kina, kazališta i koncertnih dvorana induktivnom petljom.

Aktivnost nije provedena u 2021.

4. Osiguravati pristupačnost kazališta slijepim osobama preko taktilnih staza koje vode u dvoranu te označavati sjedala na Brailleovu pismu.

Kazalište Kerempuh te scena Vidra osiguravaju pristupačnost slijepim osobama preko taktilnih staza i oznakama sjedala na Brailleovom pismu.

5. Nabavljati knjižničnu građu prilagođenu slijepim osobama (zvučne knjige).

Gradski ured za kulturu pružio je potporu **Hrvatskoj knjižnici za slijepe**, koja je osigurala za 26 korisnika s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije dostavu knjiga jednom tjedno na kućne adrese i u domove umirovljenika. Za ovu je kategoriju korisnika prema njihovim željama i potrebama snimljena 21 zvučna knjiga **(40.000,00 kn)**.

Također, uz potporu Gradskog ureda za kulturu, **Zaklada Čujem, vjerujem, vidim** snimila je 75 zvučnih knjiga s ukupno 13.212 stranica. Zvučne knjige su dostupne kroz specijalnu knjižnicu Čujem, vjerujem, vidim koja ima 1.699 korisnika te također u mnogim narodnim knjižnicama u RH za korisnike prilagođene literature. Dio fonda distribuira se, u suradnji s Knjižnicama grada Zagreba, u većinu gradskih knjižnica, s ciljem da se učini još pristupačnijom osobama koje ne mogu koristiti standardni tisak te ujedno kako bi se potaklo uključivanje korisnika u kulturni i društveni život knjižnica **(150.000,00 kn)**.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj muzejskih postava opremljenih komunikacijskim sredstvima za osobe s osjetilnim oštećenjima.	3
	2. Broj rasporeda i programa kulturnih događanja tiskanih na Brailleovu pismu.	2
	3. Broj prostora opremljenih induktivnom petljom.	-
	4. Broj postavljenih taktilnih staza.	-
	5. Broj nabavljenih zvučnih knjiga.	96

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

252.614,16 kn

MJERA:

5. Osiguravanje audiodeskripcije filmskih projekcija i kazališnih predstava te prijevoda na hrvatski znakovni jezik i titlovanja najmanje jedne produkcije u svakom gradskom kazalištu i u privatnim kazalištima u Gradu Zagrebu

PROVEDBENA AKTIVNOST

1. Izabrati predstave i filmove za audiodeskripciju i prijevod na hrvatski znakovni jezik.		
2. Financirati audiodeskripciju/titlove zvučnih sadržaja na filmu.		
3. Financirati audiodeskripciju i prijevod na hrvatski znakovni jezik te titlovanja kazališnih predstava.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za kulturu, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, gradska kazališta i privatna kazališta koja za to pokazuju interes.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj izabranih predstava i filmova. 2. Broj osiguranih audiodeskripcija/titlova filmskih projekcija. 3. Broj osiguranih audiodeskripcija i prevedenih/titlovanih kazališnih predstava.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Izabrati predstave i filmove za audiodeskripciju i prijevod na hrvatski znakovni jezik.		
U sklopu 13. „Festivala prava djece“, za sve filmove koji su prikazani u Zagrebu, osigurana je audiodeskripcija te standardizirani titl za gluhe i nagluhe osobe.		
2. Financirati audiodeskripciju/titlove zvučnih sadržaja na filmu.		
Uz potporu Gradskog ureda za kulturu, Udruga za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator , u sklopu 13. „Festivala prava djece“, osigurala je autodeskripciju i titlove za deset filmova iz selekcije stvaralaštva djece i tri autorska obiteljska filma. Svi filmovi bili su dostupni i za osobe sa senzornim oštećenjima, kako na HRT-u tako i na web stranici „Festivala prava djece“ (30.000,00 kn) .		
3. Financirati audiodeskripciju i prijevod na hrvatski znakovni jezik te titlovanja kazališnih predstava.		
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom financirao je projekt „ Uključi me kulturno - predstave za gluhe i nagluhe 2021. “, Udruge za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator, u sklopu kojeg je osigurana audiodeskripcija kazališnih predstava Kazališta Kerempuh. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 9. Sudjelovanje u kulturnom životu, Mjeri 1., Aktivnosti 1.)		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj izabranih predstava i filmova.	13
	2. Broj osiguranih audiodeskripcija/titlova filmskih projekcija.	13
	3. Broj osiguranih audiodeskripcija i prevedenih/titlovanih kazališnih predstava.	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		30.000,00 kn

PODRUČJE 10. SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU

MJERA:

1. Prilagodba glasačkih mjesta za potrebe osoba s invaliditetom i omogućavanje glasovanja uz pomoć druge osobe koju ovlasti osoba s invaliditetom

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Prilagoditi glasačka mjesta osobama s invaliditetom.		
2. Osigurati glasačke listiće prilagođene za glasovanje slijepih osoba i za osobe s motoričkim teškoćama.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za mjesnu samoupravu, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj prilagođenih glasačkih mjesta. 2. Glasački listići prilagođeni za osobe s invaliditetom.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Prilagoditi glasačka mjesta osobama s invaliditetom.		
Na Lokalnim izborima, održanim 16. svibnja 2021., sukladno obvezatnoj uputi Državnog izbornog povjerenstva, broj L V, koja je izdana na osnovu članka 48. Zakona o lokalnim izborima, birač koji zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje tjelesnog oštećenja nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto kojemu pripada prema mjestu prebivališta, a izrazi želju glasovati, može o tome obavijestiti nadležno izorno povjerenstvo najranije tri dana prije dana održavanja izbora ili birački odbor do 12:00 sati na dan održavanja izbora. Ako birač, koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto, a izrazi želju glasovati, ne može o tome samostalno obavijestiti nadležno izorno povjerenstvo ili birački odbor, po njegovoj uputi to može učiniti druga osoba od njegova povjerenja. Izorno povjerenstvo koje je birač pravovremeno obavijestio da ne može pristupiti na biračko mjesto dužno je o tome dostaviti obavijest predsjedniku ili podpredsjedniku biračkog odbora. Birački odbor će svakom biraču, koji je o nemogućnosti pristupa na biračko mjesto pravovremeno obavijestio izorno povjerenstvo, odnosno na dan izbora (do 12:00 sati) birački odbor, omogućiti glasovanje na adresi u obuhvatu biračkog mjesta. Nadalje, birač koji s obzirom na postojanje kakve tjelesne mane (sljepoća, slabovidnost, oštećenje gornjih ekstremiteta ili drugih oštećenja koja mu onemogućavaju samostalno glasovanje), ne bi mogao samostalno glasovati, može glasovati uz pomoć druge osobe koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva kandidacijske liste, odnosno redni broj ispred imena i prezimena kandidata za kojeg birač glasuje. Sukladno navedenom, u skladu s mogućnostima pojedinih biračkih mjesta, osobama s invaliditetom omogućilo se glasovanje iako u 2021. nije bilo prilagodbe novih glasačkih mjesta.		
2. Osigurati glasačke listiće prilagođene za glasovanje slijepih osoba i za osobe s motoričkim teškoćama.		
Aktivnost nije provedena u 2021.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI	1. Broj prilagođenih glasačkih mjesta.	Navedeno u opisu

<i>PROVEDBE</i>	2. Glasački listići prilagođeni za osobe s invaliditetom.	NE
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

2. Osiguravanje tehničke potpore ili drugih oblika pomoći da bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značenja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Izraditi analizu dostupnosti dokumenata svim osobama s invaliditetom te opreme koja je dostupna na svim razinama političkog djelovanja (skeneri, pisači na Brailleovu pismu itd.).		
2. Povećati dostupnost dokumenata i osigurati potrebnu opremu.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za mjesnu samoupravu, Gradski ured za opću upravu, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Izrađena analiza dostupnosti dokumenata i opreme. 2. Povećana dostupnost dokumenata i osigurana oprema.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Izraditi analizu dostupnosti dokumenata svim osobama s invaliditetom te opreme koja je dostupna na svim razinama političkog djelovanja (skeneri, pisači na Brailleovu pismu itd.).		
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, putem kontinuirane suradnje s udrugama osoba s invaliditetom, prati potrebe i interese osoba s invaliditetom za političko djelovanje te im, u skladu s potrebama, omogućava dostupnost temeljnih dokumenata i pruža tehničku i drugu potrebnu pomoć.		
2. Povećati dostupnost dokumenata i osigurati potrebnu opremu.		
Grad Zagreb putem svoje web stranice pruža pristup dokumentima za različite sfere političkog i javnog djelovanja. Također, udruge civilnog društva kroz provedbu različitih projekata rade na tome da svoje članove informiraju o njihovim pravima.		
Udruženje za unapređivanje obrazovanja slijepih i slabovidnih osoba projektom „Informiranjem do bolje integracije i veće samostalnosti slijepih“ približilo je slijepim i slabovidnim osobama štivo tiskanih publikacija iz područja opće kulture i specifičnih područja života. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, Mjeri 2., Aktivnosti 1.)		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Izrađena analiza dostupnosti dokumenata i opreme.	-
	2. Povećana dostupnost dokumenata i osigurana oprema.	Navedeno u opisu
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:**3. Informiranje zastupnika Gradske skupštine Grada Zagreba, državnih i javnih službenika te šire javnosti o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice**

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Organizirati seminare, savjetovanja, tribine, radionice.		
2. Tiskati informativni materijal (brošure, letci i drugo).		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih seminara, savjetovanja, tribina, radionica. 2. Tiskani informativni materijal (brošure, letci i drugo).	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Organizirati seminare, savjetovanja, tribine, radionice.		
Povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, u prostorijama Gradske skupštine održan je tradicionalni prijem za predstavnike udruga osoba s invaliditetom. Osim predstavnika udruga i ustanova, prijemu su nazočili gradonačelnik Grada Zagreba sa suradnicima i predsjednik Gradske skupštine. Predstavnici udruga iznijeli su probleme i naveli izazove s kojima se svakodnevno susreću te su pohvalili napore Grada Zagreba što je prepoznao njihove potrebe i što im godinama pruža potporu i razumijevanje. Predstavnici Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, kao i predstavnici udruga osoba s invaliditetom, sudjelovali su u nizu emisija na radiju i televiziji, čija je problematika bila vezana uz aktivnosti, probleme i potrebe djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom te uz njihovo uključivanje u politički i javni život zajednice.		
2. Tiskati informativni materijal (brošure, letci i drugo).		
Brojne udruge osoba s invaliditetom redovno izdaju svoje brošure/glasila putem kojih informiraju, između ostalog, i tijela lokalne vlasti, stručnjake te širu javnost o svom radu i djelovanju, mogućnostima, pravima i potrebama osoba s invaliditetom, o specifičnostima pojedinih vrsta oštećenja, pristupu i komunikaciji s osobama s invaliditetom te ih na taj način senzibiliziraju i mijenjaju svijest društva.		
Naziv publikacije	Izdavač	Kratki opis
Glasilo invalida rada, GIR	Udruga invalida rada	Glasilo invalida rada u 2021. tiskano je u 5.000 primjeraka te je također objavljeno u digitalnom obliku. UIR Zagreba je svoje prvo Glasilo invalida rada, GIR izdala u prosincu 2002.
Vidici	Udruga slijepih Zagreb	U svrhu informiranja članstva Udruge i javnosti o djelovanju Udruge i uspjesima članova od 2000. godine se dvomjesečno izdaje časopis Vidici.
Riječ slijepih	Hrvatski savez slijepih	Glasilo za sociološka pitanja slijepih Hrvatskog saveza slijepih. Izlazi dvomjesečno od 1973. godine, a izdaje se na brajici i u zvučnoj tehnici.
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih seminara, savjetovanja, tribina, radionica.	2
	2. Tiskani informativni materijal (brošure, letci i drugo).	3

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:**0,00 kn****MJERA:****4. Promicanje sudjelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama**

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Informirati i senzibilizirati javnost za ovo područje djelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom (okrugli stolovi, tribine, radionice).	
2. Poticati i podržavati sustavno osnaživanje osoba s invaliditetom za sudjelovanje u javnom i političkom životu te osnažiti organizacije civilnog društva koje rade na samozastupanju OSI s intelektualnim teškoćama sufinanciranjem programa i projekta.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Ured gradonačelnika - Služba za promicanje ljudskih prava i ravnopravnosti spolova, odnose s nacionalnim manjinama i vjerskim zajednicama i razvoj civilnog društva, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj održanih okruglih stolova, tribina, radionica. 2. Broj sufinanciranih programa i projekata.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Informirati i senzibilizirati javnost za ovo područje djelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom (okrugli stolovi, tribine, radionice). Žene i djevojke s invaliditetom vrlo su često suočene s višestrukom diskriminacijom s obzirom na spol i invaliditet te je nužna kontinuirana edukacija javnosti o tom problemu, kao i o mogućim načinima sudjelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom životu. Upravo radi senzibiliziranja i informiranja javnosti o području djelovanja žena i mladih osoba s invaliditetom, na sve organizirane skupove (okrugli, stolovi, tribine, radionice) redovito su pozivani mediji, a događanja su uvijek dobro medijski popraćena. Također, članice udruga osoba s invaliditetom i predstavnici mladih osoba s invaliditetom aktivno su bili uključeni u organizaciju i provođenje navedenih aktivnosti te su sudjelovali u brojnim radijskim i televizijskim emisijama na ovu temu. U organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH – Mreže žena s invaliditetom i u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Grada Zagreba održana je Četvrta konferencija žena s invaliditetom na kojoj je sudjelovala predsjednica Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba te ispred Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, zamjenica pročelnice.	
2. Poticati i podržavati sustavno osnaživanje osoba s invaliditetom za sudjelovanje u javnom i političkom životu te osnažiti organizacije civilnog društva koje rade na samozastupanju OSI s intelektualnim teškoćama sufinanciranjem programa i projekta. Kroz drugu godinu trogodišnjeg programa Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba „Škola za život u Vjeverici“, provedenim uz potporu Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, radilo se na prevenciji institucionalizacije osoba s intelektualnim oštećenjima te povećanju njihove socijalne uključenosti i većoj vidljivosti u javnom životu kao i poboljšanju kvalitete života. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su Području 4. Socijalna zaštita, Mjeri 6., Aktivnosti 2.) Uz potporu Gradskog ureda za zdravstvo, Udruga Korablja, kroz svoj projekt „Psihosocijalna i savjetodavna podrška osobama s intelektualnim teškoćama i njihovim obiteljima“, pruža usluge psihosocijalne podrške za osobe s intelektualnim teškoćama i njihove obitelji koje su u riziku socijalne	

isključenosti. (Napomena: Opis projekta, kao i troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.)

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj održanih okruglih stolova, tribina, radionica.	Navedeno u opisu
	2. Broj sufinanciranih programa i projekata.	2
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

5. Osiguravanje dodatne formalne i neformalne edukacije osoba s invaliditetom radi osnaživanja njihova uključivanja u javni i politički život

PROVEDBENA AKTIVNOST		
1. Organizirati seminare, okrugle stolove, javne rasprave.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj organiziranih seminara, okruglih stolova, javnih rasprava.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
1. Organizirati seminare, okrugle stolove, javne rasprave.		
Uz potporu Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba provodi aktivnost „financijska potpora Savezu gluhih i nagluhih Grada Zagreba za podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju“ u sklopu koje su se provodile aktivnosti u svrhu zagovaranja i sudjelovanja gluhih i nagluhih osoba u javnom i političkom životu te se sustavno radilo na njihovoj vidljivosti u široj društvenoj zajednici. U sklopu aktivnosti provodile su se edukacije i individualna savjetovanja o pravima osoba s oštećenjem sluha kako bi se osigurao njihov bolji položaj u društvu (80.000,00 kn) .		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	1.Broj organiziranih seminara, okruglih stolova, javnih rasprava.	Navedeno u opisu
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		80.000,00 kn
Napomena: Navedeni iznos dodijeljen je temeljem Javnog poziva te je zbirno prikazan u Području 13. Civilno društvo.		

PODRUČJE 11. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ I MEĐUNARODNA SURADNJA

MJERA:

1. Kontinuirano ažuriranje baze podataka o osobama s invaliditetom Grada Zagreba

PROVEDBENA AKTIVNOST		
2. Unositi i ažurirati podatke o osobama s invaliditetom Grada Zagreba		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	2. Uneseni i ažurirani podatci.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
2. Unositi i ažurirati podatke o osobama s invaliditetom Grada Zagreba		
Tijekom 2021. udruge osoba s invaliditetom kontinuirano su ažurirale podatke o članovima.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	2. Unositi i ažurirati podatke o osobama s invaliditetom Grada Zagreba	DA
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

3. Sudjelovanje na međunarodnim stručnim skupovima, suorganizacija i organizacija stručnih skupova o područjima invaliditeta

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Sudjelovati na međunarodnim stručnim skupovima, suorganizirati i organizirati stručne skupove o invaliditetu.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, gradska upravna tijela, ustanove, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj međunarodnih stručnih skupova o invaliditetu na kojima su sudjelovali predstavnici Grada Zagreba, udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, broj stručnih skupova o invaliditetu koje je suorganizirao ili organizirao Grad Zagreb, udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Sudjelovati na međunarodnim stručnim skupovima, suorganizirati i organizirati stručne skupove o invaliditetu.	
Grad Zagreb sudjelovao/organizirao je sljedeće:	

- **Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom**, organizirao je međunarodnu konferenciju „**Zajedničkim snagama: bolja mobilnost, pristupačnost i sigurnost**“ (**Going together: better mobility, accessibility and safety**). Na konferenciji se okupilo više od 70 sudionika, predstavnika pružatelja socijalnih usluga, udruga i saveza osoba s invaliditetom, organizacija pružatelja javnog prijevoza, predstavnici i studenti sveučilišta iz raznih zemalja, kao što su Engleska, Irska, Italija, Kanada, Izrael, Meksiko, Mađarska, Slovenija, Španjolska, Portugal, Norveška, Belgija. Tema konferencije bila je mobilnost, pristupačnost i prijevoz kao osnovnih preduvjeta uključivanje osoba s invaliditetom u aktivnosti svakodnevnog življenja. (Napomena: Navedena konferencija opisana i u Području 5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Mjeri 1., Aktivnosti 1.)
- **Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom** sudjelovao je kao partner na projektu R.E.S.E.T - Relaunching Employment with Social Economy in the Territories financiranog EU sredstvima iz COSME EU programa, zajedno s Društvom Zagrebački inovacijski centar d.o.o., udrugom OSVIT – udrugom ustanova, drugih pravnih osoba i građana koji provode profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Hrvatske, URIHO-m - Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i društvenim poduzećem SFERA VISIA j.d.o.o. Predstavnici navedenih organizacija su aktivno sudjelovali na tri međunarodne radionice/konferencije. Opći cilj projekta je uspostaviti mrežu regionalnih i lokalnih vlasti EU-a za razmjenu najboljih praksi o tome kako koristiti model socijalne ekonomije za spas radnih mjesta (kako ih stvoriti, sačuvati i transformirati, vodeći računa i o ranjivim skupinama, pa tako i posebice o osobama sa invaliditetom). Aktivnosti na ovom projektu usmjerene su na sve dionike koji su uključeni u stvaranje, očuvanje i transformaciju poslova sa pozitivnim društvenim utjecajem, a koji će neizravno pridonijeti uključivanju na tržište rada nezaposlenih osoba.
- Predstavnici Grada Zagreba sudjelovali su na online diskusiji u sklopu projekta **TRIPS (TRansport Innovation for vulnerable-to-exclusion People needs Satisfaction)** s ciljem činjenja javnog prijevoza u sedam gradova u Europi – Bologna, Bruxelles, Cagliari, Lisabon, Sofija, Stockholm, i Zagreb – pristupačnijim osobama s invaliditetom, starijim putnicima i drugima. Pažnja se posvetila barijerama koje su uobičajene za osobe s invaliditetom u javnom prijevozu te činjenje koraka kako da se stvore pristupačna rješenja za prijevoz u budućnosti.
- Predstavnici Grada Zagreba sudjelovali su na **webinaru i panel raspravi "COVID-19 kao katalizator promjena u planiranju održivog prometa"** na kojem se pokušalo doći do odgovora na pitanja na koji su način europski gradovi reagirali na COVID-19 i ubrzali promjene u planiranju prometa u smjeru održivosti te koji su najbolji primjeri mjera i kako je pandemija ubrzala tranziciju prema održivom prometu.

Predstavnici **Dnevnog centra „Mali dom - Zagreb“** sudjelovali su na/organizirali sljedeće skupove:

- U suradnji sa Perkins International organizirana je edukacija 1. modul Perkins International Academy – Obrazovanje učenika sa višestrukim teškoćama i senzoričkim teškoćama: Napredni tečaj za 21 polaznika iz Hrvatske i Srbije.
- U Dnevnom centru „Mali dom - Zagreb“ **boravili su predstavnici partnerskih organizacija unutar projekta “ERISFAVIA”** gdje je kroz četiri dana organizirana opservacija transdisciplinarne procjene i stručne podrške u centru, a održane su prezentacije tema: „Early intervention organizational model at Mali dom-Zagreb“, „Experience groups, Team around child“, „Halliwick concept of swimming in early intervention“ i „Collaboration with Croatian institute for brain research“.
- U prosincu je u Dnevnom centru „Mali dom – Zagreb“ boravilo šesnaest predstavnika partnerskih organizacija unutar Erasmus projekta „The path to independent life“.

U 2021. članovi Udruge Don Kihot – terapije pomoću konja sudjelovali su na međunarodnoj konferenciji za terapije pomoću konja u Češkoj.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj međunarodnih stručnih skupova o invaliditetu na kojima su sudjelovali predstavnici Grada Zagreba, udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.	8
---------------------------------	---	---

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA: **0,00 kn**

MJERA:

4. Obilježavanje Europskog tjedna mobilnosti, 16. - 22. rujna

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Organizirati program aktivnosti kojima se obilježava Europski tjedan mobilnosti.	
2. Prijaviti se za nagradu Mobility Award.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za zdravstvo, Gradski ured za branitelje, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet i Gradski ured za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša, Zagrebački holding d.o.o., Udruga Moj bicikl, Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH, Tehnički muzej u Zagrebu, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Obilježen Europski tjedan mobilnosti. 2. Poslana prijava za Mobility Award.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Organizirati program aktivnosti kojima se obilježava Europski tjedan mobilnosti.	
Grad Zagreb i ove je godine organizirao niz aktivnosti kojima se uključio u Europski tjedan mobilnosti (ETM), manifestaciju koja se svake godine obilježava od 16. do 22. rujna u organizaciji Europske komisije, s ciljem da se potakne javna svijest o potrebi akcije protiv zagađenja uzrokovanog povećanjem motoriziranog prometa u urbanim sredinama, a time i poboljša kvaliteta života građana. Tema ovogodišnja ETM-a bila je „Sigurno i zdravo uz održivu mobilnost“, a glavni slogan „Krećimo se održivo! Ostanimo zdravi!“. Odabir ovogodišnje teme odaje počast teškoćama koje su Europa i svijet osjetili tijekom pandemije COVID-19, slavi otpornost gradova i njihova postignuća. Obzirom da je temeljna poruka ETM-a promjena ustaljenih navika kretanja gradom i prihvaćanje ekološki prihvatljivih načina kretanja, kao jedan od prioriteta aktivnosti kroz ETM odabrane su upravo različite edukacije. Najveći broj edukacija usmjeren je na najmlađe, kojima se pokušalo osvijestiti i približiti drugačiji pogled na mogućnosti kretanja gradom, koji je ekološki prihvatljiviji i koji donosi brojne pogodnosti. Dio aktivnosti bio je usmjeren na osobe s invaliditetom, koje sugrađanima pokušavaju približiti izazove s kojima se susreću prilikom kretanja gradom. Također, udruge osoba s invaliditetom provele su edukacije vozača javnog gradskog prijevoza o specifičnostima prijevoza osoba s invaliditetom. U	

ovogodišnji program uključene su ukupno 24 različite udruge građana iz područja biciklizma, sporta, rekreacije, zdravstva, prometa, osoba s invaliditetom i dr.

Koordinator programskih aktivnosti je Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, a u njegovu obilježavanju sudjeluju i ostali gradski uredi, službe, ustanove i brojne udruge. Za navedenu aktivnost u koju spada nabava promidžbenih materijala, utrošeno je **24.961,25 kn.**

U sklopu Europskog tjedna mobilnosti Centar „Novi Jelkovec“ organizirao je Sportske igre za korisnike Centra ispred stambenih jedinica na temu „Igrom do zdravlja“, na kojima je kroz štafetne igre sudjelovalo dvanaest korisnika aktivno, ostali pasivno. Također, organiziran je i izlet na jezero Granešina uz ponudene razne sportsko-rekreativne sadržaje u prirodi.

2. Prijaviti se za nagradu Mobility Award.

Grad Zagreb se u 2021. nije prijavio za nagradu Mobility Award.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Obilježen Europski tjedan mobilnosti.	DA
	2. Poslana prijava za Mobility Award.	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		24.961,25 kn

PODRUČJE 12. REKREACIJA, RAZONODA I SPORT

MJERA:

1. Poticanje organiziranja sportskih natjecanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini te poticanje sudjelovanja na međunarodnim natjecanjima

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Financirati i sufinancirati organizacije natjecanja.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Hrvatski paraolimpijski odbor, Hrvatski športski savez gluhih, Hrvatski olimpijski odbor, Sportski savez Grada Zagreba, Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj financiranih i sufinanciranih natjecanja na svim razinama.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.

1. Financirati i sufinancirati organizacije natjecanja.

Gradski ured za sport i mlade sufinancirao je sljedeća državna i gradska natjecanja:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Natjecanja – organizacija državnih i lokalnih natjecanja	Zagrebački sportski savez gluhih	160	150.000,00 kn	Državna i gradska natjecanja u kuglanju za žene, pojedinačno prvenstvo u šahu, državno prvenstvo u badmintonu, futsalu, cageballu, streljaštvu, suorganizacija EP u rukometu u Zagrebu.
Pojedinačno PH, Pula	Atletski klub osoba s invaliditetom AGRAM	-	1.344,00 kn	Troškovi smještaja.
Pojedinačno PH, Pula	Atletski klub osoba s invaliditetom URIHO	-	5.850,00 kn	Troškovi smještaja.
Atletsko bacačko PH, Split	Atletski klub osoba s invaliditetom AGRAM	-	3.242,65 kn	Troškovi smještaja i prijevoza.
1.,2. i 3.kolo Košarkaške lige u kolicima	Košarkaški klub invalida "Zagreb"	-	7.396,32 kn	Troškovi prijevoza i prehrane (Slavonski Brod, Split i Koprivnica).
Uspion slijepih na najviši vrh Hrvatske	Planinarsko društvo slijepih „Prijatelji planina“	-	2.000,00 kn	Troškovi prijevoza.
Ekipno prvenstvo Hrvatske	Atletski klub osoba s invaliditetom AGRAM	-	17.000,00 kn	Organizacijski troškovi.
5. kolo streljačke lige i oprema	Streljački klub invalida rada	-	4.250,00 kn	5.kolo i dijabole.

Državno prvenstvo u parastolnomtenisu	Stolnoteniski klub invalida URIHO	-	22.000,00 kn	Smještaj i prehrana Sv.Martin na Muri.
Državno prvenstvo u parastolnomtenisu	Stolnoteniski klub osoba s invaliditetom Zagreb	-	1.356,00 kn	Smještaj i prehrana Sv.Martin na Muri.
Državno prvenstvo u parastolnomtenisu	Stolnoteniski klub osoba s invaliditetom Zagreb	-	818,00 kn	Smještaj i prehrana Sv.Martin na Muri.
Državno prvenstvo u parastolnomtenisu	STKOI SIDRA	-	4.390,00 kn	Smještaj i prehrana Sv.Martin na Muri.
Državna liga Rijeka, Karlovac, Bjelovar	Pikado klub slijepih GALIJA	-	3.000,00 kn	Troškovi prijevoza.
2.i 3.kolo II.hrvatske lige i 4.kolo hrvatske lige košarke u kolicima	Košarkaški klub invalida "Zagreb"	-	2.872,26 kn	Troškovi prijevoza i prehrane.
Državno prvenstvo u obaranju ruke osoba s invaliditetom, Sinj	Savez za obaranje ruke osoba s invaliditetom	-	8.100,00 kn	Smještaj i prehrana.
Pojedinačno prvenstvo Hrvatske, Premantura 26.6.	Šahovski klub slijepih POLET	-	7.600,00 kn	Smještaj i prehrana.
Pojedinačno PH u pikadu za slijepe 2.9.	Pikado klub slijepih ZVUK	-	5.000,00 kn	Smještaj i prijevoz.
Pojedinačno PH u pikadu za slijepe 2.9.	Pikado klub slijepih GALIJA	-	7.000,00 kn	Smještaj i prijevoz.
Play off Zadar, Varaždin, Kup Zagreb i Vukovar	Košarkaški klub invalida "Zagreb"	-	5.923,38 kn	Prijevoz.
Za sportske i rekreativne programe za 2021.godinu	Udruga za šport i rekreaciju VETERAN 91	-	49.999,92 kn	Mjesečno 4.166,66 kn kroz 12 mjeseci.
1.,3.,5. i 6. kolo	Pikado klub slijepih ZVUK	-	1.625,70 kn	Prijevoz.
Liga Koprivnica i Karlovac	Sportski klub slijepih Zagreb	-	2.244,66 kn	-

Gradski ured za branitelje sunfinancirao je sljedeće projekte/programe:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
NLB liga košarke u kolicima (proljetni NLB lige)	Košarkaški klub invalida "Zagreb"	20	9.088,00 kn*	Sufinanciranje troškova sudjelovanja košarkaša u kolicima na međunarodnom natjecanju..
Nadmetanje pod obručevima	Košarkaški klub invalida "Zagreb"	20	15.000,00 kn	Sufinanciranje troškova sudjelovanja košarkaša u kolicima na turnirima i međunarodnom natjecanju košarke u kolicima.

Razvoj i širenje tenisa u kolicima za hrvatske ratne vojne invalide i civilne žrtve Domovinskog rata	Teniski klub osoba s invaliditetom „Sirius“	3	10.000,00 kn	Sufinanciranje najma prostora za treninge tenisača u kolicima, kao priprema za sudjelovanje na međunarodnim natjecanjima tenisa u kolicima.
Međunarodni turnir u sjedećoj odbojci „Priateljstvo 2021.“	Sportsko društvo invalida „HRABRI“ za sport i rekreaciju invalidnih osoba	80	15.000,00 kn**	Sufinanciranje troškova organizacije i održavanja turnira.
Sjedeća odbojka pomoć u prevenciji daljnjeg razvoja bolesti i resocijalizaciji invalida Domovinskog rata	Invalidski odbojkaški klub „Zagreb“	49	53.000,00 kn***	Sufinanciranje troškova sudjelovanja osoba s invaliditetom na turnirima i međunarodnom natjecanjima sjedeće odbojke.

*(Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.)

** (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.)

*** (Napomena: Troškovi projekta u dijelu koji je sufinancirao Grad Zagreb prikazani su u Području 3. Zdravstvena zaštita, Mjeri 1., Aktivnosti 2.)

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sufinancirao je sljedeće projekte/programme:

Naziv projekta	Nositelj	Broj korisnika	Iznos sufinanciranja	Kratki opis projekta
Snaga Tolerancije	Skijaški klub za osobe s invaliditetom „Sljeme“	20	10.100,00 kn	Stvaranje svijesti o toleranciji kako bi polaznici bili što aktivniji te savladali razne sportske vještine.
Rad je putokaz prema uspjehu	Boćarski klub cerebralno paraliziranih osoba Zagreb	11	10.000,00 kn	Kontinuirano i aktivno sudjelovanje u sportskim aktivnostima u svrhu brže i bolje resocijalizacije i reintegracije osoba s invaliditetom u svakodnevni život. Organizacija boćarskih treninga te sudjelovanja na regionalnim i europskim natjecanjima.
„Sport za sve“	Para Taekwond klub Čigra	-	10.000,00 kn	Omogućeni treninzi osobama s invaliditetom, radionice i predavanja o zdravlju i prehrani s ciljem inkluzije osoba s invaliditetom.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj financiranih i sufinanciranih natjecanja na svim razinama.	30
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		368.112,89 kn
Napomena: U okviru navedenog iznosa, iznos od 10.000,00 kn dodijeljen je temeljem Natječaja, a iznos od 20.100,00 kn temeljem Javnog poziva i zbirno su prikazani u Području 13. Civilno društvo.		

MJERA:**2. Uklanjanje građevinskih prepreka i prilagodba sportskih terena (unutarnjih i vanjskih) te prilagodba opreme potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom**

PROVEDBENA AKTIVNOST		
6. Opremati sportske terene.		
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Središnji državni ured za šport, Hrvatski paraolimpijski odbor, Hrvatski športski savez gluhih, Sportski savez Grada Zagreba, Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
POKAZATELJI PROVEDBE	6. Opremljeni sportski tereni.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
6. Opremati sportske terene.		
Aktivnost nije provedena u 2021.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	6. Broj opremljenih sportskih terena.	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:**3. Izgradnja i opremanje dječjih igrališta u skladu s principom univerzalnog dizajna te uređenje novih i prilagodba postojećih šetnica u skladu s potrebama djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom**

PROVEDBENA AKTIVNOST	
4. U svakoj gradskoj četvrti izgraditi i opremiti najmanje jedno igralište/šetnicu za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za mjesnu samoupravu, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	4. Broj izgrađenih i opremljenih igrališta i šetnica za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
4. U svakoj gradskoj četvrti izgraditi i opremiti najmanje jedno igralište/šetnicu za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.	
Aktivnost nije provedena u 2021.	

POKAZATELJI PROVEDBE		
POKAZATELJI PROVEDBE	4. Broj izgrađenih i opremljenih igrališta i šetnica za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s	-
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

MJERA:

4. Gradnja i nadopuna postojećih prostora i objekata dodatnim sadržajima za obavljanje sportskih i rekreativnih aktivnosti

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. U okviru novog kompleksa URIHO-a sagraditi sportsku dvoranu po standardima za osobe s invaliditetom.	
2. Održavati i opremiti postojeće sadržaje na Jarunu i Bundeku te u Parku prirode Medvednica.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Izgrađena nova sportska dvorana. 2. Uređeni i opremljeni postojeći sadržaji
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. U okviru novog kompleksa URIHO-a sagraditi sportsku dvoranu po standardima za osobe s invaliditetom.	
Tijekom 2021. nisu se provodile aktivnosti u cilju izgradnje novog kompleksa URIHO na Kajzerici s obzirom da početak izgradnje ovisi o raspisivanju natječaja i dobivanju bespovratnih sredstava iz EU fondova.	
2. Održavati i opremiti postojeće sadržaje na Jarunu i Bundeku te u Parku prirode Medvednica.	
U 2021. izvedena je na SZ strani jezera (uz dolazno/odlazne pontone) rampa za pristup osobama s invaliditetom, sve u sklopu radova sanacije RSC Jarun za održavanje Svjetskog veslačkog kupa. Predmetna rampa planirana je kao mogućnost za pristup veslačima s invaliditetom. Rampa je izvedena u propisnom nagibu, širini, svojstvima protukliznosti i drugim uvjetima propisanim Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Osim rampe za veslače na RSC Jarun redovito se održavaju i opremaju postojeći sadržaji (WC za osobe sa invaliditetom, nova ograda pristupne rampe za ulaz u jezero RSC Jarun, invalidska kolica prilagođena za ulazak u vodu otok Trešnjevka RSC Jarun, nova pristupna rampa za osobe sa invaliditetom u veslačkim natjecanjima Doma sportaša, nove svlačionice za osobe sa invaliditetom u Domu sportaša). Za ovu aktivnost u 2021. utrošeno je 645.320,44 kn. (Napomena: Aktivnost je opisana i u Području 5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, Mjeri 1., Aktivnosti 2. d)) Na SRC Bundek i skijalištu Sljeme nema promjena.	
POKAZATELJI PROVEDBE	

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Izgrađena nova sportska dvorana.	-
	2. Uređeni i opremljeni postojeći sadržaji	DA
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		645.320,44 kn

MJERA:

5. Aktivnosti osoba s invaliditetom u programu Sport za sve

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Proširivati aktivnosti na postojeće objekte na području grada Zagreba.	
2. Proširivati sadržaje aktivnosti (plivanje, nordijsko hodanje, biciklizam, teretana).	
3. Nabaviti potrebnu opremu.	
4. Uključivati veći broj osoba s invaliditetom.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Služba za mjesnu samoupravu, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom, Zagrebački športski savez gluhih, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj novih aktivnosti 2. Broj novih aktivnosti (sadržaja aktivnosti), 3. Količina nabavljene opreme, 4. Broj osoba s invaliditetom uključenih u aktivnosti.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Proširivati aktivnosti na postojeće objekte na području grada Zagreba.	
Program Sport za sve tijekom izvještajnog razdoblja nije se provodio na područjima mjesnih odbora zbog protuepidemijskih mjera.	
2. Proširivati sadržaje aktivnosti (plivanje, nordijsko hodanje, biciklizam, teretana).	
U suradnji sa Gradskim uredom za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za sport i mlade i ove je godine u sklopu programa Sport za sve, za osobe s invaliditetom različitih vrsta i oštećenja, organizirao rekreativno plivanje. Na bazenu Utrina održavalo se i rekreativno plivanje za najmlađe i veterane. Na sportskim terenima Staro Trnje veterani su koristili nogometne terene. Za najstarije su se organizirale šetnje u prirodi i šahovski turniri.	
Treninzi u teretani su organizirani za dvije grupe, za umirovljenike i srednjoškolce i studente.	
Natjecanja u mini golfu i pikadu nisu održana, zbog epidemioloških mjera.	
3. Nabaviti potrebnu opremu.	
Aktivnost nije provedena u 2021.	
4. Uključivati veći broj osoba s invaliditetom.	
Univerzalna škola za djecu s oštećenjem sluha funkcionirala je na otvorenom na jezeru Bundek, Jarunu, Maksimiru i Medvednici. U sklopu programa, Hrvatskog sportskog saveza gluhih, „Uključivanje djece s oštećenjem sluha u redovan sustav sporta“ proširena je suradnja i na atletski klub Zagreb i na klubove izvan Zagreba. Uz redovne treninge za djecu, održana su i tri sportska dana za djecu, gdje su kineziolozi	

prezentirali kako se s djecom radi te kroz razne sportske, štafetne i ekipne elementarne igre prikazali njihov napredak u zadnjih godinu dana.

U ovoj teškoj situaciji za sport, Zagrebački sportski savez gluhih posvetio se djeci i najviše ulagao u njih kako bi ih zadržao u sportu i usmjerio u redovan čujućí sustav. Kroz godinu je bilo uključeno dvadeset djece.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj novih aktivnosti	-
	2. Broj novih sadržaja aktivnosti	1
	3. Broj nabavljene opreme	-
	4. Broj osoba s invaliditetom uključenih u aktivnosti.	85
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		31.000,00 kn

MJERA:

6. Omogućavanje osobama s invaliditetom neposrednog praćenja sportskih događanja na sportskim terenima

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>		
4. Osiguravati audiodeskripciju i druge prilagodbe prijenosa sportskih događanja.		
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za kulturu. Gradski ured za sport i mlade, Ured gradonačelnika, sportski klubovi i upravitelji sportskih objekata, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Zagrebački športski savez osoba s invaliditetom, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.	
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	4. Broj sportskih događanja za koje je osigurana audiodeskripcija i druge prilagodbe, njihova posjećenost.	
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.		
4. Osiguravati audiodeskripciju i druge prilagodbe prijenosa sportskih događanja.		
Provele su se slijedeće aktivnosti: četiri prijenosa utakmica s audio deskripcijom, tri utakmice Europa lige - audio deskripcija preko YouTube kanala (West Ham, Genk, Rapid Beč) i utakmica 1. HNL GNK Dinamo – Hajduk, koju su neposredno uz audio deskripciju pratili učenici Centra za obrazovanje Vinko Bek. Audio deskripcija isključivo preko YouTube kanala izvanredno je uvedena zbog COVID situacije. Napominje se da je Ured gradonačelnika inicijator aktivnosti, ali da Grad Zagreb ne sudjeluje u financiranju.		
POKAZATELJI PROVEDBE		
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	4. Broj sportskih događanja za koje je osigurana audiodeskripcija i druge prilagodbe, njihova posjećenost.	8
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:		0,00 kn

PODRUČJE 13. CIVILNO DRUŠTVO

MJERA:

1. Sustavno podizanje razine svijesti javnosti o značenju udruga osoba s invaliditetom

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Promicati najbolje prakse i uspješne programe/projekte udruga osoba s invaliditetom u javnosti.	
2. Razvijati partnerstvo Grada Zagreba s udrugama osoba s invaliditetom na konkretnim projektima i programima.	
3. Uključiti udruge osoba s invaliditetom u planiranje i provođenje svih mjera i aktivnosti.	
4. Provoditi istraživanja o potrebama osoba s invaliditetom i mogućnostima za osobe s invaliditetom u lokalnoj zajednici te prezentirati rezultate istraživanja javnosti.	
5. Edukacija gradskih službenika i stručnjaka za djelovanje na području razvijanja partnerstva.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za sport i mlade, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i drugi.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj novih primjera dobre prakse, obavljena prezentacija. 2. Broj partnerstava na projektima i programima. 3. Sudjelovanje osoba s invaliditetom u realizaciji mjera <i>Strategije</i> preko rada Povjerenstva. 4. Provedena istraživanja, objavljeni rezultati. 5. Provedena edukacija, broj uključenih sudionika.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Promicati najbolje prakse i uspješne programe/projekte udruga osoba s invaliditetom u javnosti. Grad Zagreb je uspostavio izvrsnu suradnju i partnerski odnos s udrugama koje djeluju na području Grada Zagreba. Ta suradnja i partnerski odnos najbolje se odražava u nizu zajedničkih akcija i manifestacija koje se održavaju u gradu, a s ciljem unapređenja kvalitete života građana našega Grada. Europski tjedan mobilnosti održava se svake godine od 16. do 22. rujna. Ova europska inicijativa potiče male i velike gradove na uvođenje i promicanje održivih prijevoznih sredstava i poziva ljude da iskušaju alternative vožnje automobilom. Na sudjelovanje u Europskom tjednu mobilnosti pozvani su svi gradovi iz i izvan Europe. Njihova online prijava odobrava se ako zadovoljavaju barem jedan od sljedećih kriterija: • organizirali su aktivnosti u tjednu od 16. do 22. rujna, uzimajući u obzir godišnju temu događanja; • uveli su barem jednu novu trajnu mjeru kojom se pridonosi prelasku s osobnih automobila na održiva prijevozna sredstva. Mjere uvedene u posljednjih dvanaest mjeseci također su prihvatljive pod uvjetom da se mjere promiču u tjednu od 16. do 22. rujna; • obilježili su Dan bez automobila, poželjno 22. rujna, odvajanjem jednog ili više područja rezerviranog isključivo za pješake, bicikliste i javni prijevoz najmanje jedan cijeli dan (jedan sat prije početka i jedan sat nakon završetka radnog vremena). Zlatni sudionici mogu postati samo oni gradovi koji su zadovoljili sva tri gore navedena kriterija i oni se mogu natjecati za nagrade Europskog tjedna mobilnosti. Vrhunac tjedna je Dan bez automobila (22. rujna), kad gradovi sudionici jedan dan određuju jedno ili više područja namijenjenih isključivo pješacima, biciklistima i sredstvima javnog prijevoza. Svake godine Europski tjedan mobilnosti fokusira se na određenu temu povezanu s održivom mobilnošću.	

Tema Europskog tjedna mobilnosti 2021. bila je „**Sigurno i zdravo uz održivu mobilnost**“, a glavni slogan „Krećimo se održivo! Ostanimo zdravi!“.

Grad Zagreb je od 2001. uključen u obilježavanje Dana bez automobila te je i u 2021. organizirao sedmodnevni program aktivnosti, zadovoljavajući kao 'zlatni sudionik' sva tri kriterija.

Koordinator programskih aktivnosti ETM-a je Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, a u njegovu obilježavanju sudjeluju i ostali gradski uredi i službe.

U programskim aktivnostima sudjelovalo je dvanaest udruga osoba s invaliditetom.

(Napomena: Manifestacija Europski tjedan mobilnosti opisana je i u Području 11. Israživanje i razvoj i međunarodna suradnja, Mjeri 4., Aktivnosti 1.)

2. Razvijati partnerstvo Grada Zagreba s udrugama osoba s invaliditetom na konkretnim projektima i programima.

Grad Zagreb nositelj je projekta „**Novi Jelkovec - mjesto neovisnog življenja**“ UP.02.2.2.06, financiranog iz Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, u okviru poziva Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza I. Cilj projekta je kroz razvoj novih, učinkovitih i uključivih socijalnih usluga doprinijeti socijalnoj uključenosti osoba s invaliditetom, pomirenju poslovnog i obiteljskog života članova njihovih obitelji te umrežavanju i jačanju kapaciteta stručnjaka koji rade s osobama s invaliditetom. Jedan od partnera na projektu je i Hrvatski savez udruga djece s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i njihovih obitelji OSIce.

Osim toga, Grad Zagreb provodi projekt „**Ponovno aktivni**“ u provedbi kojeg mu je jedan od partnera Udruga za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom „ZAMISLI“. Projekt je sufinanciran iz Europskog socijalnog fonda, u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020.“, Otvorenog trajnog poziva na dostavu projektnih prijedloga pod nazivom „Aktivno uključivanje i poboljšanje zapošljivosti te razvoj inovativnih socijalnih usluga za ranjive skupine unutar 7 urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb“. Doprinos projekta za osobe s invaliditetom ogleda se u promicanju jednakih mogućnosti za njihovim aktivnim sudjelovanjem u istome, promicanju integracije osoba s invaliditetom na tržište rada, povećanju njihove konkurentnosti na tržištu rada kroz formalne i neformalne oblike obrazovanja te općenito povećanju socijalne integracije osoba s invaliditetom kao ranjive skupine.

Također, Grad Zagreb partner je na sljedećim projektima koji se provode u okviru Europskog socijalnog fonda, poziva „Unaprjeđenje postojećih i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi na području odabranih urbanih aglomeracija/područja Osijek, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Zadar i Zagreb“:

1) „Unaprjeđenje socijalnih usluga u Centru Fokus“

Nositelj: Društvo distrofičara Zagreb

Cilj projekta: Poticanje prijelaza s institucionalnih socijalnih usluga na usluge zajednice, a koji će se ostvariti kroz specifične ciljeve: 1. Unaprjeđenje kvalitete i razvoj izvaninstitucionalnih socijalnih usluga za osobe s mišićnom distrofijom i 2. Jačanje kapaciteta stručnjaka/osoba koje rade s pripadnicima ciljnih skupina na području ZG aglomeracije.

2) „Za život u zajednici“

Nositelj: Humanitarna udruga „Fra Mladen Hrkać“

Cilj projekta: Pružanje podrške procesu deinstitucionalizacije i podizanje svijesti javnosti o istome i unaprjeđenje kvalitete i širenje izvaninstitucijskih usluga.

3) „Podrška procesu deinstitucionalizacije gluhih i nagluhih osoba“

Nositelj: Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba

Cilj projekta: Poticanje prijelaza s institucionalnih socijalnih usluga na usluge u zajednici kroz razvoj, širenje i unaprjeđenje kvalitete socijalne usluge organiziranog stanovanja kao socijalne usluge u zajednici na području urbane aglomeracije Zagreb.

4) „INKluzija nije i..luzija“

Nositelj: Udruga za promicanje inkluzije

Cilj projekta: Poticanje prijelaza s institucionalnih socijalnih usluga na usluge u zajednici kroz razvoj, širenje i unaprjeđenje kvalitete socijalne usluge organiziranog stanovanja kao socijalne usluge u zajednici na području urbane aglomeracije Zagreb.

Javni poziv za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa Europske unije, fondova Europske unije i inozemnih fondova za 2021.

Gradonačelnik Grada Zagreba je u veljači 2021. raspisao Javni poziv za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa Europske unije, fondova Europske unije i inozemnih fondova za 2021. Na javni poziv nije pristigla niti jedna prijava iz područja unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom. U izvještajnom razdoblju nastavljena je provedba projekta OTISAK – Obrazovanje za socijalnu jednakost, koheziju i Solidarnost kroz Aktivno sudjelovanje djece, udruge Roditelji u akciji – RODA koji je ugovoren u 2020. na temelju prethodno provedenog Javnog poziva za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa Europske unije, fondova Europske unije i inozemnih fondova za 2020. te je u izvještajnom razdoblju isplaćena 1. rata međufinanciranja u iznosu od **4.000,00 kn**.

3. Uključiti udruge osoba s invaliditetom u planiranje i provođenje svih mjera i aktivnosti.

Udruge osoba s invaliditetom kontinuirano su uključene u planiranje i provođenje svih mjera i aktivnosti Strategije i to, putem svojih predstavnika u Povjerenstvu i radnim skupinama istog.

4. Provoditi istraživanja o potrebama osoba s invaliditetom i mogućnostima za osobe s invaliditetom u lokalnoj zajednici te prezentirati rezultate istraživanja javnosti.

Aktivnost nije provedena u 2021.

5. Edukacija gradskih službenika i stručnjaka za djelovanje na području razvijanja partnerstva.

Djelatnici Grada Zagreba kontinuirano se educiraju u području razvijanja partnerstva na projektima te redovito sudjeluju na koordinacijskim i radnim sastancima vezanim uz financiranje udruga te partnerstvo s organizacijama civilnog društva.

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj novih primjera dobre prakse, obavljena prezentacija.	12
	2. Broj partnerstava na projektima i programima.	7
	3. Sudjelovanje osoba s invaliditetom u realizaciji mjera Strategije preko rada Povjerenstva.	Navedeno u opisu
	4. Provedena istraživanja, objavljeni rezultati	-
	5. Provedena edukacija, broj uključenih sudionika	-

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

4.000,00 kn

MJERA:**2. Poticanje i razvijanje suradnje između različitih grupacija osoba s invaliditetom**

<i>PROVEDBENA AKTIVNOST</i>	
1. Poticati aktivnosti mladih osoba s invaliditetom u kreiranju i provođenju posebnih projekata i programa za mlade osobe s invaliditetom različitih vrsta oštećenja.	
2. Osiguravati sustavnu financijsku potporu programima za aktivno uključivanje žena s invaliditetom, radi smanjenja rizika od socijalnog isključivanja.	
3. Poticati uključivanje osoba s invaliditetom u aktivnosti drugih dijelova civilnog društva.	
4. Poticati stvaranje mreža i udruživanje udruga sukladno zajedničkim interesima u provođenju projekata i programa.	
5. Poticati stvaranje partnerstva udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, radi kvalitetnijeg ostvarivanja zajedničkih projekata i programa.	
<i>NOSITELJI I SUNOSITELJI</i>	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za sport i mlade, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i drugi.
<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj programa kojima je pružena financijska potpora. 2. Broj programa kojima je pružena financijska potpora. 3. Broj programa kojima je pružena financijska potpora. 4. Broj zajedničkih programa i aktivnosti. 5. Broj partnerstava.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Poticati aktivnosti mladih osoba s invaliditetom u kreiranju i provođenju posebnih projekata i programa za mlade osobe s invaliditetom različitih vrsta oštećenja. Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je temeljem provedenog <i>Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.</i> sufinancirao deset programa ili projekata udruga osoba s invaliditetom čiji su korisnici bili mladi s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 200.000,00 kn. Nadalje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je temeljem provedenog <i>Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.</i> sufinancirao dva programa ili projekata za mlade osobe s invaliditetom u ukupnom iznosu od 55.000,00 kn, a temeljem <i>Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.</i> dva programa ili projekata za mlade osobe s invaliditetom, u iznosu od 63.000,00 kn. Gradski ured za zdravstvo je temeljem provedenog <i>Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite zdravlja iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.</i> sufinancirao jedan program ili projekt za mlade osobe s invaliditetom, u iznosu od 19.000,00 kn. Gradski ured za sport i mlade je temeljem provedenog <i>Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja udruga mladih ili udruga za mlade iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.</i> sufinancirao četiri programa ili projekata za mlade osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 95.000,00 kn, Za navedene programe i projekte utrošeno je ukupno 432.000,00 kn.	

2. Osiguravati sustavnu financijsku potporu programima za aktivno uključivanje žena s invaliditetom, radi smanjenja rizika od socijalnog isključivanja.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je, na temelju provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekta udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao **jedan** program ili projekt čije su korisnice bile žene s invaliditetom, u iznosu od 44.000,00 kn.

3. Poticati uključivanje osoba s invaliditetom u aktivnosti drugih dijelova civilnog društva.

Aktivnosti su opisane u drugim područjima.

4. Poticati stvaranje mreža i udruživanje udruga sukladno zajedničkim interesima u provođenju projekata i programa.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom nastavio je poticati udruge na umrežavanje i suradnju na projektima što je, između ostalog, osobito vidljivo u konkretnoj suradnji u provedbi Strategije.

Udruge sudjeluju i na događanjima koje samostalno ili u suradnji s gradskim uredima organiziraju povodom obilježavanja dana pojedinih udruga te projektima vezanima uz uklanjanje barijera, ostvarivanja prava na mobilnost i pristupačnost.

Tijekom 2021. Grad Zagreb je sufinancirao sljedeće aktivnosti koje, između ostalog, potiču zajedničke aktivnosti udruga osoba s invaliditetom:

- Festival jednakih mogućnosti (F = M)
- Europski tjedan mobilnosti

Organizirano je i obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom prijemom predstavnika udruga osoba s invaliditetom u prostorijama Gradske skupštine na kojem su, osim predstavnika udruga i ustanova, nazočili gradonačelnik Grada Zagreba sa suradnicima i predsjednik Gradske skupštine.

Aktivnosti su opširnije opisane u drugim područjima.

5. Poticati stvaranje partnerstva udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, radi kvalitetnijeg ostvarivanja zajedničkih projekata i programa.

Tijekom 2021. nije bilo programa ili projekata na kojima su sklopljena partnerstva udruga osoba s invaliditetom.

POKAZATELJI PROVEDBE

POKAZATELJI PROVEDBE	1. Broj programa kojima je pružena financijska potpora.	19
	2. Broj programa kojima je pružena financijska potpora.	1
	3. Broj programa kojima je pružena financijska potpora.	-
	4. Broj zajedničkih programa i aktivnosti.	3
	5. Broj partnerstava.	0

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

476.000,00 kn

Napomena: Navedeni iznos nije pribrojen u ukupno utrošena financijska sredstva Područja 13. Civilno društvo s obzirom da se navedena financijska sredstva odnose na programe ili projekte koji su već prikazani i uračunati u Mjeri 3. ovog područja.

MJERA:

3. Izgradnja stručnoga, kadrovskog i materijalnog kapaciteta udruga osoba s invaliditetom

PROVEDBENA AKTIVNOST	
1. Jačati kapacitet udruga osoba s invaliditetom (inicijalna pomoć udrugama osoba s invaliditetom za razvoj aktivnosti u lokalnoj zajednici, osnaživanje udruga osoba s invaliditetom koje pružaju usluge korisnicima u lokalnoj zajednici) u svrhu razvoja socijalnih usluga;	
2. Institucijski pomoći razvoju udruga osoba s invaliditetom;	
3. Osiguravati sustavno financiranje programa i projekata za unapređivanje kvalitete života osoba s invaliditetom.	
4. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz programe udruga.	
5. Osiguravati sustavne edukacije voditelja i članova udruga za različita područja djelovanja.	
6. Educirati voditelje i članove udruga za ostvarivanje principa samozagovaranja (samozastupanja), poticati osnivanje klubova za te aktivnosti, osiguravati financijska sredstva za njihovo djelovanje.	
NOSITELJI I SUNOSITELJI	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za obrazovanje, Gradski ured za sport i mlade, udruge osoba s invaliditetom i udruge koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.
POKAZATELJI PROVEDBE	1. Podneseni prijedlozi za izmjene propisa. 2. Objavljen i proveden natječaj, broj dodijeljenih potpora projektima i programima udruga. 3. Broj sklopljenih ugovora o financiranju. 4. Broj programa kojima je pružena financijska potpora. 5. Broj edukacija, broj voditelja i članova udruga koji su prošli edukaciju. 6. Broj edukacija, broj voditelja i članova udruga koji su prošli edukaciju.
OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI U 2021.	
1. Jačati kapacitet udruga osoba s invaliditetom (inicijalna pomoć udrugama osoba s invaliditetom za razvoj aktivnosti u lokalnoj zajednici, osnaživanje udruga osoba s invaliditetom koje pružaju usluge korisnicima u lokalnoj zajednici) u svrhu razvoja socijalnih usluga; Prioriteti financiranja iz prethodnih godina provedbe Strategije - <i>Jačanje kapaciteta udruga osoba s invaliditetom u svrhu razvoja socijalnih usluga i Institucijska pomoć razvoju udruga osoba s invaliditetom</i> su, Programom financiranja udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom u 2021., objedinjeni u prioritet pod nazivom Podrška institucionalnom, organizacijskom i programskom razvoju udruga. Financijska sredstva iz proračuna Grada Zagreba za 2021. utrošena za ovaj prioritet prikazana su u Mjeri 3., Aktivnosti 2. ovog područja.	
2. Institucionalna pomoć razvoju udruga osoba s invaliditetom. Putem <i>Javnog poziva za podnošenje prijave za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.</i> financirano je ukupno jedanaest aktivnosti podrške institucionalnom, organizacijskom i programskom razvoju udruga osoba s invaliditetom, u ukupnom iznosu od 711.150,00 kn .	
3. Osiguravati sustavno financiranje programa i projekata za unapređivanje kvalitete života osoba s invaliditetom. Financiranje udruga uređeno je Zakonom o udrugama i Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (u daljnjem tekstu: Uredba).	

Uredbom su utvrđeni osnovni standardi planiranja i provedbe financiranja, praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja te kriteriji, mjerila i postupci financiranja udruga iz javnih izvora koje moraju primjenjivati davatelji sredstava iz državnog proračuna i drugih javnih izvora, a na odgovarajući način i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno Uredbi, temeljni dokumenti planiranja financiranja su programi financiranja udruga za proračunsku godinu kojim se utvrđuju prioritete financiranja unutar područja od interesa za Grad Zagreb, a na temelju procjene potreba u određenom području i mjera za ostvarivanje ciljeva iz strateških dokumenata Grada Zagreba i Republike Hrvatske za provedbu kojih je odgovoran Grad Zagreb.

Područja od interesa za Grad Zagreb navedena su u Pravilniku o financiranju udruga iz proračuna Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Uredbom je propisano da se financiranje udruga provodi putem **javnog natječaja ili javnog poziva** za financiranje programa i projekata. Pravilnikom koji je Grad Zagreb donio na osnovi Uredbe, utvrđeni su uvjeti, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava proračuna Grada Zagreba udrugama.

a) Javni natječaji za financiranje programa i projekata udruga za 2021.

Gradonačelnik Grada Zagreba raspisao je **dvanaest javnih natječaja za financiranje programa i projekata udruga za 2021.** Za provođenje postupaka javnih natječaja gradonačelnik je, za svako natječajno područje, imenovao povjerenstva za provjeru propisanih uvjeta natječaja i povjerenstva za ocjenjivanje prijavljenih programa/projekata. Prijave koje ispunjavaju uvjete natječaja upućuju se u daljnju proceduru koja se sastoji u ocjenjivanju prijavljenih programa i projekata sukladno kriterijima iz natječaja.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je temeljem provedenog:

- *Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz pružanje izvaninstitucionalnih usluga za razdoblje od 2020. do 2022. godine iz proračuna Grada Zagreba*, u 2021. sufinancirao **sedam** programa, u ukupnom iznosu od **895.000,00 kn**; isplaćena je i druga rata za 2020. jednoj udruzi na temelju ugovora o financiranju prve godine trogodišnjeg programa, u iznosu od **38.750,00 kn**.

- *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao **30** programa ili projekata, ukupnom iznosu od **540.000,00 kn**;

- *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao **četiri** programa ili projekata za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **77.000,00 kn**;

- *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao **devet** programa ili projekata za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **238.000,00 kn**;

- *Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja razvoja mreže socijalnih usluga usmjerenih prioritetnim korisničkim skupinama za razdoblje od 2020. do 2022. godine iz proračuna Grada Zagreba* sufinancirao **jedan** program za osobe s invaliditetom, u iznosu od **90.000,00 kn**.

Gradski ured za zdravstvo je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite zdravlja iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao ukupno **jedanaest** programa ili projekata za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **169.000,00 kn**.

Gradski ured za branitelje je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, boraca II. svjetskog rata i civilnih invalida rata iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao ukupno **četрнаest** programa ili projekata za osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **479.000,00 kn.**

Gradski ured za sport i mlade je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja udruga mladih ili udruga za mlade iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao ukupno **sedam** programa ili projekata za mlade s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **125.000,00 kn,** a temeljem *Javnog natječaja za dodjelu financijske potpore vrhunskom sportu 2021.* dva programa ili projekta za osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **200.000,00 kn.**

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo je temeljem provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja zaštite životinja, poljoprivrede, šumarstva i lovstva iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* sufinancirao **tri** programa ili projekta za osobe s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **32.000,00 kn.**

Slijedom navedenog, Grad Zagreb je putem javnih natječaja za financiranje programa i projekata udruga za 2021. financirao ukupno **88** programa ili projekta udruga osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **2.883.750,00 kn.**

b) Javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom je putem *Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* dodijelio ukupno **šesnaest** financijskih potpora udrugama osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od **761.250,00 kn.**

Gradski ured za zdravstvo je putem *Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* dodijelio ukupno **šest** financijskih potpora udrugama osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od **104.300,00 kn.**

Gradski ured za branitelje je putem *Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* dodijelio ukupno **šest** financijskih potpora udrugama osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od **164.088,00 kn.**

Gradski ured za sport i mlade je putem *Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* dodijelio ukupno **četiri** financijske potpore udrugama osoba s invaliditetom u ukupnom iznosu od **77.500,00 kn.**

Gradski ured za obrazovanje je putem *Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* dodijelio **jednu** financijsku potporu udruzi osoba s invaliditetom u iznosu od **280.000,00 kn.**

Slijedom navedenog, Grad Zagreb je putem *Javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu jednokratnih financijskih potpora udrugama za 2021.* dodijelio ukupno **33** jednokratne financijske potpore udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom, u ukupnom iznosu **1.387.138,00 kn.**

Ukupno je za ovu aktivnost utrošeno **4.270.888,00 kn.**

4. Poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz programe udruga.

Na temelju provedenog *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom iz Proračuna*

Grada Zagreba za 2021., **Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom** sufinancirao je ukupno **tri** programa ili projekta udruga osoba s invaliditetom usmjerenih poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom, u ukupnom iznosu od **50.000,00 kn**.

Kroz programe ili projekte udruga, iz proračuna Grada Zagreba je u 2021., putem *Javnog natječaja za financiranje trogodišnjih programa udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz pružanje izvaninstitucionalnih usluga za razdoblje od 2020. do 2022. godine iz proračuna Grada Zagreba* i *Javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom iz Proračuna Grada Zagreba za 2021.* za 58 osoba zaposlenih u organizacijama civilnoga društva, među kojima su i osobe s invaliditetom, plaća sufinancirana iz sredstava projekta, a 23 osobe su primile naknadu po ugovorima o djelu, autorskim i studentskim ugovorima iz sredstava projekta.

5. Osiguravati sustavne edukacije voditelja i članova udruga za različita područja djelovanja.

U sklopu programa, projekata i aktivnosti koje je sufinancirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, a posebice onih usmjerenih podršci institucionalnom, organizacijskom i programskom razvoju udruga, predstavnici udruga sudjelovali su na različitim stručnim skupovima i edukacijama.

6. Educirati voditelje i članove udruga za ostvarivanje principa samozagovaranja (samozastupanja), poticati osnivanje klubova za te aktivnosti, osiguravati financijska sredstva za njihovo djelovanje.

Tijekom 2021. sufinancirani su sljedeći programi i projekti koji sadrže edukacije za voditelje i članove udruga za ostvarivanje principa samozagovaranja (samozastupanja) koji potiču osnivanje klubova za te aktivnosti:

- Udruga invalida rada Zagreba, Savjet više
- Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba, Povećanje kvalitete života gluhih i nagluhih osoba uz podršku Grada Zagreba
- Društvo distrofičara Zagreb, Poticanje neovisnoga življenja osoba s mišićnom distrofijom
- Hrvatsko društvo stručnih komunikacijskih posrednika za gluhe osobe, Izazov i prilika za jednakost – prijevod na daljinu

(Napomena: Financijska sredstva utrošena za navedene programe i projekte navedena su u drugim područjima Strategije.)

POKAZATELJI PROVEDBE

<i>POKAZATELJI PROVEDBE</i>	1. Broj financiranih aktivnosti.	Navedeno u opisu
	2. Objavljen i proveden natječaj, broj dodijeljenih potpora projektima i programima udruga.	11
	3. Broj sklopljenih ugovora o financiranju.	121
	4. Broj programa kojima je pružena financijska potpora.	3
	5. Broj edukacija, broj voditelja i članova udruga koji su prošli edukaciju.	-
	6. Broj edukacija, broj voditelja i članova udruga koji su prošli edukaciju.	4/685

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA:

4.270.888,00 kn

Napomena: Iznos od **4.274.888,00 kn** čini zbroj svih dodijeljenih potpora udrugama i ostalim organizacijama civilnog društva, koji su ujedno i prikazani u Mjeri 1., Aktivnosti 2., i Mjeri 3., Aktivnosti 3. ovog područja, što ujedno predstavlja ukupni trošak područja Civilno društvo.

UTROŠENA FINACIJSKA SREDSTVA PREMA PODRUČJIMA STRATEGIJE

1. Obitelj i život u zajednici	190.399,20 kn
2. Odgoj i obrazovanje	28.300.166,09 kn
3. Zdravstvena zaštita	6.580.317,75 kn
4. Socijalna zaštita	57.165.059,90 kn
5. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost	31.827.051,59 kn
6. Profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad	29.973.670,21 kn
7. Pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja	141.000,00 kn
8. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti	366.133,34 kn
9. Sudjelovanje u kulturnom životu	865.144,94 kn
10. Sudjelovanje u političkom i javnom životu	80.000,00 kn
11. Istraživanje i razvoj i međunarodna suradnja	24.961,25 kn
12. Rekreacija, razonoda i sport	1.044.433,33 kn
13. Civilno društvo	4.274.888,00 kn
UKUPNO	158.137.037,60*

**Područje 13. Civilno društvo prikazuje ukupan iznos svih sredstava dodijeljenih organizacijama civilnog društva putem javnog poziva i javnog natječaja Grada Zagreba za programe i projekte koji su usmjereni na unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom.*

Međutim, s obzirom da je veći dio programa i projekata narativno i financijski prikazan kroz područja 1-12 Strategije, radi transparentnog izvještavanja, ukupan zbroj utrošenih sredstava za realizaciju mjera i aktivnosti Strategije umanjen je za iznos svih onih programa i projekata koji su prethodno prikazani u područjima 1 – 12 (2.696.188,00 kn), kako bi se izbjeglo dvostruko prikazivanje utrošenih sredstava.

EU PROJEKTI

Inicijator	Status	Naziv projekta	Vrijednost projekta	Kratak opis projekta
Tehnološko Sveučilište Eindhoven	Prijavljen 2019. - u provedbi od 2020.	Transport innovation for vulnerable to exclusion people needs satisfaction	22.831.175,00 kn	Cilj projekta je osmišljavanje i testiranje metodologije za razvoj digitalnih rješenja za prijevoz osoba s invaliditetom i njihovih skrbnika, u koordinaciji s osobama s invaliditetom, a primjenom metodologije razvijenom kroz projekt.
Grad Zagreb	U provedbi od 29.6.2020.	Novi Jelkovec – Mjesto neovisnog življenja	1.472.882,50 kn	Cilj projekta je kroz razvoj novih socijalnih usluga i jačanje zajednice doprinijeti socijalnoj uključenosti osoba s invaliditetom u zajednicu. Provedbom projekta uspostaviti će se dva mobilna tima, usluga savjetovanja i pomaganja, te godišnji program događanja u zajednici sa ciljem unapređenja socijalne uključenosti svih korisnika.
Osnovna škola Čazma	Prijavljen 2021.	Otoci izvrsnosti	20.448.190,76 kn	Cilj projekta je uspostava disperziranog Regionalnog znanstvenog centra za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje u STEM-u na području središnje i zapadne Hrvatske. Specifični ciljevi su: 1. unaprjeđenje SREM vještina učitelja i odgojno-obrazovnih radnika te učenika u osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja; 2. modernizacija infrastrukture i nabava opreme koja će služiti za STEM aktivnosti
Regija Occitanie	U provedbi od 2020.	R.E.S.E.T - Relaunching Employment with Social Economy in the Territories“	763.020,00 kn	Cilj projekta je unapređenje interakcije i poboljšanje suradnje između postojeće mreže socijalne ekonomije i dionika na regionalnoj i

				lokalnoj razini unutar prioriternih područja „Misija socijalne ekonomije”, poticanje međuregionalnog učenja između dionika socijalne ekonomije (javnog i privatnog) sektora te dati doprinos postupnoj izgradnji zajednice socijalne ekonomije.
Caritas Zagrebačke nadbiskupije	U provedbi od 2.11.2021.	„Caritas – stambena zajednica za osobe s invaliditetom“	1.775.424,00 kn	Cilj projekta je osnivanje stambene zajednice u kojoj bi živjele osobe s invaliditetom, odnosno korisnici institucionalne usluge smještaja u Kući „Bl. Alojzije Stepinac“ u Brezovici.
Društvo distrofičara Zagreb	U provedbi od 2.11.2021.	„Unapređenje socijalnih usluga u Centru Fokus“	1.999.900,66 kn	Cilj projekta je poticanje prijelaza s institucionalnih socijalnih usluga na usluge zajednice, a koji će se ostvariti kroz specifične ciljeve: 1. Unapređenje kvalitete i razvoj izvaninstitucionalnih socijalnih usluga za osobe s mišićnom distrofijom i 2. Jačanje kapaciteta stručnjaka/osoba koje rade s pripadnicima ciljnih skupina na području ZG aglomeracije.
Centar za pružanje usluga u zajednici „Novi Jelkovec“	Odbijen	Razvoj i širenje izvaninstitucionalnih usluga kroz Centar za pružanje usluga u zajednici Novi Jelkovec	1.999.963,04 kn	Cilj projekta je unaprjeđenje kvalitete i širenje izvaninstitucijskih socijalnih usluga, jačanje kapaciteta stručnjaka Centra „Novi Jelkovec“, ali i kod drugih pružatelja usluga te pružanje podrške procesu deinstitucionalizacije i podizanje svijesti javnosti o istome.
Humanitarna udruga "Fra Mladen Hrkać"	U provedbi od 30.4.2021.	Za život u zajednici	1.341.984,00 kn	Cilj projekta je pružanje podrške procesu deinstitucionalizacije i podizanje svijesti javnosti o istome i unaprjeđenje kvalitete i širenje izvaninstitucijskih usluga.

Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom - Zagreb”	U provedbi od 29.4.2021.	Mali dom za sve - unaprjeđenje i širenje usluga izvaninstitucionalne skrbi	1.979.696,60 kn	Cilj projekta je unaprjeđenje kvalitete i širenje izvaninstitucijskih socijalnih usluga, jačanje kapaciteta stručnjaka Dnevnog centra „Mali dom – Zagreb“, ali i kod drugih pružatelja usluga, te pružanje podrške procesu deinstitutionalizacije i podizanje svijesti javnosti o istome.
Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba	U provedbi od 1.5.2021.	Podrška procesu deinstitutionalizacije gluhih i nagluhih osoba	1.982.400,00 kn	Cilj projekta je poticanje prijelaza s institucionalnih socijalnih usluga na usluge u zajednici kroz razvoj, širenje i unaprjeđenje kvalitete socijalne usluge organiziranog stanovanja kao socijalne usluge u zajednici na području urbane aglomeracije Zagreb.
Udruga za promicanje inkluzije	U provedbi od 1.5.2021.	„INKluzija nije i..luzija“	1.693.964,89 kn	Cilj projekta je poticanje prijelaza s institucionalnih socijalnih usluga na usluge u zajednici kroz razvoj, širenje i unaprjeđenje kvalitete socijalne usluge organiziranog stanovanja kao socijalne usluge u zajednici na području urbane aglomeracije Zagreb.